

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
Η' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ
ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΞΒ'
Πέμπτη 10 Ιανουαρίου 2008

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Άδεια απουσίας του Βουλευτή κ. Μ. Χαλκίδη, σελ. 3250
2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το 2ο Τοσίτσειο Δημοτικό Σχολείο Εκάλης, το 6ο Γενικό Λύκειο Νέα Ιωνίας Αττικής, το 2ο Γενικό Λύκειο Αργυρούπολης, το Λύκειο Αλιάρτου Βοιωτίας και το 13ο Γυμνάσιο Πατρών, σελ. 3223, 3229, 3232, 3236, 3252, 3272
3. Επί Διαδικαστικού Θέματος, σελ. 3247, 3248

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Κατάθεση αναφορών, σελ. 3219
2. Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών, σελ. 3220
3. Ανακοίνωση του δελτίου επικαίρων ερωτήσεων της Παρασκευής 11 Ιανουαρίου 2008, σελ. 3223
4. Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:
  - α) Προς τον Υπουργό Ανάπτυξης:
    - i. σχετικά με τη λειτουργία μονάδας ηλεκτροπαραγωγής στο Δήμο Βοιών Λακωνίας, σελ. 3225
    - ii. σχετικά με το σχέδιο της Δ.Ε.Η. για τη δημιουργία θερμοηλεκτρικής μονάδας με καύσιμο λιθάνθρακα στη Μαγνησία, σελ. 3226
  - β) Προς την Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας:
    - i. σχετικά με την εκτίναξη της φαρμακευτικής δαπάνης στην Ελλάδα, σελ. 3227
    - ii. σχετικά με τις απολύσεις εργαζομένων και συνδικαλιστών στα πολυκαταστήματα του ομίλου «Carrefour-DIA-Μαρινόπουλος», σελ. 3232
  - γ) Προς τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης:
    - i. σχετικά με το καθεστώς εργασίας των νοσοκομειακών γιατρών κ.λπ., σελ. 3229
    - ii. σχετικά με τα προβλήματα του κέντρου «ΜΕΡΙΜΝΑ» στην Πάτρα κ.λπ., σελ. 3230

δ) Προς τον Υπουργό Εσωτερικών:

- i. σχετικά με τη λήψη μέτρων για την ανθρώπινη διαβίωση των οικονομικών και πολιτικών προσφύγων κ.λπ., σελ. 3233
- ii. σχετικά με τη μοριοδότηση των απολυμένων από τη Δημοτική Επιχείρηση Τεχνικών Έργων του Δήμου Αχαρνών, σελ. 3235

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ονομαστική ψηφοφορία επί του άρθρου 11 του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών: «Σύσταση Εθνικού Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής και άλλες διατάξεις», σελ. 3237, 3243, 3246
2. Συζήτηση επί των άρθρων και των τροπολογιών του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών: «Σύσταση Εθνικού Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής και άλλες διατάξεις», σελ. 3246
3. Συζήτηση επί της αρχής και των άρθρων του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Αποχώρηση από την υπηρεσία δικαστικών λειτουργών», σελ. 3247, 3275
4. Κατάθεση Εκθέσεων Διαρκών Επιτροπών:
  - α) Η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης καταθέτει την εκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών: «Τροποποίηση του ν. 3231/2004 (ΦΕΚ 45Α') για την «Εκλογή Βουλευτών», σελ. 3250
  - β) Η Διαρκής Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων καταθέτει την «Έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας: «Κύρωση του Τροποποιητικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση ίδρυσης του Ευρωπαϊκού Κέντρου Μεσοπρόθεσμων Μετεωρολογικών Προγνώσεων και στο Πρωτόκολλο για τα Προνόμια και τις Ασυλίες του Κέντρου αυτού», σελ. 3250
5. Κατάθεση σχεδίων νόμων:
  - α) Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κατέθεσε σχέδιο νόμου: «Κύρωση Συμφωνίας Στρατηγικής Συνεργασίας μεταξύ

της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Εταιρειών Microsoft Corporation, Microsoft Ireland Operation Limited και Μάικροσοφτ Ελλάς Ανώνυμη Βιομηχανική και Εμπορική Εταιρεία Προϊόντων και Υπηρεσιών Πληροφορικής», σελ. 3253
β) Οι Υπουργοί Μεταφορών και Επικοινωνιών και Εξωτερικών κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου του 1999 που τροποποιεί τη Σύμβαση σχετικά με τις διεθνείς στοροδορικές μεταφορές (COTIF) της 9ης Μαΐου 1980», σελ. 3253
γ) Οι Υπουργοί Ανάπτυξης, Οικονομίας και Οικονομικών και Εξωτερικών κατέθεσαν σχέδια νόμων:

- i. «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Τουρκίας και της Ιταλικής Δημοκρατίας σχετικώς με την ανάπτυξη του διαδρόμου μεταφοράς φυσικού αερίου Τουρκία-Ελλάδα-Ιταλία», σελ. 3253
- ii. «Κύρωση του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Αζερμπαϊτζάν στον τομέα του Φυσικού Αερίου και του Πετρελαίου», σελ. 3253

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί Διαδικαστικού Θέματος:

ΑΪΒΑΛΙΩΤΗΣ Κ.,	σελ. 3248
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Α.,	σελ. 3247, 3248
ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ Α.,	σελ. 3247
ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ Χ.,	σελ. 3247
ΚΟΥΒΕΛΗΣ Φ.,	σελ. 3247
ΣΙΟΥΦΑΣ Δ.,	σελ. 3247, 3248
ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ Σ.,	σελ. 3247, 3248

B. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ Δ.,	σελ. 3229, 3230
ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΟΣ Γ.,	σελ. 3225
ΒΟΡΙΔΗΣ Μ.,	σελ. 3236
ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΥ Σ.,	σελ. 3227, 3228, 3232, 3233
ΚΑΛΑΝΤΙΔΟΥ Σ.,	σελ. 3233
ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ Σ.,	σελ. 3225, 3226, 3227
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν.,	σελ. 3231
ΚΑΡΤΑΛΗΣ Κ.,	σελ. 3226
ΚΟΡΟΒΕΣΗΣ Π.,	σελ. 3234
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Γ.,	σελ. 3230, 3231
ΛΕΒΕΝΤΗΣ Α.,	σελ. 3229
ΝΑΚΟΣ Α.,	σελ. 3235, 3236
ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ Ε.,	σελ. 3228
ΧΗΝΟΦΩΤΗΣ Π.,	σελ. 3234, 3235

Γ. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών:

ΛΕΓΚΑΣ Ν., σελ. 3246

Δ. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης:

ΒΟΡΙΔΗΣ Μ.,	σελ. 3265, 3273
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Α.,	σελ. 3259
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Α.,	σελ. 3257
ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ Α.,	σελ. 3252, 3272
ΚΟΥΒΕΛΗΣ Φ.,	σελ. 3253
ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ Α.,	σελ. 3261
ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ Χ.,	σελ. 3268
ΜΠΟΥΓΑΣ Ι., σελ. 3256	σελ. 3269, 3270
ΝΙΚΗΤΙΔΗΣ Γ.,	σελ. 3271
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Π.,	σελ. 3258
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Γ. (Ν. Εύβοιας),	σελ. 3260
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Γ.,	σελ. 3260
ΠΑΤΡΙΑΝΑΚΟΥ Φ.,	σελ. 3260
ΠΕΤΑΛΩΤΗΣ Γ.,	σελ. 3250, 3274
ΠΛΕΥΡΗΣ Α.,	σελ. 3254
ΣΚΡΑΦΝΑΚΗ Μ.,	σελ. 3267
ΤΖΑΒΑΡΑΣ Κ.,	σελ. 3267
ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ Π.,	σελ. 3248
ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ Σ.,	σελ. 3248, 3262, 3263, 3273

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Η' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ

ΙΒ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΞΒ'

Πέμπτη 10 Ιανουαρίου 2008

Αθήνα, σήμερα στις 10 Ιανουαρίου 2008, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.35' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια, για να συνεδριάσει υπό την προεδρία της Β' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΕΛΣΑΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Γρηγόριο Αποστολάκο, Βουλευτή Λακωνίας, τα ακόλουθα:

A. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. **ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ** κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας με το οποίο ζητείται η άμεση υλοποίηση του έργου «Β.Ο.Α.Κ.-Τμήμα Άγιος Νικόλαος- Καλό Χωριό» Νομού Λασιθίου.

2) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. **ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ** κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στο χωροταξικό σχεδιασμό.

3) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. **ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ** κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας με το οποίο ζητείται η άμεση στελέχωση του Αστυνομικού Τμήματος Σητείας.

4) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. **ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ** κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στην καθυστέρηση εκτέλεσης του δρόμου Άγιος Νικόλαος- Καλό Χωριό.

5) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. **ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ** κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στο πρόγραμμα αναδιάρθρωσης της Αστυνομίας στην Κρήτη.

6) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. **ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ** κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στη πρόταση για τη δημιουργία Σχολής Πυροσβεστικής στη Νεάπολη του Νομού Λασιθίου.

7) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. **ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Συνταξιούχων Τ.Ε.Β.Ε.-Τ.Α.Ε.-Τ.Σ.Α. της Επαρχίας Σητείας ζητεί την τοποθέτηση γιατρών στο Ι.Κ.Α. της Σητείας.

8) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. **ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ** κατέθε-

σε αναφορά με την οποία η κ. Φαμπρικαράκη Μαρία ζητεί απόσπαση, στο Κ.Ε.Π. Δήμου Τυμπακίου.

9) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. **ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Λιάπης Γεώργιος ζητεί τη διενέργεια διαγωνισμού για την πρόσληψη στα σχολεία γενικής παιδείας και τα μουσικά σχολεία, αποκλειστικά αποφοίτων πανεπιστημιακών τμημάτων μουσικής.

10) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. **ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Σητείας ζητεί την επιχορήγηση πολιτιστικών εκδηλώσεων

11) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. **ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία έγγραφο το οποίο ανεφέρεται στις οικοδομικές εργασίες Ξενοδοχειακής Μονάδας στο Δήμο Ιωαννιτών.

12) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΚΟΥΛΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εργαζομένων της Επαγγελματικής Κατάρτισης Α.Ε. ζητεί τη χρηματοδότηση της εν λόγω εταιρείας.

13) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. **ΈΚΤΟΡΑΣ ΝΑΣΙΩΚΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Δαμασίου Τυρνάβου Νομού Λαρίσης ζητεί την επανεκτίμηση των ζημιών που υπέστησαν οι αμπελώνες της περιοχής του.

14) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. **ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΕΡΡΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Εθνική Ομοσπονδία Τυφλών ζητεί την ικανοποίηση εργασιακών, εκπαιδευτικών, οικονομικών και λοιπών αιτημάτων των μελών της.

15) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. **ΝΙΚΟΛΑΟΣ Τσιαρτσιώνης** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Μονίμων Συνταξιούχων Ι.Κ.Α. Πτολεμαΐδας και Περιχώρων ζητεί την πρόσληψη ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού στο Ι.Κ.Α. της Πτολεμαΐδας.

16) Ο Βουλευτής Χανίων κ. **ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ** κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στην ανάγκη λήψης μέτρων για την εκρίζωση του ιού της Τριστέτσας που πλήγτει τα εσπεριδοειδή στο Νομό Χανίων.

17) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΕΞΑΡΧΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Δαμασίου

Τυρνάβου ζητεί την επανεκτίμηση των ζημιών που υπέστησαν οι αμπελώνες της περιοχής του.

18) Ο Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης κ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Βασιλικών Θεσσαλονίκης ζητεί να συμπεριληφθούν οι αγρότες θερμοκηπιακών καλλιεργειών στο ίδιο καθεστώς με τους ιδιώτες-καταναλωτές πετρελαίου θέρμανσης.

19) Ο Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης κ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Σύλλογοι Πανεπιστημιακών Εκπαιδευτικών Μουσικής ζητούν τη διενέργεια διαγωνισμού για την πρόσληψη στα μουσικά σχολεία και τα σχολεία γενικής παιδείας, αποκλειστικά αποφοίτων πανεπιστημιακών τμημάτων μουσικής.

20) Ο Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης κ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Απολυμένοι της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Θεσσαλονίκης 'ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ' ζητούν την κατεξαρέση αποζημίωσή τους.

21) Ο Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης κ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αγίου Γεωργίου Θεσσαλονίκης ζητεί την αναβάθμιση των υπηρεσιών του Ταχυδρομικού Γραφείου Αστροβάλτας.

22) Η Βουλευτής Πέλλης κ. ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ-ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Νοσηλευτικού Προσωπικού Β' Π.Ε.Σ.Υ.Π. Κεντρικής Μακεδονίας ζητεί την πρόσληψη ναστηλευτών στο Νοσοκομείο Γιαννιτσών.

23) Η Βουλευτής Πέλλης κ. ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ-ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κα. Γεωργιάδου Ιωάννα ζητεί την αύξηση των ημερών της άδειας μητρότητας που χορηγείται στον ιδιωτικό τομέα.

24) Η Βουλευτής Ηλείας κ. ΚΡΙΝΙΩ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανηλειακή Ομοσπονδία Αμερικής και Καναδά ζητεί τον απεγκλωβισμό του θέματος της δημιουργίας Ηλειακού Χωριού στις Θίνες Βαρθολομείου.

25) Ο Βουλευτής Ιωαννίνων κ. ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ανατολικού Ζαγορίου Νομού Ιωαννίνων ζητεί την ένταξή του, στην αρμοδιότητα του Αγροτικού Τμήματος Ιωαννίνων.

B. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 2169/20.11.07 ερώτηση του Βουλευτή Κ. Σπυρίδωνα-Άδωνι Γεωργιάδη δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΥΠΠΟ/ΓΡ.ΥΠ./ΚΕ./165/21.12.07 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε συνέχεια της απάντησης στη με αριθμ. πρωτοκόλλου 2169/20.11.07 ερώτηση του Βουλευτή Κ. Σπυρίδωνα-Άδωνι Γεωργιάδη, κατατίθενται τα αιτούμενα στοιχεία, που μας εστάλησαν από την Εθνική Λυρική Σκηνή.

Ο Υπουργός ΜΙΧΑΗΛ ΛΙΑΠΗΣ*

(ΣΗΜ.:Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων))

2. Στην με αριθμό 2489/27.11.07 ερώτηση του Βουλευτή Κ. Βασιλείου Οικονόμου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 634/11.12.07 έγγραφο από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας Αιγαίου και Νησωτικής Πολιτικής η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση του αριθ. πρωτ. 2489/27-11-2007 εγγράφου σας, με το οποίο μας διαβιβάσθηκε ερώτηση του Βουλευτή Κ. Β. Οικονόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων, σας

γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Η αρχικά διαπιστωθείσα ρύπανση από πετρελαιοειδή το έτος 2004 στη θάλασσα και στην ακτογραμμή έμπροσθεν των εγκαταστάσεων της εταιρείας «ΕΑΣ» (πρώην «ΠΥΡΚΑΛ») οφειλόταν σε παλαιές διαρροές του αγωγού της εταιρείας «Ε.Π.Ε.» που ενώνει τις εγκαταστάσεις Πάχης με το διυλιστήριο Ασπροπύργου. Η εταιρεία «Ε.Π.Ε.» αμέσως μετά το συμβάν της ρύπανσης, με μέριμνα και υποδείξεις του Κεντρικού Λιμεναρχείου Ελευσίνας, πόντισε διπλή σειρά πλωτών φραγμάτων για εγκλωβισμό εντός αυτών της ποσότητας των πετρελαιοειδών η οποία διέρρεε στην θάλασσα. Επιπρόσθετα η εν λόγω εταιρεία προέβη σε αντικατάσταση του υπογείου αγωγού.

2. Η εταιρεία «INTERGEO», η οποία έχει συνάψει σχετική σύμβαση με την εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ/Β.Ε.Ε. (πρώην «ΠΕΤΡΟΛΑ») από το έτος 2002 και είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή των μέτρων τα οποία προβλέπονται στους εγκριθέντες περιβαλλοντικούς όρους (έλεγχος ρύπανσης υπεδάφους), έχει προβεί από το έτος 2004 στις αναγκαίες γεωτρήσεις στους χώρους της εταιρείας «ΠΥΡΚΑΛ», μετά και από την σύμφωνη γνώμη του Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. Επίσης, η εταιρεία «INTERGEO» προέβη στην εκπόνηση σχετικής μελέτης αναφορικά με τον έλεγχο τόσο του υπεδάφους όσο και των υπογείων υδάτων, η οποία και έχει εγκριθεί από το Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με σχετική εκτίμηση της εταιρείας «INTERGEO» το εφαρμοσθέν πρόγραμμα απορρύπανσης του υπεδάφους, υπογείου νερού και εδαφικού αέρα σχεδόν έχει ολοκληρωθεί με απόλυτη επιτυχία (100% ανακτήσεις στις υφιστάμενες υδρογεωτήσεις). Επίσης, με την εφαρμογή συστήματος ανακυκλοφορίας με σκοπό την βιοαπαερίωση του μολυσμένου εδαφικού αέρα (Bioventing), έχει ολοκληρωθεί σε ποσοστό 100% η απορρύπανση του υπεδάφους της ακόρεστης ζώνης. Τα συστήματα απαντλήσης των γεωτρήσεων παραμένουν και σήμερα σε λειτουργία για προληπτικούς λόγους, διατρέχοντας πλέον την φάση της πλήρους απορρύπανσης.

Ο Υπουργός ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ*

3. Στην με αριθμό 2115/20.11.07 ερώτηση του Βουλευτή Κ. Ιωάννου Μανιάτη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 495Β/11.12.07 έγγραφο από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Για το παραπάνω θέμα, σας σημειερώνουμε τα ακόλουθα:

Ηδη έχει ενσωματωθεί στο εθνικό μας δίκαιο η οδηγία 93/76/EOK (Οδηγία SAVE) με την έκδοση της KYA 21475/4707/1998 (ΦΕΚ 880β/19-08-1998) σχετικά με «όρους και προϋποθέσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και τον περιορισμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα», όπου προβλέπονται μέτρα για τη μελέτη και κατασκευή νέων κτιρίων στις αρχές του βιοκλιματικού-ενεργειακού σχεδιασμού και της ενεργειακής απόδοσης υφιστάμενων κτιρίων και κτιρίων του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, τη μορφολογική ένταξη και ενσωμάτωση συστημάτων και τεχνικών εξοικονόμησης ενέργειας, κλπ.

Στον Γενικό Οικοδομικό Κανονισμό (ΓΟΚ), Ν. 1577/1985 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, εισήχθησαν ρυθμίσεις που επιπρέπουν και ευνοούν την τοποθέτηση εξωτερικής θερμομόνωσης και την ενσωμάτωση τεχνικών και συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας στο κέλυφος υφιστάμενων - προ του 1980 - κτιρίων (παθητικά ηλιακά συστήματα) και την κατασκευή βιοκλιματικών κτιρίων υψηλής ενεργειακής απόδοσης.

Κατά την παρούσα φάση έχει διθεί προτεραιότητα στην ενσωμάτωση στο εθνικό μας δίκαιο της νέας οδηγίας 2002/91/EK για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης συγκροτήθηκε Επιτροπή αποτελούμενη από εκπροσώπους του ΥΠΑΝ, εκπρόσωπο του ΥΠΕΧΩΔΕ και εμπειρογνώμονες του ΤΕΕ, ΚΑΠΕ, ΕΛΟΤ και ΕΜΠ. Η εν λόγω Επιτροπή έχει ήδη ολοκληρώσει και έχει υποβάλλει στο ΥΠΑΝ:

* Σχέδιο Νόμου με τίτλο «Λήψη μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων», όπου τίθεται το γενικό πλαίσιο

εφαρμογής της οδηγίας.

* Σχέδιο Κοινής Υπουργικής Απόφασης με τίτλο «Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών Κτιρίων Κατοικιών και Ειδικών Χρήσεων», με την οποία ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τους εμπειρογνώμονες που θα διενεργούν τις ενεργειακές επιθεωρήσεις (απαιτούμενα προσόντα, διαδικασία εγγραφής στο μητρώο, κυρώσεις, κ.λ.π.).

Η Επιτροπή επίσης ολοκληρώνει την επεξεργασία «Τεχνικού Κανονισμού», σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 2002/91/ΕΚ, ο οποίος θα υποστηρίξει την εφαρμογή της, μέσω συγκεκριμένης μεθοδολογίας για τον υπολογισμό της συνολικής ενεργειακής κατανάλωσης ενός κτιρίου, τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης ανά κατηγορία χρήσης κτιρίων, καθώς και τη θέσπιση διαδικασίας διενέργειας των ενεργειακών επιθεωρήσεων και πιστοποίησης των κτιρίων.

Με την επικείμενη εφαρμογή της οδηγίας 2002/91/ΕΚ για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων αναμένεται να προκύψουν πολλαπλά οφέλη σε κάθε επίπεδο (οικονομικό, κοινωνικό, περιβαλλοντικό) μέσω και της ανάπτυξης και χρήσης καινοτόμων καθαρών περιβαλλοντικών τεχνολογιών.

**Ο Υφυπουργός
ΣΤΑΥΡΟΣ ΕΛ. ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ»**

4. Στην με αριθμό 1644/7-11-07 ερώτηση της Βουλευτού κ. Ροδούλας Ζήση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 588/28-11-07 έγγραφο από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση του αριθ. πρωτ. 1644/07-11-2007 εγγράφου σας, με το οποίο μας διαβιβάσθηκε ερώτηση της Βουλευτού κ. Ρ. Ζήση, που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Στην περιοχή του Παραρτήματος Οίκου Ναύτου (Π.Ο.Ν.) στο Βόλο, σύμφωνα με σχετικά στοιχεία του Οίκου Ναύτου, έχουν απογραφεί 5.097 ασφαλισμένοι (εκ των οποίων οι 948 είναι εν ενεργεία ναυτικοί). Η εξυπηρέτηση των ανωτέρω γίνεται με εκατόν τέσσερις (104) ιατρούς διαφόρων ειδικοτήτων, τρεις (03) Γενικές Κλινικές, δύο (02) Ψυχιατρικές Κλινικές και ένα (01) Διαγνωστικό Κέντρο.

2. Οι δύο (02) μόνιμοι ιατροί ελεγκτές οι οποίοι υπηρετούσαν στο Π.Ο.Ν. Βόλου συνταξιδοτήθηκαν στις 31-12-2005 και στις 09-7-2007 αντίστοιχα. Ο Οίκος Ναύτου για την εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων του προσέλαβε στις 11-9-2006 έναν ελεγκτή - ιατρό με σύμβαση ορισμένου χρόνου διάρκειας οκτώ (08) μηνών και μετά τη λήξη αυτής προσελήφθη στις 18-6-2007 νέος ελεγκτής - ιατρός με την ίδια σχέση εργασίας (οκτάμηνη σύμβαση).

3. Για την κάλυψη των αναγκών των ασφαλισμένων του νομού Μαγνησίας το Δ.Σ. του Οίκου Ναύτου έχει εγκρίνει κατά το τρέχον έτος, την πρόσληψη με σύμβαση ορισμένου χρόνου τριών (03) συνολικά ελεγκτών - ιατρών, για τους οποίους έχει ζητηθεί η σχετική έγκριση των Υπουργείων Εσωτερικών και Οικονομίας και Οικονομικών.

**Ο Υπουργός
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ»**

5. Στην με αριθμό 1595/6-11-07 ερώτηση του Βουλευτή κ. Βασιλείου Οικονόμου δόθηκε με το υπ' αριθμ. Δ1/Γ/22894/27-11-07 έγγραφο από τον Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αρ. πρωτ. 1595/6-11-2007 ερώτησης του Βουλευτή κ. Βασίλη Οικονόμου, σας υποβάλλουμε συνημένα το από 19-11-2007 έγγραφο του Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ) Α.Ε. σχετικά με το θέμα.

**Ο Υπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΩΛΙΑΣ»**

Σημ.: Τα συνημένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

6. Στην με αριθμό 1283/30-10-07 ερώτηση της Βουλευτού κ. Δήμητρας Αράπογλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1112462/130/22-11-07 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθ. 1283/30.10.07 ερώτησης, που κατέθεσε η Βουλευτής κ. Δ. Αράπογλου, σχετικά με το ανωτέρω θέμα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Το Υπουργείο Οικονομίας & Οικονομικών αναγνωρίζοντας την ιδιαιτερότητα των απόμων με αναπτηρία, βελτιώνει συνεχώς τις προϋποθέσεις συνταξιδότησης όσων υπάγονται στην αρμοδιότητά του και αυξάνει τα καταβαλλόμενα σε αυτούς ποσά. Έτσι, με τις πρόσφατα ψηφισθείσες διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 3408/2005, τροποποιήθηκαν κατά τρόπο ιδιαίτερα ευνοϊκό οι διατάξεις που ρυθμίζουν τη συνταξιδότηση των προσώπων του προτελευταίου εδαφίου της περίπτ. α' της παρ. 1 του άρθρου 26 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (τυφλοί, παραπληγικοί, νεφροπαθείς, πάσχοντες από διάφορες αναμιές κ.λπ.), ώστε να λαμβάνουν πλήρη σύνταξη με τη συμπλήρωση 15ετούς συντάξιμης υπηρεσίας με ταυτόχρονη καταβολή του επιδόματος των διατάξεων της παρ. 5 του άρθρου 54 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, το οποίο αυξήθηκε υπολογιζόμενο από 25% σε 40% του μηνιαίου βασικού μισθού του Λοχαγού.

2. Η επέκταση των ανωτέρω διατάξεων και σε άλλες κατηγορίες αναπτήρων ή η θέσπιση ειδικών διατάξεων για άτομα με διαφορετικές από τις προαναφερόμενες αναπτηρίες τελεί υπόψη του Υπουργείου Οικονομίας & Οικονομικών και θα εξεταστεί μελλοντικά, κατά την κατάρτιση προσεχούς συνταξιδοτικού νομοσχεδίου.

**Ο Υφυπουργός
Ν. ΛΕΓΚΑΣ»**

7. Στην με αριθμό 847/17-10-07 ερώτηση του Βουλευτή κ. Μιχάλη Παπαγιαννάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 62362/6-11-07 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Μιχάλης Παπαγιαννάκης, σχετικά με την εκμίσθωση από το Δήμο Φιλοθέης τμήματος της πλατείας Μαλαματιανού σε ιδιοκτήτη παρακείμενου καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος και την εκτέλεση αυθαίρετων κατασκευών στο χώρο αυτό, σας κοινοποιούμε, για ενημέρωσή σας, το υπ' αριθ. 6522/26.10.2007 έγγραφο του Δήμου Φιλοθέης, με τα συνημένα σε αυτό στοιχεία, όπου παρατίθενται αναλυτικά το ιστορικό της υπόθεσης και οι απόψεις και ενέργειες του Δήμου επί του θέματος.

Σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της εξέτασης σχετικής αίτησης ακύρωσης που έχει υποβληθεί από το Δήμο Φιλοθέης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και η οποία πρόκειται να εκδικαστεί την 8.2.2008, υπάρχει αρνητική εισήγηση της αρμόδιας Εισηγήτριας του ΣτΕ, σύμφωνα με την οποία η ανωτέρω έκταση δεν έχει περιέλθει στην κοινή χρήση, αλλά αποτελεί τμήμα της ιδιωτικής περιουσίας του ανωτέρω Δήμου.

Σε ότι αφορά, τέλος, τον ισχυρισμό ότι ο εν λόγω χώρος είναι περικλειστός και εμποδίζεται η ελεύθερη χρήση του από τους δημότες, διαβεβαιώνεται από το Δήμο Φιλοθέης, ότι αυτό ίσχυε, για λόγους ασφάλειας, μόνο κατά το χρονικό διάστημα έναρξης της μίσθωσης, οπότε διενεργούντο εργασίες ανακαίνισης του εσωτερικού και εξωτερικού χώρου, μετά την περάτωση των οποίων εξασφαλίστηκε άμεσα η ελεύθερη πρόσβαση στην πλατεία από όλους τους πολίτες.

**Ο Υφυπουργός
ΘΑΝΑΣΗΣ ΝΑΚΟΣ»**

8. Στην με αριθμό 145/1-10-07 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ιωάννου Μαγκριώτη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 62415/7-11-07 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ανωτέρω ερώτηση, που κατέθεσε στη

Βουλή ο Βουλευτής κ. Γ. Μαγκριώτης, αναφορικά με το αντικείμενο του θέματος, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του π.δ.23/2000, οι εκμεταλλεύμενοι τις λουτρικές εγκαταστάσεις, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 αυτού (ΟΤΑ, ξενοδοχειακές μονάδες, οργανωμένες κατασκηνώσεις κ.λπ.) υποχρεούνται, μεταξύ άλλων, όπως κατά τους μήνες Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο και από ώρας 10.30 - 17.30 προσλαμβάνουν ικανό αριθμό ναυαγοσωστών.

Με βάση τα ανωτέρω, και ύστερα από το Α.Π. Φ7.2/183/19-12-2002 έγγραφο του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, το οποίο αναφερόταν στο εν λόγω ζήτημα, το τότε ΥΠΕΣΔΔΑ απέστειλε την Α.Π. 10976/12-3-2003 εγκύλιο του, με την οποία παρέχονταν οδηγίες στους ΟΤΑ α' βαθμού και τις επιχειρήσεις αυτών σχετικά με τη διαδικασία πρόσληψης ναυαγοσωστών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου οκτάμηνης ή δίμηνης διάρκειας, ή με σύμβαση μίσθωσης έργου.

Έκτοτε, το ΥΠΕΣ προβαίνει κάθε χρόνο σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την έγκαιρη προώθηση και έγκριση των σχετικών αιτημάτων των ΟΤΑ.

Επιπλέον, με τις διατάξεις του άρθρου 206 του ν.3584/2007 (νέος Κώδικας δημοτικών και κοινοτικών υπαλλήλων), το πρωσαπικό δίμηνης απασχόλησης εξαιρέται από τη διαδικασία έγκρισης της επιτροπής της ΠΓΥΣ 33/2006, γεγονός που εκτός της εναλλακτικής λύσης που παρέχεται με αυτή τη δυνατότητα καθιστά πιο ευέλικτη τη διαδικασία πρόσληψης μεταξύ άλ/ων και ναυαγοσωστών, δεδομένου ότι οι ΟΤΑ έχουν τη δυνατότητα να προσλαμβάνουν άμεσα, έπειτα από εκτίμηση των αναγκών τους, ναυαγοσωστες με σύμβαση δίμηνης διάρκειας, χωρίς να απαιτείται έγκριση από την Τριμελή εξ Υπουργών Επιτροπή, αλλά ύστερα από απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου ή του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιχείρησης.

Πάντως, όσον αφορά το τρέχον έτος δεν τίθεται πλέον θέμα πρόσληψης ναυαγοσωστών σε παραλίες, δεδομένου ότι, όπως προαναφέρθηκε, από το π.δ.23/2000 προκύπτει τέτοια υποχρέωση για τους ΟΤΑ μόνο για τους μήνες Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο.

**Ο Υφυπουργός
ΘΑΝΑΣΗΣ ΝΑΚΟΣ»**

9. Στην με αριθμό 777/16-10-07 ερώτηση της Βουλευτού κ. Θεοδώρας Τζάκρη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 62368/6-11-07 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της υπ' αριθμ. 777/16-10-07 ερώτησης, την οποία κατέθεσε η Βουλευτής κ. Θ. Τζάκρη, αναφορικά με τη μισθοδοσία εργαζομένων ΜΕΑ στη ΔΕΥΑ Εξαπλατάνου Ν. Πέλλας, θέτουμε υπόψη σας, τα ακόλουθα:

Α. Οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης Αποχέτευσης, αποτελούν Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ), τα οποία με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και ειδικότερα τις διατάξεις του άρθρου 43 του Ν.2065/92 με τις οποίες θεσμοθετήθηκε η ενίσχυσή τους σε αντικατάσταση του καταργούμενου, με τις ίδιες διατάξεις, τέλους ύδρευσης-αποχέτευσης στο εισόδημα από ακίνητα, επιχορηγούνται από πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού. Με σχετικές αποφάσεις του Υπουργείου μας, η ΔΕΥΑ Εξαπλατάνου Ν. Πέλλας επιχορηγείται κανονικά, στα πλαίσια των ανωτέρω. Ειδικότερα για το τρέχον έτος, με τις υπ' αριθμ. 25406/7-5-07 και 58891/19-10-07 αποφάσεις μας, κατανεμήθηκε σε αυτή συνολικό ποσό 92.648,84 .

Β. Το Υπουργείο μας, με βάση τις παρεχόμενες από τις κείμενες διατάξεις δυνατότητες, έχει ήδη ξεκινήσει την επιχορήγηση από μεταβιβασθείσες πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού δικαιούχων ΟΤΑ πρώτου βαθμού της Χώρας, με σκοπό την οικονομική ενίσχυση αυτών για την καταβολή δαπανών μισθοδοσίας εργαζομένων σε προγράμματα για ΑΜΕΑ, των οποίων οι συμβάσεις μετατράπηκαν σε αορίστου χρόνου βάσει των διατάξεων του Π.Δ.164/04, αφού καταταγούν σε θέσεις ΙΔΑΧ υπηρεσιών ή/και ΝΠΔΔ των ΟΤΑ ή κάνουν χρήση των διατάξεων του άρθρου 16 του Ν.3491/06 και ενημερώθει σχετικά με την υποβολή των απαιτούμενων στοιχείων, προκειμένου να

προβεί στη συνέχεια στις δικές του ενέργειες προς το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, υλοποιώντας σχετική κυβερνητική δέσμευση.

Επισημαίνεται ότι:

α) Έως σήμερα, δεν έχει διαβιβαστεί στο Υπουργείο μας από το Δήμο Εξαπλατάνου Ν. Πέλλας, δικαιολογητικό που να βεβαιώνει την ένταξη εργαζομένων σε προγράμματα για ΑΜΕΑ σε υπηρεσία ή σε ΝΠΔΔ αυτού, βάσει των διατάξεων του Π.Δ.164/04 ή/και του άρθρου 16 του Ν.3491/06.

β) Απαραίτητη προϋπόθεση έκδοσης αποφάσεων επιχορήγησης από μεταβιβασθείσες πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού, αποτελεί η έγγραφή των απαιτούμενων πιστώσεων από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους στον Προϋπολογισμό του Υπουργείου μας.

Τέλος, τονίζεται ότι η χρηματοδότηση των ΟΤΑ της Χώρας από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (ΚΑΠ) των Δήμων και Κοινοτήτων προς κάλυψη λειτουργικών δαπανών τους, γίνεται βάσει της κείμενης νομοθεσίας με Κοινή Υπουργική Απόφαση κατανομής αυτών κάθε έτος, κατόπιν πρότασης της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας (ΚΕΔΚΕ), αναφορικά με τα κριτήρια και τη διαδικασία κατανομής τους.

**Ο Υφυπουργός
ΘΑΝΑΣΗΣ ΝΑΚΟΣ»**

10. Στην με αριθμό 533/10-10-07 ερώτηση του Βουλευτή κ. Εμμανουήλ Στρατάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 67/1-11-07 έγγραφο από τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στη με αρ. πρωτ. 533/10-10-2007 ερώτηση, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Μ. Στρατάκη, σχετικά με το ανωτέρω θέμα, και όσον αφορά στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το Τμήμα Κοινωνικής Επιθεώρησης Ηρακλείου πραγματοποίησε έλεγχο στο υποκατάστημα της Γενικής Τράπεζας Ηρακλείου, κατά τον οποίο διαπιστώθηκε πως το μεγαλύτερο μέρος των εργαζομένων εργάζεται στο Ηράκλειο είτε με μετάθεση είτε με απόσπαση. Από τον έλεγχο των ατομικών συμβάσεων των εργαζομένων προέκυψε ότι, η αρχική πρόσληψη έγινε στην Αθήνα και όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται, η αρχική τοποθέτηση δεν αποστέρει την Τράπεζα από το δικαίωμά της να τοποθετήσει τον εργαζόμενο σε οποιαδήποτε Διεύθυνση ή Υπηρεσία ή κατάστημα της Τράπεζας ανάλογα με τις ανάγκες της (στην τέως Διοίκηση Πρωτευούσης ή στην επαρχία ή αλλού).

**Ο Υπουργός
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ν. ΜΑΓΓΙΝΑΣ»**

11. Στην με αριθμό 697/15-10-07 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Νικολάου Καραθανασόπουλου, Ιωάννου Πρωτούλη και Ελπίδας Παντελάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 83/1-11-07 έγγραφο από τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στη με αρ. πρωτ. 697/15-10-2007 ερώτηση, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ.κ. Ν. Καραθανασόπουλο, Γ. Πρωτούλη και Ε. Παντελάκη, σχετικά με το ανωτέρω θέμα, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α.- Στις 3-10-2007, προσέφυγαν στο Τμήμα Κοινωνικής Επιθεώρησης Αχαΐας, οι κ.κ. Τζαμαντάκης Μιχαήλ και Μαυροκέφαλος Νίκανδρος και κατήγγειλαν ότι εργάζονται στην επιχείρηση INTEAL ΕΠΕ- ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΜΟΓΛΟΥ ΜΟΝ. ΕΠΕ και ότι τους οφείλονται αποδοχές οι οποίες αναγράφηκαν αναλυτικά στα από 3-10-2007 δελτία εργατικής διαφοράς που συντάχθηκαν αυθημερόν. Ορίστηκε ημερομηνία επίλυσης της εργατικής διαφοράς η 18-10-2007. Στη συνέχεια ο εργοδότης ζήτησε αναβολή της συζήτησης «λόγω κωλύματος του συνηγόρου του». Ενημερώθηκαν οι προσφεύγοντες και με τη σύμφωνη γνώμη τους ορίστηκε νέα ημερομηνία συζήτησης η 2-11-2007.

Εν τω μεταξύ, οι παραπάνω εργαζόμενοι έλαβαν, μέσω εξουσιοδοτημένου εκπροσώπου, φωτοαντίγραφα των συνταχθέ-

ντων δελτίων εργατικής διαφοράς από την Επιθεώρηση, προκειμένου να τα χρησιμοποιήσουν σαν δικαιολογητικά για την αθώωσή τους στο δικαστήριο. Όπως δήλωσε ο εκπρόσωπος των εργαζομένων, συνελήφθησαν και οδηγήθηκαν στα δικαστήρια, όταν πήγαν στην επιχείρηση να παραλάβουν τα χρήματά τους.

Σημειώνεται, ότι από το Τμήμα Κοινωνικής Επιθεώρησης Αχαΐας, έχουν γίνει έλεγχοι στην συγκεκριμένη επιχείρηση και για τις διαπιστωμένες παραβάσεις έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις.

Β.- Το Σύμμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.Ε.Π.Ε), ως ένας κατ' εξοχήν ελεγκτικός μηχανισμός, αντιμετωπίζει με ιδιαίτερη ευαίσθηση τα προβλήματα των εργαζομένων στον επιστιοτικό κλάδο και αυτό καταδεικνύεται από την ελεγκτική δράση των Κοινωνικών Επιθεωρητών. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι:

Κατά το έτος 2006 τα Περιφερειακά Τμήματα Κοινωνικής Επιθεώρησης Εργασίας, πραγματοποίησαν 8.411 ελέγχους και για τις διαπιστωμένες παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας υπέβαλαν 442 μηνύσεις και επέβαλαν 1.436 πρόστιμα συνολικού ύψους 2.039.500 ευρώ.

Κατά το χρονικό διάστημα 1-1-2007 έως και 31-7-2007 και όπως προκύπτει από τα μέχρι τώρα επεξεργασμένα στατιστικά στοιχεία, έχουν διενεργηθεί 5.105 έλεγχοι και για τις διαπιστωμένες παραβάσεις έχουν επιβληθεί 239 μηνύσεις και έχουν επιβληθεί 908 πρόστιμα συνολικού ύψους 1.378.800 ευρώ.

Παράλληλα, οι Επιθεωρήτες Εργασίας επιλαμβάνονται και για την επίλυση των εργατικών διαφορών των εργαζομένων, που προσφεύγουν στις κατά τόπους Επιθεωρήσεις Εργασίας.

Γ.- Όσον αφορά στη στελέχωση των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Σ.Ε.Π.Ε σας γνωρίζουμε ότι, σε σύνολο 1.128 οργανώσων που προβλέπονται, υπήρχετον 883 υπάλληλοι. Οι 52 θέσεις έχουν ήδη προκηρυχθεί για μετάταξη σύμφωνα με το άρθρο 71 του Ν. 3528/2007 (Δ/Υ Κώδικα) και η διαδικασία βρίσκεται στο στάδιο επεξεργασίας των αιτήσεων. Οι 15 θέσεις έχουν προκηρυχθεί για πρόσληψη μέσω ΑΣΕΠ. Οι υπόλοιπες έχουν ενταχθεί στο προσχέδιο προγραμματισμού προσλήψεων για το έτος 2007.

Ο Υπουργός ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ν. ΜΑΓΓΙΝΑΣ»

12. Στην με αριθμό 1768/12-11-07 ερώτηση του Βουλευτή κ. Κωστή Λιβαλιώτη δόθηκε με το υπ' αριθμ. Α.Π.Φ.21/134/ΑΞ333/7-12-07 έγγραφο από την Υπουργό Εξωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

«Οι πληροφορίες τις οποίες διαθέτουν οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών δεν επιβεβαιώνουν τις δημοσιογραφικές αναφορές ότι κυκλοφορεί νόμισμα στην ΠΓΔΜ στο οποίο απεικονίζεται ο Λευκός Πύργος της Θεσσαλονίκης. Κατά καιρούς, προεβλήθησαν ισχυρισμοί ότι κατά την δεκαετία του '90 εκτυπώθηκε χωρίς όμως να χρησιμοποιηθεί παρόμοιο χαρτονόμισμα. Σήμερα, μπορούμε κατηγορηματικά ν' αποκλείσουμε ότι υφίσταται επίσημο χαρτονόμισμα της χώρας που να απεικονίζει το ιστορικό έμβλημα της Θεσσαλονίκης.

Σε κάθε περίπτωση, η χώρα μας αντιδρά αμέσως στις παραβάσεις της Ενδιάμεσης Συμφωνίας και ζητεί από την ΠΓΔΜ να σεβαστεί τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από τη Συμφωνία αυτή.

Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος της Ερωτήσεως που εστιάζει την προσοχή του στην περιθωριοποίηση των Ελλήνων και των Τσιγγάνων στα Σκόπια σας γνωρίζουμε ότι η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Εξωτερικών επιδεικνύουν τη δέουσα ευαισθησία σε θέματα παραβιάσεως μειονοτικών δικαιωμάτων ανά τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων των Roma. Ιδιαίτερα στο βαλκανικό μας περίγυρο όπου ιστορικά διαβιούν συμπατριώτες μας, προσδίδουμε άμεση προτεραιότητα.

Παρότι δεν αναφέρονται περιστατικά περιορισμού των ατομικών δικαιωμάτων ή δεν τίθενται, τουλάχιστον τυπικά, εμπόδια εις ότι αφορά τυχόν εκδήλωση ελληνικής εθνικής συνειδήσεως, η χώρα μας δια των συναρμοδίων υπηρεσιών της, επαγρυπνά για την εξασφάλιση και προστασία των δικαιωμάτων των κατη-

γοριών αυτών του πληθυσμού της βορείου γείτονος. Πάντως, το ζήτημα παρακολουθείται αδιαλείπτως και ενδελεχώς και η Κυβέρνηση δεν φειδεται βουλήσεως να το αναδείξει εφόσον διαπιστωθούν παραβιάσεις των δικαιωμάτων των πολιτών αυτών.

Η Υπουργός ΝΤΟΡΑ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ»

13. Στην με αριθμό 1910/14-11-07 ερώτηση της Βουλευτού κ. Χρύσας Αράπογλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 68483/5-12-07 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 1910/14-11-2007. που κατέθεσε στη Βουλή η Βουλευτής κ. Χρύσα Αράπογλου και αφορά το αντικείμενο του θέματος σας γνωρίζουμε τα εξής:

Με τις διατάξεις των άρθρων 5 και 6 του πδ 164/2004 έχουν τεθεί περιορισμοί στις συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου του δημόσιου τομέα και των δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων για την αποτροπή της καταχρηστικής σύναψης διαδοχικών συμβάσεων.

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, οι ΟΤΑ και οι επιχειρήσεις τους απαγορεύεται να συνάπτουν διαδοχικές συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου με τον ίδιο εργαζόμενο και την ίδια ειδικότητα, με διακοπή μικρότερη των τριών μηνών μεταξύ των συμβάσεων και συνολική διάρκεια απασχόλησης πέραν των είκοσι τεσσάρων μηνών.

Συνολικός χρόνος διάρκειας απασχόλησης άνω των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών επιτρέπεται μόνον σε περιπτώσεις ειδικών από τη φύση και το είδος της εργασίας τους, κατηγοριών εργαζομένων που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. όπως ιδίως, διευθυντικά στελέχη, εργαζόμενοι που προσλαμβάνονται στο πλαίσιο συγκεκριμένου ερευνητικού ή οιουδήποτε επιδοτούμενου ή χρηματοδοτούμενου προγράμματος, εργαζόμενοι που προσλαμβάνονται για την πραγματοποίηση έργου σχετικού με την εκπλήρωση υποχρεώσεων που απορρέουν από συμβάσεις με διεθνείς οργανισμούς.

Το Υπουργείο γνωρίζει τα προβλήματα που έχουν προκύψει, λόγω των ανωτέρω περιορισμών στην επαναπρόσληψη συμβασιούχων καθηγητών στους ΟΤΑ και για το λόγο αυτό μελετά πάνω θα αντιμετωπίσει το ζήτημα.

Ο Υφυπουργός ΘΑΝΑΣΗΣ ΝΑΚΟΣ»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ('Ελσα Παπαδημητρίου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν προχωρήσουμε στην ημερήσια διάταξη και στη συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στους χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων, τριάντα δύο μαθητές και μαθητρίες και ένας συνοδός δάσκαλος από το 2ο Τοστίσιο Δημοτικό Σχολείο Εκάλης.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαίρων ερωτήσεων της Παρασκευής 11 Ιανουαρίου 2008.

A. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφος 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1.- Η με αριθμό 397/8-1-2008 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού της Νέας Δημοκρατίας κ. Φωτεινής Πιπιλή προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με την ανάπτυξη του αστικού περιβάλλοντος σε όφελος των πεζών κ.λπ..

2.- Η με αριθμό 396/8-1-2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Κωνσταντίνου Βρεττού προς τον Υπουργό Πολιτισμού, σχετικά με την επανέξταση της απόφασης του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου για τους Μυκηναϊκούς τάφους στο Φούρεσι Γλυκών Νερών κ.λπ..

3.- Η με αριθμό 402/8-1-2008 επίκαιρη ερώτηση της Ε' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτού του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Βαρβάρας Νικολαΐδου προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με τις προθέσεις του Υπουργείου για την εκτροπή λυμάτων και ομβρίων στον Κηφισό κ.λπ..

4.- Η με αριθμό 405/8-1-2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Ιωάννη Δραγασάκη προς τον Υπουργό Πολιτισμού, σχετικά με την επιχορήγηση της λαϊκής ορχήστρας «Μίκης Θεοδωράκης» κ.λπ..

5. – Η με αριθμό 394/8-1-2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Ηλία Πολατίδη προς τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με την τήρηση Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων από αλλοδαπούς κ.λπ..

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφος 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1.- Η με αριθμό 398/8-1-2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευ-

τή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Έκτορα Νασιώκα προς τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με τα μέτρα κατά του καπνίσματος κ.λπ..

2.- Η με αριθμό 401/8-1-2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Δημητρίου Τσιόγκα προς την Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, σχετικά με τη μονιμοποίηση των γιατρών του Ι.Κ.Α. κ.λπ..

3.- Η με αριθμό 406/8-1-2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Περικλή Κοροβέση προς τον Υπουργό Πολιτισμού, σχετικά με τις πρόσφατες εξελίξεις στο Υπουργείο κ.λπ..

4.- Η με αριθμό 392/8-1-2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Κωνσταντίνου Αϊβαλιώτη προς την Υπουργό Εξωτερικών, σχετικά με την επίσκεψη του Πρωθυπουργού στην Τουρκία κ.λπ..

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμεθα στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Επίκαιρες ερωτήσεις πρώτου κύκλου:

Πρώτη είναι η με αριθμό 378/7.1.2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γρηγορίου Αποστολάκου προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικά με τη λειτουργία μονάδας ηλεκτροπαραγωγής στο Δήμο Βοιών Λακωνίας.

Ειδικότερα η επίκαιρη ερώτηση του κ. Αποστολάκου έχει ως εξής:

«Στο Δήμο Βοιών (Νεάπολη) του Νομού Λακωνίας και στην παραθαλάσσια περιοχή «Ασπρούδια» ο όμιλος ΓΕΚ-ΤΕΡΝΑ μέσω της εταιρείας ΗΡΩΝ-ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ Α.Ε. επιδιώκει να εγκαταστήσει μονάδα παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος με χρήση φυσικού αερίου ισχύος 448 MW.

Στις 13-7-2007 υπεβλήθη σχετική αίτηση της Εταιρείας στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας για την οποία εκκρεμεί η έκδοση απόφασής της, ενώ στις 8-10-2007 η ΗΡΩΝ-ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ Α.Ε. απέστειλε προς το Δήμο Βοιών ενημερωτική επιστολή για τις προθέσεις και τις ενέργειές της.

Η επιλεγέσα περιοχή «Ασπρούδια» φέρει τα εξής χαρακτηριστικά: 1. Είναι παραλιακή περιοχή ακριβώς απέναντι και σε απόσταση οκτακοσίων μέτρων περίπου από τη Νήσο Ελαφόνησο, περιοχή ιδιαιτέρου φυσικού κάλους για ολόκληρη την Ευρώπη. 2. Είναι όμορη με το βιότοπο της Λίμνης «Στρογγύλη» και το σύνολο της περιοχής αυτής προστατεύεται από το δίκτυο φύσης «NATURA 2000», όπως και από τη σύμβαση RAMSAR. 3. Στο Περιφερειακό Πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού της Γ.Γ.Π.Π. που εγκρίθηκε με την 25294/03 Υπουργική Απόφαση Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. (Φ.Ε.Κ. 1485 Β' 10-10-2003), όπως και σε οποιασδήποτε μορφής χωροταξικού σχεδιασμού, δεν επιτρέπεται χρήση όπως η αιτούμενη για την περιοχή. 4. Οι περιοχές της Νεαπόλεως και της Ελαφονήσου είναι ραγδαία αναπτυσσόμενες τουριστικές περιοχές με μεγάλου ύψους επενδύσεις. 5. Χωριθέτηση νέου λιμένος στην υπό κρίση περιοχή δεν προβλέπεται ούτε επιτρέπεται.

Οι ομόφωνες αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου Βοιών, του Κοινοτικού Συμβουλίου Ελαφονήσου και του συνόλου των κοινωνικών και επαγγελματικών φορέων της περιοχής αποδεικνύουν ότι σύσσωμη η τοπική κοινωνία διακατέχεται από φόβο και αγανάκτηση, είναι αρνητική και δικαίως εξεγερμένη με την εξέλιξη αυτή, που η ενδεχόμενη υλοποίησή της θα καταστρέψει την περιοχή περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά.

Σε συνέχεια των ανωτέρω ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

1. Η ΡΑΕ ως Ανεξάρτητη Αρχή και ο Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε. (Διαχειριστής Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας) ενημέρωσαν το Υπουργείο Ανάπτυξης, στα πλαίσια της αποκλειστικής του αρμοδιότητας για την ενεργειακή πολιτική, για το σχεδιασμό της συγκεκριμένης επένδυσης της ΗΡΩΝ-ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ;

2. Τι προτίθεται να πράξει το Υπουργείο Ανάπτυξης ώστε να απορριφθεί σε όλα τα διοικητικά επίπεδα η αίτηση της Εταιρείας ΗΡΩΝ-ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ Α.Ε. και να αποκλειστεί ενδεχόμενη εγκατάσταση τέτοιας μονάδας στην περιοχή;»

Κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο για τρία λεπτά.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης): Κύριε συνάδελφε, γνωρίζετε καλά ότι κεντρικός στόχος της ενεργειακής πολιτικής της Κυβέρνησης είναι ο εκσυγχρονισμός της εθνικής ενεργειακής υποδομής. Προς την κατεύθυνση αυτή είναι ιδιάιτερα σημαντικό να ενισχύσουμε την εγχώρια ασφάλεια τροφοδοσίας μέσα από νέες επενδύσεις ηλεκτροπαραγωγής, τόσο από τη Δ.Ε.Η. όσο και από άλλους επενδυτές. Στα τριάμισι χρόνια προωθήσαμε, προχωρήσαμε και προχωρούμε στην απελευθέρωση των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, στην προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων τόσο στην παραγωγή όσο και στην εμπορία, στην πρώτη προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, πράγμα το οποίο κάναμε και εμπράκτως με τη θέσπιση αντίστοιχου νομικού πλαισίου και βεβαίως στη γενικότερη μεταβολή του ενεργειακού μείγματος για να

ανταποκριθούμε στις σύγχρονες προκλήσεις των καιρών.

Κύριε συνάδελφε, διάβασα πολύ προσεκτικά την ερώτηση σας και θέλω να διευκρινίσω ότι ασφαλώς και η ενεργειακή πολιτική αποτελεί ευθύνη του Υπουργείου Ανάπτυξης. Ο Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε. δεν έχει απολύτως καμία ανάμειξη στην αδειοδοτική διαδικασία, ενώ η Ρ.Α.Ε., ως Ανεξάρτητη Αρχή, απλώς γνωμοδοτεί στο Υπουργείο Ανάπτυξης, το οποίο λαμβάνει και τις τελικές αποφάσεις.

Σε κάθε περίπτωση ωστόσο, θέλω να τονίσω ότι τόσο η Ρ.Α.Ε. όσο κυρίως το Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε., με την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών όρων, με κάθε λεπτομέρεια, τις επιπτώσεις ενός έργου στο περιβάλλον. Στην προκειμένη περίπτωση αναμένουμε τη γνωμοδότηση της Ρ.Α.Ε., η οποία βρίσκεται ακόμα στη διαδικασία αξιολόγησης της αίτησης.

Θέλω, όμως, να σας διαβεβαιώσω ότι στόχος του Υπουργείου Ανάπτυξης είναι τέτοιου είδους σημαντικές αποφάσεις να λαμβάνονται με την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη κοινωνική συναίνεση. Εφαρμόζουμε την ενεργειακή μας πολιτική, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τις επενδύσεις υποδομών, με γνώμονα το θετικό συμφέρον, αλλά και τις αναπτυξιακές προτεραιότητες και προστικές κάθε περιοχής.

Ακούμε, λοιπόν, με ιδιαίτερη προσοχή τις απόψεις και ενδεχόμενες αντιδράσεις των τοπικών κοινωνιών, όπως μας τις μεταφέρετε και εσείς μέσα από την ερώτησή σας. Να είστε σίγουροι ότι σεβόμαστε πλήρως τις ανησυχίες του κάθε πολίτη για τον τόπο του και μέσα από συνεννόηση, χωρίς εκπλήξεις, ευελπιστούμε να καταλήξουμε σ' έναν κοινό δρόμο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Κύριε Αποστολάκο, έχετε το λόγο για δύο λεπτά.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Αξιότιμες κύριε Υπουργέ, η επίκαιρη ερώτηση που κατατέθηκε, γιατί κυκλοφορούσε μία φήμη –θα είμαι ιδιαίτερα αποκαλυπτικός ότι δήθεν η Κυβέρνηση είχε εγκρίνει μια τέτοια επένδυση.

Η απάντηση σας με ικανοποιεί πλήρως, υπό την έννοια ότι περιγράψατε τα διοικητικά στάδια της έγκρισης μίας τέτοιας επένδυσης, η οποία περιλαμβάνει τη γνωμοδότηση της Ρ.Α.Ε. και το αποφασιστικό δικαίωμα του Υπουργείου Ανάπτυξης και του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε..

Η δεύτερη παρατήρηση που έχω να κάνω είναι η εξής. Καταλαβα τα καλά ότι εσείς θα τηρήσετε τη νομιμότητα. Είναι αυτονόητο ότι θα τηρήσετε τη νομιμότητα. Με δεδομένο ότι το σύνολο των επισημάσεων, οι οποίες περιγράφονται σε ότι αφορά τους όρους αδειοδότησης, είναι αληθές, είμαι βέβαιος ότι δεν θα τρωθεί, αν θέλετε, το αίσθημα κοινωνικής δικαιοσύνης του τόπου.

Θα πρέπει ακόμα να σας πω ότι σε καμία περίπτωση δεν είμαστε αντίθετοι ούτε ως τοπική κοινωνία –προφανώς ούτε εγώ με την ενεργειακή πολιτική της Κυβέρνησης. Τη στηρίζουμε. Πάντα, όμως, στο πλαίσιο του οποίο και εσείς περιγράψατε, της τήρησης της νομιμότητος για την οποία είμαστε αφενός βέβαιοι και αφετέρου της κοινωνικής συμμετοχής και της στήριξης της προσπάθειας αυτής.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Κύριε Υπουργέ, έχετε δύο λεπτά να απαντήσετε.

Σας ευχαριστώ που και οι δύο κάνατε οικονομία χρόνου σήμερα.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης): Κύριε συνάδελφε, τα θέματα ενέργειας είναι ζητήματα αιχμής όχι μονάχα στην Ελλάδα, αλλά σ' όλο τον κόσμο. Αποτελούν αντικείμενο συνεργασιών, αλλά πολλές φορές είναι και αίτια αντιπαθέσεων.

Σας διαβεβαιώ, λοιπόν, για ακόμη μία φορά ότι θα κινηθούμε μέσα στο πλαίσιο της πολιτικής που σας περιέγραψα προηγουμένως, αλλά και της πολιτικής την οποία έχω περιγράψει σε απάντηση αντιστοιχών ερωτήσεων συναδέλφων στο πρόσφατο παρελθόν.

Θα υπάρξει απόλυτος, λοιπόν, σεβασμός στο περιβάλλον σε κάθε αναπτυξιακή προοπτική που έχει να κάνει είτε τοπικά είτε εθνικά, απόλυτη τήρηση της νομιμότητας των απαιτούμενων διαδικασιών, αναμονή της γνωμοδότησης της Ρ.Α.Ε. για να ληφθεί η απόφαση από την πλευρά του Υπουργείου Ανάπτυξης. Επαναλαμβάνω ότι δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή αξιολόγηση της Ρ.Α.Ε. για να τεθεί υπ' όψιν του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Επίσης, σημαντικότατο ρόλο οφείλει και πρέπει να διαδραματίσει η τοπική κοινωνία.

Υπάρχουν οι διαδικασίες, υπάρχουν οι νόμοι, υπάρχει η Ρ.Α.Ε., η οποία κατ' αρχάς εξετάζει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις του έργου, αλλά ιδιαίτερα το ΥΠΕΧΩΔΕ με ιδιάτερη ενδελέχεια εξετάζει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις του οποιουδήποτε έργου, και νομίζω ότι μέσα σ' αυτό το πλαίσιο θα κινηθούμε κι οφείλουμε να κινηθούμε, διότι η προστασία του περιβάλλοντος είναι επένδυση για το μέλλον των παιδιών μας. Παράλληλα όμως θα πρέπει να φροντίσουμε να δημιουργήσουμε μια αγορά ανταγωνιστική, που θα μπορέσει να δώσει διέξοδο στον πολίτη σε κάθε μορφή δράσης του, είτε ως καταναλωτή ή ως πολίτη στις τοπικές κοινωνίες.

Αυτό το συνδυασμό, αυτή την ισορροπία επιδιώκουμε να βρούμε, μεταξύ προστασίας του περιβάλλοντος και βεβαίως της δυναμικής που πρέπει να αναπτύξουμε ως χώρα στον ενεργειακό τομέα και νομίζω ότι μέσα σ' αυτό το στόχο της βιώσιμης ανάπτυξης κινούμαστε και θα συνεχίσουμε να κινούμαστε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ('Ελσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Θα επιβραβεύσουμε τη συντομία σας επιτρέποντας να συζητήθει αμέσως τώρα η δεύτερη ερώτηση που σας αφορά.

Θα συζητηθεί, λοιπόν, η με αριθμό 389/7-1-2008 πρώτη επίκαιρη ερώτηση του δεύτερου κύκλου, του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Κωνσταντίνου Καρτάλη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικά με το σχέδιο της Δ.Ε.Η. για τη δημιουργία θερμοηλεκτρικής μονάδας με καύσιμο λιθάνθρακα στη Μαγνησία.

Ειδικότερα, η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής:

«Σύμφωνα με δημοσιεύματα εφημερίδων, η Δ.Ε.Η. αποφάσισε στην εγκατάσταση θερμοηλεκτρικών μονάδων, με καύσιμο λιθάνθρακα, σε διάφορες περιοχές της χώρας, μεταξύ των οποίων και στο Βόλο ή τον Αλμυρό Μαγνησίας.

Η απόφαση αυτή της Δ.Ε.Η. προκαλεί έντονες απορίες, καθώς είναι γνωστό ότι η χρήση λιθάνθρακα για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας προκαλεί σημαντική αέρια ρύπανση στις αστικές περιοχές που συνορεύουν με τις μονάδες, ενώ είναι επίσης γνωστό ότι η συγκεκριμένη καύσιμη ύλη είναι εισαγόμενη, γεγονός που αποδυναμώνει ακόμη περισσότερο την ενεργειακή αυτονομία της χώρας μας. Ουσιαστικά, δηλαδή, η Ελλάδα αντί να επενδύει στην ταχύτερη προώθηση του φυσικού αερίου, στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στην εξοικονόμηση ενέργειας (ώστε να περιορίζονται οι απαιτήσεις για ηλεκτρική ενέργεια και μάλιστα οι απαιτήσεις αιχμής), επενδύει σε νέες ρυπογόνες δραστηριότητες που έχουν κριθεί αρνητικά σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες ως προς την περιβαλλοντική διάστασή τους.

Δημοσιεύματα μάλιστα μιλούν για την κατασκευή στην Ελλάδα μονάδων λιθάνθρακα που επρόκειτο να κατασκευαστούν στη Γερμανία και στην Αυστρία, αλλά τελικά δεν δρομολογήθηκαν εκεί λόγω τοπικών αντιδράσεων.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

α) Ποιο είναι το σκεπτικό της Δ.Ε.Η. για τη δρομολόγηση των μονάδων λιθάνθρακα στην Ελλάδα και γιατί αγνοεί το γεγονός ότι οι μονάδες αυτές είναι περιβαλλοντικά ρυπογόνες;

β) Ποιος είναι ο ακριβής και αναλυτικός προγραμματικός και χρονοδιαγραμματικός σχεδιασμός της Δ.Ε.Η. για τη χωροθέτηση των θερμοηλεκτρικών μονάδων και αν συμπεριλαμβάνεται κάποια περιοχή της Μαγνησίας σ' αυτό το σχεδιασμό».

Κύριε Υπουργέ, έχετε τρία λεπτά.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης): Κύριε συναδέλφε, η Ελλάδα τα τελευταία τριάμισι χρόνια απέκτησε

ίσως για πρώτη φορά κι εφαρμόζει συγκεκριμένη ενεργειακή πολιτική με εθνικές προτεραιότητες, που απαντούν στις μεγάλες προκλήσεις της εποχής μας. Προετοιμάζουμε τη χώρα μας για ένα νέο, άκρως ανταγωνιστικό, διεθνοποιημένο περιβάλλον, που διαμορφώνεται συνεχώς και όπου η ενέργεια βρίσκεται στο επίκεντρο του διαλόγου. Οι συνθήκες μεταβάλλονται διαρκώς, καθώς η απελευθέρωση των αγορών ενέργειας και η ασφάλεια του εφοδιασμού, σε συνδυασμό με την προστασία του περιβάλλοντος και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, αποτελούν πλέον βασικές προτεραιότητες της ευρωπαϊκής οικολόγησης.

Στις συνθήκες αυτές η χώρα μας ανταποκρίνεται με ιδιαίτερη επιτυχία. Πετύχαμε σημαντικές διεθνείς συμφωνίες που καθιστούν την Ελλάδα ενεργειακό διάυλο, πρωταγωνιστούμε στην ανάπτυξη στενότερης συνεργασίας των χωρών στη Νοτιανατολική Ευρώπη. Απελευθερώνουμε την αγορά ενέργειας και δημιουργούμε τις κατάλληλες συνθήκες για την προσέλκυση επενδύσεων. Επενδύουμε, συνεχώς, στην ταχύτερη προώθηση του φυσικού αερίου, δημιουργούμε για πρώτη φορά θεσμικό νομοθετικό πλαίσιο για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ενώ παράλληλα προωθούμε και την εξοικονόμηση ενέργειας στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.

Η εποχή μας απαιτεί μια πιο ορθολογική προσέγγιση του ενεργειακού ζητήματος, ένα ισορροπημένο ενεργειακό μείγμα που να ικανοποιεί την ενεργειακή επάρκεια, την προστασία του περιβάλλοντος, αλλά και την συγκράτηση των τιμών για τους πολίτες-καταναλωτές, ένα νέο ενεργειακό μείγμα που να ικανοποιεί την ανταγωνιστικότητα της χώρας, την οικονομική δραστηριότητα και πιο σημαντικό απ' όλα, την ποιότητα ζωής των πολιτών. Αυτό είναι και το πλαίσιο της πολιτικής μας και προς αυτή την κατεύθυνση κινούμαστε.

Θέλω, λοιπόν, εδώ να διευκρινίσω σχετικά με την ερώτησή σας ότι στη σημερινή ενεργειακή πραγματικότητα, η Δ.Ε.Η. έχει να διαδραματίσει έναν πρωταγωνιστικό ρόλο. Παραμένει, βεβαίως, μια εταιρεία κοινής αφέλειας, μια εταιρεία που οφείλει, όμως, παράλληλα να προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα μιας ελεύθερης αγοράς, με πολίτες-καταναλωτές υποψιασμένους και απατητικούς.

Ο σχεδιασμός, ο προγραμματισμός και η υλοποίηση του συνολικού προγράμματος της Δ.Ε.Η. αποτελούν αντικείμενο που αφορά το Διοικητικό Συμβούλιο της Δ.Ε.Η. και όχι το Υφυπουργείο Ανάπτυξης. Ως Υφυπουργείο και σε σχέση με τη Δ.Ε.Η., θα κινηθούμε στο πλαίσιο της πολιτικής που μόλις σας περιέγραψα.

Αυτό που μπορώ να σας πω ωστόσο, είναι ότι η Δ.Ε.Η. δεν έχει εκφράσει την πρόθεσή της να δημιουργήσει θερμοηλεκτρική μονάδα στη Μαγνησία, ούτε βέβαια έχει υποβάλει κάποια σχετική αίτηση στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας.

Σε κάθε όμως περίπτωση επαναλαμβάνω, όπως έχω κάνει πολλές φορές απ' αυτό το Βήμα, ότι τέτοια ζητήματα και τέτοιου ειδούς αποφάσεις αποτελούν πάντα για την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αντικείμενο διαλόγου, αντικείμενο συνεννόησης, αντικείμενο μέσα στο οποίο θα πρέπει να συμφωνήσουν οι τοπικές δυνάμεις της κοινωνίας, για να μπορέσουν να προχωρήσουν αντίστοιχα έργα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ('Ελσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Ο κ. Καρτάλης έχει το λόγο για δυο λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΤΑΛΗΣ: Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακούγοντας τις δυο απαντήσεις του Υπουργείου Ανάπτυξης στα θέματα ενέργειας, θυμήθηκα την τανία με τον Σπένσερ Τρέισι «Δόκτωρ Τζέκι και Μίστερ Χάιντ».

Στην πρώτη ερώτηση είπατε ότι θέλετε να προστατέψετε το περιβάλλον και θα κάνετε ό,τι μπορείτε για να το κάνετε αυτό και στη δεύτερη ερώτηση μιλάτε πρακτικά για την έμμεση παραδοχή ότι θα δεχθείτε εργοστάσιο εισαγόμενου λιθάνθρακα στη χώρα μας, κύριε Υπουργέ.

Τι σημαίνει αυτό; Πρώτον, σημαίνει ότι εκθέτετε την οικονομία της χώρας σε μια πιθανή κρίση, γιατί η ενεργειακή εξάρτηση είναι στο 75% και θα φθάσει το 2010 στο 80% και εμπιστεύ-

εσθε εισαγόμενο λιθάνθρακα που προκαλεί κλυδωνισμούς, ενδεχομένως, στην ενεργειακή οικονομία της χώρας.

Δεύτερον, δεν απαντάτε στην ουσία της ερωτήσεως. Η Δ.Ε.Η. δια του Διευθύνοντος Συμβούλου της, του κ. Αθανασόπουλου, ανακοίνωσε ότι σκέφτεται να φτιάξει μονάδα λιθάνθρακα στην περιοχή της Μαγνησίας.

Εγώ είμαι αρνητικός και επιστημονικά στις μονάδες λιθάνθρακα και μάλιστα εισαγόμενους γιατί πρόκειται για ένα ρυπογόνο καύσιμο. Υπερπολλαπλάσιες είναι οι εκπομπές ρύπων που προκύπτουν από την καύση λιθάνθρακα για την παραγωγή μιας μονάδας ενός μεγαβάτη, σε σχέση με άλλες πηγές καυσίμων.

Αναφερθήκατε στην εξοικονόμηση ενέργειας, αλλά παραλείψατε να πείτε ότι η σχετική κοινοτική οδηγία δεν έχει ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο, κύριε Υπουργέ. Άρα, λοιπόν, για ποια εξοικονόμηση ενέργειας μιλάμε;

Μιλήσατε για ένα ενεργειακό μείγμα το οποίο είναι ατελές, σε σχέση με την πραγματική ταχύτητα εισαγωγής των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Άρα, λοιπόν, εδώ έχουμε ένα ζήτημα το οποίο είναι ακόμη ανοικτό. Και ειμένα με προβληματίζει η απαντησή σας, γιατί δεν είστε, απ' ότι καταλαβαίνω, ως Υπουργείο, σε θέση να πειριγράψετε τις προϋποθέσεις. Φαίνεται, ότι αγνοείτε το γεγονός ότι για να λειτουργήσετε μονάδες λιθάνθρακα σε οποιαδήποτε περιοχή της χώρας δεν χρειάζεται μόνο η μονάδα καύσης, αλλά χρειάζεται και μια όμορφη έκταση για την απόθεση της παραγόμενης τέφρας. Και παραγόμενη τέφρα σημαίνει αιωρούμενα σωματίδια και η περιοχή της Μαγνησίας έχει πρόβλημα με τα αιωρούμενα σωματίδια.

Είχα απευθύνει και στον κ. Αθραμόπουλο, που είναι παρόν, μια αντίστοιχη ερώτηση για τις ιατρικές, επιδημιολογικές επιπτώσεις των αιωρούμενων σωματιδίων, αλλά δεν πήρα ποτέ απάντηση.

Όμως, θέλω να πω ότι βλέπουμε μία περιβαλλοντική υποβάθμιση του ζητήματος του λιθάνθρακα, τη στιγμή που διακηρύγγιστε ότι θέλετε να προστατέψετε το περιβάλλον.

Εγώ είμαι πολύ προβληματισμένος από την απάντησή σας. Θέλω να πιστέψω ότι έχετε καλή πρόθεση να προστατέψετε το περιβάλλον και την υγεία των πολιτών. Θεωρώ ότι της Μαγνησίας δεν της αντιστοιχεί ένα τέτοιο ενεργειακό μέλλον και δεν της αντιστοιχεί να γίνει ενεργειακή χωματερή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο για δύο λεπτά.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης): Κύριε συνάδελφε, όσον αφορά την πρώτη σας παρατήρηση, θα ήθελα να πω ότι το πνεύμα και η φιλοσοφία στην οποία κινήθηκα στις απαντήσεις που μόλις έδωσα, είναι ακριβώς τα ίδια. Είναι η προστασία του περιβάλλοντος μέσα στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης.

Δεύτερον, νομίζω ότι κανένας δεν έχει το προνόμιο να νιώθει ότι είναι περισσότερο ευαίσθητος από κάποιον άλλο σ' αυτήν την Αίθουσα. Όλοι μας έχουμε την ίδια ευαίσθηση για θέματα περιβάλλοντος.

Τρίτον, εγώ θέλω να κινηθώ στο πλαίσιο όχι ενός μιθιστορήματος, αλλά μίας πραγματικότητας.

Κύριοι συνάδελφοι, εμείς είμαστε που προωθήσαμε αποφασιστικά τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, τα βιοκαύσματα, τη βιοενέργεια και την εξοικονόμηση της ενέργειας. Να σας ψυμένω απλώς ότι πριν από λίγα χρόνια αυτά αποτελούσαν άγνωστες έννοιες, ενώ σήμερα, με πρωτοβουλία της Κυβέρνησης του Κώστα Καραμανλή, είναι πολιτικές αιχμής.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Υπενθυμίζω, επίσης, όσον αφορά τα διαδικαστικά που θέσατε, ότι για την έκδοση αδειών ηλεκτροπαραγωγής αποτελεί προϋπόθεση από το στάδιο της αξιολόγησης της αίτησης, η εξέταση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του κάθε έργου. Για την έκδοση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας, απαιτείται η υπογραφή κοινής υπουργικής απόφασης, έγκριση περιβαλλοντικών όρων, σαφώς, βεβαίως και η τίμησή τους.

Αντίστοιχοι όροι τίθενται και στις άδειες παραγωγής τόσο ως προς τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον, όσο και ως προς τις διεθνείς συμβάσεις, συνθήκες και συμφωνίες.

Σε κάθε περίπτωση, ωστόσο, αναζητούνται οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές σε συνδυασμό με το χρησιμοποιούμενο καύσιμο, σύμφωνα με τις αυστηρές απαιτήσεις της ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας.

Κλείνοντας, θα ήθελα για ακόμα μία φορά να τονίσω ότι η ασφάλεια εφοδιασμού της χώρας επιβάλλει τη διαφοροποίηση των πηγών και τη στήριξη σε διαφορετικά καύσιμα. Η αντικατάσταση πεπαλαιωμένων μονάδων με άλλες σύγχρονες τεχνολογίες θα επιφέρει σημαντικό περιβαλλοντικό όφελος.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Ωστόσο, σας επαναλαμβάνω ότι η Δ.Ε.Η. δεν έχει καταθέσει αίτημα στη Ρ.Α.Ε. για κατασκευή ανθρακικού σταθμού στη Μαγνησία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστούμε

Επόμενη είναι η με αριθμό 385/7-1-2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Εμμανουήλ Σκουλάκη προς την Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, σχετικά με την εκτίναξη της φαρμακευτικής δαπάνης στην Ελλάδα.

Αναλυτικότερα, η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής:

«Σύμφωνα με τα πρόσφατα δημοσιεύματα του ημερήσιου τύπου η συνολική φαρμακευτική δαπάνη στη χώρα μας εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί για το 2007 στα 7,7 δισεκατομμύρια ευρώ. Είναι ολοφάνερο ότι η εκτίναξη της φαρμακευτικής δαπάνης στα «ύψη» -όπως είχαμε προβλέψει κατ' επανάληψη- οφείλεται ως επί το πλείστον στην κατάργηση της λίστας των συνταγογραφούμενών φαρμάκων, στο νέο τρόπο τιμολόγησης αυτών και στη μη επιστροφή του 4% από τη φαρμακοβιομηχανία προς τα ασφαλιστικά ταμεία, σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 3408/2005 ως αποτέλεσμα της μη έκδοσης της προβλεπόμενης από το νόμο, κοινής υπουργικής απόφασης για τον τρόπο επιστροφής αυτών.

Κυρία Υπουργέ, επειδή, εάν ισχύουν τα δημοσιεύματα και εάν επειγόντως δεν ληφθούν άμεσα μέτρα εξορθολογισμού των φαρμακευτικών δαπανών, οι κλάδοι υγείας των ασφαλιστικών ταμείων θα καταρρεύσουν πολύ νωρίτερα από τους κλάδους σύνταξης.

Επειδή οι απώλειες των Ταμείων από τη μη επιστροφή του 4% από τις φαρμακευτικές εταιρείες υπολογίζονται σε 180.000.000 ευρώ ετησίως, δηλαδή πάνω από 350.000.000 ευρώ για τη διετία 2006-2007, ποσό το οποίο υπερβαίνει σε ύψος και την υπολογιζόμενη ζημιά των Ταμείων από τις σκανδαλώδεις τοποθετήσεις στα «δομημένα ομόλογα»

Ερωτάσθε:

1. Γιατί εδώ και δύο χρόνια το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας δεν έχει προωθήσει την κοινή υπουργική απόφαση για τον καθορισμό των λεπτομερειών της επιστροφής του 4% του τζίρου των φαρμακευτικών εταιρειών στα ασφαλιστικά ταμεία;

2. Θα διασφαλίσετε ότι δεν θα χαθούν τα χρήματα από τα Ταμεία και θα καταβληθούν αναδρομικά οι επιστροφές από τις φαρμακευτικές εταιρείες για το 2006 και 2007;».

Κυρία Υπουργέ, έχετε τρία λεπτά για να απαντήσετε.

ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΥ (Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας): Κύριε συνάδελφε, μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία του ν. 3457/2006, θα ισχύουν τα αναφερόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 13 του ν. 3408/2005, σύμφωνα με την οποία προβλέπεται η επιστροφή χρηματικού ποσού στους ασφαλιστικούς οργανισμούς από τις φαρμακευτικές εταιρείες.

Ως έναρξη ισχύος της διαδικασίας αυτής, έχει οριστεί η 1 Ιανουαρίου 2006 και με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζεται η διαδικασία και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την επιστροφή της ανωτέρω διαφοράς στα δικαιούχα ασφαλιστικά ταμεία.

Από τη Γενική Διεύθυνση Φορολογίας, του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, έχει ρυθμιστεί το θέμα της φορολογικής αντιμετώπισης της επιστροφής χρηματικών ποσών από τις

φαρμακοβιομηχανίες προς τα Ασφαλιστικά Ταμεία.

Επίσης, από το Υπουργείο Ανάπτυξης στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου έχει διατεθεί αναλυτικό υπόδειγμα για τον τρόπο υπολογισμού του ποσού της επιστροφής, το οποίο καλύπτει το σύνολο των περιπτώσεων και έχει εξασφαλιστεί η αναγκαία για τον υπολογισμό διάθεση στην ιστορικό μεταβολών.

Από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς έχει έγκαιρα ζητηθεί να μεριμνήσουν για τη συγκέντρωση όλων των συνταγών ετών 2006-2007, ώστε να βρίσκονται σε ετοιμότητα επεξεργασίας, προκειμένου να προσδιοριστεί τεκμηρωμένα το χρηματικό ποσό που θα ζητηθεί από τις φαρμακευτικές εταιρείες.

Στη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων συγκροτήθηκε ομάδα εργασίας, έργο της οποίας ήταν ο προσδιορισμός των τεχνικών απαιτήσεων και λειτουργικών προδιαγραφών για την εκκαθάριση των συνταγών φαρμάκων των ασφαλιστικών φορέων μέσω ηλεκτρονικής εφαρμογής, η οποία ολοκλήρωσε το έργο της και παρέδωσε το σχετικό πόρισμά της.

Ήδη βρίσκεται σε στάδιο επεξεργασίας η προβλεπόμενη κοινή υπουργική απόφαση με την οποία θα ρυθμιστεί η διαδικασία, ο τρόπος υπολογισμού και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την επιστροφή του χρηματικού ποσού rebate στους ασφαλιστικούς οργανισμούς από τις υπόχρεες φαρμακευτικές εταιρείες.

Το έργο της αυτοματοποιημένης διαχείρισης εκκαθάρισης των συνταγών φαρμάκων ασφαλιστικών φορέων, μέσω του οποίου προσδιορίζεται και το κατά τα ανωτέρω χρηματικό ποσό που κάθε φαρμακευτική εταιρεία υποχρεούται να επιστρέψει στους ασφαλιστικούς οργανισμούς αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για το I.K.A.-E.T.A.M. έχει ανατεθεί στο ίδιο, το έχει σχεδιάσει και βρίσκεται σε εξέλιξη το έργο: «Παροχή υπηρεσιών σε ανθρώπινο δυναμικό και μέσα για το σχεδιασμό και την οργάνωση συστήματος αυτοματοποιημένης διαχείρισης συνταγών του I.K.A.», με αντικείμενο τη μηχανογραφική διαχείριση αρχείων φαρμακείων, φαρμάκων, εκκαθάριση συνταγών ετών 2006 και εφεξής, profile ιατρών και επιστροφή από τις φαρμακευτικές εταιρείες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Υφυπουργού)

Στις προδιαγραφές του έργου έχει οριστεί η υποχρέωση του αναδόχου για υπολογισμό των ποσών ανάκτησης από τις φαρμακευτικές εταιρείες. Το συγκεκριμένο έργο έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος και από τη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και βρίσκεται στο στάδιο της διενέργειας διαγωνισμού.

Για τους λοιπούς ασφαλιστικούς οργανισμούς, το έργο της αυτοματοποιημένης διαχείρισης εκκαθάρισης, θα ανατίθεται στην «Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.» Υπολογίζουμε ότι έχουμε πενήντα εκατομμύρια συνταγές επιστώσα που θα πρέπει να εκκαθαριστούν, εκ των οπών περίπου το ήμισυ αφορά συνταγές του I.K.A..

Για οικονομία χρόνου, θα επανέλθω και στη δευτερολογία μου με περισσότερες διευκρινίσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστούμε, κα κυρία Υπουργέ.

Το λόγο έχει ο κ. Σκουλάκης για δύο λεπτά.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, η κυρία Υφυπουργός επιβεβαίωσε τα όσα λέω στην επίκαιρη ερώτηση, αλλά απλά δεν παραδέχθηκε τα πόσα έχασε το Δημόσιο και οι ασφαλιστικοί οργανισμοί. Δηλαδή, τα 350.000.000 ευρώ χάθηκαν. Ξέρετε, κυρία Υφυπουργέ, τα μεγάλα εγκλήματα γίνονται δια παραλείψεως και αν υπάρχει σκοπιμότητα στην παράλειψη που υπάρχει, τότε είναι διπλά εγκλήματα.

Θυμάμαι τι έγινε εδώ στη Βουλή, όταν ψήφιζε το Υπουργείο Ανάπτυξης -εκ μέρους της Κυβέρνησης- αυτή την περιβόλητη τροπολογία. Είχαμε πει ότι δεν πρόκειται να εφαρμοστεί ποτέ. Και θυμάμαι τον κ. Παπαθανασίου, εσείς δεν μιλήσατε τότε ως Υπουργείο- να λέει ότι ταυτόχρονα με την επιστροφή του 4%, είναι όλα έτοιμα και ότι τα ταμεία θα πάρουν πίσω το 4% και ότι ευεργετούνται.

Καθιέρωσε βέβαια τότε την κατάργηση της λίστας. Είμαστε η

μόνη χώρα της Ευρώπης που δεν έχει θετική-αρνητική λίστα. Να τα ακούτε, κύριοι Υπουργοί της Υγείας. Καθιέρωσε την ανατιμολόγηση, βάσει του μέσου όρου των τριών φθηνότερων, με αποτέλεσμα να εκτιναχθούν στα ύψη οι τιμές των φαρμάκων.

Επέμενε, τότε, ότι θα επιστραφεί το 4% από τη φαρμακοβιομηχανία στα Ταμεία. Έχουν περάσει 28 μήνες, κυρία Υφυπουργέ και κα κοινή Υπουργική που προεβλέπετο, δεν εξεδόθη! Έχουν χαθεί 350.000 ευρώ πο το 2006 και το 2007! Αυτό είναι εγκλήμα εις βάρος των Ασφαλιστικών Ταμείων!

Η φαρμακοβιομηχανία απαντά -έχω τις απαντήσεις εδώ- σε ταμεία που είναι έτοιμα να εισπράξουν και λέει ότι δεν υπάρχουν κοινές υπουργικές αποφάσεις και, άρα, πώς θα τα επιστρέψουν;

(Στο σημείο αυτό χτυπά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Να σας πω κάτι; Ο εκπρόσωπος της φαρμακοβιομηχανίας, κυρία Υφυπουργέ, σε μια ακρόαση του Υπουργείου Υγείας είπε ευθαράσως: Μην περιμένετε, δεν υπάρχει περίπτωση να επιστραφούν αυτά, διότι το ασφαλιστικό σύστημα δεν μπορεί να ζητήσει κατά συνταγή και κατά φάρμακο και κατά ασθενή τις επιστροφές.

Άρα, όταν το ψήφιζε η Κυβέρνηση, εγνώριζε ότι δεν πρόκειται να εφαρμοστεί ποτέ. Αυτή είναι η αλήθεια και φθάνουμε σήμερα στο σημείο αυτό. Δεν απαντήσατε για τις φαρμακευτικές δαπάνες. Εγώ λέω στην επίκαιρη ερώτησή μου ότι από 4,3 δισεκατομμύρια ευρώ που ήταν το 2003, θα εκτιναχθούν στο 7,7 δισεκατομμύρια ευρώ.

Έχετε συνειδητοποιήσει, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, το ύψος των φαρμακευτικών δαπανών; Θα καταρρεύσουν οι κλάδοι υγείας, κύριοι Υπουργοί της Υγείας! Οι κλάδοι υγείας των Ασφαλιστικών Ταμείων θα καταρρεύσουν πολύ νωρίτερα απ' ότι το συνταξιοδοτικό κομμάτι! Αυτή είναι η αγωνία όλων μας και εσείς δεν αντιδράτε.

Να σας πω και κάτι χαρακτηριστικό; Σας παραδώσαμε το I.K.A. με 1,3 δισεκατομμύρια ευρώ αποθεματικό θετικό. Δεν επιχορηγήσατε τέσσερα χρόνια τους κλάδους υγείας, δεν ζητήσατε τις επιστροφές και σήμερα ο κλάδος υγείας του I.K.A. βρίσκεται σε δραματική κατάσταση. Έχει 1,5 δισεκατομμύριο ευρώ έλλειμμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Κύριε Σκουλάκη, έχετε διπλασιάσει το χρόνο σας!

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ: Σας κάνουμε έκκληση. Σας κρούουμε τον κώδωνα του κινδύνου ότι αν δεν κάνετε επέμβαση στη φαρμακευτική δαπάνη, θα καταρρεύσει το σύστημα και θα είναι αργά, κυρία Υφυπουργέ, τότε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Κυρία Υφυπουργέ, έχετε το λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΥ (Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας): Κύριε Σκουλάκη, αυτό που ενδιαφέρει τους πολίτες είναι να μην χαθούν χρήματα από τις επιστροφές, να υπάρξει μια αποτελεσματική παρακολούθηση της φαρμακευτικής δαπάνης και φυσικά να διασφαλιστούν με τον καλύτερο τρόπο τα συμφέροντα των ταμείων.

Επιπλέον, σταθερή επιδίωξη είναι όχι μόνο η διαπίστωση τυχόν παραβάσεων και η επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων ή η εξακρίβωση των αιτών που προκαλούν την αλόγιστη ή προκλητή ζήτηση των δαπανών υγείας, αλλά και η λήψη των αναγκαίων μέτρων για τη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και της βιωσιμότητας των ασφαλιστικών οργανισμών.

Με την αναβάθμιση της ανωτέρω υπηρεσίας και τη σύσταση θέσης Γενικού Επιθεωρητού Δαπανών Υγείας, με τον πρόσφατο v. 3607/2007, καθώς και τη στελέχωση της υπηρεσίας με γιατρούς, επιδιώκεται η επίτευξη του σκοπού αυτού.

Συμπληρωματικά αναφέρουμε ότι η παρατηρούμενη αύξηση της φαρμακευτικής δαπάνης οφείλεται, όπως διαπιστώνται από το I.K.A.-E.T.A.M., κυρίως στην εισαγωγή χιλιών διακοσίων νέων ιδιοσκευασμάτων αυξημένου κόστους, ιδιως αντικαρκινικών, στην αύξηση του Φ.Π.Α. από 8% σε 9%, στην αύξηση των δικαιούχων περίθαλψης αλλοδαπών και άλλων, καθώς και στην

αύξηση των συνταξιούχων λόγω της γήρανσης του πληθυσμού.

Η πολιτική της επιστροφής των χρημάτων, το rebate, στους ασφαλιστικούς οργανισμούς αποτελεί σήγουρα μια σύγχρονη και συμφέρουσα προσέγγιση για τα ταμεία, η οποία καθιερώθηκε για πρώτη φορά με τη νομοθεσία της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας και να είστε σίγουροι ότι θα υλοποιηθεί στο ακέραιο και δεν θα χαθεί ούτε 1 ευρώ!

Ευχαριστώ πολύ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ: Δεν εφαρμόστηκε ποτέ! Έχουν περάσει είκοσι οκτώ μήνες! Δεν απαντάτε επί της ουσίας, κυρία Υφυπουργέ, ούτε σε αυτά που έγραψα στην ερώτηση ούτε σε αυτά που σας ανέφερα προφορικά σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Τελειώσατε, κύριε συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας, αφού πρώτα ξεναγήθηκαν στους χώρους του Μεγάρου της Βουλής, ένα δεύτερο γκρουπ από τριάντα τρεις μαθητές και μαθήτριες και μία συνοδό δασκάλα από το Β' Τοστεριού Δημοτικού Σχολείου Εκάλης.

Τους καλωσορίζουμε στο Κοινοβούλιο.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τέταρτη επίκαιρη ερώτηση είναι η με αριθμό 388/7-1-2008 του Βουλευτή του Συναπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αθανασίου Λεβέντη προς τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με το καθεστώς εργασίας των νοσοκομειακών γιατρών κ.λπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Λεβέντη σε περίληψη έχει ως εξής:

«Ο μέσος όρος εργασίας των νοσοκομειακών γιατρών ξεπερνάει τις εβδομήντα έως ογδόντα ώρες εβδομαδιαίως, συχνά και τις εκατό ώρες, παρά τις σχετικές κοινοτικές οδηγίες, τις αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου και τα π.δ. 88/1999 και 76/2005, που επιβάλλουν σαρανταοκτάρωρο εβδομαδιαίως για τους ειδικευόμενους και πενηνταοκτάρωρο για τους ειδικευόμενους.

Προ έτους ο Υπουργός Υγείας εζήτησε με τροπολογία στη Βουλή σχετική αναστολή των ως άνω διατάξεων, προκειμένου να εξασφαλιστεί ο αναγκαίος χρόνος προσαρμογής, λέγοντας μεταξύ άλλων ότι: «...εμείς είμαστε αποφασισμένοι να κλείσουμε αυτό το κεφάλαιο και να κινοποιήσουμε με πληρότητα και επάρκεια τις για μεγάλο χρονικό διάστημα δίκαιες αιτίασεις και τα αιτήματα των Ελλήνων γιατρών».

Η πάροδος έτους έκτοτε φαίνεται ότι δεν ήταν αρκετή και ήδη με το υπ' αριθμόν Y10α/ΠΠοικ. 162890/21.12.2007 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Υγείας προαναγγέλλεται η κατάθεση εκ νέου τροπολογίας για αναστολή των διατάξεων εφαρμογής του ωραρίου των νοσοκομειακών γιατρών και επομένως παράταση του μεσαιωνικού καθεστώτος εργασίας τους.

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

1. Θα σεβαστεί τις πράξεις 67/2007, 106/2007 και 107/2007 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στις οποίες αναφέρεται ότι οι διατάξεις της οδηγίας 2003/88/EK καθώς και τα π.δ. 88/1999 και 76/2005 έχουν άμεση εφαρμογή;

2. Θα συνεχίσει τις διαπραγματεύσεις με την Ο.Ε.Ν.Γ.Ε., ώστε να υπάρξει κοινώς αποδεκτή συλλογική σύμβαση εργασίας, που να κατοχυρώνει το ως άνω ιατρικό ωράριο χωρίς ελαστικοποίηση των σχέσεων εργασίας και χωρίς μείωση των ούτως ή άλλως χαμηλών αποδοχών των νοσοκομειακών ιατρών;»

Ο Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. Αβραμόπουλος έχει το λόγο για τρία λεπτά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Λογικά θα έπρεπε να απαντήσω με ένα «ναι» και να καθίσω κάτω. Διότι η ερώτηση κατά πόσο πρόκειται να σεβαστούμε αυτά τα πράγματα, κύριε Λεβέντη, αυτονόητα οδηγεί στην απάντηση, «ναι, θα το σεβαστούμε».

Αλλά ας γηρίσουμε πίσω στο χρονικό διάστημα που έχω στη διάθεσή μου. Όταν ανέλαβα τα καθήκοντά μου, συναντήθηκα με τους νοσοκομειακούς γιατρούς και έβγαλα το συμπέρασμα

ότι έχουν δίκιο. Οι συνθήκες κάτω από τις οποίες για είκοσι χρόνια ασκούν το υψηλό τους αυτό καθήκον και λειτούργημα πολύ ορθά χαρακτηρίστηκε μεσαιωνικό.

Αποφασίσαμε μέσα στα πλαίσια του γενικότερου νοικοκυρέματος να αλλάξουμε τα πράγματα. Συνεννοηθήκαμε μαζί τους. Ανοίξαμε έναν ειλικρινή και βαθύ διάλογο, ο οποίος οδηγεί σε συμπεράσματα. Το ζήτημα, λοιπόν, της οργάνωσης του χρόνου εργασίας και των ανωτάτων επιτρεπτών ορίων εργασίας θυμίζω ότι δεν είναι κάτι που εμφανίστηκε την τελευταία τριετία.

Ισχύει για τα τελευταία τουλάχιστον δεκαπέντε χρόνια και είναι ο «γόρδιος δεσμός» στο εργασιακό τοπίο των ελληνικών νοσοκομείων. Εμείς κινηθήκαμε, όπως είπαμε με προγραμματισμό, με καλή διάθεση, με σταθμισμένες επιλογές και, έτσι, σήμερα, σίμαστε πραγματικά ένα βήμα μπροστά. Τούτη την ώρα που μιλάμε συνέρχεται η Επιτροπή της Εκτελεστικής Γραμματείας της Ομοσπονδίας Νοσοκομειακών Γιατρών στο νοσοκομείο και είμαστε μπροστά σε μία ιστορική σημασίας εξέλιξη. Για πρώτη φορά στην Ελλάδα θα υπογραφεί συλλογική σύμβαση εργασίας ανάμεσα στους νοσοκομειακούς γιατρούς και το ελληνικό κράτος.

Αντιλαμβάνεσθε ότι διαμορφώνεται ένα καινούργιο τοπίο, μέσα από το οποίο μπορούν οι γιατροί να πρωθήσουν και τις όποιες διεκδικήσεις τους. Εμείς είμαστε κοντά τους, τους αναγνωρίζουμε και δημόσια εκφράζουμε την ευγνωμοσύνη μας εκ μέρους της ελληνικής πολιτείας, διότι κράτησαν το Εθνικό Σύστημα Υγείας όρθιο. Και θα συνεχίσουμε, πέραν αυτής της κρατικής συμφωνίας, με πλήρη σεβασμό στην κοινοτική νομοθεσία και, βεβαίως, σε συνεννόήση και με το Ελεγκτικό Συνέδριο, για να μην προκύψει καμμία δυσλειτουργία στην εφαρμογή των οποίων τελικών μας αποφάσεων. Ό,τι έχουμε κάνει είναι αποτέλεσμα συνεννόήσης και διαλόγου. Και αυτό απαντά στην ερώτησή σας, με πλήρη σεβασμό στις όποιες δεσμεύσεις μας και, κυρίως, με σεβασμό στο υψηλό λειτούργημα των Ελλήνων γιατρών.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Κύριε Λεβέντη, έχετε το λόγο για δύο λεπτά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Κύριε Υπουργέ, χαίρομαι που αναγνωρίζετε το μεσαιωνικό καθεστώς εργασίας των νοσοκομειακών γιατρών, την τεράστια προσφορά τους και ότι αυτοί, όπως και το νοσηλευτικό και το άλλο προσωπικό, με την υπεράνθρωπη προσπάθεια που καταβάλλουν κάθε μέρα, κάθε στιγμή, κρατάνε όρθιο το υγειονομικό σύστημα, που αλλιώς θα είχε καταρρεύσει.

Το ερώτημα είναι, όμως, τι θα γίνει από εδώ και πέρα. Πόσες ώρες θα εργάζονται; Είπατε ότι θα υπάρξει πλήρης σεβασμός των κοινοτικών οδηγιών. Οι κοινοτικές οδηγίες είναι συγκεκριμένες, καθοριστικές: Σαράντα οκτώ ώρες για τους ειδικευόμενους και πενήντα οκτώ ώρες για τους ειδικευόμενους. Από εκεί και πέρα, για να εφαρμοστεί αυτό το ωράριο, θα πρέπει να έχουμε και τους αντίστοιχους γιατρούς.

Τη στιγμή αυτή λείπουν χιλιάδες γιατρών. Θα έπρεπε τουλάχιστον πέντε χιλιάδες γιατροί ακόμα να έχουν προσληφθεί για να μπορέσει στοιχειωδώς να λειτουργήσει το σύστημα και δεν προβλέπονται από τον προϋπολογισμό που ψηφίσαμε πριν από λίγο, παρά μόνο 10.000.000 ευρώ για προσλήψεις για όλο τον υγειονομικό χώρο. Τι θα γίνει από εκεί και πέρα; Πώς θα καλυφθούν αυτές οι ανάγκες;

Δεν ξέρω τώρα αν η συλλογική σύμβαση, αυτή που πρόκειται να υπογραφεί, τι ακριβώς θα λέει. Εσείς είχατε δεσμευθεί και πριν από ένα χρόνο και ξέρετε πολύ καλά από εδώ και πέρα ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο αναγνώρισε την προηγούμενη φορά συγγνωστή πλάνη, για να πληρωθούν οι εφημερίες που κανονικά δεν θα μπορούσαν να πληρωθούν. Και ασφαλώς, το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν θα μπορεί τώρα να πει ότι ξανά υπάρχει συγγνωστή πλάνη.

Αυτές τις ημέρες είναι ακάλυπτοι οι νοσοκομειακοί γιατροί. Πόσες ώρες θα πρέπει να δουλεύουν; Γιατί ξέρετε ότι το έχει παραδεχθεί και το Συμβούλιο της Επικρατείας. Υπάρχει σχετική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία λέει ότι

μόνο όταν υπάρχει ρητή και κατηγορηματική συναίνεση τους, συγκαταθέση τους, μπορούν να δουλέψουν πάνω από το όριο αυτό, το οποίο προσδιορίζουν οι κοινοτικές οδηγίες, τα προεδρικά διατάγματα και οι αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Εδώ, επιτίζουμε αυτά που είπατε να υλοποιηθούν, όχι, όμως, εις βάρος των νοσοκομειακών γιατρών, όχι με περικοπή των αποδοχών, όχι με ελαστικοποίηση των ωρών εργασίας και να πούμε ότι θα δουλεύουν τρεις ώρες τώρα, τρεις ώρες το απόγευμα, έξι ώρες τα μεσάνυχτα. Ελπίζω να μη φθάσουμε σε τέτοιες καταστάσεις. Περιμένουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο για δύο λεπτά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Κύριε Λεβέντη, χωρίς περικοπές, χωρίς ελαστικοποίηση του ωραρίου, με καθιέρωση του σαρανταοκτάωρου πρόκειται να απαντήσουμε. Και αυτό, όπως σας είπα πρωτύτερα, σε συνεννόηση με τους γιατρούς.

Είναι αλήθεια ότι για να λειτουργήσει το νέο σύστημα εφημερίων και για να τεθεί σε εφαρμογή το νέο ωράριο, χρειάζεται περισσότερος κόσμος. Σας θυμίζω, όμως -και το έχουμε πει σε αυτήν την Αίθουσα- ότι η Κυβέρνηση πήρε μια πολύ σημαντική απόφαση. Μέχρι τέλους του 2009 προσλαμβάνονται τεσσερισμήσι χιλιάδες γιατροί, πέραν εκείνων που αναφέρατε και εσείς και που προβλέπονται στον προϋπολογισμό αυτού του χρόνου και που αναφέρεται σε χίλιους γιατρούς.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Μέχρι τότε πώς θα καλύπτονται αυτά;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Επιτρέψτε μου, λοιπόν, να σας πω ότι σε αυτήν τη μεταβατική περίοδο έχουμε κάνει τις συνεννοήσεις μας με τους εκπροσώπους των Ελλήνων γιατρών, ώστε να μην προκύψει καμμία δυσλειτουργία. Δόθηκε και η γνωστή παράταση, την οποία είχε ζητήσει ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος και θεωρούμε ότι είμαστε σε καλό δρόμο.

Εκείνο που θα έπρεπε να σημειωθεί είναι ότι αυτό που δεν έγινε επί είκοσι χρόνια γίνεται τώρα και γίνεται σε συνεννόηση με τους γιατρούς, με πλήρη σεβασμό στο λειτούργημά τους και στις πραγματικές ανάγκες και δυνατότητες. Διαμορφώνουμε ένα πολύ πολιτισμένο πλαίσιο, ένα πολύ πιο σύγχρονο περιβάλλον, για να δώσουμε τέλος σε αυτό που συμφωνήσαμε και εμείς και που περιήλθε από το παρελθόν. Όμως, αυτήν την κατάσταση μας κληροδότησαν και αυτήν την κατάσταση είμαστε αποφασισμένοι να αλλάξουμε.

Τέρμα στο μεσαίωνα! Ναι στη νέα εποχή! Ναι στις πραγματικές ανάγκες των Ελλήνων γιατρών και, κυρίως, στην εύρυθμη λειτουργία του Εθνικού Συστήματος Υγείας, το οποίο, όπως είπα πριν -και το λέω για μια ακόμη φορά- κρατείται όρθιο χάρη στην αιταπάρνηση, στην αξιοσύνη, στην ευαισθησία, στην επιστημοσύνη των Ελλήνων γιατρών και στη βοήθεια του νοσηλευτικού προσωπικού.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Προχωρούμε στην τρίτη με αριθμό 390/7-1-2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικολάου Καραθανασόπουλου προς τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με τα προβλήματα του κέντρου «ΜΕΡΙΜΝΑ» στην Πάτρα κ.λπ..

Θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Υγείας κ. Κωνσταντόπουλο, του οποίου είναι και η αρμοδιότητα.

Αναλυτικότερα η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής:

«Η αντιλαϊκή πολιτική της Κυβέρνησης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο χώρο της υγείας και της πρόνοιας έχει οδηγήσει σε τεράστιο αδιέξοδο. Αποδεικνύεται για ακόμη μια φορά ότι η πολιτική της «φιλανθρωπίας», των «χορηγών» και του εθελοντισμού στην πρόνοια και στην υγεία όχι μόνο δεν λύνει προβλήματα αλλά ανοίγει το δρόμο στην ιδιωτικοποίηση. Στην ίδια κατεύθυνση κινείται και η χρηματοδότηση από τα ευρωπαϊκά προγράμματα.

Το κέντρο «ΜΕΡΙΜΝΑ», όπου φιλοξενούνται εκατόν πέντε

παιδιά με ειδικές ανάγκες στην Πάτρα, λειτουργεί με τραγικές ελλείψεις και μόνο χάρη στην τεράστια και γεμάτη αιταπάρνηση προσπάθεια των εργαζομένων και του ειδικού προσωπικού. Το προσωπικό, ενώ θα πρέπει να φτάνει στα εξήντα τέσσερα άτομα, ώστε να καλύπτει όλες τις ειδικότητες που είναι αναγκαίες, σήμερα φτάνει στους τριάντα τέσσερις με κίνδυνο να μειωθεί και άλλα και με συνέπεια να είναι αδύνατο να λειτουργήσουν εργαστήρια, αλλά και ο ξενώνας μόνιμα τα Σαββατούριακα. Δυσκολίες, επίσης, υπάρχουν στην αποκατάσταση φθορών και συντήρησης των κτηρίων και των εργαστηρίων.

Το κύριο και βασικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η «ΜΕΡΙΜΝΑ» είναι η χρηματοδότηση και τα κονδύλια από τον κρατικό προϋπολογισμό. Ήδη παρουσιάζει έλλειψη 300.000 ευρώ, γεγονός που δημιουργεί σοβαρό πρόβλημα στη λειτουργία του ιδρύματος. Τα χρήματα που δίνονται από τη Νομαρχία Αχαΐας και τους χορηγούς δεν επαρκούν, για να καλυφθούν οι ανάγκες και να προσληφθεί το αναγκαίο μόνιμο προσωπικό. Γι' αυτόν το λόγο πάγιο αίτημα των εργαζομένων είναι η μετατροπή του κέντρου σε Ν.Π.Δ.Δ. και να καλύπτονται οι ανάγκες εξ ολοκλήρου από την κρατική χρηματοδότηση.

Σε απάντηση ερώτησης, που κατέθεσαν Βουλευτές του Κ.Κ.Ε., σχετικά με τη μετατροπή του ιδρύματος «ΜΕΡΙΜΝΑ» σε Ν.Π.Δ.Δ. από Ν.Π.Ι.Δ. επισημαίνεται ότι το Υπουργείο εξετάζει αυτήν τη δυνατότητα. Σε επιστολή του το Φ.Σ. «ΜΕΡΙΜΝΑ» στις 10.12.07 επισημαίνει για ακόμα μια φορά την αναγκαιότητα αυτή, ως προϋπόθεση για να αντιμετωπιστούν τα σοβαρά λειτουργικά προβλήματα του ιδρύματος.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

1. Επειδή είναι όσο ποτε αναγκαία η ρύθμιση για τη μετατροπή του ιδρύματος «ΜΕΡΙΜΝΑ» από Ν.Π.Ι.Δ. σε Ν.Π.Δ.Δ., θα αναλάβει, επιτέλους, το κράτος τις ευθύνες του, προχωρώντας άμεσα στη μετατροπή;

2. Τι μέτρα θα πάρει για την άμεση και γενναία χρηματοδότηση από το γενικό κρατικό προϋπολογισμό, ώστε να καλυφθεί το έλλειψη των 300.000 ευρώ και να αντιμετωπιστούν τα λειτουργικά έξοδα του ιδρύματος, καθώς και για την πρόσληψη εξειδικευμένου μόνιμου προσωπικού, σύμφωνα με τις ανάγκες λειτουργίας, ώστε να καλυφθούν όλες οι ελλείψεις;

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε το λόγο για τρία λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μ' αυτήν την επίκαιρη ερώτηση το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος αναδεικνύει ένα ουσιαστικό πρόβλημα το οποίο υπάρχει στα ιδρύματα του χώρου της λεγόμενης κοινωνικής οικονομίας, στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και στις αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες. Πολλές απ' αυτές βρίσκονται όντως σε μία κατάσταση οικονομικής ασφυξίας. Το αναγνωρίζουμε αυτό. Όμως επαναλαμβάνω ότι δεν παύουν να κινούνται στο χώρο της κοινωνικής οικονομίας. Παρ'όλα αυτά, ουσιαστικά σχεδόν κατά 100% επιχορηγούνται με τον άλφα ή βήτα τρόπο από το δημόσιο είτε μέσω των νομαρχιακών αυτοδιοίκησεων είτε μέσω επιχορηγήσεων από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Η Κυβέρνηση μας είναι υπερήφανη ότι τα τελευταία χρόνια έκανε ένα βήμα μπροστά. Μετέτρεψε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου με τεράστια οικονομικά προβλήματα, όπου επί μήνες και χρόνια οι εργαζόμενοι ήταν απλήρωτοι σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Η «συντηρητική» Κυβέρνηση, όπως την αποκαλείτε, η οποία κοιτάει μόνο την ιδιωτική πρωτοβουλία δημοσιοποίησης τέτοια κέντρα που ήταν δήθεν ιδιωτικά που χρηματοδοτούνται, όπως σας είπα, πάλι από το δημόσιο ουσιαστικά, γιατί δυστυχώς -και το γνωρίζετε πολύ καλά αυτόπολλές από τις μη κυβερνητικές οργανώσεις απ' όλον αυτόν το χώρο της κοινωνικής οικονομίας, όπως και εσείς το λέτε πολλές φορές, είναι το «μακρύ χέρι» της Κυβέρνησης. Ουσιαστικά χρηματοδοτούνται από την εκάστοτε κυβέρνηση. Σας θυμίζω ότι αυτό το κάναμε με το Ψυχολογικό Κέντρο Βορείου Ελλάδος στη Θεσσαλονίκη επί χρόνια, το οποίο είχε πολλά προβλήματα. Το αναλύουμε σήμερα και βλέπουμε ότι και η δημοσιοποίηση δεν είναι πάντα πανάκεια. Ήμουν υπέρμαχος, από τους πρώτους που υποστήριξαν ότι πρέπει να γίνουν δημοσίου δικαίου,

όμως υπάρχουν τεράστια προβλήματα και πολλές επιστολές -που μπορώ να σας στείλω- γονέων παιδιών που είναι σ' αυτά τα ιδρύματα.

Κάνοντας μία σύγκριση του παρελθόντος με το σήμερα, βλέπουμε ότι τα πράγματα δεν καλυτέρεψαν με τη δημοσιούπαλληλική δυστυχώς νοοτροπία που απέκτησαν οι εργαζόμενοι σ' αυτά τα ιδρύματα.

Παρ' όλα αυτά, στη «ΜΕΡΙΜΝΑ» Πατρών υπάρχουν πολλά προβλήματα ιδιαίτερα με το εργασιακό καθεστώς των εργαζομένων με τη μετατροπή την οποία εξετάζουμε. Είναι μέσα στο πρόγραμμά μας να μπορέσουμε να μετατρέψουμε το ίδρυμα αυτό σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου.

Στο μεσοδιάστημα αυτό κάναμε ένα άλλο ουσιαστικό βήμα. Υπογράψαμε για πρώτη φορά -ώστε να μην έχει οικονομική ασφυξία το ίδρυμα αυτό- μία προγραμματική σύμβαση με την οποία παρέχουμε 200.000 ευρώ ετησίως στη «ΜΕΡΙΜΝΑ» Πατρών εκτός από την τακτική επιχορήγηση που παίρνει από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αχαΐας. Αυτό ήταν ουσιαστικό βήμα. Αυτό έγινε για το προηγούμενο έτος και μόλις έχουμε την εκκαθάριση του καθαρού προϊόντος του κρατικού λαχείου για τη χρήση του 2007, θα προχωρήσουμε εντός των επομένων μηνών για νέα προγραμματική σύμβαση, αναθεωρημένη φυσικά, για το τρέχον έτος.

Μέχρι τότε ήδη ειδοποιούνται να πάρουν την τελευταία δόση της προηγούμενης προγραμματικής σύμβασης 40.000 ευρώ. Έχει υπογραφεί το σχετικό κονδύλιο, όπως επίσης και μία συμπληρωματική μικρή επιχορήγηση 10.000 ευρώ από τον ειδικό λογαριασμό.

Όπως καταλαβαίνετε, γνωρίζουμε πολύ καλά το έργο που προσφέρει στο χώρο των απόμανων με αναπτηρία στο Νομό Αχαΐας ένα ιστορικό σωματείο, η «ΜΕΡΙΜΝΑ» Πατρών, το οποίο ιδρύθηκε το 1973. Από τότε παρέχει ουσιαστικές υπηρεσίες στο Νομό Αχαΐας, ιδιαίτερα στον ευαίσθητο αυτό χώρο της αναπτυξίας. Με ευαισθησία βλέπουμε αυτόν το χώρο.

Θέλω να σας υπενθυμίσω ότι τα τελευταία χρόνια μόνιμα ήταν έξω από το Υπουργείο διαμαρτυρόμενοι γονείς, παιδιά, κόσμος ο οποίος στηρίζει τη «ΜΕΡΙΜΝΑ» Πατρών. Τον τελευταίο καιρό δεν έχουμε τέτοια προβλήματα. Είμαστε σε καλό δρόμο με την προγραμματική σύμβαση και θέλω να πιστεύω ότι με την υπογραφή και της νέας προγραμματικής σύμβασης για το 2008 όλα αυτά θα πραγματοποιηθούν.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ο κ. Καραθανασόπουλος έχει το λόγο για δύο λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Οφείλω να ομολογήσω, κύριε Υπουργέ, ότι η απάντηση σας δεν με ικανοποίησε, ακριβώς γιατί υπάρχει μία συγκεκριμένη πολιτική η οποία οδηγεί στη συρρίκνωση των κοινωνικών υπηρεσιών και στη λειψή χρηματοδότησή τους.

Και βεβαίως αυτά, αν τα συνυπολογίσουμε με την τεράστια έλλειψη των αναγκαίων υποδομών, το απαραίτητα ειδικά εξειδικευμένο προσωπικό, αλλά ταυτόχρονα και με μια πολιτική διάσταση, η οποία οδηγεί στην εμπορευματοποίηση και στην αξιοποίηση της φιλανθρωπίας, ως μέσο αντιμετώπισης σημαντικών προβλημάτων στον τομέα της πρόνοιας και όχι μόνο, οδηγούν σε τρομακτικά αδιεξοδα. Οξύνουν ακόμη περισσότερο τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με ειδικά προβλήματα, τα οποία έχουν ανάγκη από μια, με βαθιά ανθρώπινα χαρακτηριστικά, ειδική αντιμετώπιση και βοήθεια και αυτή, τη με ανθρώπινα χαρακτηριστικά βοήθεια δεν μπορεί να τους τη δώσει ο ιδιωτικός τομέας και η εμπορευματοποίηση. Και δεν είναι ζήτημα αντοχής της οικονομίας, είναι ζήτημα προτεραιοτήτων. Γιατί πάρα πολλά τεράστια κονδύλια -δισεκατομμύρια- δίνονται για τον επιχειρηματικό τομέα, ενώ αντίστοιχα ζητήματα που αφορούν τετοιους είδους προβλήματα, όχι μόνο δεν χρηματοδοτούνται αλλά σπρώχνονται προς αυτήν την κατεύθυνση.

Για το κέντρο «ΜΕΡΙΜΝΑ» τα προβλήματα είναι οξυμένα, κύριε Υπουργέ, και το ξέρετε πολύ καλά. Δεν καλύπτονται με τις όποιες χρηματοδότησεις και τις «ενέσεις» που κάναμε κατά καιρούς. Δεν λειτουργεί το Σαββατοκύριακο, το προσωπικό είναι ελάχιστο και προσπαθεί να λειτουργήσει αυτό το κέντρο

με τεράστιες προσπάθειες, προσφέροντας πραγματικά μεγάλης αξίας υπηρεσίες, πολλές φορές με καθυστέρηση στην καταβολή των δεδουλευμένων τους. Δεν τα παίρνουν όλα τα δεδουλευμένα, το γνωρίζετε πολύ καλά. Γνωρίζω ότι υπάρχουν χώροι, οι οποίοι δεν λειτουργούν, γιατί δεν υπάρχει το εξειδικευμένο προσωπικό. Η πισίνα -κλειστή, θερμαινόμενη- δεν έχει λειτουργήσει καθόλου, γιατί δεν υπάρχει το απαραίτητο προσωπικό. Και από αυτήν την άποψη εγώ θα ήθελα συγκεκριμένη απάντηση στη ερώτημα. Είχατε δεσμευθεί, κύριε Υπουργέ, 20 Δεκεμβρίου του 2005, κατά τη διάρκεια της συζήτησης του κρατικού προϋπολογισμού του 2006 και είχατε πει ότι είναι στις αμέσως επόμενες προτεραιότητές σας να προχωρήσετε σε δημοσιοποίηση και του κέντρου «ΜΕΡΙΜΝΑ» Πατρών, το οποίο εξυπηρετεί, όχι μόνο τις ανάγκες των παιδιών της Πάτρας, αλλά και της ευρύτερης περιοχής. Έχουν περάσει ήδη δύο χρόνια και πλέον. Δεν μας δίνετε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Δεν λέμε να το κάνετε αύριο, αλλά πείτε μας μέχρι πότε; Πότε θα αντιμετωπιστεί αυτό το ζήτημα, το οποίο και εσείς το αναγωρίζετε; Πότε θα μετατραπεί σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου; Αυτό επιζήτουν και το επιζήτητο το σύνολο. Και το Διοικητικό Συμβούλιο του κέντρου «ΜΕΡΙΜΝΑ» και το Φιλανθρωπικό Σωματείο αλλά και οι εργαζόμενοι εκεί. Διαφορετικά δεν μπορεί να γίνει με φιλανθρωπία και με άλλου είδους ενέσεις πολιτική πρόνοιας και μάλιστα σε άτομα τα οποία έχουν ιδιαίτερες ανάγκες και πολύ υψηλές απαιτήσεις. Σ' αυτό θα θέλαμε μια συγκεκριμένη απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Κύριε συνάδελφε, σας διευκρίνισα ότι το ίδρυμα «ΜΕΡΙΜΝΑ» Πατρών δεν βασίζεται στη φιλανθρωπία σύτε σε ελάχιστο ποσοστό, στην κοινωνία των Πατρών. Εξαρτάται, σχεδόν κατά 100% από το δημόσιο, είτε μέσω της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης είτε μέσω του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Επειδή υπάρχουν ανυπέρβλητα νομικά εμπόδια και ξέρετε πολύ καλά ότι η πολιτική είναι τη τέχνη του εφικτού...

ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ: Τα νομικά εμπόδια τα ξεπερνάμε με την αλλαγή τους. Η διάθεση να υπάρχει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Σας είπα και πάλι, για τη μετατροπή τους σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, τη νέα μορφή πρόσληψης του προσωπικού που πρέπει να γίνει. Κινδυνεύουν οι εργαζόμενοι, μετά από εικοσι και τριάντα χρόνια εργασίας, να βρεθούν στο δρόμο και κάποιοι άλλοι να πάρουν τη θέση τους. Υπάρχουν ανυπέρβλητα εμπόδια, γι' αυτό και προχωρήσαμε στην υπογραφή προγραμματικής σύμβασης 200.000 ευρώ το χρόνο, ως επιπλέον επιχορήγηση. Και θέλω να μου πείτε, πού αλλού το κάναμε αυτό; Με ευαισθησία και με αίσθημα ευθύνης απέναντι στον κόσμο των Πατρών και ιδιαίτερα στα παιδιά αυτά και στους εργαζόμενους, οι οποίοι έχουν βάλει πλάτη όλα αυτά τα χρόνια και δεν θέλουμε να δούμε να έρχονται κάποιοι άλλοι να πάρουν τη θέση τους, μέσω των επίσημων διαδικασιών Α.Σ.Ε.Π.. Όλα αυτά είναι υπαρκτά προβλήματα, τα οποία πρέπει να τα αντιμετωπίσουμε. Ξέρετε πολύ καλά ότι οι εργαζόμενοι εκεί δεν προσελήφθησαν, ούτε με διαδικασίες Α.Σ.Ε.Π., ούτε με οποιεσδήποτε άλλες διαδικασίες διαφανείς. Προσελήφθησαν με κάποιες διαδικασίες. Έχουν προσφέρει χρόνο στον εαυτό τους, κάνουν πολύ καλά τη δουλειά τους, θέλουμε να τους εξασφαλίσουμε. Αναζητούμε έναν τρόπο, ο οποίος να είναι νομικά τέλειος.

Ισχύουν όλα αυτά τα οποία είχαμε πει και για να μην υπάρχει κανένας κίνδυνος -επαναλαμβάνω- οικονομικής ασφυξίας σ' αυτό το ίδρυμα, το οποίο κάνει πολύ καλά τη δουλειά του και οι εργαζόμενοι δίνουν τον εαυτό τους, θα υπογράψουμε νέα προγραμματική σύμβαση, μόλις έχουμε τη νέα εκκαθάριση του νέου προϊόντος του Κρατικού Λαχείου, όπως κάναμε και κατά το παρελθόν έτος. Αυτά είναι, δεν υπάρχουν συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα.

Θέλω να σας πω ότι το συγκεκριμένο ίδρυμα δεν θα έχει και

για τα επόμενα χρόνια κανένα οικονομικό πρόβλημα. Θα είμαστε κοντά τους, όπως ήμασταν και τα προηγούμενα χρόνια και θέλω να κάνετε μια σύγκριση παρελθόντων ετών προηγούμενων δεκαετιών για το συγκεκριμένο ίδρυμα, όπου οι εργαζόμενοι ήταν απλήρωτοι για πάνω από δέκα μήνες ενώ, τώρα προσπαθώμε να είμαστε στο μέτρο του εφικτού κοντά τους, όσο γίνεται.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σάμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στους χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων, δεκαέξι μαθητές και μαθήτριες και ένας συνοδός καθηγητής από το 6ο Γενικό Λύκειο Νέας Ιωνίας Αττικής.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Η επόμενη η Πέμπτη, με αριθμό 383/7.1.2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Κυριάκου Βελόπουλου προς τους Υπουργούς Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και Ανάπτυξης, σχετικά με τις αμοιβές υψηλόβαθμων στελεχών σε Δ.Ε.Κ.Ο., Οργανισμούς, Υπουργεία κ.λπ. που διαγράφεται και δεν θα συζητηθεί λόγω αναρμοδιότητας.

Επίκαιρες ερωτήσεις δευτέρου κύκλου.

Θα συζητηθεί η δεύτερη με αριθμό 391/7.1.2008 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Σοφίας Καλαντίδου προς την Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, σχετικά με τις απολύσεις εργαζόμενων και συνδικαλιστών στα πολυκαταστήματα του ομίλου «Carrefour-DIA-Μαρινόπουλος».

Ειδικότερα η επίκαιρη ερώτηση της κυρίας συναδέλφου έχει ως εξής:

«Στον όμιλο «Carrefour-DIA-Μαρινόπουλος», οι εργαζόμενοι στα καταστήματα της Θεσσαλίας έφτιαξαν τοπικό παράρτημα του πανελλαδικού σωματείου για την υπεράσπιση και διεύρυνση των δικαιωμάτων τους και την απόκρουση των αντεργατικών επιλογών των πολυεθνικών που προωθούν ανατροπές στα εργασιακά, ασφαλιστικά και κοινωνικά δικαιώματα των εργαζόμενων.

Πρόσφατα, η συγκεκριμένη πολυεθνική προχώρησε σε απολύσεις εργαζόμενών και συνδικαλιστών σε διάφορα καταστήματά της. Συγκεκριμένα, στο κατάστημα «DIA» στη Λάρισα απέλυσε έναν εργαζόμενο εκλεγμένο συνδικαλιστή στο τοπικό παράρτημα του σωματείου και εκπρόσωπο των εργαζόμενών στην επιτροπή υγιεινής και ασφάλειας και στο κατάστημα «Μαρινόπουλος» στην Καλαμπάκα απέλυσε άλλες δύο εργαζόμενες από τις οποίες η μία είναι εκλεγμένη στο παράρτημα του σωματείου στην Καλαμπάκα και η άλλη είναι μέλος του σωματείου.

Είναι φανερό ότι οι παραπάνω απολύσεις έχουν σαν στόχο την τρομοκράτηση των εργαζόμενών και το κτύπημα των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζόμενών. Αξίζει να σημειωθεί ότι όλοι οι εργαζόμενοι που απολύθηκαν πρωτοστάτησαν μαζί με άλλους συνδικαλιστές και εργαζόμενων για την επιτυχία της απεργίας στις 12-12-2007. Για την κατάσταση αυτή τεράστιες είναι οι ευθύνες της Κυβέρνησης που επιτρέπει την ασύρματη δράση των πολυεθνικών οι οποίες, εκτός των άλλων, δεν δέχονται ούτε την ύπαρξη και λειτουργία σωματείου ούτε το κατοχυρωμένο συνταγματικό δικαίωμα των εργαζόμενων στην απεργία.

Μετά τα παραπάνω ερωτάται η κυρία Υπουργός: τι συγκεκριμένα μέτρα θα πάρει για την άμεση ανάκληση των απολύσεων και την προστασία των εργατικών και συνδικαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζόμενών στον όμιλο Carrefour-DIA-Μαρινόπουλος.».

Θα απαντήσει η Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας κ. Καλαντάζου.

ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΥ (Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας): Κυρία Πρόεδρε, το θέμα των απολύσεων των εργαζόμενών και συνδικαλιστών στα πολυκαταστή-

ματα του ομίλου «Carrefour-DIA-Μαρινόπουλος» έχει πάρει τις τελευταίες μέρες μεγάλη δημοσιότητα.

Θα ήθελα με την ευκαιρία της συζήτησης της επίκαιρης ερώτησής σας, κυρία συνάδελφε, να ενημερώσω το Σάμα για το ιστορικό της υπόθεσης αλλά και για τις ενέργειες της πολιτείας μέσω του Σ.Ε.Π.Ε..

Ευθύς εξαρχής θα υπογραμμίσω πώς η Κοινωνική Επιθεώρηση Λάρισας, αλλά και των Τρικάλων εντόργησαν άμεσα και υπέβαλαν μηνυτήριες αναφορές.

Αναλυτικά τώρα, θα σας παρουσιάσω τα γεγονότα. Στις 4-12-2007 προσήλθε στη Κοινωνική Επιθεώρηση Λάρισας εργαζόμενος, ο οποίος δήλωσε ότι απελύθη την ίδια μέρα από την εταιρεία «DIA ΕΛΛΑΣ Α.Ε.» στην οποία εργάζονταν με την ειδικότητα του πωλητή-ταμία από 1-7-2002. Ζήτησε την ανάκληση της απόλυσης του καθόσον έκρινε ότι η απόλυση του συνδικαλιστική του δράση ήταν άκυρη και παράνομη επειδή είναι εκλεγμένο μέλος της επιτροπής υγιεινής και ασφάλειας της επιχείρησης στο Νομό Λάρισας και επομένως τελεί υπό την προστασία του ν. 1264/82.

Ακολούθως, η τοπική υπηρεσία κάλεσε την εταιρεία σε συνάντηση στις 10/12/2007 προκειμένου να διευθετηθεί η διαφορά που προέκυψε και με απότερο σκοπό να επιστρέψει ο εργαζόμενος στην εργασία του. Στην ορισθείσα συνάντηση προσήλθε ως εκπρόσωπος της εταιρείας δικηγόρος της, ο οποίος ζήτησε αναβολή. Στις 13/12/2007, ημερομηνία της αναβληθείσας συνάντησης, προσήλθε ο εργαζόμενος, ο Πρόεδρος του Σωματείου Υπαλλήλων-Εμποροϋπαλλήλων Νομού Λάρισας και μέλος της διοίκησης του Εργατικού Κέντρου Λάρισας, καθώς και ο δικηγόρος-εκπρόσωπος της εταιρείας.

Ο εκπρόσωπος της επιχείρησης ισχυρίστηκε ότι η καταγγελία της σύμβασης του εργαζόμενου είναι καθ' όλα νόμιμη και σε καμπιά περίπτωση δεν οφείλεται στη συνδικαλιστική του δράση και ιδιότητα αλλά στα προβλήματα συνεργασίας και επικοινωνίας που είχε ο εργαζόμενος με τους συναδέλφους του και ιδιαίτερα με την υπεύθυνη του καταστήματος. Κατά την άποψη της εταιρείας, ο ανωτέρω εργαζόμενος δεν προστατεύεται κατά της απόλυσης από το νόμο, επειδή, πρώτον, δεν υφίσταται Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας για την «DIA Α.Ε.» στο Νομό Λάρισας, διότι το υφιστάμενο παράρτημα της Επιτροπής Υγιεινής και Ασφάλειας αφορά τις επιχειρήσεις «Carrefour-Μαρινόπουλος» και «DIA HELLAS», δηλαδή δύο ανεξάρτητες μεταξύ τους επιχειρήσεις. Δεύτερον, είπε ότι όλως επικουρικά η «DIA» απασχολεί στο νομό εβδομήντα άτομα, άρα η σύνθεση των μελών της υφιστάμενης Επιτροπής Υγιεινής και Ασφάλειας θα έπρεπε κατά τον νόμο, να αποτελείται από δύο μέλη και ακόμα και εάν θεωρούσε κανείς και τις δύο επιχειρήσεις ως ενταίο σύνολο, αυτές απασχολούν στο νομό διακόσια εξήντα εππάτα άτομα, οπότε και στην περίπτωση αυτή θα έπρεπε η επιτροπή να αποτελείται από τέσσερα μέλη. Ωστόσο λέει ότι «από την έγγραφη γνωστοποίηση του Σωματείου Εργαζομένων στις επιχειρήσεις προς την εταιρεία μας προκύπτει ότι ο εργαζόμενος είναι το πέμπτο μέλος του Δ.Σ. του παραρτήματος». Τρίτον, η προστασία που παρέχεται στην έργο των τοπικών παραρτημάτων, τα οποία δεν θεωρούνται συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Η τοπική υπηρεσία που έλαβε υπ' όψιν τις απόψεις των ενιένεξι μερών, όπως αυτές αναπτύχθηκαν και επειδή η συνδικαλιστική δράση των εργαζόμενών προστατεύεται από το άρθρο 14 παράγραφος 1,2,3 και 4 και δεν είναι δυνατόν μη αρεστές συμπεριφορές στον εργοδότη να οδηγήσουν σε απόλυτη εργαζόμενου, επειδή η υγιεινή και η ασφάλεια των εργαζόμενών είναι προτεραιότητα της πολιτείας, η οποία για το σκοπό αυτόν θεσμοθέτησε μεταξύ άλλων και τη συμμετοχή των εργαζόμενών με τη δημιουργία των Επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας, επειδή τα μέλη των επιτροπών, προκειμένου να επιτελέσουν το έργο τους, έρχονται πολλές φορές σε σύγκρουση με τους εργοδότες και ο νόμος τους παρέχει προστασία για να τους προστατεύει από εκδικητικές συμπεριφορές, επειδή η επιχειρηση διαφωνούσε με τον τρόπο εκλογής ή αμφισβητούσε τη σύνθεση της εκλεγμένης επιτροπής, θα έπρεπε αμέσως με τη γνωστοποίηση της να προσφύγει στον Επιθεωρητή Εργασίας

της περιοχής, προκειμένου με απόφασή του να αποφανθεί, επειδή η μη σύννομη σύνθεση, όπως ακριβώς αναφέραμε παραπάνω, δεν είναι δυνατόν να αποτελέσει πρόσχημα για μη ύπαρξη Επιτροπής Υγειεινής και Ασφάλειας και επίσης να αναφέρω ότι κατά τη ρητή διάταξη του ν. 1264/82 άρθρο 18 τα προβλεπόμενα στο νόμο αποτελούν ελάχιστα συνδικαλιστικά δικαιώματα και ρυθμίσεις ευνοϊκότερες, που έχουν ήδη αποκτηθεί ή θα αποκτηθούν με συμφωνία υπερισχύουν και επειδή ο εργοδότης και οι εκπρόσωποι του, που παραβαίνουν τις διατάξεις αυτές, διώκονται και τιμωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 παράγραφος 1 και 2 του ν. 1264/82, η Υπηρεσία υπέβαλε στην Εισαγγελία Πλημμελειοδικών Λάρισας μηνυτήρια αναφορά. Για τη δεύτερη περίπτωση θα σας απαντήσω αναλυτικά στη δευτερολογία μου, αλλά ήδη από την πρωτολογία νομίζω ότι είναι σαφές ότι η Κοινωνική Επιθεώρηση και δραστηριοποιήθηκε και πήρε θέση σε αυτό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κυρία Υπουργέ.

Το λόγο έχει η κ. Καλαντίδου.

ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΙΔΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Εκείνο που θέλω να πω κατ' αρχάς είναι να περιγράψω λίγο την περίοδο, μια που γίνεται αναλυτική περιγραφή από το Υπουργείο πώς κινήθηκε το Σ.Ε.Π.Ε.. Χρόνια τώρα στον ιδιωτικό τομέα οι επιχειρήσεις ψάχνουν το αδύνατο σημείο και δη οι πολυεθνικές κάνουν την τρίχα τριχιά με τους εργαζόμενους για να τους απολύουν και να τους τρομοκρατούν. Αυτό είναι δεδομένο. Δεν χρειάζεται κανένας Βουλευτής, κανένας Υπουργός να το βεβαιώσει εδώ μέσα, ούτε και έξω στο λαό.

Αυτήν την ίδια περίοδο, που είναι ασύδοτες οι πολυεθνικές και οι μεγαλοεργοδότες, η Κυβέρνηση δεν μπορεί -κατά την άποψή μας γιατί δεν θέλει- να επιβάλει την εφαρμογή αυτής της εργατικής νομοθεσίας που υπάρχει. Νομιθετεί πάντα με βάση τα συμφέροντα των πολυεθνικών και των μεγάλων χωρίς να σκέφτεται τις ανάγκες των εργαζόμενών.

Γιατί το λέω αυτό; Όπως τα είπε η κυρία Υπουργός, ακριβώς έτσι συνέβη. Ο Σ.Ε.Π.Ε. παρέπειμψε στα δικαστήρια και με μηνυτήρια αναφορά, ενώ εμείς πιστεύουμε, όπως το πιστεύουν ακράδαντα και οι εργαζόμενοι, ότι το Υπουργείο και ο Σ.Ε.Π.Ε., αν ήθελε να εφαρμόσει το νόμο, μπορούσε να τον εφαρμόσει με πίεση.

Εγώ βέβαια βρίσκομαι στην ευχάριστη θέση να πω ότι η επαναπρόσληψη των εργαζόμενων αποτελεί σήμερα νίκη των ταξικών συνδικάτων και του Πανεργατικού Μετώπου. Γιατί; Γιατί καταφέραμε την επαναπρόσληψη, τουλάχιστον για τα δύο άτομα για τα οποία δεν μίλησατε, κυρία Υπουργέ, για τις γυναίκες, γιατί πρέπει να κρίνουμε και με κοινωνικά κριτήρια. Διεκδικούμε και την επαναπρόσληψη του συναδέλφου.

Λυγίσαμε την επιμονή της πολυεθνικής να τρομοκρατεί με δύο μεγάλες κινητοποιήσεις σε πολλές πόλεις της χώρας. Δραστηριοποιήθηκαν οι εργαζόμενοι, κινήθηκαν μαζί με τα ταξικά τους συνδικάτα οργανωμένα, είχαν συμπαράσταση από άλλους εργαζόμενους, είχαν συμπαράσταση από εργαζόμενους καταναλωτές, που θεώρησαν το ζήτημα των απολύσεων και της τρομοκρατίας -σε τέτοιους χώρους δουλειάς, λαμπερούς- και δικό τους ζήτημα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Είναι μια μάχη που κέρδισαν οι εργαζόμενοι, οι οποίοι δυστυχώς με την κυβερνητική αντιλαϊκή πολιτική κάνουν οργανωμένους αγώνες για να επιβάλουν δυστυχώς τα αυτονότα, δηλαδή να εφαρμόζεται η εργατική νομοθεσία. Είναι μια μάχη που κέρδισαν με την αλληλεγγύη, τη συλλογική δράση και τον αγώνα τους. Είναι μια μάχη, όμως, που πρέπει να τη συνεχίσουν αποφασιστικά και...

ΠΡΟΕΔΡΕΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Συντομεύστε, κυρία συνάδελφε. Ολοκληρώστε.

ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΙΔΟΥ: Κλείνω με την πρότασή μου, κυρία Πρόεδρε.

Πρέπει να συνεχίσουν αυτόν τον αγώνα για να εμποδίσουν την αντιασφαλιστική και αντεργατική επίθεση, ώστε να μπορέ-

σουν να αποτρέψουν την αντιλαϊκή πολιτική.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Κυρία Υπουργέ, έχετε το λόγο για δύο λεπτά για να απαντήσετε.

ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΥ (Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας): Κατ' αρχάς θα ήθελα να αναφερθώ και στη δεύτερη περίπτωση, για το θέμα του καταστήματος «Carrefour-Μαρινόπουλος» στην Καλαμπάκα.

Η αρμόδια Κοινωνική Επιθεώρηση Τρικάλων μάς ενημέρωσε ότι έλαβε γνώση των απολύσεων των εργαζομένων και ασχολήθηκε με το όλο ζήτημα και άσκησε την επιρροή της για τη ματαίωση των απολύσεων και την επιστροφή των απολυμένων στην εργασία τους, τόσο με προφορικές στην αρχή παρεμβάσεις της Επιθεώρησης όσο και με την εργατική διαφορά στις 21/12/2007, με την παρουσία και του Επιχειρησιακού Σωματείου, αλλά και την εν συνεχείᾳ πίεση της υπηρεσίας μας για την άτυπη αναμονή ευλόγου χρονικού διαστήματος.

Στην ουσία άσκησαν την επιρροή για να μην υλοποιηθούν αυτές οι απολύσεις...

ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΥ (Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας): ...τις απολύσεις κάτω από την κινητοποίηση. Θα μπορούσατε να την απολύσετε...

ΠΡΟΕΔΡΕΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Κυρία συνάδελφε, εδώ δεν γίνεται διάλογος.

ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΥ (Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας): Παρ' ότι οι απολυμένες εργαζόμενες δεν προστατεύονται από το ν. 1264/82, η τοπική υπηρεσία, επειδή σύμφωνα με την καταγγελία οι εργαζόμενες απολύθηκαν για λόγους συνδικαλιστικής δράσης, υπέβαλε μηνυτήρια αναφορά μαζί με όλα τα στοιχεία της εργατικής διαφοράς και της γραπτής καταγγελίας του σωματείου.

Εγώ θέλω να αναγνωρίσω -και το είπα και ξεκινώντας- ότι το θέμα πήρε πολύ μεγάλη δημοσιότητα και πράγματι έγιναν αγώνες από την πλευρά των εργαζομένων...

ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΙΔΟΥ: ...από όλα τα κανάλια, κυρία Υπουργέ.

ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΥ (Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας): Ένα λεπτό, ένα λεπτό. Εγώ αναγνωρίζω ότι έγιναν αγώνες. Αυτό λέω.

ΠΡΟΕΔΡΕΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Μην απαντάτε, κυρία Υπουργέ.

ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΥ (Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας): Ζητώ συγγνώμη, αλλά δεν πρέπει να χάσουμε και τη ροή της σκέψης μας.

Θέλω να πω το εξής: Θεωρώ ότι οι υπηρεσίες έκαναν πολύ καλά τη δουλειά τους. Και δραστηριοποιήθηκαν και πήραν θέση και ενήργησαν γρήγορα. Υπάρχει μια διαφορά στο τι μπορούν να κάνουν τα σωματεία και τι κάνει η πολιτεία η οποία δεσμεύεται μέσα από ένα συγκεκριμένο πλαίσιο, αλλά νομίζω ότι εξαντλήθηκε η παρέμβαση της πολιτείας και χαίρομαι που μου λέτε ότι υπήρχαν και θετικά αποτελέσματα, γιατί η συνδικαλιστική δράση των εργαζομένων, όπως είπαμε, προστατεύεται και δεν είναι δυνατόν μη αρεστές συμπεριφορές στον εργοδότη να οδηγήσουν σε αιτόλυση.

Και είπα και στην πρωτολογία μου ότι η υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων είναι προτεραιότητα της πολιτείας. Αντιλαμβανόμαστε ότι, όταν γίνεται έλεγχος επάνω σε αυτά τα θέματα, πολλές φορές οι άνθρωποι οι οποίοι συμμετέχουν σε αυτόν, γίνονται δυσάρεστοι και έρχονται και σε συγκρούσεις. Αυτές είναι οι πραγματικότητες της αγοράς και του ελέγχου.

Αλλά εμείς στηρίζουμε όλες τις διαδικασίες της πολιτείας, τις θεσμοθετημένες αυτές διαδικασίες. Και θεωρώ πως στη συγκεκριμένη περίπτωση, με το ιστορικό, το οποίο σας εξέθεσα, φαίνεται ξεκάθαρα ότι το Σ.Ε.Π.Ε. κινήθηκε και γρήγορα και αποτελεσματικά.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ πολύ.

Περνάμε στην τρίτη με αριθμό 387/7-1-2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτού του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Περικλή Κοροβέση προς τον Υπουργό Εσωτερικών, σχετικά με τη λήψη μέτρων για την ανθρώπινη διαβίωση των οικονομικών και πολιτικών προσφύγων κ.λπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Κοροβέση ειδικότερα έχει ως εξής:

«Η γεωγραφική θέση της Ελλάδας την καθιστά μια από τις πιο συχνές εισόδους οικονομικών και πολιτικών προσφύγων από το νότο και την ανατολή προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι ανθρώποι αυτοί βάζουν σε κίνδυνο τη ζωή τους για καλύτερες συνθήκες διαβίωσης. Οι επαναπρωθήσεις των ανθρώπων αυτών χωρίς την τήρηση στοιχειωδών διαδικασιών για την ταυτοποίησή τους και την ενδεχόμενη υπαγωγή τους στο καθεστώς του πρόσφυγα είναι προσφύλξης τακτική της ελληνικής αστυνομίας και των λιμενικών αρχών, που έχει στην πράξη υποκαταστήσει τις διεθνείς και συνταγματικές υποχρεώσεις της ελληνικής διοίκησης σε ό,τι αφορά την υποχρέωση μιας στοιχειωδώς αξιοπρεπούς συμπεριφοράς σε κάθε ανθρωπο, πολίτη της χώρας ή όχι. Η αλληλεγγύη προς αυτούς είναι ζήτημα ανθρωπιάς και πολιτιστικής παράδοσης της Ελλάδας. Παράλληλα, η Ελλάδα τοποθετείται στη χαμηλότερη θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε ό,τι αφορά τους πραγματικούς και ποσοστιαίους αριθμούς αναγνώρισης του καθεστώτος του πολιτικού πρόσφυγα.

Ερωτώνται οι κύριοι Υφυπουργοί:

1. Πώς προτίθενται να αντιμετωπίσουν τις αυθαιρεσίες των οργάνων της τάξης απέναντι στους λαθρομετανάστες και σε ποιες ενέργειες θα προβεί για την ανθρώπινη διαβίωσή τους στη χώρα μας;

2. Γιατί καθυστερεί τόσο πολύ η χορήγηση ασύλου και αδειών παραμονής σε όσους την αιτούνται και πληρούν τους όρους και ποια είναι η μέχρι σήμερα συμβολή της χώρας μας στην υπογραφή διεθνών συνθηκών προστασίας, περιθάλψης και ελεύθερης διακίνησης προσώπων στην Ευρωπαϊκή Ένωση;»

Στην επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου απαντήσει ο Υφυπουργός Εσωτερικών κ. Χηνοφώτης.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε το λόγο για τρία λεπτά.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΗΝΟΦΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ, κύρια Πρόεδρε.

Κύριε Κοροβέση, κύριοι συναδέλφοι, όντως αντιμετωπίζουμε ένα οξύ πρόβλημα, το οποίο καθίσταται οξύτερο από τη γεωγραφική θέση της χώρας μας, όπως κι εσείς αναφέρετε στην επίκαιρη ερώτησή σας.

Οπωσδήποτε αυτό το θέμα έχει ορισμένες ιδιαιτερότητες, αλλά από την άλλη πλευρά απαιτείται μια ορθή, αξιοπρεπής και ανθρώπινη διαχείριση αυτών των ανθρώπων, οι οποίοι ψάχνουν για ένα καλύτερο αύριο. Απαιτείται ίμως και ιδιαίτερη προσοχή από τις ελληνικές αρχές, διότι, ενδεχομένως, ορισμένες φορές εμφιλοχωρούν και άλλα στοιχεία, τα οποία ίσως να θέσουν κινδύνους για την ασφάλεια των Ελλήνων πολιτών.

Ως προς το θεσμικό πλαίσιο το οποίο υπάρχει και διέπει αυτή την κατάσταση, απλά και μόνο να υπενθυμίσω ότι κινούμεθα στα πλαίσια των αποφάσεων της διεθνούς κοινότητος, τουτέστιν των Ηνωμένων Εθνών, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, καθώς επίσης και της εθνικής νομοθεσίας κατ' επίταγή του άρθρου 4 του Συντάγματος, που διέπει το συγκεκριμένο θέμα.

Στα πλαίσια αυτά υπάρχουν κανονιστικές διαταγές, υπάρχουν διοικητικές πράξεις, καθώς επίσης και κατευθύνσεις των εκάστοτε πολιτικών και φυσικών ηγεσιών των αρμοδιών Υπουργείων και για τα σώματα ασφαλείας. Επιπρόσθετα, το τελευταίο διάστημα διαβιβάστηκε σε μετάφραση το εγχειρίδιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πρόληψη των βασανιστήριων και της απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας του C.P.T., Committee for Prevention of Torture, καθώς επίσης και γενικές αρχές της ίδιας επιτροπής, οι οποίες έχουν διανεμηθεί σε όλες τις αστυνομικές υπηρεσίες και διδάσκονται και στις αστυνομικές ακαδημίες.

Αυτό σημαίνει ότι το πλαίσιο ενεργειών για τα αρμόδια όργανα είναι συγκεκριμένο, είναι σαφές και οπωσδήποτε οιαδήποτε παράβαση θα ελέγχεται και εφόσον υπάρχουν περιπτώσεις ανάλογες, θα παραπέμπεται στη δικαιοσύνη.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Ως προς το δεύτερο συνθετικό στοιχείο της πρώτης ερώτη-

σής σας, σε ποιες ενέργειες θα προβεί για την ανθρώπινη διαβίωση αυτών των ανθρώπων, να υπενθυμίσω ότι στη χώρα μας λειτουργούν έξι κέντρα υποδοχής αιτούντων άσυλο -Σπερχειάδα, Λαύριο, Ανώγεια, Ασπρόπυργο, Θεσσαλονίκη και Αθήνα- και πως πρόσφατα δημιουργήθηκαν δύο πρότυπα κέντρα φιλοξενίας λαθρομεταναστών στον Κυπρίνο του Έβρου και στη Σάμο, που εγκαινιάστηκε την 1η Νοεμβρίου, τα οποία και ανταποκρίνονται πλήρως στα καθοριζόμενα από την Ύπατη Αρμοστεία του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών.

Επίσης, στην περιοχή της Αττικής έχουμε άλλα έξι κέντρα. Επιπρόσθετα, έχουμε τέσσαρα κέντρα εγγύς συνοριακών φυλακών είτε στην περιοχή του Έβρου είτε στην περιοχή των ανατολικών ελληνικών νησιών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΗΝΟΦΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών):

Κυρία Πρόεδρε, επιτρέψτε μου, λόγω του θέματος, να επεκταθώ λίγο στο χρόνο.

Επίσης, προωθείται έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης βάσει του ν. 3386/2005, ώστε να δημιουργηθούν ειδικοί χώροι παραμονής των υπό απέλαση αλλοδαπών κυρίων στα σημεία εισόδου.

Μελετάται, ακόμη, κατόπιν της επίσκεψής μου στις 2 Ιανουαρίου στη Διεύθυνση Αλλοδαπών Αττικής, η ίδρυση τριών νέων σύγχρονων ειδικών χώρων παραμονής αλλοδαπών στην Αττική με πολύ καλύτερες συνθήκες -και πιο μοντέρνες- για τη διαβίωση αυτών των ατόμων, όπως και για τη φιλοξενία ειδικά των ανηλίκων.

Από το Υπουργείο Εσωτερικών προωθείται σχέδιο προεδρικού διατάγματος, σχετικά με την υποδοχή των αιτούντων άσυλο, για υιοθέτηση της σχετικής Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της υπ' αριθμ. 9, αναφορικά με τα ασυνόδευτα ανήλικα.

Τέλος, προωθείται το Πρόγραμμα «ΕΣΤΙΑ», το οποίο είναι εν τω περατούσθια ως προς την επεξεργασία του, για την ομαλή προσαρμογή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών, που διαμένουν μόνιμα στην ελληνική επικράτεια.

Ως προς τη χορήγηση του πολιτικού ασύλου εφαρμόζεται το διεθνές προσφυγικό δίκαιο, καθώς επίσης και η εθνική νομοθεσία, αναφερόμενο στη Συνθήκη της Γενεύης του 1951, στο Πρωτόκολλο Εφαρμογής της Νέας Υόρκης του 1967, καθώς επίσης και στο προεδρικό διάταγμα 61 του 1999.

Η όλη προσπάθεια κατατέίνει ώστε να μην υπερβαίνουμε τους έξι μήνες. Ξέρετε όλοι τη διαδικασία, η οποία υπάρχει, για την εξέταση αυτών.

Ως προς το θέμα της συμμετοχής μας στις γενικευμένες δράσεις, αναφορικά με την ερώτησή σας, να υπενθυμίσω ότι η Ελλάδα είναι από τους πρωταγωνιστές, θα έλεγα, τους πρωτεργάτες, αν θέλετε, τα τελευταία χρόνια στο θέμα διαχείρισης της μετανάστευσης: Ταμεία εξωτερικών συνόρων τρίτων χωρών, επιστροφών προσφύγων, Ευρωπαϊκή Υπηρεσία για τη Διαχείριση της Συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η γνωστή FRONTEX, η Κοινή Ευρωπαϊκή Επιχείρηση «ΠΟΣΕΙΔΩΝ 1» αναφορικά με τα θαλάσσια σύνορα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Έχετε διπλασιάσει το χρόνο, κύριε Υφυπουργέ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΗΝΟΦΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών):

...και οπωσδήποτε η πλήρης συνέργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση στην ολότητά της ή και με τις αρχές της προς εξυπηρέτηση των ανθρώπων, οι οποίοι δημιουργούν αυτό το φαινόμενο.

Σας ευχαριστώ, κύρια Πρόεδρε. Ορισμένα στοιχεία θα τα παραθέσω στη δευτερολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κύριε Υφυπουργέ.

Κύριε Κοροβέση, έχετε το λόγο για δύο λεπτά. Μη μιμηθείτε τον κύριο Υφυπουργό.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΚΟΡΟΒΕΣΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, σας ευχαριστώ για την υπόδειξη, όπως σας ευχαριστώ για την προσπάθεια που κάνετε, να ενώσετε την Αριστερά. Δεν είναι, όμως, αυτό το θέμα μου. Το θέμα μου αφορά τη μετανάστευση.

Υπάρχει ένα παράδοξο φαινόμενο. Υποστηρίζετε σαν Κυβέρ-

νηση την πολιτική της ελεύθερης αγοράς. Τα κεφάλαια και τα εμπορεύματα κινούνται ελεύθερα εκτός από την εργατική δύναμη.

Αυτό είναι μια αντίφαση, γιατί όπως κινούνται τα κεφάλαια και τα εμπορεύματα ελεύθερα έτσι και η εργατική δύναμη πρέπει να κινηθεί ελεύθερα. Οι άνθρωποι που έρχονται στη χώρα μας δεν έρχονται επειδή το θέλουν, εμείς τους καλέσαμε, γιατί υπάρχει πλούτος, υπάρχει η Ευρωπαϊκή Ένωση και φεύγουν για να αποφύγουν ή τον πόλεμο ή την πείνα.

Αυτά που μου είπατε, κύριε Υπουργέ, ομολογώ ότι έχουν πολύ μεγάλο ενδιαφέρον, αλλά είναι στα χαρτιά. Ξέρετε ότι υπάρχουν εννιά χιλιάδες νεκροί μετανάστες που προσπαθήσανε να μπουν στην Ευρώπη; Δηλαδή οι νεκροί που έχουν πέσει για ένα κομμάτι ψωμί είναι παραπάνω από τους αμερικανούς στρατιώτες που έχουν σκοτωθεί στο Ιράκ ή έχουν αυτοκτονήσει στην Αμερική. Πρόκειται για μια ανθρώπινη τραγωδία, που σημαίνει ότι από τη στιγμή που εμείς σαν χώρα δεν παίρνουμε πρωτοβουλίες -γιατί φυσικά δεν μπορούμε να λύσουμε μόνοι μας το πρόβλημα της μετανάστευσης- πρέπει ο ανεπτυγμένος κόσμος να ανοίξει τα σύνορά του και να πάψει αυτό το έγκλημα, το οποίο παίρνει διαστάσεις τραγωδίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ('Ελσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστούμε πολύ.

Κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΗΝΟΦΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Κοροβέση, δεν αμφισβητώ αυτό το οποίο λέτε ως προς τους αριθμούς. Επιτρέψτε μου να αμφισβήτησω την ακρίβεια των στοιχείων, τα οποία σας έχουν παρασχεθεί από άλλες πηγές.

Ως προς το θέμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυτό έχει λεχθεί και από τον Υπουργό Εσωτερικών στην άτυπη Σύνοδο των Υπουργών Εσωτερικών στη Λισαβόνα, καθώς επίσης και στη Σύνοδο των Υπουργών Εσωτερικών στις 8 Νοεμβρίου στις Βρυξέλλες, ότι δηλαδή το πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζουμε εμείς κατά βάση είναι πρόβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα πρέπει όλη η Ευρωπαϊκή Ένωση να έρθει να συνδράμει την Ελλάδα προς αντιμετώπιση και ορθή διαχείριση αυτού του φαινομένου, λαμβάνοντας υπ' όψιν πάντα τους κανόνες ανθρώπινης συμπεριφοράς και τις ανθρωπιστικές αξίες, που τουλάχιστον για την Ελλάδα δεν μπορεί να τα αμφισβήτησει κανείς και δεν αποτελεί προνομιακό πεδίο οιουδήποτε από τους Έλληνες, με βάση την ιστορία μας, την παράδοσή μας και τον πολιτισμό μας.

Επίσης έχει τεθεί στη διεθνή διάσκεψη για την ασφάλεια της Ευρώπης το ίδιο θέμα, καθώς επίσης κι όλες οι πτυχές οι οποίες παρουσιάζονται.

Εν κατακλείδι, επιτρέψτε μου να πω ότι θα πρέπει να αποτελεί κυρίαρχο στοιχείο για εμάς όχι μόνο η αξιοπρεπής διαβίωση αυτών των ανθρώπων αλλά παράλληλα και το ενδιαφέρον για την ευημερία, την πρόσδοτο και την ασφάλεια των Ελλήνων πολιτών, είτε μεμονωμένα είτε σε όλων των ανθρώπων, οι οποίοι στην πλειονότητά τους αντιπροσωπεύουν αυτό που είπατε, αλλά από την άλλη πλευρά δεν θα πρέπει να παραβλέψουμε το γεγονός ότι σε ορισμένες των περιπτώσεων παρεισφρέουν και στοιχεία, τα οποία είναι εγκληματίες κατά το κοινό ποινικό δίκαιο ή ενδεχομένως να εξυπηρετούν άλλες καταστάσεις, οργανωμένου εγκλήματος ή ακόμη και τρομοκρατίας.

Ως προς τις συνθήκες διαβίωσεως εδώ -και με αυτό τελειώνω, κυρία Πρόεδρε- υπενθυμίζω όχι μόνο τα δημοσιεύματα ορισμένων εφημερίδων αλλά και το πρόσφατο δημοσίευμα της εφημερίδας «FIGARO» στις 7 του μηνός, η οποία αναφέρει για τα συγκεκριμένα κέντρα που αναγράφονται ότι «θα μπορούσες να μιλήσεις για πολυτέλεια».

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ('Ελσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Τελευταία ερώτηση που θα συζητηθεί είναι η τέταρτη με

αριθμό 381/7-1-2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Μαυρούδη Βορίδη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, σχετικά με τη μοριοδότηση των απολυμένων από τη Δημοτική Επιχείρηση Τεχνικών Έργων του Δήμου Αχαρνών.

Ειδικότερα, η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής:

«Η Δημοτική Επιχείρηση Τεχνικών Έργων του Δήμου Αχαρνών (Δ.Ε.Τ.Ε.Δ.Α.) τέθηκε σε εκκαθάριση, σύμφωνα με το άρθρο 269 του ν. 3643/2006, με σχετική απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Αχαρνών. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την παύση αποδοχής των υπηρεσιών εκατόν εξήντα εργαζομένων στην εταιρία από 28 Φεβρουαρίου 2007.

Δεδομένου του σοβαρού κοινωνικού προβλήματος που δημιουργείται σε μια περιοχή με υψηλό ποσοστό ανεργίας καθώς και του ανυπαίτιου από πλευράς των εργαζομένων λόγου, για τον οποίον βρέθηκαν εκτός εργασίας και προκειμένου να τους δοθεί η ευκαιρία απορρόφησή τους από υπηρεσίες του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός;

Πρώτον, θα υπαχθούν οι ανωτέρω στο ειδικό καθεστώς μοριοδότησης που ισχύει για όλους τους εργαζομένους σε αντίστοιχες δημοτικές επιχειρήσεις;

Δεύτερον, σκοπεύει η διοίκηση να απασχολήσει τους εν λόγω εργαζομένους με οποιοδήποτε είδος σχέσης εργασίας σε οργανισμούς ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα;».

Στην ερώτηση του κυρίου συναδέλφου θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εσωτερικών κ. Αθανάσιος Νάκος.

Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο για τρία λεπτά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Όπως γνωρίζετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το νέο Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα θέσαμε τέλος σε ένα καθεστώς που οδήγησε σε αδιέξοδα ή ακόμη και σε χρεοκοπία πολλούς δήμους της χώρας, ένα καθεστώς αδιαφάνειας που εξέθρεψε κομματικές, πολιτικές και επιλογές προσωπικές και κατασυκοφάντησε παράλληλα το θεσμό της αυτοδιοίκησης. Είναι το θέμα των δημοτικών επιχειρήσεων.

Οι δήμοι της χώρας μέχρι το τέλος της χρονιάς που άρχισε πρέπει να προσαρμοστούν στις επιταγές του νέου Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, που προβλέπει τη λύση, τη συγχώνευση ή τη μετατροπή αυτών σε ομόφωνες -όσον αφορά την απόφαση απ' όλους τους εμπλεκόμενους φορείς- μορφές επιχειρήσεων που πιλέον πρέπει να λειτουργούν και μπορούν να λειτουργούν οι δήμοι.

Στο ερώτημα τι θα απογίνουν οι εργαζόμενοι των επιχειρήσεων που επιβάλλεται να εξυγιανθούν με τους προβλεπόμενους αυτούς τρόπους, η Κυβέρνηση επιδεικνύοντας πρωτοφανή για τα δεδομένα της χώρας μας ευαισθησία, με το ν. 3613/2007, έναν από τους πρώτους νόμους μετά τις εκλογές, αναγνώρισε ότι παρ' ότι αυτοί οι εργαζόμενοι σίγουρα ευνοήθηκαν στο παρελθόν και χωρίς διαδικασίες των νόμων προσελήφθησαν και κρατήθηκαν επι σειρά ετών υπό ομηρία -λύση δόθηκε με το προεδρικό διάταγμα 164/2004- δεν έπρεπε αυτοί να υποστούν τις κυρώσεις των πολιτικών που ακολουθήθηκαν από τους δημάρχους ή από το προηγούμενο καθεστώς. Γι' αυτό, λοιπόν, ψηφίστηκε η διάταξη που προβλέπει τη δυνατότητα μεταφοράς τους στον οικείο δήμο και αν ο οικείος δήμος δεν έχει την οικονομική δυνατότητα να τους απορροφήσει ή δεν τους χρειάζεται, τότε να μπορούν με αίτηση τους να μεταφερθούν και να απασχοληθούν στις περιφέρειες της χώρας, στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαιού του δημόσιου τομέα με εξαίρεση βεβαίως αυτές τις επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο και έχουν άλλη μορφή. Η αίτηση μεταφοράς προβλέπεται από το νόμο πώς γίνεται.

Θεωρούμε, λοιπόν, ότι με τη ρύθμιση αυτή, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα υφιστάμενα σε προσωπικό κενά στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, δεν θα υπάρξουν εργαζόμενοι που δεν θα απορροφηθούν με διασφαλισμένα τα πλήρη σημειώσα τους δικαιώματα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ)

Όσοι δεν υπήχθησαν στις διατάξεις του προεδρικού διατάγματος 164, με τροποποίηση του άρθρου του ν. 3320/2005 στον ίδιο νόμο, πριμοδοτούνται με 50% που είναι γενναία μοριοδότηση. Και μάλιστα, παρατάθηκε η δυνατότητα επιπλέον μοριοδότησης από τις 31 Δεκεμβρίου 2007 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2010. Άρα, έχουν τη δυνατότητα αυτοί που δεν έγιναν αορίστου χρόνου διότι δεν υπήχθησαν στις διατάξεις του Προεδρικού Διατάγματος 164, σε προκηρύξεις που θα γίνουν μέχρι το 2010 να ενισχυθούν με 50% μόρια και μ' αυτόν τον τρόπο να αποκτήσουν ένα σημαντικότατο προβάδισμα έναντι άλλων οι οποίοι δεν είχαν συμβάσεις, έστω και διακοπόμενες, συνολικά δυο ετών από το 1990 μέχρι την ημέρα της προκήρυξης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Ο ερωτών συνάδελφος κ. Βορίδης έχει το λόγο.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ, για την απάντηση και τη διευκόλυνση.

Θα έλεγα το εξής, έτσι απλώς εισαγωγικά, ότι δεν είμαι από εκείνους που θα υποστηρίξουν συνολικά το καθεστώς αυτό ή οποιοδήποτε αίτημα, ανεξαρτήτως του αν είναι δίκαιο ή άδικο.

Απλώς, στη συγκεκριμένη περίπτωση έχει συμβεί το εξής: Υπήρξαν πάρα πολλοί εργαζόμενοι, συγκεκριμένα εκατόν εξήντα, στη συγκεκριμένη δημοτική επιχείρηση, οι οποίοι απησχολούντο επί σειρά ετών, χωρίς καν να έχουν γραπτές συμβάσεις εργασίας.

Παρά το ότι δεν είχαν γραπτές συμβάσεις εργασίας –επομένως ούτε ορισμένου ούτε αορίστου χρόνου- όμως απησχολούντο. Και αν μιλάγαμε για μια σχέση ιδιωτικού δικαίου, θα είχαμε στην πραγματικότητα –ακριβώς επειδή δεν ήταν γραπτές- μια σύμβαση αορίστου χρόνου. Διότι, όπως ξέρετε, στον ιδιωτικό τομέα οι συμβάσεις εργασίας καταρτίζονται άτυπα. Συνεπώς, μπορούν να καταρτιστούν και χωρίς να υπάρχει έντυπη μορφή, χωρίς να υπάρχει έγγραφος τύπος, επομένως εκεί θα είχαμε συμβάσεις αορίστου χρόνου.

Λέω, όμως, το εξής: Αυτοί οι άνθρωποι απασχολούνται επί σειρά ετών, ορισμένοι –σας λέω απλώς- από το 2003. Και έφθασαν ουσιαστικά να διακοπεί η σχέση εργασίας τους στις αρχές του 2007, δηλαδή ίσως και τέσσερα χρόνια μετά. Πληρωνόντουσαν κανονικά, παρείχαν εργασία κανονικά, γινόταν αυτό που γινόταν.

Συμφωνώ ότι είναι παράτυπο, συμφωνώ ότι είναι παράνομο, συμφωνώ ότι είναι μια κακή πρακτική αυτή που ακολουθήθηκε από τις δημοτικές επιχειρήσεις. Πλην, όμως, αυτή η κακή πρακτική εδώ, παρότι δεν υπάρχει ένα νομικό θεμέλιο –ας το πω αυτή τη στιγμή, έτσι όπως είναι η κατάστασή τους, κατά τη γνώμη μου, υπάρχει ένα θητικό βάρος της πολιτείας.

Ποιο είναι αυτό το θητικό βάρος; Ότι δεν ήλεγχε εγκαίρως και δεν διέκοψε εγκαίρως τη μισθοδοσία τους, ώστε και αυτοί να δουν τι θα κάνουν. Άφησε να διαμορφωθεί ένα καθεστώς επί τέσσερα χρόνια, με αποτέλεσμα και βάσιμες προσδοκίες αυτοί να δημιουργούν και να περιμένουν να λυθεί το θέμα τους.

Εγώ εκείνο το οποίο εκλαμβάνω –και πείτε μου αν το εκλαμ-

βάνω σωστά στην απάντησή σας, κύριε Υπουργέ- είναι η πρόθεση της Κυβερνήσεως όλες αυτές τις περιπτώσεις, ακόμα και αν δεν υπάγονται κατευθείαν στο προεδρικό διάταγμα, το οποίο αναφέρατε, ή και στις ρυθμίσεις του νόμου για τη μοριοδότηση –γιατί δεν πληρούν τις προϋποθέσεις που θέτει ο νόμος- να τις υπαγάγετε και να τις ρυθμίσετε, ακόμα και αυτές που δεν φαίνεται να υπάγονται σ' αυτή την κατάσταση, σ' αυτές τις περιπτώσεις που το νόμου τώρα. Αν είναι έτσι, να εκλάβω ότι ακόμα και εδώ που δεν έχουμε μια περίπτωση που υπάγονται στο νόμο, η πρόθεσή σας είναι να δώσετε λύση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Βορίδη.

Το λόγο έχει ο Υφυπουργός Εσωτερικών κ. Νάκος.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Κύριε συνάδελφε, είναι προφανές ότι συμφωνούμε σε τούτο, ότι και οι δημοτικές επιχειρήσεις έπρεπε να ακολουθήσουν τη διαδικασία της έγκρισης των θέσεων από τους γενικούς γραμματείς της περιφέρειας. Δεν μιλά κανένας για συμβάσεις μέσω του ν. 2190, αλλά τουλάχιστον για έγκριση από τις περιφέρειες.

Είναι προφανές ότι τέτοια έγκριση ούτε ήθελαν να πάρουν ούτε υπέβαλαν και δεν πήραν. Αν ανοίγαμε τους ασκούς του Αιδούλου –με τι;- με προσωπικές μαρτυρίες, με ένορκες καταθέσεις, χωρίς συμβάσεις, αυτό –όπως καταλαβαίνετε- δεν είναι δυνατόν να υπαχθεί σε καμία λογική. Αν όμως έχουν από το 1990 συνολικά δυο χρόνια συμβάσεις, τότε –σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου- μοριοδοτούνται με 50% για διαγωνισμούς που θα προκηρυχθούν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του 2010.

Εμείς έχουμε πει –και τελειώνω- στους δήμους και τους κάνοντες έκκληση –το ξέρετε ότι δεν μπορεί να υπάρχει επιβολή- να προκηρύξουν τις θέσεις, που προβλέπεται στους οργανισμούς τους, να δουν τα κενά τους και αντί να προστρέχουν σε συμβάσεις ορισμένου χρόνου ή συμβάσεις έργου, να στελεχώσουν τις δημοτικές υπηρεσίες σύμφωνα με τους οργανισμούς που παρουσιάζουν κενά. Αυτή είναι η προσπάθειά μας.

Με αυτόν τον τρόπο, προκηρύσσοντας αυτές τις θέσεις, με τη μοριοδότηση που δίνει ο ν. 3613, μπορούν να αποκτήσουν το προβάδισμα, προβάδισμα το οποίο είναι τόσο σημαντικό που, στην πραγματικότητα, δημιουργεί συνθήκες ασφάλειας για την πρόσληψή τους από τους δήμους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένων ξεναγήθηκαν στους χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων, πενήντα μαθητές και μαθήτριες και τρεις συνοδοί καθηγητές από το 2ο Γενικό Λύκειο Αργυρούπολης.

Η Βουλή τους καλωσορίζει και τους εύχεται «καλή χρονιά» και καλές σπουδές.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Πριν εισέλθουμε στη συζήτηση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Αποχώρηση από την υπηρεσία δικαστικών λειτουργών», θα διεξαχθεί ονομαστική ψηφοφορία επί του άρθρου 11 του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών: «Σύσταση Εθνικού Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής και άλλες διατάξεις».

Οι αποδεχόμενοι το άρθρο 11 λέγουν «ΝΑΙ».

Οι μη αποδεχόμενοι το άρθρο 11 λέγουν «ΟΧΙ».

Οι αρνούμενοι ψήφο λέγουν «ΠΑΡΩΝ».

Καλούνται επί του καταλόγου ο κ. Κωνσταντίνος Γκιουλέκας από τη Νέα Δημοκρατία και ο κ. Δημήτριος Λιντζέρης από το ΠΑ.Σ.Ο.Κ.

Σας ενημερώνω ότι έχουν έρθει στο Προεδρείο τηλεομοιοτύπες συναδέλφων, σύμφωνα με το άρθρο 70Α του Κανονισμού της Βουλής, οι οποίοι γνωστοποιούν την ψήφο τους επί του άρθρου 11. Αυτές οι ψήφοι θα ανακοινωθούν και θα συνυπολογισθούν στην καταμέτρηση η οποία θα ακολουθήσει.

Παρακαλώ, να αρχίσει η ανάγνωση του καταλόγου.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

(Κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ**)

(ΜΕΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ)
ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Υπάρχει συνάδελφος ο οποίος δεν άκουσε το όνομά του; Κανείς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα σας διαβάσω την επιστολή την οποία έλαβα από τον Πρόεδρο του Συνασπισμού της Ριζοσπαστικής Αριστεράς, ο οποίος λέει προς τον Πρόεδρο της Βουλής:

«Ευρισκόμενος σε κομματική υποχρέωση στο Ηράκλειο, σας γνωστοποιώ ότι στην ονομαστική ψηφοφορία που θα διεξαχθεί επί του άρθρου 11 του νομοσχεδίου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών «Σύσταση Εθνικού Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής και άλλες διατάξεις» ψηφίζω «ΟΧΙ».

Αλέξανδρος Αλαβάνος»

Επίσης, υπάρχει επιστολή του συναδέλφου Βουλευτή από το Νομό Κοζάνης κ. Γεωργίου Παπακωνσταντίνου που απευθύνει στον Πρόεδρο της Βουλής, στην οποία αναφέρει τα εξής: «Εξαιτίας της απουσίας μου στο εξωτερικό, δεν θα παρευρεθώ στη σημερινή Ολομέλεια του Σώματος. Θα ήθελα, όμως, να δηλώσω πως ψηφίζω «ΟΧΙ» στην ονομαστική ψηφοφορία για το άρθρο 11 του σχεδίου νόμου: «Σύσταση Εθνικού Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής και άλλες διατάξεις»».

Αυτές οι ψήφοι δεν προσμετρώνται στο αποτέλεσμα της ψηφοφορίας.

Οι επιστολές κατατίθενται και καταχωρίζονται στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό κατατίθενται για τα Πρακτικά οι προαναφερθείσες επιστολές οι οποίες έχουν ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Κηρύσσεται περαιωμένη η ψηφοφορία και παρακαλώ τους κυρίους ψηφοφόρους να προ-βούν στην καταμέτρηση των ψήφων και την εξαγωγή του απο-τελέσματος.

(ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω το αποτέλεσμα της διεξαχθείσης ονο-μαστικής ψηφοφορίας.

Ψήφισαν συνολικά 288 Βουλευτές.

Υπέρ της τροπολογίας, δηλαδή «ΝΑΙ», ψήφισαν 151 Βουλευ-τές.

Κατά της τροπολογίας, δηλαδή «ΟΧΙ», ψήφισαν 137 Βουλευ-τές, σύμφωνα με το παρακάτω πρωτόκολλο ονομαστικής ψηφοφορίας:

«ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 11

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Έβερτ Μιλτιάδης	+	
Σουφλιάς Γεώργιος	+	
Ρουσόπουλος Θεόδωρος	+	
Χηνοφώτης Παναγιώτης	+	
Πατριανάκου Φεβρωνία	+	

Κατσέλη Λουκά	+	
Παπαδημητρίου Γεώργιος	+	
Ραγκούσης Ιωάννης	+	
Δραγώνα Θάλεια	+	
Κουβέλης Σπυρίδων	+	
Καζάκος Κωνσταντίνος	+	
Μπανιάς Ιωάννης	+	

Α' ΑΘΗΝΩΝ

Μπακογιάννη Θεοδώρα (Ντόρα)	+	
Αβραμόπουλος Δημήτριος	+	
Αλογοσκούρης Γεώργιος	+	
Παυλόπουλος Προκόπιος	+	
Βουλγαράκης Γεώργιος	+	
Πιπιλή Φωτεινή	+	
Μπενάκη-Ψαρούδα Άννα	+	
Σκανδαλίδης Κωνσταντίνος	+	
Διαμαντοπούλου Άννα	+	
Παπουτσής Χρήστος	+	
Ράπτη Αναστασία - Συλβάνα	+	
Αλευράς Αθανάσιος (Νάσος)	+	
Κανέλλη Γαρυφαλλιά (Λιάνα)	+	
Καφαντάρη Ευθαλία (Λίλα)	+	
Φιλίνη Άννα	+	
Κοροβέσης Περικλής - Ηλίας	+	
Πλεύρης Αθανάσιος	+	

Β' ΑΘΗΝΩΝ

Μητσοτάκης Κυριάκος	+	
Μεϊμαράκης Ευάγγελος -Βασίλειος	+	
Γιακουμάτος Γεράσιμος	+	
Ζαγορίτης Ελευθέριος (Λευτέρης)	+	
Λιάπτη Μιχάλης -Γιώργος	+	
Σπηλιωτόπουλος Αριστόβουλος (Άρης)	+	
Χατζηδάκης Κωνσταντίνος	+	
Παπακώστα-Σιδηροπούλου Κατερίνα	+	
Πετραλιά-Πάλλη Φάνη	+	
Καμμένος Παναγιώτης (Πάνος)	+	
Ντινόπουλος Αργύριος	+	
Βαρβιτσιώτης Μιλτιάδης	+	
Πολύδωρας Βύρων	+	
Παναγιωτόπουλος Παναγιώτης (Πάνος)	+	
Σταθάκης Αριστοτέλης (Άρης)	+	
Κασίμης Θεόδωρος	+	
Παπαθανασίου Γιάννης	+	
Λοβέρδος Ανδρέας	+	
Ανδρουλάκης Δημήτριος (Μίμης)	+	
Χρυσοχοΐδης Μιχαήλ	+	

Αποστολάκη Ελένη-Μαρία (Μιλένα)	+
Δημηράς Ιωάννης	+
Δαμανάκη Μαρία	+
Κακλαμάνης Απόστολος	+
Ευθυμίου Πέτρος	+
Παπανδρέου Βασιλική (Βάσω)	+
Παπαδόπουλος Αλέξανδρος (Αλέκος)	+
Γείτονας Κωνσταντίνος	+
Ξενογιαννακοπούλου Μαρία-Ελίζα (Μαριλίζα)	+
Σακοράφα Σοφία	+
Χυτήρης Τηλέμαχος	+
Παπαρήγα Αλεξάνδρα	-
Χαλβατζής Σπυρίδων	+
Μαυρίκος Γεώργιος	-
Πρωτούλης Ιωάννης	-
Μελά Παναγιώτα - Εύα	+
Κουβέλης Φώτιος-Φανούριος	+
Δραγασάκης Ιωάννης	+
Παπαγιαννάκης Μιχαήλ	+
Ψαριανός Γρηγόριος	+
Γεωργιάδης Σπυρίδων - Άδωνις	+
Αίβαλιώτης Κωνσταντίνος	+

ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Μαγγίνας Βασίλειος	+
Σαλμάς Μάριος	+
Λιβανός Σπυρίδωνας - Παναγιώτης (Σπίριλος)	+
Σταμάτης Δημήτριος	+
Μωραΐτης Αθανάσιος (Θάνος)	+
Βερελής Χρίστος	+
Γιαννακά Σοφία	+
Μωραΐτης Νικόλαος	+

ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ

Μανώλης Ιωάννης	+
Παπαδημητρίου Ελισάβετ (Έλσα)	+
Μανιάτης Ιωάννης	+

ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Τατούλης Πέτρος	+
Λυκουρέντζος Ανδρέας	+
Ρέππιας Δημήτριος	+

ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΗΣ

Παπασιώζος Κωνσταντίνος	+
Παπαγεωργίου Γεώργιος	+
Τσιρώνης Δημήτριος	+

ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Βλάχος Γεώργιος	+
Δούκας Πέτρος	+
Καντερές Νικόλαος	+
Σταύρου Απόστολος	+
Μπούρας Αθανάσιος	+
Πάγκαλος Θεόδωρος	+
Χριστοφιλοπούλου Παρασκευή (Εύη)	+
Οικονόμου Βασίλειος	+
Βρεττός Κωνσταντίνος (Ντίνος)	+
Κουμπούρης Δήμος	+
Λεβέντης Αθανάσιος	+
Βορίδης Μαυρουδής (Μάκης)	+

ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ

Μπεκίρης Μιχαήλ	+
Παπαδημάτος Νικόλαος	+
Ράγιου-Μεντζελοπούλου Αναστασία (Νατάσα)	+
Παπανδρέου Γεώργιος	-
Κατσιφάρας Απόστολος	+
Βέρρας Μιλτιάδης	+
Σπηλιόπουλος Κωνσταντίνος	+
Καραθανασόπουλος Νικόλαος	+

Τσούκαλης Νικόλαος	-	Γκιουλέκας Κωνσταντίνος	+
ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ		Ιωαννίδης Ιωάννης	+
Μπασιάκος Ευάγγελος	+	Ορφανός Γεώργιος	+
Γιαννάκης Μιχαήλ	+	Ράπτη Ελένη	+
Κουτσούμπας Ανδρέας	+	Καλαφάτης Σταύρος	+
Τόγιας Βασιλείος	+	Τζιτζικώστας Απόστολος - Ιωάννης	+
ΝΟΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ		Βενιζέλος Ευάγγελος	+
Φώλιας Χρήστος	+	Καστανίδης Χαράλαμπος	+
ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ		Αράπογλου Χρυσή	+
Δαιδάλης Σταύρος	+	Καϊλή Ευδοξία - Εύα	+
Τζίμας Μαργαρίτης	+	Μαγκριώτης Ιωάννης	+
Αηδόνης Χρήστος	+	Ζιώγας Ιωάννης	-
ΝΟΜΟΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ		Καλαντίδου Σοφία	+
Παυλίδης Αριστοτέλης	+	Κουράκης Αναστάσιος	+
Βαληνάκης Ιωάννης	+	Καρατζαφέρης Γεώργιος	+
Καραμάριος Αναστάσιος	+	B' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	
Νικητιάδης Γεώργιος	+	Καράογλου Θεόδωρος	+
Ζωΐδης Νικόλαος	+	Σαλαγκούδης Γεώργιος	+
ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ		Ρεγκούζας Αδάμ	+
Δερμεντζόπουλος Αλέξανδρος	+	Γερανίδης Βασιλείος	+
Γεροντόπουλος Κυριάκος	+	Τσιόκας Θεοχάρης	+
Κελέτης Σταύρος	+	Αμμανατίδου - Πασχαλίδου Ευαγγελία (Λίτσα)	+
Ντόλιος Γεώργιος	+	Βελόπουλος Κυριάκος	-
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ		NΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	
Κεδίκογλου Συμεών (Σίμιος)	+	Καλογιάννης Σταύρος	+
Μαρκόπουλος Κωνσταντίνος	+	Τασούλας Κωνσταντίνος	+
Λιάσκος Αναστάσιος	+	Παντούλας Μιχαήλ	+
Περλεπέ-Σηφουνάκη Αικατερίνη	+	Αργύρης Ευάγγελος	+
Παπαγεωργίου Γεώργιος	+	Αλυσανδράκης Κωνσταντίνος	+
Μαρίνος Γεώργιος	+	NΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ	
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ		Καλαντζής Γεώργιος	+
Καρανίκας Ηλίας	+	Παναγιωτόπουλος Νικόλαος	+
ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ		Χριστοφιλογιάννης Δημήτριος	+
Βαρβαρίγος Δημήτριος	+	Τιμοσίδης Μιχαήλ	+
ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ		NΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	
Κοντογιάννης Γεώργιος	+	Σιούφας Δημήτριος	+
Κανελλοπούλου Κρινιώ	+	Τσιάρας Κωνσταντίνος	+
Αδρακτάς Παναγιώτης	+	Ταλιαδούρος Σπυρίδων	+
Τζαβάρας Κωνσταντίνος	+	Αναγνωστόπουλος Γεώργιος	+
Κουτσούκος Γιάννης	+	Ρόβλιας Κωνσταντίνος	+
Κατρίνης Μιχάλης	+	NΟΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	
ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ		Μπουζάλη Παρασκευή	+
Χαλκίδης Μιχαήλ	+	Πετσάλνικος Φίλιππος	+
Φωτιάδης Ηλίας	+	NΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	
Τσαβδαρίδης Λάζαρος	+	Δένδιας Νικόλαος-Γεώργιος	+
Σιδηρόπουλος Αναστάσιος	+	Γκερέκου Αγγελική (Άντζελα)	+
ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ		Χαραλάμπους Χαράλαμπος	+
Κεφαλογιάννης Εμμανουήλ	+	NΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	
Αυγενάκης Ελευθέριος	+	Παρίστης Αλέξανδρος	+
Μπαντουβάς Κωνσταντίνος	+	NΟΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ	
Κεγκέρογλου Βασιλείος	+	Κιλτίδης Κωνσταντίνος	+
Στρατάκης Εμμανουήλ	+	Τσιτουρίδης Σάββας	+
Σκουλάς Ιωάννης	+	Φλωρίδης Γεώργιος	+
Σκραφνάκη Μαρία	+	NΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	
Αλαβάνος Αλέξανδρος	-	Κασαπίδης Γεώργιος	+
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ		Τσιαρτσιώνης Νικόλαος	+
Μπέζας Αντώνιος	+	Παπαδόπουλος Μιχάλης	+
Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ		Παπακωνσταντίνου Γεώργιος	-
Καραμανλής Κωνσταντίνος	-	Αθανασιάδης Αλέξανδρος	+
		NΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	
		Παπαληγούρας Αναστάσιος-Πέτρος	+

Κόρκα-Κώνστα Αθηνά	+	Αράπογλου Δήμητρα	+
Κόλλιας Κωνσταντίνος	+	NΟΜΟΣ ΠΙΕΛΗΣ	
Μπεγλίτης Παναγιώτης		Καρασμάνης Γεώργιος	+
NΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ		Τζαμτζής Ιορδάνης (Δάνης)	+
Βρούτσης Ιωάννης	+	Φουστουκίδου - Θεοδωρίδου Παρθένα	+
Μανούσου - Μπινοπούλου Αριάδνη	+	Τζάκηρη Θεοδώρα	+
Ρήγας Παναγιώτης		NΟΜΟΣ ΠΙΕΡΙΑΣ	
NΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ		Κωνσταντόπουλος Γεώργιος	+
Σκανδαλάκης Παναγιώτης	+	Κουκοδήμος Κωνσταντίνος	+
Αποστολάκος Γρηγόριος	+	Καρπούζας Αντώνιος	+
Γρηγοράκος Λεωνίδας		Αμοιρίδης Ιωάννης	+
NΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ		NΟΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ	
Χαρακόπουλος Μάξιμος	+	Τρυφωνίδης Γεώργιος	+
Ζώης Χρήστος	+	Παπαχρήστος Ευάγγελος	+
Αγοραστός Κωνσταντίνος		NΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	
Έξαρχος Βασίλειος		Στυλιανίδης Ευριπίδης	+
Νασιώκας Έκτορας		Χατζή Οσμάν Αχμέτ	+
Σαχινίδης Φλιτπος		Πεταλωτής Γεώργιος	+
Τσιόγκας Δημήτριος		NΟΜΟΣ ΣΑΜΟΥ	
Ροντούλης Αστέριος		Θαλασσινός Θαλασσινός	+
NΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ		NΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	
Πλακιωτάκης Ιωάννης	+	Καραμανλής Αχιλλέας	+
Καρχιμάκης Μιχαήλ		Κόλλια-Τσαρουχά Μαρία	+
NΟΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ		Λεονταρίδης Θεόφιλος	+
Γιαννέλης-Θεοδοσιάδης Ιωάννης	+	Καριπίδης Αναστάσιος	+
Σηφουνάκης Νικόλαος		Κουτμερίδης Ευστάθιος	+
Σκοπελίτης Σταύρος		Μπόλαρης Μάρκος	+
NΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ		Πολατίδης Ηλίας	+
Σολδάτος Θεόδωρος		NΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	
NΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ		Χατζηγάκης Σωτήριος	+
Νάκος Αθανάσιος		Λέγκας Νικόλαος	+
Σούρλας Γεώργιος		Χάιδος Χρήστος	+
Καρτάλης Κωνσταντίνος		Μερεντίτη Αθανασία (Σούλα)	+
Ζήση Ροδούλα		Κανταρτζής Αχιλλέας	+
Γκατζής Νικόλαος		NΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	
NΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ		Γιαννόπουλος Αθανάσιος	+
Λαμπρόπουλος Ιωάννης	+	Σταϊκούρας Χρήστος	+
Σαμαράς Αντώνιος		Σταυρογιάννης Νικόλαος	+
Σαμπαζώτης Δημήτριος		Καλλιώρας Ηλίας	+
Καλαντζάκου Σοφία		Αντωνίου Αντωνία (Τόνια)	+
Κουσελάς Δημήτριος		NΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ	
NΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ		Κωνσταντινίδης Ευστάθιος	+
Κοντός Αλέξανδρος		Λιάνης Γεώργιος	+
Μάντατζη Τσετίν		NΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΟΣ	
Σγουρίδης Παναγιώτης		Μπούγας Ιωάννης	+
A' ΠΕΙΡΑΙΩΣ		NΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	
Μιχαλολιάκος Βασίλειος	+	Βαγιωνάς Γεώργιος	+
Μελάς Παναγιώτης		Φλωρίνης Αθηναίος	+
Σημίτης Κωνσταντίνος		Δριβελέγκας Ιωάννης	+
Παντελάκη Ελπίδα		NΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ	
Δρίτσας Θεόδωρος		Μαρκογιανάκης Χρήστος	+
Αποστολάτος Βαΐτσης (Βάης)		Βολουδάκης Μανούσος - Κωνσταντίνος	+
B' ΠΕΙΡΑΙΩΣ		Νικηφοράκης Στυλιανός	+
Τραγάκης Ιωάννης	+	Σκουλάκης Εμμανουήλ	+
Νεράντζης Αναστάσιος			
Νιώτης Γρηγόρης			
Λιντζέρης Δημήτριος			
Διαμαντίδης Ιωάννης			
Νικολαΐδου Βαρβάρα (Βέρα)			
Λαφαζάνης Παναγιώτης			

ΝΟΜΟΣ ΧΙΟΥ	
Κοσμίδης Ιωάννης	+
Τσουρή Ελπίδα	+
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ: «ΝΑΙ»	151
..... " ....." : «ΟΧΙ»	137
ΣΥΝΟΛΟ ΨΗΦΙΣΑΝΤΩΝ	288

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ»
ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Συνεπώς, το άρθρο 11 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Συνεχίζουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την ψήφιση της τροπολογίας με γενικό αριθμό 86 και ειδικό 30, η οποία θα αποτελέσει ίδιον άρθρο του νομοσχεδίου.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 86 και ειδικό 30, η οποία θα αποτελέσει ίδιον άρθρο του νομοσχεδίου;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΔΗΜΟΣ ΚΟΥΜΠΟΥΡΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Συνεπώς, η τροπολογία με γενικό αριθμό 86 και ειδικό 30, η οποία θα αποτελέσει ίδιον άρθρο του νομοσχεδίου, έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία.

Συνεχίζουμε με την τροπολογία με γενικό αριθμό 89 και ειδικό 33, η οποία θα αποτελέσει ίδιον άρθρο του νομοσχεδίου.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 89 και ειδικό 33, η οποία θα αποτελέσει ίδιον άρθρο του νομοσχεδίου;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΔΗΜΟΣ ΚΟΥΜΠΟΥΡΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Συνεπώς, η τροπολογία με γενικό αριθμό 89 και ειδικό 33, η οποία θα αποτελέσει ίδιον άρθρο του νομοσχεδίου, έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία.

Συνεχίζουμε με την τροπολογία με γενικό αριθμό 90 και ειδικό 34.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 90 και ειδικό 34;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΓΚΑΣ (Υφυπουργός Οικονομίας και Οικού - μικών): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να πάρω το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι! Παρακολουθήστε τη διεξαγωγή της συζήτησης.

Στην τροπολογία με γενικό αριθμό 90 και ειδικό 34 ο Υφυπουργός θέλει να κάνει μια παρέμβαση και προσθήκη, μετά από προτάσεις που έκαναν κατά τη χθεσινή συζήτηση συνάδελφοι Βουλευτές από όλα τα κόμματα.

Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΓΚΑΣ (Υφυπουργός Οικονομίας και Οικού - μικών): Έτσι ακριβώς είναι, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή υπήρξε από συναδέλφους του Νομού Σερρών, καθώς επίσης και από φορείς της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Σερρών, το αίτημα της ένταξης πλημμυροπαθών στη σχετική διαδικασία, γίνεται δεκτό το σχετικό αίτημα.

Ο τίτλος του άρθρου, λοιπόν, τίθεται ως εξής: «Οικονομική ενίσχυση πλημμυροπαθών-κατοίκων των Νομαρχιακών Αυτοδιοίκησεων Ροδόπης – Έβρου, Δράμας – Καβάλας – Ξάνθης, Αρκαδίας και Σερρών έτους 2007».

Το κείμενο της παραγράφου 1 του άρθρου έχει ως εξής:

«1. Χορηγείται από τον κρατικό προϋπολογισμό εφάπαξ οικονομική ενίσχυση έως του ποσού των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ σε κάθε οικογένεια μονίμου κατοίκου πληγείσας περιοχής, της οποίας καταστράφηκε ή υπέστη ζημιά η κύρια κατοικία ή η οικοσκευή από τις πλημμύρες του μηνός Νοεμβρίου του έτους 2007 σε περιοχή των Νομαρχιακών Αυτοδιοίκησεων Ροδόπης – Έβρου, Δράμας – Καβάλας – Ξάνθης, Αρκαδίας και Σερρών».

Η ρύθμιση αυτή αφορά τους είκοσι πέντε περίπου πλημμυροπαθείς, όπως αυτοί έχουν καταγραφεί σε σχετική κατάσταση από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Σερρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Κύριε Υφυπουργέ, να το καταθέσετε για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών

κ. Νικόλαος Λέγκας καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα διόρθωση, η οποία έχει ως εξής:

«Διόρθωση για τα πρακτικά της Βουλής

Στην τροπολογία με γεν. αρ. 90 και ειδ. αρ. 34 της 27.12.07 ο τίτλος του άρθρου τίθεται ως εξής:

«Οικονομική ενίσχυση πλημμυροπαθών κατοίκων των Νομαρχιακών Αυτοδιοίκησεων Ροδόπης – Έβρου – Δράμας – Καβάλας – Ξάνθης και Αρκαδίας και Σερρών, έτους 2007».

Το κείμενο της παρ. 1 του άρθρου έχει ως εξής:

1. Χορηγείται από τον κρατικό προϋπολογισμό εφάπαξ οικονομική ενίσχυση έως του ποσού των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ σε κάθε οικογένεια μονίμου κατοίκου πληγείσας περιοχής, της οποίας καταστράφηκε ή υπέστη ζημιά η κύρια κατοικία ή η οικοσκευή από τις πλημμύρες του μηνός Νοεμβρίου, του έτους 2007, σε περιοχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοίκησεων Ροδόπης – Έβρου – Δράμας – Καβάλας – Ξάνθης – Αρκαδίας και Σερρών»).

ΔΗΜΟΣ ΚΟΥΜΠΟΥΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Δεν μπορείτε να έχετε το λόγο, κύριε Κουμπούρη. Διεξάγεται ψηφοφορία. Σας παρακαλώ!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 90 και ειδικό 34, η οποία θα αποτελέσει ίδιο άρθρο του νομοσχεδίου, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΔΗΜΟΣ ΚΟΥΜΠΟΥΡΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΟΥΤΜΕΡΙΔΗΣ: Ποια τροπολογία εννοείτε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Αναφέρομαι στην πρόταση που κανάτε εσείς να περιληφθεί και ο Νομός Σερρών, κύριε Κουτμερίδη.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΟΥΤΜΕΡΙΔΗΣ: Μάλιστα, την ψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Επομένως, το Π.Α.Σ.Ο.Κ. ψηφίζει «ΝΑΙ». Ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α. ψηφίζει την τροπολογία;

ΑΝΝΑ ΦΙΛΙΝΗ: Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Επομένως, ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α. την καταψηφίζει.

Ο Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός ψηφίζει την προσθήκη του Νομού Σερρών στην τροπολογία, την οποία τροποποιεί ο Υπουργός ύστερα από αιτήματα των συναδέλφων Βουλευτών κατά τη χθεσινή συζήτηση;

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Επομένως, ο Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός ψηφίζει υπέρ της τροπολογίας, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

Συνεπώς, η τροπολογία με γενικό αριθμό 90 και ειδικό 34, η οποία θα αποτελέσει ίδιον άρθρο του νομοσχεδίου, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση του ακροτελεύτιου άρθρου του νομοσχεδίου.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το ακροτελεύτιο άρθρο του νομοσχεδίου;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Επομένως, το ακροτελεύτιο άρθρο έγινε δεκτό ομόφωνα.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, τις τροπολογίες των Βουλευτών δεν θα τις συζητήσουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Κύριε συνάδελφε, με τη διαδικασία η οποία καθορίστηκε με ομόφωνη απόφαση συζητήθηκαν οι τροπολογίες όλες από κοινού. Συνεπώς, ολοκληρώθηκε η διαδικασία συζητήσης και ψήφισης του νομοσχεδίου.

Κατόπιν αυτού, το νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών: «Σύσταση Εθνικού Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό επί της αρχής και επί των άρθρων.

Η ψήφισή του στο σύνολο αναβάλλεται για άλλη συνεδρίαση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση του επομένου νομοσχεδίου.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου

του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Αποχώρηση από την υπηρεσία δικαστικών λειτουργών».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίασή της, στις 20.12.2007 τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε μία συνεδρίαση. Το λόγο έχει η εισηγήτρια της Πλειοψηφίας κ. Παρθένα Φουστουκίδου.

Για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος για το Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό ορίζεται ο συνάδελφος κ. Πλεύρης, σύμφωνα με επιστολή την οποία απέστειλε στο Προεδρείο το Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού ο κ. Αιβαλιώτης.

Ορίστε, κ. Φουστουκίδου.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ: Εάν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Δεν έχετε το λόγο, κύριε συνάδελφε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ: Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν ζητώ το λόγο, θέλω μόνο να μου πείτε τι θα γίνει με τις εμπρόθεσμες τροπολογίες των Βουλευτών. Δεν έχουμε δικαιώματα να ξέρουμε εάν θα γίνουν δεκτές ή όχι, εάν θα συζητηθούν;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Ορίστε, κύριε Πρόεδρε, έχετε το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ένα θέμα. Και εσείς έχετε δώσει δείγματα γραφής, ότι επιδιώκετε την ακόμα πιο ομαλή διεξαγωγή των εργασιών του Κοινοβουλίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Με συνέπεια ...

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Αυτήν τη στιγμή, κύριε Πρόεδρε, σημειώνετε μία ατέλεια, θα το έλεγα έτσι πολύ κομψά.

Όπως γνωρίζετε, τα νομοσχέδια συζητούνται επί της αρχής, επί των άρθρων και οι τροπολογίες που δεν έχουν σχέση με τα άρθρα συζητούνται χωριστά ή αν έχουν σχέση με τα άρθρα συζητούνται μαζί με τα άρθρα.

Δεν γνωρίζω ειλικρινώς, γιατί καμία φορά διοισθαίνουμε σε κάποια διαδικασία, η οποία δεν είναι αυτή την οποία προβλέπει ο Κανονισμός. Άλλα επειδή συγχρόνως, η ώρα είναι 13.10' και έχετε καλέσει τα στελέχη των κοινοβουλευτικών ομάδων στη Διάσκεψη των Προέδρων, στις 13.10' είναι να αρχίσουμε και τη συζήτηση ενός άλλου νομοσχεδίου, επειδή ήδη εκ μέρους της πλειοψηφίας είναι τρεις συνάδελφοι, από το Π.Α.Σ.Ο.Κ. επίσης λίγοι είμαστε εδώ και από τα άλλα κόμματα, βλέπω μόνο τον κ. Κουβέλη από το Συναπτισμό ...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΩΓΚΑΣ: Εδώ είμαστε.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Εντάξει, κύριε συνάδελφε.

Εγώ θα σας παρακαλούσα, κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλέσω και τον κύριο Υπουργό- άλλωστε η απόφαση που πήραμε στη Διάσκεψη, όπως πολύ σωστά κάποτε μου το υπενθυμίσατε εσείς ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, ότι οι αποφάσεις της Διασκέψεως είναι εισιτηρίσεις προς τα μέλη- για να μην αρχίσουμε τώρα να ρωτάμε την Ολομέλεια εάν συμφωνεί ή όχι κ.λπ., εγώ θα σας παρακαλούσα και εσάς και τον Υπουργό που είναι λογικό να θέλει το νομοσχέδιο του, όπως κάθε Υπουργός, να ψηφιστεί το συντομότερο, να μην προχωρήσουμε στη συζήτηση του νομοσχεδίου αυτήν την ώρα.

Κύριε Υπουργέ, δεν είμαστε στην εποχή που τα νομοσχέδια έκαναν δύο-τρεις μήνες να περάσουν. Εάν μάλιστα δεν ήταν οι γιορτές στη μέση, θα είχε περάσει σε δέκα μέρες το νομοσχέδιο. Προτείνω λοιπόν, να έλθετε την Τρίτη να το συζητήσουμε και να τελειώσουμε το νομοσχέδιο αυτό την Τρίτη. Να πάει στην Πέλλα και η συνάδελφος εισηγήτρια της Πλειοψηφίας η κ. Φουστουκίδου.

ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ: Έχει και αύριο συνεδρίαση η Βουλή.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Πέμπτη είναι, οι Βουλευτές λογικό είναι, κύριε Πρόεδρε, να θέλουν να φύγουν για την επαρχία τους. Μην κάνουμε αυτό το πράγμα 13.30' το μεσημέρι, να αρχίσουμε τη συζήτηση ενός άλλου νομοσχεδίου. Να ωρατήσουμε και τον κύριο Υπουργό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Κύριε Πρόεδρε, κρατώ

καλή σημείωση, αλλά θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι υπάρχει ημερήσια διάταξη και ότι δεν ετέθη κανένα θέμα από καμιά πλευρά. Μεσολάβησε η ψηφοφορία. Λυπάμαι που θα σας στενοχωρήσω, αλλά θα συνεχιστεί η συζήτηση του νομοσχεδίου κανονικά.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Ορίστε, κύριε Καστανίδη, έχετε το λόγο.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, πριν ξεκινήσει η συζήτηση θα ήθελα να κάνω δύο φραστικές μεταβολές-διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Ένα λεπτό, κύριε Υπουργέ, θα το κάνετε αμέσως μετά.

Ορίστε, κύριε Καστανίδη.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε, βεβαίως, η συζήτηση του νομοσχεδίου να ολοκληρωθεί σε μία συνεδρίαση. Δεν γνώριζε όμως ότι ένα μεγάλο μέρος θα εκαλύπτετο από τη σημερινή ψηφοφορία για το νομοσχέδιο που συζητούσαμε τις δύο προηγούμενες ημέρες.

Νομίζω ότι δεν πρέπει να συμπιέσουμε το χρόνο. Και θα παρακαλάμε, να επιφυλαχθούμε να πάρουμε μία νεότερη απόφαση, όταν δούμε τουλάχιστον ποιος είναι ο αριθμός των εγγεγραμμένων. Και το λέω αυτό, γιατί διέγνωσα μία άρνηση, από την πλευρά του Προεδρείου.

Θα σας πρότεινα λοιπόν να δούμε ποιος είναι ο αριθμός των συναδέλφων που θα εγγραφούν και αν είναι σημαντικός, τότε νομίζω ότι πρέπει να επιφυλαχθούμε και να πάρουμε εάν χρειαστεί νεότερη απόφαση, με δεδομένο μάλιστα ότι έχουμε τροπολογίες άλλων κομμάτων που είναι εμπρόθεσμες και υποθέτω ότι και αυτές θα χρειαστούν λίγο χρόνο συζητήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος ο κ. Κανταράτζης έχει το λόγο.

ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, αλλά όλη αυτήν την ώρα περιμένω στο Βήμα να πάρω το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Με συγχωρείτε, σας ταλαιπωρώ, για δύο λεπτά.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, επειδή δημιουργήθηκε όλο αυτό το ζήτημα, όντως η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε σε μία συνεδρίαση, στη σημερινή συνεδρίαση να συζητηθεί το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Ήδη μεσολάβησε αυτή η ονομαστική ψηφοφορία και χάθηκε χρόνος. Δεν συμφωνώ με την πρόταση που ακούστηκε από τον κ. Καστανίδη να ξεκινήσουμε και αναλόγως βλέπουμε. Πιστεύω ότι η πρόταση που έκανε ο πρώην Πρόεδρος της Βουλής να αναβληθεί η συνεδρίαση, εφόσον φυσικά δεν υπάρχει αντίρρηση και νομίζω ότι όλοι θα συμφωνήσουν σε αυτό το πράγμα, να πάει σε μία άλλη συνεδρίαση, για μία μέρα. Νομίζω ότι αυτή είναι η καλύτερη λύση απ' όλες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Μάλιστα.

Ο κ. Κουβέλης έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Δεν υπάρχει κανένας άλλος λόγος, παρά μόνο το ζήτημα που έχει προκύψει λόγω της ονομαστικής ψηφοφορίας, που με οδηγεί κι εμένα να συζητηθεί την Τρίτη. Ειλικρινά, δεν χάθηκε ο κόσμος. Έχουμε σε λίγη ώρα Διάσκεψη των Προέδρων. Εγώ σας λέω ότι έχω αδυναμία να είμαι στη Διάσκεψη, διότι εκπροσωπώ το κόμμα μου στη συζήτηση αυτή και ως ειδικός αγορητής και ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

Θα σας παρακαλέσω κατά συνέπεια και εσάς και τον κύριο Υπουργό, να συμφωνήσουμε να συζητηθεί την Τρίτη το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου. Και επαναλαμβάνω, δεν υπάρχει κανένας άλλος λόγος, παρά μόνο αυτός. Η ώρα είναι 13.15, είναι ημέρα Πέμπτη, πολλοί συνάδελφοι θέλουν να φύγουν να πάνε στις εκλογικές τους περιφέρειες και αυτά είναι στοιχεία που συνηγορούν υπέρ του αιτήματος, όπως το διετύπωσε ο Πρόεδρος κ. Κακλαμάνης.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Να μας πει ο κύριος Υπουρ-

γάρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, κατ' αρχάς το νομοσχέδιο είναι ένα μικρό νομοσχέδιο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Μέγα θέμα, κύριε Υπουργέ, όμως.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Εσείς ο ίδιος θέτετε ότι είναι νομοσχέδιο τομής.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, πολλές φορές δεν σας αναγνωρίζω. Σας παρακαλώ πολύ, αφήστε να πω την άποψή μου. Δεν μπορώ να την πω;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Εσείς ο ίδιος είπατε για το νομοσχέδιο ότι είναι νομοσχέδιο τομής στην επιτροπή. Δεν είναι ένα αστήματο νομοσχέδιο.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν είπα ότι είναι αστήματο νομοσχέδιο. Θα έλεγα εγώ ότι το νομοσχέδιο το δικό μου είναι αστήματο;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Όχι, μπορεί ένα θέμα να μην είναι σημαντικό. Δεν είπα ότι είναι αστήματο.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Συνεχίστε, κύριε Υπουργέ.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Λέω, λοιπόν, ότι το νομοσχέδιο είναι σημαντικό, αλλά είναι μικρό. Έχει τέσσερα άρθρα. Επίσης είναι σημαντικό, αλλά στην ουσία είναι μονοθεματικό. Ένα θέμα είναι.

Η πρόταση λοιπόν η δική μου είναι, επειδή θα είναι και δύσκολο να το διασπάσουμε και να πάμε την Τρίτη, να πούμε τα μισά σήμερα, τα μισά την Τρίτη. Λέω να ξεκινήσουμε τη συζήτηση, να πάμε μέχρι 17.00'-17.30', όπως συνηθίζεται εδώ αυτή η διαδικασία. Και έχω τη θέση τη δική σας, επανειλημένως, έχει διαρκέσει συνεδρίαση μέχρι 17.00-17.30-18.00, ώστε, λόγω της Πέμπτης να διευκολυνθούμε μετά και οι συνάδελφοι των επαρχιών, να φύγουν. Εφόσον λοιπόν μέχρι τις 17.00' βλέπουμε ότι δεν τελειώνει, τότε μπορούμε να βάλουμε μία άλλη συνεδρίαση και να συνεχίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Καλώς.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Δεν αρχίζουμε με τους εισηγητές; Να ακούσουμε τους εισηγητές και να συνεχίσουμε την Τρίτη και να τελειώσουμε. Κάποια ευελίξια χρειάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Κύριε Πρόεδρε, άκουσα με προσοχή τις τοποθετήσεις που έκαναν όλες οι πλευρές.

Η συζήτηση του νομοσχέδιου θα ξεκινήσει.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΪΒΑΛΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, ταλαιπωρούμε και την κυρία η οποία είναι στο Βήμα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΪΒΑΛΙΩΤΗΣ: Δεν τοποθετήθηκαμε εμείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, έχετε το λόγο για ένα λεπτό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΪΒΑΛΙΩΤΗΣ: Να πούμε κι εμείς την άποψή μας.

Συντασσόμαστε απόλυτα με την άποψη του κυρίου Υπουργού. Μπορούμε να συνεχίσουμε μέχρι τις 17.00'-17.30' και αν δούμε ότι δεν προλαβαίνουμε ή χρειάζεται κάποια πρόσθετη συνεδρίαση, βάζουμε πρόσθετη συνεδρίαση. Είναι μία λογική άποψη και να τηρηθεί και αυτό που αποφασίσαμε στη Διάσκεψη των Προέδρων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Επειδή η πρόταση του Υπουργού είναι παράλληλη με την πρόταση την οποία έκανε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Π.Α.Σ.Ο.Κ., θα συνεχίσουμε με αυτόν τον τρόπο και θα δούμε, εάν θα χρειαστεί να μεταφρούμε και για άλλη συνεδρίαση τη συζήτηση.

Ορίστε, κ. Φουντουκίδου.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, εάν έχετε την καλούσνη, θα χρειαστώ κάτι λιγότερο από μισό λεπτό, απλώς έχω να κάνω ορισμένες φραστικές μεταβολές για να τις έχει υπ' όψιν της και η εισηγήτρια και όλοι οι συνάδελφοι. Είναι δύο φραστικές μεταβολές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Καταθέστε τα στα Πρακτικά, να μοιραστούν και θα τα αναγνώσετε μετά, κύριε Υπουργέ.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ωραία, όπως θέλετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Να κατατεθούν στα Πρακτικά, να μοιραστούν στους συνάδελφους και τα αναγνινώσκετε εκ των υστέρων.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Είναι φραστικές διορθώσεις, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Σωτήρης Χατζηγάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες φραστικές μεταβολές-διορθώσεις-προσθήκες, οποιές έχουν ως εξής:

«ΦΡΑΣΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ – ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ – ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ στο σχέδιο νόμου : «Αποχώρηση από την Υπηρεσία δικαστικών λειτουργών».

(κατά τη συζήτηση στην ολομέλεια της Βουλής την 10.1.2008)

1. Στο άρθρο 1 παράγραφος 1, στίχος όγδοος και ένατος αντικαθίστανται η λέξη «δεκατρία» και ο αριθμός (13) με τη λέξη «δώδεκα» και τον αριθμό (12).

ΦΡΑΣΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ – ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ – ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ στην Απιολογική Έκθεση του Σχεδίου νόμου: «Αποχώρηση από την Υπηρεσία δικαστικών λειτουργών» (κατά τη συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής την 10.1.2008).

1. Στη σελίδα 1 και στους στίχους τρίτο και τέταρτο αντικαθίστανται οι φράσεις «διαβρωτικά φαινόμενα» και «τραυμάτισαν το κύρος της Δικαιοσύνης» με τις φράσεις «μεμονωμένα φαινόμενα» και «μείωσαν το κύρος της Δικαιοσύνης».)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Ορίστε, κ. Φουντουκίδου έχετε το λόγο.

ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, συζητάμε σήμερα ένα μικρό, όπως ελέχθη και προηγούμενα νομοσχέδιο που αποτελείται από πέντε μόνο άρθρα, σημαντικό όμως με ουσιαστικές ρυθμίσεις, με ρυθμίσεις που απαντούν στο αίτημα του δικαστικού, του νομικού, του πολιτικού κόσμου, αλλά και της κοινωνίας εν γένει για εξιγίανση της δικαιοσύνης, απρόσκοπη, ταχεία και ορθή απονομή της.

Οι ρυθμίσεις αυτές απαιτούν αποκατάσταση του κύρους των δικαστών και της Δικαιοσύνης, που λίγες μόνο εξαιρέσεις σκιάζουν.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ)

Προσωπικά πιστεύω ότι έχουμε ένα από τα καλύτερα δικαιιώματα και εξαίρετους δικαστές, αν εξαιρεθούν οι κακοδαιμονίες των καθυστερήσεων στην απονομή της Δικαιοσύνης και κάποιες παράφωνες εξαιρέσεις –λίγες ευτυχώς– στο Δικαστικό Σώμα. Η προστασία, αφ' ενός, και η ενίσχυση, αφ' επέρου, του κύρους της Δικαιοσύνης είναι θεσμική υποχρέωση της πολιτείας. Στο πλαίσιο αυτό, οι δικαστικοί λειτουργοί απαιτείται να έχουν αυξημένα προσόντα, ηθικό υπόβαθρο και κύρος, ώστε να συνεισφέρουν στην ικανοποίηση του κοινού αισθήματος και στην προαγωγή της Δικαιοσύνης με αποτελεσματική και δικαία απονομή αυτής.

Παρ' ότι ο νομοθέτης, τόσο με το Σύνταγμα, όσο και με τους νόμους θωράκισε το δικαστή απαιτώντας ιδιαίτερα αυστηρά προσόντα επιλογής του για την είσοδό στο Σώμα, μισθολογικές και υπηρεσιακές ρυθμίσεις ειδικές, ώστε να λειτουργούν απρόσκοπτα και αποτελεσματικά, εμφανίζονται κατά καιρούς διαβρωτικά φαινόμενα που τραυματίζουν το κύρος της Δικαιοσύνης και την εμπιστοσύνη, με την οποία είναι αναγκαίο να την περιβάλλουν οι πολίτες. Αυτή η εμπιστοσύνη, σε καμία περίπτωση, δεν πρέπει να αφήσουμε να κλονιστεί. Γι' αυτό, η απομάκρυνση όλων αυτών, ή όσων δεν θέλουν να ανταποκριθούν στα δικαστικά τους καθήκοντα, προβάλλει ως η μόνη αναγκαία

και επιβεβλημένη λύση. Τόσο οι πολίτες, όσο και οι Ενώσεις Δικαστών και Εισαγγελέων και ο νομικός κόσμος απαιτούν ακριβώς το ίδιο. Ιδιαίτερα, μετά τα πρόσφατα κρούσματα κυκλωμάτων διαφθοράς, καμμία περίπτωση δεν μπορεί να μείνει στη σκιά.

Ακατάλληλοι, ανεπαρκείς δικαστές που καθυστερούν την απονομή της Δικαιοσύνης –λίγοι ευτυχώς, όπως είπα στο Δικαστικό Σάμα, με το παρόν νομοσχέδιο έχουν δυνατότητα να ζητήσουν εθελούσια έξodo. Το ίδιο δικαίωμα παρέχεται ορθά και σε δικαστές που για λόγους υγείας ή άλλους ανυπάιτους λόγους αδυνατούν να ανταποκριθούν στα καθήκοντά τους. Δίνονται κίνητρα για την πρόωρη συνταξιοδότησή τους, ή η δυνατότητα διορισμού τους σε δημόσιες διοικητικές υπηρεσίες, εφόσον έχουν αυτή τη δυνατότητα και εφόσον κριθούν επαρκείς από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο. Δίνεται επίσης και η δυνατότητα προαγωγής τους στον επόμενο βαθμό, όταν απομακρύνονται για ανυπαίτιο λόγο.

Είναι προφανές ότι το νομοσχέδιο αυτό προηγείται νομοσχέδιου που πρέπει να ρυθμίζει τις λεπτομέρειες και τα κίνητρα συνταξιοδότησης και εκτιμώ, όπως με διαβεβαίωση και ο κύριος Υπουργός στην επιτροπή, ότι συντομότατα θα το καταθέσει η Κυβέρνηση, ώστε να μπορέσει να τύχει εφαρμογής το παρόν, που έτσι τελεί υπό «αίρεσιν». Πλην όμως, βάζει τη βασική προϋπόθεση των δεκατριών ετών πραγματικής δικαστικής υπηρεσίας, δώδεκα, όπως με νέα διόρθωσή του φέρνει ο κύριος Υπουργός. Δεν υπολογίζεται δηλαδή η εργασία σε άλλη δημόσια υπηρεσία και προσδιορίζονται οι δικαστικοί λειτουργοί που μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμα εθελούσιας εξόδου. Αυτοί προέρχονται από όλους τους κλάδους, από το βαθμό του Ειρηνοδίκη, Πρωτοδίκη ή Αντιεπαγγελέα Πρωτοδικών, έως το βαθμό του Προέδρου ή Εισαγγελέα Εφετών, καθώς και των αντίστοιχων βαθμών του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Η διαδικασία που προβλέπεται με αίτηση στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, διαβιβάζεται στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο και διασφαλίζει την αντικειμενική και δίκαιη κρίση, αφού προβλέπεται και δυνατότητα προσφυγής ενός μηνός, τόσο του ίδιου, όσο και του Υπουργού, στην οικεία Ολομέλεια. Η ίδια δυνατότητα παρέχεται και σε περίπτωση παράλειψης της προαγωγής του δικαστικού, όταν υποβάλλεται αίτηση εθελούσιας εξόδου για λόγους υγείας ή για άλλους ανυπάιτους λόγους. Στους δικαστικούς λειτουργούς που θα εξέλθουν από την υπηρεσία για λόγους υγείας ή άλλο ανυπάιτο λόγο με την απόφαση αποδοχής της αίτησης, μπορεί το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο να απονείμει τον επόμενο βαθμό, εφόσον μέχρι το χρόνο υποβολής της αίτησης είχε τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα για την προαγωγή στο βαθμό αυτό.

Από την άλλη μεριά, η αδυναμία άσκησης των καθηκόντων ή η ακαταλληλότητα εξειδικεύονται ή προσδιορίζονται έτι περαιτέρω και διαιπιστώνεται κυρίως από τους επιθεωρητές των πολιτικών, ποινικών, ή διοικητικών δικαστηρίων, ή από τον Πρόεδρο Πρωτοβάθμιου Συμβουλίου Επιθεώρησης, ή από το οριζόμενο από αυτούν μέλος του Συμβουλίου αυτού για τους εισιτηρητές και παρέδρους του Συμβουλίου Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Συλλέγονται στοιχεία από διευθυντές δικαστηρίων και προέδρους τημημάτων οικείων δικαστηρίων, όπου υπηρετούν οι δικαστικοί και εισαγγελέας. Κρίνεται τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά η υπηρεσιακή τους επάρκεια, η κοινωνική τους συμπεριφορά και η εν γένει παρουσία και προσωπικότητα και συντάσσεται μία έκθεση που του κοινοποιείται εγκάριως, ώστε να έχει τη δυνατότητα να αποκρύψει τις αιτιάσεις.

Σημαντική καινοτομία είναι το γεγονός ότι επιτέλους λαμβάνονται υπ' όψιν οι αναφορές των διοικητικών συλλόγων. Σε περίπτωση απόφασης παύσης του δικαστικού λειτουργού εφαρμόζεται η προβλεπόμενη από τον Κώδικα Δικαστικών Λειτουργών, διαδικασία.

Με βάση, λοιπόν, τις εκθέσεις αυτές και εφόσον συντρέχει ανεπάρκεια ή ανικανότητα, τη διαδικασία οριστικής παύσης μπορεί να κινήσει και ο Υπουργός Δικαιοσύνης, ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου

για τους εισαγγελείς, ή ο Προϊστάμενος Επιθεώρησης κάθε κλάδου.

Η διαδικασία που ακολουθείται είναι ο έλεγχος των ατομικών φακέλων και των καταστάσεων εργασιών των επιθεωρούμενων δικαστικών λειτουργών και η συλλογή πληροφοριών από τα θεσμικά πρόσωπα που παραπάνω ανέφερα.

Συντάσσεται αναφορά σε προθεσμία τριών μηνών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού που συζητάμε σήμερα για τους δικαστικούς λειτουργούς που έχουν επί ικανό χρόνο εμφανώς μειωμένη υπηρεσιακή απόδοση, ποιοτική, ποσοτική, των οποίων η υπηρεσιακή και η κοινωνική συμπεριφορά και εν γένει παράσταση δεν είναι η προσήκουσα, όπως ορίζει το άρθρο 3.

Είναι γεγονός ότι ειδικότερα για τη ρύθμιση του άρθρου 3 του νομοσχέδιου διατυπώθηκαν επιφυλάξεις από τους συναδέλφους Βουλευτές και εισηγητές των κομμάτων της Αντιπολίτευσης κατά την επεξεργασία του νομοσχέδιου στην αρμόδια Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, αδικαιολόγητοι φόβοι, υπερβολικές εκφράσεις και υπονοούμενα περί δήθεν κομματικών δώξεων, ιδιοτελών κομματικών σκοπών, προγραφών από πλευράς της Κυβέρνησης.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το νομοσχέδιο αυτό είναι μία βελτιωμένη και εκσυγχρονισμένη αντιγραφή, επανάληψη νομοσχέδιου του 1983. Καλώς, ωστόσο, εκφράστηκαν οι επιφυλάξεις, για να μας δώσουν την ευκαιρία να διαβεβαιώσουμε ότι οι ρυθμίσεις αυτές είναι απλές. Δίνουν το δικαίωμα να εθελούσιας εξόδου, το δικαίωμα να αποχωρήσει κάποιος από το Δικαστικό Σώμα με αξιοπρέπεια, χωρίς να τραυματιστεί το κύρος της δικαιοσύνης.

Επαναλαμβάνουμε και τονίζουμε, ότι οι δικλίδες ασφαλείας που προβλέπει το νομοσχέδιο αυτό προς αποφυγήν αιθαίρεσιν ή υπερβολών και προστασία των κρινόμενων δικαστών είναι εξαιρετικά ισχυρές.

Πρώτον, αποφασίζουν θεσμικά όργανα αυξημένου κύρους. Δεύτερον, οι πληροφορίες και τα στοιχεία είναι από πολλές πηγές, αθροιστικά και διασταυρούμενα. Τρίτον, υπάρχει δυνατότητα προσφυγής.

Υπήρξαν απόψεις που υποστήριξαν την περιοριστική και συγκεκριμένη αναφορά περιπτώσεων που αφορά η ρύθμιση αυτή. Θεωρώ ότι είναι λάθος ο περιορισμός και η συγκεκριμένη περιγραφή και οι φόβοι για υπερβολές ότι είναι τελείως αβάσιμοι, γιατί αφ' ενός δεν μπορεί κάποιος να συλλάβει ή να προβλέψει εκ των προτέρων όλες τις περιπτώσεις που μπορούν να εμφανιστούν, αφ' ετέρου οι κριτές, δικαστικοί αυξημένου κύρους, εμπειρίας και κρίσης είναι σε θέση να κρίνουν τις ακραίες εκείνες συμπεριφορές που εκθέτουν τη δικαιοσύνη και κλονίζουν την εμπιστοσύνη του πολίτη. Η ίδια άλλωστε η διατύπωση του άρθρου, όπως αναφέρεται, σε ικανό χρόνο και σε εμφανώς μειωμένη απόδοση και μη προσήκουσα υπηρεσιακή και κοινωνική συμπεριφορά δίνει τις κατευθύνσεις στους κριτές και δείχνει τη βούληση του νομοθέτη για αυστηρή και προσεκτική εφαρμογή σε χρόνιες και πολύ σοβαρές περιπτώσεις. Δεν πρόκειται συνεπώς για συνοπτικές διαδικασίες.

Εν τέλει, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, έχουμε υποχρέωση να εκφράζουμε την εμπιστοσύνη μας στην δικαιοσύνη και την κρίση της. Ας μη διολισθαίνουμε κι εμείς, συνεργώντας σε αμετρησίες επικοινωνιακές «κορώνες» που προσβάλλουν και μειώνουν το κύρος της δικαιοσύνης και σκιάζουν την αρχή της ανεξαρτησίας της.

Κάποιοι πολιτικοί για να έχουν, θαρρώ, την υψηλή ιδιότητα του πολίτη αυτής της χώρας, θα πρέπει να διδαχθούν βασικές αρχές του δημοκρατικού μας πολιτεύματος, κυρίως αυτήν της διάκρισης των εξουσιών και της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης και να τις προστατεύουν ως κόρη οφθαλμού.

Σημαντική ρύθμιση εισάγεται με την παράγραφο 2 του άρθρου 3 για δικαστές που δεν έχουν συμπληρώσει προϋπηρεσία 25 ετών, οι οποίοι, εφόσον κριθούν επαρκείς με απόφαση της Ολομέλειας διορίζονται σε κενή δημόσια θέση.

Το όριο των εκατό, κατ' ανώτατο όριο, που τίθεται από το νόμο ως περιοριστικός αριθμός των δικαστικών που θα εξέλθουν του Σώματος υπερκαλύπτει την πρόβλεψη για διαφαινόμενες περιπτώσεις υποβολής αιτήσεων εξόδου και φυσικά είναι

προσαρμοσμένο στα οικονομικά δεδομένα του προϋπολογισμού. Ορίζεται προθεσμία δύο μηνών για την υποβολή του αιτήματος από τη δημοσίευση του συνταξιοδοτικού νόμου που -όπως είπαμε- ακολουθεί. Τα κενά θα καλυφθούν με δικαστές από το νέο διαγωνισμό που δρομολογείται, όπως μας είπε ο κ. Υπουργός, κι έτσι θα επέλθει σημαντική ανανέωση του Δικαστικού Σώματος.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η Κυβέρνηση μας με αίσθημα ευθύνης απέναντι στη δικαιοσύνη και τους πολίτες και με διάθεση προστασίας του κύρους της φέρνει το νομοσχέδιο αυτό που ανταποκρίνεται απόλυτα στο αίτημα για ανεξάρτητη, δίκαιη, ταχύτατη, αποτελεσματική και αποδεκτή από το σύνολο των πολιτών λειτουργία του Δικαστικού Σώματος, γι' αυτό και η Κυβέρνηση το εισηγείται και σας καλεί να το υπερψφήσετε.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε την κ. Φουστουκίδου.

Θα ήθελα να ενημερώσω το Σώμα ότι ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Αϊβαλίτης ορίζει ως ειδικό αγορητή τον κ. Πλεύρη για τη συζήτηση του νομοσχεδίου αυτού.

Ο Βουλευτής κ. Χαλκίδης ζητεί ολιγοήμερη άδεια απουσίας στο εξωτερικό.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα πρώτο ότι η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών: «Τροποποίηση του ν. 3231/2004 (ΦΕΚ 45 Α') για την «Εκλογή Βουλευτών».

Δεύτερον, η Διαρκής Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας: «Κύρωση του Τροποποιητικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση ίδρυσης του Ευρωπαϊκού Κέντρου Μεσοπρόθεσμων Μετεωρολογικών Προγνώσεων και στο Πρωτόκολλο για τα Προνόμια και τις Ασυλίες του Κέντρου αυτού».

Ο εισιγητής του Π.Α.Σ.Ο.Κ. κ. Πεταλωτής έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΤΑΛΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισάγεται προς συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής σχέδιο νόμου της Κυβέρνησης σχετικά με την αποχώρηση από την υπηρεσία, δικαστικών λειτουργών και από τους τρεις κλάδους της δικαιοσύνης, δηλαδή τον Άρειο Πάγο, το Συμβούλιο της Επικρατείας και το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Τα προβλήματα της δικαιοσύνης είναι γνωστά, είναι πολλά και συσσωρευμένα. Υπάρχει υπερβολική καθυστέρηση στην απονομή της, ανεπαρκής στελέχωση των δικαστηρίων και έλλειψη υποδομών. Πολλοί δικαστές γράφουν ακόμα με το χέρι, με τα γνωστά αποτελέσματα. Οι προαγωγές των δικαστικών λειτουργών γίνονται χωρίς κριτήρια και με βάση το χρόνο τις περισσότερες φορές. Υπάρχει αναξιοκρατία και στην καλύτερη περίπτωση ισοπέδωση τους. Η εργασία τους είναι χωρίς κίνητρα, υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση εναρμόνισης με την ευρωπαϊκή νομοθεσία και νομολογία και καθυστερημένη και βραδεία ενσωμάτωση των κοινωνικών οδηγιών στο εσωτερικό μας δίκαιο. Υπάρχει ανάγκη συνεχούς παρακολούθησης του νέου παγκοσμιοποιημένου πολλές φορές οικονομικού και ηλεκτρονικού εγκλήματος.

Όλα αυτά είναι θέματα προβληματισμού σύσσωμου του νομικού κόσμου, ανεξάρτητα από παρατάξεις και κόμματα και αποτελούν προκλήσεις για κάθε κυβέρνηση. Απομένει λοιπόν να δούμε τις προτεραιότητες της Κυβέρνησης και στο θέμα αυτό.

Οι όποιες προσπάθειες έγιναν στο παρελθόν για αποφόρτιση της δικαιοσύνης και των δικαστηρίων, όπως είναι η εξωδικαστική επίλυση διαφορών κατά το άρθρο 214 α' του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και η φιλική διευθέτηση στα αυτοκινητιστικά ατυχήματα τις περισσότερες φορές έμειναν «κενό γράμμα» με αποτέλεσμα να προσθέτουν ακόμα περισσότερα γραφειοκρατι-

κά «σκαλοπάτια» στην απονομή της δικαιοσύνης.

Η ορθή και ανεπιρρεαστή κυρίως απονομή της δικαιοσύνης αποτελεί βασικό πυλώνα της δημοκρατικής μας λειτουργίας και της διάκρισης των εξουσιών, κατά το Σύνταγμα. Ο εκσυγχρονισμός της προϋποθέτει σαφέστατα και την αναβάθμιση του ρόλου των λειτουργών της, αναβάθμιση που αποβλέπει πρωταρχικά στη βελτίωση των εργασιακών συνθηκών και των λειτουργικών όρων του Έλληνα δικαστή, με δεδομένη βεβαίως και την αυξημένη ευθύνη και υποχρέωση εκ μέρους του. Γιατί η ευθύνη είναι και από τις δύο πλευρές, και από την πολιτεία, αλλά και από το δικαστή, ο οποίος πρέπει να τιμά το ρόλο του.

Επιπρόσθετως, σημαντικό ζητούμενο –και το είδαμε τις τελευταίες μέρες– είναι η ανεξαρτησία του δικαστικού λειτουργού, όπως κατοχυρώνεται αυτή μέσα από το συνταγματικό μας πλαίσιο, θέμα σημαντικό, σοβαρότατο και θεμελιώδες για τη λειτουργία του πολιτεύματος. Πρόκειται για ευθύνη προς το κοινωνικό σύνολο, προς τους πολίτες, την οποία επωμίζεται τόσο η νομοθετική και η εκτελεστική εξουσία, όσο βεβαίως, όπως είπα προηγουμένων, και ο ίδιος ο δικαστής.

Χρέος της πολιτείας και δικό μας είναι να διασφαλίζουμε άριστες συνθήκες απονομής της δικαιοσύνης και απασχόλησης στους λειτουργούς της, να εξασφαλίζουμε ηρεμία, απάθεια, ώστε με βάση τη συνείδηση και τη γνώση του ο δικαστής να παρέχει το πλέον εγγυημένο προς τον πολίτη αποτέλεσμα.

Το προς συζήτηση σχέδιο νόμου, κατά την άποψη του Π.Α.Σ.Ο.Κ., θα μπορούσε να κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση με τις παρατηρήσεις που θα κάνω αμέσως μετά. Διότι, κατά διαστήματα πρέπει να βρίσκονται τρόποι απολύτως διαφανείς –και εκεί είναι που επιμένουμε και εκεί εστιάζονται οι ενστάσεις μας– οι οποίοι θα συντελούν στην απαλλαγή της δικαιοσύνης από λειτουργούς της, οι οποίοι αδυνατούν να ανταποκριθούν στο υψηλό καθήκον τους, κυρίως λόγω υγείας. Και η υγεία μπορεί να είναι και σωματική και ψυχική, βέβαια.

Αυτό, βεβαίως, δεν σημαίνει ότι με τις νομοθετικές ρυθμίσεις που θεσπίζονται κατά διαστήματα και θα έπρεπε να μας προβληματίσει εδώ όλους μας, εάν υπάρχει ανάγκη μιας πιο πάγιας ρύθμισης ως προς την πρόωρη αποχώρηση για θέματα όμως μόνον υγείας, έτσι ώστε με τις ρυθμίσεις αυτές να βρίσκουν ευκαιρία να φεύγουν, συνταξιοδοτούμενοι μάλιστα από το Σώμα, με εύκολο τρόπο δικαστές, οι οποίοι θα κάνουν ίσως μία δεύτερη καριέρα, πιο προσδοκόφορα και κυρίως να μη φεύγουν δικαστές, οι οποίοι δεν είναι αρεστοί.

Και αυτός είναι ο φόβος μας και αντιτίθεμαι σε όσα είπε η εισιγήτρια της Πλειοψηφίας ότι είμαστε υπερβολικοί και κάνουμε υπερβολικό θόρυβο. Γι' αυτό βρισκόμαστε εδώ, για να μη συμβεί κάτι τέτοιο.

Οι παρατηρήσεις μας: Η πρώτη παρατήρηση έχει να κάνει με όσα είπαμε και στην επιτροπή, κάτι που αναφέρεται και στην αρχή της αιτιολογικής έκθεσης. Και βλέπω με ευχαρίστηση ότι ο κύριος Υπουργός διόρθωσε την πρώτη παράγραφο της αιτιολογικής έκθεσης.

Αναγιγνώσκοντας, λοιπόν, την αιτιολογική έκθεση του νομοσχεδίου, που αποτελεί και το κείμενο της φιλοσοφίας που διέπει μία συγκεκριμένη ρύθμιση, μας γεννάται ευλόγως η ανησυχία του πρώτου προβαλλόμενου δικαιολογητικού λόγου, της αντιμετώπισης με την προτεινόμενη ρύθμιση των «διαβρωτικών φαινομένων», τα οποία εμφανίστηκαν το τελευταίο διάστημα και τραυμάτισαν το κύρος της δικαιοσύνης. Ο κύριος Υπουργός πολύ σωστά το αλλάζει και μιλάει για μεμονωμένα φαινόμενα, αντί για «διαβρωτικά» και για φαινόμενα τα οποία μειώνουν το κύρος της δικαιοσύνης.

Θα μου επιτρέψετε, κύριε Υπουργέ, να σας πω ότι, παρ' όλο που φραστικά κάνατε τη διόρθωση, δεν μας απαλλάσσει από το να δείχνουμε τη φιλοσοφία της συγκεκριμένης θέσπισης. Μιά απλή γραμματική διόρθωση νομίζω ότι δεν αλλάζει το τι σκεφτόταν η Κυβέρνηση, όταν έφερνε την αιτιολογική αυτή έκθεση. Ας μας επιτρέψετε να είμαστε υπερβολικοί, μακάρι να αποδειχθούμε υπερβολικοί, για το καλό της δικαιοσύνης.

Μας γεννάται, λοιπόν, μία απορία, εάν μείνουμε στην πρώτη διατύπωση, εάν με τη ρύθμιση αυτή η Κυβέρνηση φιλοδοξεί να αντιμετωπίσει τα τελευταία «διαβρωτικά φαινόμενα», εννοώ-

ντας ίσως το «παραδικαστικό κύκλωμα» ή εννοώντας ίσως κάποιους μη αρεστούς δικαστές. Και βεβαίως και αυτά τα θέματα αντιμετωπίζονται με ένα τελείως διαφορετικό τρόπο, ειδικά για τα «διαβρωτικά φαινόμενα». Εκτός εάν η Κυβέρνηση «ως διαβρωτικά φαινόμενα» έχει κάτι άλλο υπ' όψιν της.

Θα πρέπει, λοιπόν, να μας εξηγήσει εδώ, εάν προτίθεται να οδηγήσει σε πρόωρη αποχώρηση με τις προβλεπόμενες διατάξεις όσους έχουν ανάμειξη με υποθέσεις που συντελούν στη δημιουργία διαβρωτικών φαινομένων ή εν τέλει τους δικαστικούς λειτουργούς με προβλήματα υγείας και αδυναμίας ανταπόκρισης στα καθήκοντά τους και μόνο σε αυτούς.

Εάν δεν απαντήθει το συγκεκριμένο θέμα και ελπίζω να το εννοείτε, όταν διορθώνετε, τότε, δυστυχώς, διαπιστώνουμε ότι πίσω από ένα αθώο νομοθέτημα ενυπάρχει ο κίνδυνος προγραφών από την πολιτεία και συγκεκριμένα από την Κυβέρνηση. Στην περίπτωση, βέβαια, αυτή εμείς δηλώνουμε ρητά και κατηγορηματικά ότι αντιδρούμε και θα αντιδράσουμε στην προσπάθεια της Κυβέρνησης και οποιασδήποτε κυβέρνησης για κομματικοποίηση και χειραγώηση στο χώρο της δικαιοσύνης, ότι δεν θα επιτρέψουμε να χρησιμοποιηθεί η πρόωρη αποχώρηση από την υπηρεσία για ιδιοτελείς κομματικούς σκοπούς. Ελπίζουμε να έχετε την ίδια άποψη.

Η ομολογημένη ανάγκη και από την αιτιολογική έκθεση για εξυγίανση, εκσυγχρονισμό και επιτάχυνση της δικαιοσύνης, με την έξοδο από την υπηρεσία των ανεπαρκών τουλάχιστον λειτουργών της, θα πρέπει να συνδεθεί με τις προϋποθέσεις εισόδου στο Δικαστικό Σώμα. Οι προϋποθέσεις δηλαδή να είναι τέτοιες, που να μην οδηγούν κάποιους δικαστικούς λειτουργούς, να έχουν σοβαρότατα προβλήματα σε λίγα χρόνια μόνο υπηρεσίας τους, οι οποίες προϋποθέσεις, εκτός από τις υπαρχουσες, θα πρέπει προφανώς να εμπλουτισθούν και με διαδικασίες περαιτέρω διερεύνησης της προσωπικότητας των υποψηφίων, καθ' όσον οι δικαστικοί λειτουργοί γνωρίζουμε όλοι - δεν είναι δημόσιοι υπάλληλοι, αλλά έχουν αυξημένα καθήκοντα, αυξημένη ευθύνη- ότι πρέπει να έχουν τα χαρακτηριστικά της ευθυκρισίας, καθώς και της ισορροπημένης προσωπικότητας, χαρακτηριστικά που θα πρέπει να είναι εφάμιλλα με τη νομική τους γνώση.

Θα πρέπει να λειτουργήσει ακόμη καλύτερα και θεσμοθετημένα βέβαιως, ο θεσμός της επιθεώρησης, ένα σημαντικότατο ζήτημα, που προβλέπεται συνταγματικά και νομοθετικά. Θα πρέπει με πληρότερο τρόπο να αποκτήσει ουσία ο θεσμός της επιθεώρησης, με σκοπό να διακριβώνονται οι λειτουργικές αδυναμίες των δικαστών, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ώστε η εξυγίανση να επιτυγχάνεται σταδιακά και τακτικά και να μην έχουμε φαινόμενα συγκέντρωσης μεγάλου αριθμού ανεπαρκών λειτουργών, έτσι ώστε να απαιτείται νομοθετική προβλεψη για την έξοδό τους από το Σώμα, η οποία, ας μη μας διαφεύγει, ότι υλοποιείται όλως εξαιρετικά και παρέκκλιση της ισχύουσας νομοθεσίας. Γιατί, ας μη ξεχνάμε, κύριοι συνάδελφοι, ότι εδώ έχουμε μία μετακύλιση αρμοδιότητας, δηλαδή, ενώ η έξοδος για άλλους λόγους προβλέπεται από το Σύνταγμα και από το νόμο να γίνεται να διακριβώνεται και να αποφασίζεται από τα ίδια τα όργανα της δικαιοσύνης, με το θεσμό της επιθεώρησης και το θεσμό των πειθαρχικών σωμάτων, εδώ πέρα έχουμε μετακύλιση στη νομοθεσία. Και αυτό από μόνο του είναι μία παρέκκλιση, θεμιτή βέβαια, για να αποχωρούν οι δικαστές που έχουν προβλήματα υγείας, αλλά επειδή ακριβώς πρόκειται για παρέκκλιση χρειάζεται μία ιδιαίτερη ευαισθησία και μία πιο ουσιαστική και ξεκάθαρη άποψη της πολιτείας.

Τρίτη παρατήρηση αποτελεί η διαπίστωση ότι το παρόν σχέδιο νόμου ήταν έτοιμο από τη νομοπαρακευαστική επιτροπή του Υπουργείου, ως πόρισμα, πάνω από δύσμισι χρόνια και πραγματικά μας κάνει εντύπωση γιατί δεν ήρθε μέσα σε αυτά τα χρόνια, έτσι ώστε να έχουμε το δυσάρεστο φαινόμενο να υπάρχει σώρευση και άλλων ανεπαρκών δικαστικών λειτουργών και να μην αντιμετωπίζεται ριζικά το θέμα.

Περαιτέρω, στο άρθρο 1 προβλέπεται ότι μπορούν να ζητηθούν την έξοδό τους από την υπηρεσία, όσοι δικαστικοί λειτουργοί -το διαβάζουμε το κείμενο του νόμου όλοι μας, το ξέρουμε- αδυνατούν να συνεχίσουν να ανταποκρίνονται στα

δικαστικά τους καθήκοντα εξαιτίας προβλημάτων υγείας ή οποιονδήποτε άλλο λόγο. Ως προς τα προβλήματα υγείας δεν έχουμε καμμία μα καμμία αντίρρηση. Όλοι όσοι γνωρίζουμε το χώρο της δικαιοσύνης, γνωρίζουμε ότι υπάρχουν δικαστές που αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας και είναι εύκολο μέσα σε ένα τόσο ευαίσθητο και προβληματικό και θετικά και αρνητικά λειτουργημα, όπως είναι η απονομή της δικαιοσύνης, να δημιουργούνται πολλές φορές προβλήματα υγείας. Αυτούς τους δικαστές κι εμείς βεβαίως θέλουμε να τους διευκολύνουμε, έτσι ώστε να αποχωρήσουν, να διευκολυνθούν και οι ίδιοι να βρουν το δρόμο τους από εδώ και πέρα, αλλά φυσικά και να απαλλαγεί η δικαιοσύνη από δικαστές που δεν μπορούν για λόγους υγείας να αντιμετωπίσουν τις υποθέσεις τις οποίες αναλαμβάνουν. Εν προκειμένω, λοιπόν, συμφωνώ με την ευεργετική έξοδο όσων έχουν προβλήματα υγείας, απορούμε, όμως, πραγματικά με τη δεύτερη αιτία αποχώρησης. Ποιοι είναι αυτοί οι οποιοιδήποτε λόγοι. Εδώ πέρα νομίζω ότι αυτή η ασάφεια, θα έπρεπε να διευκρινίστε περισσότερο, έτσι ώστε να μην έχουμε το φαινόμενο να έχουμε έξοδο ικανών δικαστών από το Σώμα, που θα έχει σαν αποτέλεσμα την αποψίλωση του Δικαστικού Σώματος από ικανούς δικαστές με τα γνωστά αποτελέσματα.

Και βέβαια η μεγάλη μας ένταση, η μεγάλη αντίρρηση είναι ο επόμενος λόγος, ο οποίος περιγράφεται στο άρθρο 3, όπου, πραγματικά, εκεί πέρα έχουμε μία πολύ μεγάλη ανησυχία, μήπως ο νόμος αυτός γίνει αφορμή και ευκαιρία, να υπάρχει δίωξη δικαστών, οι οποίοι θα είναι θύματα διώξεων και προγραφών.

Και τούτο γιατί, ακριβώς, έτσι όπως περιγράφεται στο άρθρο 3 ο λόγος αποχώρησης, πραγματικά αφήνει περιθώριο για πλεύστες υποκειμενικές κρίσεις, χωρίς να υπάρχουν αντικειμενικά κριτήρια, έτσι ώστε να μπορεί να ζυγιστεί και σε δεύτερο βαθμό, αν πραγματικά αυτοί οι δικαστές πρέπει να φύγουν από το Σώμα. Έχουμε και πρόσφατη εμπειρία, κύριε Υπουργέ και νομίζω ότι το παράδειγμα το είχε πει και ο συνάδελφος του Κ.Κ.Ε στην επιτροπή, ότι έχουμε τις διώξεις -το παρακολουθήσαμε και όλοι βέβαια- το τελευταίο διάστημα τριών δικαστών, οι οποίοι, βέβαιως, στο τέλος απαλλάχτηκαν, αλλά μέσα από μία διαδικασία η οποία και σαφώς τραυμάτισε το κύρος της δικαιοσύνης. Θα ήτο δυνατόν άραγε, να πούμε ότι και σε τέτοιες περιπτώσεις, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί η συμπεριφορά τους μη προσήκουσα, επειδή ανησυχήσαν με τα δημοσιεύματα για τον πρώην πρόσδερο του Αρείου Πάγου; Μπορεί να φίνεται υπερβολή, αλλά όταν υπάρχει τέτοια ευρεία και ασαφής διατύπωση, μπορεί και τέτοιες περιπτώσεις διώξεων, να αφορούν σε τέτοιες υπερβολικά ασαφείς και αόριστες εκφράσεις. Εκεί πέρα είναι η μεγάλη μας αντίρρηση και ένταση για την οποία θέλουμε να εξαλειφθεί προκειμένου να ψηφίσουμε το σχέδιο νόμου.

Περαιτέρω στο άρθρο 1, προβλέπεται αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών υποβολής της αίτησης στο Υπουργείο Δικαιοσύνης από τη δημοσιεύση του νόμου, που θα ρυθμίσει τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα των αποχωρούντων. Η Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή μάλιστα κατέθεσε συγχρόνως και πόρισμα. Υπάρχει δηλαδή έτοιμο πόρισμα. Είναι απορία, λοιπόν, άξιο γιατί δεν έρχεται. Μας είπατε στην επιτροπή ότι θα έλθει σύντομα. Περιμένουμε όμως, να δούμε το νόμο για την πρόωρη αποχώρηση από την υπηρεσία να μη γίνεται νεκρό γράμμα, εφόσον δεν ψηφιστεί και ο νόμος για τη συνταξιοδότηση αυτών των δικαστών.

Οφείλει, λοιπόν, η Κυβέρνηση να ορίσει ενώπιον μας το χρόνο θέσπισης του συνταξιοδοτικού νόμου για τους αποχωρούντες δικαστές, έτσι ώστε να έρχεται ενοποιημένη και πλήρης η νομοθετική ρύθμιση, για να μπορούν και οι δικαστές τους οποίους περιλαμβάνει το σχέδιο νόμου με τις ρυθμίσεις, να υποβάλλουν και τη σχετική αίτηση.

Ακόμη μια αντίρρηση για την οποία θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο, είναι αυτή που προβλέπεται στο άρθρο 4, όπου προβλέπεται περιοριστικά ότι ο συνολικός αριθμός των αποχωρούντων δικαστικών λειτουργών, δεν μπορεί να υπερβεί τους εκατό με ανάλογη κατανομή στα Σώματα της δικαιοσύνης. Ορίζει τους δικαστές προς αποχώρηση σε εκατό και τους κατανέμει αυθαίρετα ανάλογα με τα Σώματα.

Επειδή ουδεμία αιτιολογία υφίσταται για τον αριθμητικό περιορισμό, γεννάται στο Π.Α.Σ.Ο.Κ. εύλογη απορία, αλλά και ανησυχία για τη σκοπιμότητα, αλλά και για την επιτυχία του εγχειρήματος. Άποψή μας είναι ότι ο μόνος γνώμονας των οργάνων αυτών που θα αποφασίσουν για την αποχώρηση των δικαστών, δηλαδή του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου και της ολομέλειας του οικείου ανωτάτου δικαστηρίου, θα πρέπει να είναι συγκεκριμένα στοιχεία ικανότητας ή μη που ορίζονται στο νόμο και ότι θα πρέπει να λειτουργούν ανεξάρτητα, απαλλαγμένα από οποιοδήποτε περιορισμό.

Για τους λόγους αυτούς καταψηφίζουμε κατ' αρχήν το σχέδιο νόμου.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στους χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων, σαράντα τέσσερις μαθητές και μαθήτριες και τέσσερις συνοδοί - καθηγητές από το Λύκειο Αλιάρτου Βοιωτίας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει και τους εύχεται καλή χρονιά και καλές σπουδές.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κ.Κ.Ε. κ. Αχιλλέας Κανταρτζής.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θα μπορούσε κάποιος να πει, ρίχνοντας μια απλή ματιά στο παρόν νομοσχέδιο, ότι δεν είναι κανένα ιδιαίτερα σημαντικό νομοσχέδιο. Είναι ένα νομοθέτημα ρουτίνας, δεν αφορά δα και σημαντικά θέματα. Έρχεται να ρυθμίσει την αποχώρηση εκατό μόνο δικαστών. Το ζήτημα όμως δεν είναι τόσο απλό όσο θα φαίνονταν από πρώτη ματιά. Οι διατάξεις οι οποίες εισάγονται, όπως επισημάναμε και μέσα στην επιτροπή κατά τη συζήτησή τους, δημιουργούν ανησυχίες, ανεξάρτητα από τις προθέσεις οι οποίες μπορεί να υπάρχουν στη σημερινή Κυβέρνηση, για το πού και σε τι καταστάσεις μπορεί να μας οδηγήσουν τέτοιου είδους ρυθμίσεις.

Είναι γεγονός ότι η Κυβέρνηση στη συζήτηση στην επιτροπή, προσπάθησε να διασκεδάσει όλες αυτές τις ανησυχίες που διατυπώθηκαν και από εμάς, το Κ.Κ.Ε., αλλά και από άλλες πλευρές, ανησυχίες, που έχουν να κάνουν με τη εξής πολύ σημαντικό κατά τη γνώμη μας στοιχείο: Υπάρχουν διατάξεις, οι οποίες θα μπορούσαν ενδεχομένως να χρησιμοποιηθούν για διώξεις μη αρεστών δικαστών. Να το πούμε εξ αρχής: Δεν θα είχαμε αντίρρηση και θα μπορούσαμε να το δούμε θετικά, διαφορετικά, πρώτον εάν το νομοσχέδιο ξεκινούσε από κάποιες άλλες αφετηρίες και δεύτερον, εάν δεν υπήρχαν κάποιες εξελίξεις μέσα στο χώρο της δικαιοσύνης, που επίσης δεν μπορεί, πάρα να δημιουργούν σοβαρά ερωτηματικά και ανησυχίες.

Θα μπορούσαμε να το δούμε -επαναλαμβάνω- θετικά, εάν τα κίνητρα και οι διαδικασίες αυτές, περιορίζονται αποκλειστικά σε λόγους υγείας ή σε λόγους που απορρέουν από προβλήματα υγείας, δηλαδή σε αδυναμία ασκησης των καθηκόντων τους για λόγους υγείας. Το νομοσχέδιο, όμως, δεν περιορίζεται μόνο σ' αυτές τις περιπτώσεις, αλλά αφήνει ανοιχτά παράθυρα -επαναλαμβάνω- για το ενδεχόμενο διώξεων μη αρεστών, ανεξάρτητα από τις προθέσεις των συντακτών. Κατ' αρχάς η ίδια η αιτιολογική έκθεση, αναφέρει ότι το παρόν νομοσχέδιο πηγάζει από την ανάγκη να αντιμετωπιστούν τα διαβρωτικά φαινόμενα, που εμφανίστηκαν τα τελευταία χρόνια στο χώρο της δικαιοσύνης και η τροποποίηση που κάνετε, κύριε Υπουργέ, στην αιτιολογική έκθεση δεν αλλάζει καθόλου το νόημα, με τις λέξεις πατζουμέ.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Φραστικά είπαμε ότι είναι.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Φραστικά, ναι, δεν αλλάζει το νόημα, η ουσία παραμένει.

Αμέσως γεννιέται ένα απλό ερώτημα: Εάν υπάρχουν κάποια σοβαρά παραπτώματα ή παράνομες συμπεριφορές, όπως υπαινίσσεται η αιτιολογική έκθεση, δεν αρκεί το πειθαρχικό δίκαιο

για να αντιμετωπιστούν; Γιατί θα πρέπει να πάμε στην ψήφιση ειδικού νόμου, όταν μάλιστα το πειθαρχικό δίκαιο είναι και αυστηρό και προβλέπει όλες αυτές τις περιπτώσεις;

Δεύτερο ερώτημα: Αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση ότι με τα μέτρα αυτά, θα αντιμετωπιστούν τα προβλήματα με τον εκσυγχρονισμό και θα έχουμε επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης. Στα αλήθεια μπορεί κάποιος να ισχυριστεί στα σοβαρά ότι με τα μέτρα αυτά θα αντιμετωπιστούν οι καθυστερήσεις που υπάρχουν στην απονομή της δικαιοσύνης; Είναι σαν να εθελοτυφούμε, γιατί γνωρίζουμε όλοι ποιες είναι οι αιτίες για τα προβλήματα αυτά. Επανειλημμένα έχουν συζητηθεί με διάφορες αφορμές και μέσα στην Αίθουσα αυτή και έως από την Αίθουσα. Είναι -επιγραμματικά τις αναφέρω- τα μεγάλα κενά σε δικαστές, είναι οι ελλείψεις σε στοιχειώδη εξοπλισμό των δικαστηρίων, οι καθυστερήσεις στην μηχανογράνωση, για να μην αναφερθώ σ' άλλες, όπως για παράδειγμα οι ελλείψεις στην κτηριακή υποδομή, οι ελλείψεις σε προσωπικό στις γραμματείς των δικαστηρίων. Αυτές είναι οι κύριες αιτίες, που αναγκάζουν τους δικαστές να δουλεύουν χωρίς ωράρια, να μεταφέρουν τη δουλειά τους στο σπίτι ακόμα και στις διακοπές, να υπάρχει όλος αυτός ο φόρτος των δικαστικών λειτουργών, που είναι γνωστός σ' όλους όσους στοιχειωδώς έχουν παρακολουθήσει τη λειτουργία της δικαιοσύνης. Είναι γνωστά όλα αυτά και χιλιετιώμενα. Δεν λέμε τίποτα καινούργιο. Το ερώτημα είναι: Θα αντιμετωπιστούν τα προβλήματα αυτά όπως αναφέρεται και υπαινίσσεται η εισηγητική έκθεση, η αιτιολογική έκθεση με τις ρυθμίσεις οι οποίες εισάγονται; Προφανώς όχι.

Κλείνω αυτήν την αναγκαστική παρένθεση, για να ξαναγυρίσω στις διατάξεις του νομοσχέδιου. Επαναλαμβάνω ότι δεν θα είχαμε αντίρρηση, αν περιορίζονται απλά σ' όσους βρίσκονται σε αδυναμία να ανταποκριθούν για λόγους υγείας. Όμως στο νομοσχέδιο, προβλέπεται μια ασφυκτική διαδικασία στο άρθρο 3, που μπορεί κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις να οδηγήσει με πειθαραγκασμό σε διώξεις, εκείνους που η υπηρεσιακή και κοινωνική συμπεριφορά -αντιγράφω τη ρύθμιση του άρθρου- και εν γένει παράσταση, δεν είναι η προσήκουσα. Δεν υπάρχει τίποτα πιο γενικό, τίποτα πιο επικίνδυνο, από τέτοιου είδους διατάξεις. Είναι τόσο γενική αυτή η διάταξη, που ο καθένας μπορεί να καταλάβει σε τι επικίνδυνα αποτελέσματα μπορεί να μας οδηγήσει.

Στη συζήτηση στην επιτροπή, ακούσαμε τις καθησυχαστικές διαβεβαιώσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης. Ελπίζω να τις επαναλάβει και σήμερα. Έχουμε ακόμα υπ' όψιν μας και τη συζήτηση που έγινε στη γενική συνέλευση στην Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων. Θα σας μιλήσω, όμως, με ειλικρίνεια. Είναι μια επικίνδυνη διάταξη ανεξάρτητη από τις προθέσεις σας. Δεν μπορούμε να δώσουμε ψήφο σε μία τέτοια ρύθμιση, που μπορεί να ανοίξει επικίνδυνους δρόμους.

Παίρνουμε υπ' όψιν μας, όταν νομοθετούμε όχι μόνο τη σημερινή συγκυρία, παίρνουμε υπ' όψιν μας και το μέλλον. Δεν θέλουμε τέτοιους είδους διατάξεις να αποτελέσουν, έστω και στο μέλλον, το άλλοθι, το πρόσχημα για να χρησιμοποιηθούν τέτοιους είδους μέτρα, όσον αφορά τον έλεγχο της δικαιοσύνης.

Νομοθετούμε και με κριτήριο το μέλλον. Δεν θέλουμε να δώσουμε όλοθι. Θα το πούμε για άλλη μια φορά καθαρά. Υπάρχουν ανησυχητικά σημάδια σήμερα στο χώρο της δικαιοσύνης και αυτά δημιουργούν ερωτηματικά, για το πώς θα χρησιμοποιηθούν από τους ηγετικούς κύκλους τέτοιου είδους διατάξεις.

Δεν αναφέρομαι στα ζητήματα για τη δήθεν ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, τα οποία είναι χιλιετιώμενα. Το συζητήσαμε στην Αίθουσα αυτή. Είναι γνωστές οι τοποθετήσεις σας, όπως και του κάθε κόμματος δεχωριστά. Είναι γνωστές και οι διαφορές που υπάρχουν.

Αναφέρομαι σ' ένα κορυφαίο ζήτημα, που ζήσαμε το προηγούμενο διάστημα, το οποίο ανέφερε και ο εισηγητής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Αναφέρομαι δηλαδή, στη διώξη σε βάρος των τριών συνδικαλιστών δικαστών που είναι μέλη της Ένωσης, μόνο και μόνο για την τοποθετήση τους στα πλαίσια της συνδικαλιστικής τους δράσης.

Η διάταξη αυτή, δεν είναι μικρό πράγμα για να μπορεί κάποιοι

ος να την προσπεράσει. Τι μηνύματα, αλήθεια, εκπέμπει στους δικαστές η δίωξη σε βάρος των τριών συνδικαλιστών, έστω και αν έτσι μπήκε στο αρχείο και δεν προχώρησε η δίωξη αυτή και καλώς δεν προχώρησε. Τι μηνύματα εκπέμπει στο Σώμα; Μας επαναφέρει στο νου τα απαγορευτικά «μην μιλάτε, μη γελάτε».

Ήταν μία καθαρή επιχείρηση τρομοκράτησης των υφισταμένων, ανεξάρτητα από το πώς καταλάβαιναν τη θέση και το ρόλο τους κάποιοι εκεί. Βέβαια είναι θετικό -επαναλαμβάνω- ότι δεν προχώρησε η δίωξη μετά και από την κατακραυγή που συνάντησε και από τις άλλες δικαστικές ενώσεις, τις ανακοινώσεις διαμαρτυρίας και τις ανακοινώσεις του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και μιας σειράς άλλων κορυφαίων συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Κύριε Υπουργέ, δεν μπορεί κάποιος να προσπερνά αυτές τις εξελίξεις. Οι εξελίξεις αυτές, πρέπει να σας θέσουν προ των ευθυνών σας. Αναλάβετε τις ευθύνες σας. Δεν πρέπει τέτοιοι είδους πρακτικές να συνεχιστούν. Δεν πρέπει τέτοιου είδους πρακτικές να συνεχίσουν να εφαρμόζονται σ' ένα χώρο, ο οποίος παραμένει να βρίσκεται σ' ένα ασφυκτικό πλαίσιο, με ευθύνη όχι μόνο της δικής σας Κυβέρνησης αλλά και όλων των προηγούμενων κυβερνήσεων που πέρασαν από αυτόν τον τόπο και νομιμοθετούσαν. Αναφέρομαι στα δύο μεγάλα κόμματα, δηλαδή και στη Νέα Δημοκρατία και στο Π.Α.Σ.Ο.Κ..

Έχετε χρέος να σταματήσετε. Όλους αυτούς που βρίσκονται σήμερα στην ηγεσία της δικαιοσύνης και με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, κουνούν απειλητικά το δάχτυλο προς τους υφισταμένους τους. Δεν πρέπει να περάσει ένα τέτοιο κλίμα.

Είναι φανερό ότι εμείς μ' αυτές τις ανησυχίες, δεν μπορούμε να ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο. Δεν μπορούμε να δώσουμε ψήφο σε τέτοιες διατάξεις, που μπορεί κάτω από το πρόσχημα της μη προστίκουσας κοινωνικής συμπεριφοράς, να ανοίξουν το δρόμο για διώξεις των μη αρεστών. Δεν μπορούμε να ψηφίσουμε το παρόν νομοσχέδιο.

Θα ήθελα, όμως, με την ευκαιρία αυτή, να αναφερθώ και στην τροπολογία που έχουμε καταθέσει. Η τροπολογία αυτή, αφορά ένα σημαντικό ζήτημα, ένα ζήτημα προστασίας των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων. Αναφέρομαι στις μαζικές διώξεις σε βάρος των αγροτών, οι οποίες συνεχίζονται δέκα και πλέον χρόνια. Συνεχίζονται οι καταδίκες αγροτών, μόνο και μόνο για το γεγονός ότι παίρνουν μέρος σε συνδικαλιστικούς και κοινωνικούς αγώνες διεκδικώντας το δίκιο τους.

Το 1999 είχαμε την ψήφιση τροπολογίας, που έθετε τέλος στις διώξεις αυτές.

Η τροπολογία όμως εκείνη, περιόριζε τις διώξεις στο 1997 και όλοι θυμόμαστε τι κινητοποιήσεις χρειάστηκε να γίνουν, για να αναγκαστεί η τότε κυβέρνηση του Π.Α.Σ.Ο.Κ. να κάνει αυτήν την υποχώρηση.

Από το 1997 μέχρι σήμερα έχει περάσει μια δεκαετία. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η φτωχομεσαία αγροτιά συνεχίζονται, τα προβλήματα διογκώνονται και οι αιτίες είναι οι πολιτικές, τις οποίες ακολουθούν και η σημερινή και οι προηγούμενες κυβερνήσεις εφαρμόζοντας την Κοινή Αγροτική Πολιτική. Πολιτικοί είναι οι λόγοι, η συγκεκριμένη πολιτική, είναι αυτή που οδηγεί τους αγρότες στους δρόμους. Είναι απαράδεκτο να στέλνονται στα δικαστήρια, γι' αυτό ακριβώς καταθέτουμε αυτήν την τροπολογία, ώστε να πάρουν τέλος αυτές οι διώξεις. Θεωρούμε ότι είναι μια τροπολογία, η οποία πρέπει να γίνει αποδεκτή απ' όλους, ώστε να μπει τέλος στο απαράδεκτο αυτό φαινόμενο των διώξεων.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Κανταρτζή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα τα εξής:

1. Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κατέθεσε σχέδιο νόμου: «Κύρωση Συμφωνίας Στρατηγικής Συνεργασίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Εταιρειών Microsoft Corporation, Microsoft Ireland Operation Limited και Μάικροσοφτ Ελλάς Ανώνυμη Βιομηχανική και Εμπορική Εταιρεία Προϊόντων και Υπηρεσιών Πληροφορικής».

2. Οι Υπουργοί Μεταφορών και Επικοινωνιών και Εξωτερικών

κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου του 1999 που τροποποιεί τη Σύμβαση σχετικά με τις διεθνείς σιδηροδρομικές μεταφορές (COTIF) της 9ης Μαΐου 1980».

3. Οι Υπουργοί Ανάπτυξης, Οικονομίας και Οικονομικών και Εξωτερικών κατέθεσαν σχέδια νόμων:

α) «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Τουρκίας και της Ιταλικής Δημοκρατίας σχετικώς με την ανάπτυξη του διαδρόμου μεταφοράς φυσικού αερίου Τουρκία-Ελλάδα-Ιταλία».

β) «Κύρωση του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Αζερμπαϊτζάν στον τομέα του Φυσικού Αερίου και του Πετρελαίου».

Παραπέμπονται στις αρμόδιες Διαρκείς Επιτροπές.

Το λόγο έχει ο εισηγητής του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Φώτης Κουβέλης.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι προφανές ότι η αποχώρηση των συγκεκριμένων δικαστικών λειτουργών από το χώρο της δικαιοσύνης, συνδέεται με την επιλογή να διευκολυνθεί η δικαιοσύνη, ώστε να γίνεται παραγώγος έργου, με την επισήμανση ότι η παρουσία των συγκεκριμένων δικαστών -διότι περί συγκεκριμένων δικαστών πρόκειται και μάλιστα είναι εντοπισμένοι- δυσχεραίνει την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της δικαιοσύνης.

Δεν θα διευκολύνει την ευρυθμία της δικαιοσύνης η αποχώρηση αυτών των συγκεκριμένων δικαστών, παρά το γεγονός ότι είναι αναγκαίο να αποχωρήσουν όλοι εκείνοι, οι οποίοι έχουν κι αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα υγείας. Και δεν θα αντιμετωπιστούν τα προβλήματα της δικαιοσύνης, για το λόγο ότι η δικαιοσύνη προσδιορίζεται με εξαιρετικά αρνητικά μεγέθη: Πολλές κενές οργανικές θέσεις δικαστών, τεράστιες κενές οργανικές θέσεις δικαστικών υπαλλήλων, δραματική έλλειψη σύγχρονης υλικοτεχνικής υποδομής, που θα επέτρεπε στα δικαστήρια, να έχουν καλύτερους ρυθμούς στη διαδικασία της απονομής της δικαιοσύνης.

Κύριοι συνάδελφοι, παρά το γεγονός ότι αναγνωρίζω την ανάγκη να διευκολυνθούν οι πάσχοντες, οι έχοντες προβλήματα υγείας δικαστές να αποχωρήσουν, εγείρονται σε σχέση με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, κάποια πολύ σοβαρά ζητήματα. Και επειδή η εξειδίκευση της αναφοράς μου θα διευκολύνει την κατανόηση του ισχυρισμού, θέλω να ωρτήσω εσάς, κύριες Υπουργές: Καλά μεν αυτοί που αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας να διευκολυνθούν να αποχωρήσουν. Και λέτε: «να αποχωρήσουν εξαιτίας προβλημάτων υγείας» -ακούστε, κύριοι συνάδελφοι, την αριστία και ασάφεια της διατύπωσης- «ή οποιωνδήποτε άλλων λόγων». Γοιοι είναι οι οποιοιδήποτε άλλοι λόγοι; Λέτε: «άλλων λόγων». Ποιοι είναι οι άλλοι λόγοι; Σας παρακαλώ να με βοηθήσετε, κύριε Υπουργέ, να καταλάβω ότι εκτός από τους λόγους υγείας, υπάρχουν και κάποιοι άλλοι λόγοι, τους οποίους δεν ονομάζετε, δεν τους καταγράφετε με πολύ συγκεκριμένο τρόπο.

Διότι πίσω από την αριστία και το απροσδιόριστο αυτής της διατύπωσης, είναι δυνατόν να υπάρξουν ρυθμίσεις, που δεν θα έχουν καμία σχέση με το σκοπούμενο και σκοπούμενο πρέπει να είναι, η διευκόλυνση των δικαστών να αποχωρήσουν, εφόσον έχουν αποδεδειγμένα λόγους υγείας.

Εάν δεν έχετε στοιχεία να προσδιορίσετε τους οποιουσδήποτε άλλους λόγους, όπως λέτε, τότε εγώ σας καλώ να απαλείψετε τη συγκεκριμένη φράση από τη διατύπωση της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

Περαιτέρω στο άρθρο 3, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρέχεται η δυνατότητα να παύεται οριστικά ένα δικαστής, αν και εφόσον -σύμφωνα με την έκθεση των επιθεωρητών- καταγράφονται σε βάρος του αρνητικές καταστάσεις, όπως -για παράδειγμα- η καθυστέρηση στην έκδοση δικαστικών αποφάσεων ή όταν η υπηρεσιακή και κοινωνική συμπεριφορά αυτών των δικαστών και η εν γένει παράστασή τους, δεν είναι η προσήκουσα.

Το ερώτημα πάλι είναι πολύ συγκεκριμένο. Πείτε μου τι θα πει «δεν είναι ορθή η υπηρεσιακή και κοινωνική συμπεριφορά», όπως επίσης πώς ορίζεται το περιεχόμενο της εν γένει παρά-

στασης, προκειμένου να κρίνεται και να αξιολογείται, για να διαπιστώνει ο επιθεωρητής ότι είναι ή δεν είναι προσήκουσα;

Θέλετε λίγο περισσότερο να βαθύνουμε την έρευνα στο άρθρο 3; Ακούστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Οι επιθεωρητές των πολιτικών, ποινικών και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, θα μελετούν τους ατομικούς φακέλους, θα αξιολογούν το ρυθμό ή τους ρυθμούς απόδοσης των δικαστών και περαιτέρω θα συλλέγουν πληροφορίες από τους διευθύνοντες τα δικαστήρια και τις εισαγγελίες, από τους προέδρους των τμημάτων, στα οποία υπηρετούν, καθώς και από τυχόν υπάρχουσες αναφορές των προέδρων των οικείων δικηγορικών συλλόγων.

Και σ' ό,τι αφορά τους δικηγορικούς συλλόγους, πράγματι, το νομοσχέδιο θέλει να υπάρχουν αναφορές. Τι θα πει όμως να συλλέγουν πληροφορίες από τους διευθύνοντες τα δικαστήρια, από τους εισαγγελείς, από τους προέδρους των τμημάτων; Πώς θα γίνεται η συλλογή των πληροφοριών;

Εγώ γνωρίζω –και οφείλουμε όλοι να ξέρουμε– ότι όταν θέλουμε να αξιολογούμε πληροφορίες για να επιβάλουμε αυτήν τη βαρύτατη ποινή της οριστικής παύσης, αυτές οι πληροφορίες πρέπει να είναι γραπτές, ενυπόγραφες και να συντούν αξιολογική έκθεση του κρινομένου δικαστού, προκειμένου να αποφασιστεί ή να μην αποφασιστεί η οριστική του παύση.

Είναι αδιανότο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι –ποιος μπορεί να το δεχτεί, σε όποια πτέρυγα της Βουλής και αν κάθεται;– να αρκούμεθα στη συλλογή πληροφοριών! Ακούστε, στη συλλογή πληροφοριών! Θα είναι, κύριε Υπουργέ, αυτές οι πληροφορίες συγκεκριμένες, ενυπόγραφες, άρα θα έχουν αυτές οι πληροφορίες το βάρος και την ευθύνη εκείνου που τις δίδει;

Εάν θέλουμε –κι εμείς θέλουμε και διεκδικούμε– να έχουν το βάρος της ευθύνης, θα πρέπει να αποτελούν εκθέσεις ενυπόγραφες, με συγκεκριμένη ανάληψη ευθύνης και εκ μέρους εκείνου, ο οποίος θα δίδει αυτές τις πληροφορίες.

Αυτά είναι στοιχεία, τα οποία δεν είναι δυνατόν να μας επιτρέψουν να δεχθούμε το άρθρο 3 του συγκεκριμένου νομοσχέδιου. Και, πράγματι, είναι μικρό το σχέδιο νόμου –έχει δίκιο ο κύριος Υπουργός– και επομένως το κάθε άρθρο ουσιαστικά συγκροτεί και την αρχή του νομοσχέδιου.

Πίσω από τις δυνατότητες που παρέχει η ρύθμιση του άρθρου 3, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πάντοτε ελλοχεύει ο κίνδυνος των διώξεων των δικαστών. Κατά συνέπεια, ελλοχεύει ο κίνδυνος της υπονόμευσης των εγγυητικών στοιχείων για την ανεξάρτητη λειτουργία του δικαστή.

Κι εγώ σας καλώ, κύριε Υπουργέ, να απαλεύψετε το άρθρο 3 από το σχέδιο νόμου, να αποσύρετε ολόκληρο το άρθρο, διότι για τις περιπτώσεις αυτές που μνημονεύονται στη συγκεκριμένη διάταξη, έχετε το πειθαρχικό δίκαιο να αξιοποιήσετε και δεν χρειάζεται αυτή η ειδική νομοθετική ρύθμιση.

Πέρα από τις προσωπικές σας προθέσεις, υπάρχει εξ αντικειμένου η δυνατότητα αυτή η διάταξη του νομοσχέδιου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αποτελέσει πολιορκητικό κριό όλων εκείνων –και ομιλώ απροσώπως– που θα θελήσουν να βάλλουν εναντίον συγκεκριμένων δικαστών, αναφορικά με το λειτουργικό χαρακτήρα του και όπως ανεξάρτητο θα τον διεκδικούν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μ' αυτές τις επισημάνσεις, εμείς καταψήφιζουμε το σχέδιο νόμου και νομίζω ότι είναι απόλυτα δικαιολογημένες και οι αντιρρήσεις μας και οι αντιθέσεις μας, αλλά και οι ανησυχίες και όπως προσπάθησα να τις αναδείξω με τις προηγούμενες επισημάνσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να υποστηρίξω την τροπολογία των συναδέλφων του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας. Πρέπει να την αποδεχθείτε αυτήν την τροπολογία, κύριε Υπουργέ. Οι ποινικά διωκόμενοι αγρότες οι οποίοι δραστηριοποιήθηκαν συνδικαλιστικά, ακόμη ταλαιπωρούνται στα δικαστήρια. Και δεν είναι μόνο η ταλαιπωρία τους. Κυρίως, είναι εκείνο το οποίο διαμορφώνει μια κοινή γνώμη στο χώρο των αγροτών ότι όσοι αγωνίστηκαν, όσοι αγωνίζονται, όσοι αμφισβήτησαν ρυθμίσεις που βάλλουν εναντίον των δικαιωμάτων και των αιτημάτων των αγροτών, σέρνονται στα δικαστήρια. Και αυτή η εικόνα εξακολουθεί να είναι ζωντανή μέσα στον αγροτικό

κόσμο. Έχουν περάσει τόσα χρόνια, οι άνθρωποι ταλαιπωρούνται, βρίσκονται με εκκρεμοδικίες στα ποινικά δικαστήρια και πρέπει επιτέλους να δοθεί μια λύση.

Εμείς υποστηρίζουμε, ο Συναπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς την τροπολογία των συναδέλφων του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Αθανάσιος Πλεύρης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Έρχεται προς συζήτηση ένα νομοσχέδιο, σε μια αν θέλετε περιρρέουσα ατμόσφαιρα, αφού έχει ακουστεί από τις τάξεις της Αντιπολίτευσης με αμφισβήτηση πολλές φορές χειρισμών της δικαιοσύνης ειδικώς, σε θέματα που έχουν άμεση σχέση με δημόσιο χρήματα ή τέλος πάντων με δημόσια πρόσωπα.

Κατ' αρχάς, πιστεύουμε, όπως έχει γίνει και στο παρελθόν, ότι υπάρχει δυνατότητα εθελουσίας εξόδου δικαστικών λειτουργών. Είχατε επιχειρήσει να κάνετε μια σύγκριση, κύριε Υπουργέ, στην επιτροπή μ' ένα νόμο που είχε φέρει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. πριν από είκοσι χρόνια, όπου ουσιαστικά, όπως είπατε, κάνετε μια αντιγραφή αυτού του νόμου κατά κάποιον τρόπο με μια καλύτερη διατύπωση. Θα μου επιτρέψετε βέβαια, να μη συμφωνήσω μαζί σας ότι εκείνος ο νόμος, τελικά, δεν οδήγησε ενδεχομένως και σε μια αποψύλωση της δικαιοσύνης όπως είχε ειπωθεί, διότι η δική σας πλευρά είχε κατηγορήσει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ότι έκανε επέμβαση στη δικαιοσύνη και έφερε δικαιοτικούς λειτουργούς. Υπ' αυτήν την έννοια, η σύνθεση με έναν τέτοιο νόμο είναι κατά κάποιον τρόπο ατυχής.

Την έννοια της εθελουσίας εξόδου εμείς την υποστηρίζουμε από τη σκοπιά ότι θα πρέπει οι δικαστές να είναι αυτοί που θέλουν να είναι δικαστές και μπορούν να είναι δικαστές. Πραγματικά σε μια συζήτηση για εθελουσία έξιδο στα δώδεκα έπτη, που σημαίνει ότι κάποιος θα πάρει νωρίς σύνταξη, όταν μιλάμε για το ασφαλιστικό και γίνονται κουβέντες ακόμα και για αύξηση των ορίων, θα ήταν κάτι που κάποιος θα έλεγε ότι θα προκαλούσε. Ωστόσο, επειδή ο θεσμικός ρόλος της δικαιοσύνης είναι πάρα πολύ σημαντικός, εμείς επιθυμούμε οι δικαστές, να κάνουν σωστά τη δουλειά τους. Από το να έχω κάποιον δικαστή ο οποίος για λόγους αντικειμενικούς, για λόγους υγείας, δεν μπορεί να ασκήσει τα καθήκοντά του και να έχουμε και το φαινόμενο που ήδη αναφέρθηκε σ' αυτήν την Αίθουσα, το Συμβούλιο Επικρατείας να έχει πάνω από ένα χρόνο να βγάλει απόφαση ακριβώς επειδή ήταν άρρωστη η μία εκ των δικαστών, με αποτέλεσμα να επελθεί τελικά και ο θάνατός της, είναι ένα γεγονός, το οποίο πρέπει να το αντιμετωπίσουμε. Για τα αντικειμενικά κριτήρια της υγείας, θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα να μπορεί να εξέλθει κάποιος από το Δικαστικό Σώμα.

Έγινε μεγάλη κουβέντα σ' αυτό που αναφέρετε ή σε οποιουσδήποτε άλλους λόγους. Εγώ θα σας πω ότι μπορώ να καταλάβω και άλλους λόγους, για τους οποίους κάποιος πρέπει να εξέλθει από το Σώμα, εάν το επιθυμεί. Δεν θα μπω στη διαδικασία να εξετάσω εάν είναι, λόγου χάρη, ερωτικά απογοητευμένος και δεν μπορεί να ασκήσει τα καθήκοντά του ή έχει έρθει σε μία οικονομική καταστροφή και δεν μπορεί να ασκήσει τα καθήκοντά του.

Όμως, κατά κάποιο τρόπο αυτή η ρύθμιση θα είχε αθώα ερμηνεία, εάν δεν υπήρχε το άρθρο 3. Γιατί εάν δεν υπήρχε το άρθρο 3, πράγματι, θα λέγαμε ότι και για οποιουσδήποτε άλλους λόγους, κάποιος θέλει να εξέλθει από το Σώμα.

Όμως είναι εξαιρετικά επικίνδυνο το άρθρο 3 να μπαίνει σε μια συζήτηση για την εθελουσία έξιδο. Δεν μπορώ να καταλάβω, πώς ουσιαστικά μία πειθαρχική διαδικασία βρίσκεται στο ίδιο νομοσχέδιο με την εθελουσία έξιδο. Υπάρχουν τα πειθαρχικά όργανα και μπορούν, πράγματι, αν αυτά κρίνουν ότι κάποιος δικαστής δεν κάνει σωστά τη δουλειά του, να τον παύσουν.

Θέλω να πω κάτι, που το ανέφεραν όλες οι πτέρυγες της Αντιπολίτευσης, ότι η ίδια η διατύπωση είναι πάρα πολύ επικίνδυνη. Αναφέρεται στους δικαιοτικούς λειτουργούς, οι οποίοι έχουν επιτ ικανό χρόνο εμφανώς μειωμένη υπηρεσιακή απόδοση, πράγμα το οποίο μπορούμε να πούμε ότι υπό κάποια εκδο-

χή, έχει το αντικειμενικό κριτήριο ότι των οποίων η υπηρεσιακή και κοινωνική συμπεριφορά και εν γένει παράσταση, δεν είναι η προσήκουσα. Ειλικρινώς αυτό έχει επικίνδυνες πτυχές.

Εγώ δεν πιστεύω σε καμμιά περίπτωση ότι στις προθέσεις του Υπουργείου σας είναι να δημιουργήσετε τις βάσεις, έτσι ώστε να φέρετε σε αδιέξοδο τη δικαιοσύνη και πραγματικά, δικαστές να οδηγηθούν στην απομάκρυνσή τους από το Σώμα.

Ωστόσο, η γυναίκα του Καίσαρα, δεν πρέπει να είναι έντιμη, πρέπει και να φαίνεται η εντιμότητά της. Η συγκεκριμένη ρύθμιση είναι πάρα πολύ επικίνδυνη, διότι αυτοί οι άνθρωποι θα ενημερωθούν ότι πρόκειται να περάσουν τη διαδικασία και να παυθούν, είκοσι ημέρες πριν λήξει το τρίμηνο για την εθελουσία έξοδο. Δεν μπορείτε να με πείσετε ότι αυτό δεν έχει και μια μορφή εμμέσου εκβιασμού, διότι ο άλλος σταθμίζει: «να ρισκάρω, ακόμα και αν εγώ πιστεύω ότι είμαι καλός δικαστής για να μείνω στο Σώμα, αλλά, τέλος πάντων, ξέρω ότι κάποιοι, για να έχουν κινήσει αυτήν τη διαδικασία, είναι εναντίον μου» ή «ας φύγω να πάρω μια σύνταξη και παράλληλα να μπορέσω να ασκήσω το επάγγελμά μου». Θυμάμαι χαρακτηριστική την άποψη του προέδρου της επιτροπής ότι μ' αυτόν τον τρόπο, δίνουμε τη δυνατότητα σε κάποιους δικαστές που αντικειμενικά δεν πληρούν τις προϋποθέσεις, να φύγουν από το Σώμα χωρίς να εκτεθούν και ότι αυτό έχει ανάγκη η δικαιοσύνη.

Δεν πιστεύω ότι αυτό το έχει ανάγκη η δικαιοσύνη. Εάν κάποιος δεν κάνει καλά τη δουλειά του, να υποστεί τις πειθαρχικές συνέπειες και να μη φύγει από το Σώμα έχοντας σύνταξη. Όχι. Εάν αντιθέτως, κάνει καλά τη δουλειά του, αλλά για αντικειμενικούς λόγους δεν μπορεί να την ασκήσει, να έχει τη δυνατότητα της εθελουσίας εξόδου. Όμως με το συνδυασμό αυτού με το χρονικό περιθώριο των είκοσι ημερών πριν, που ο άλλος θα βρίσκεται σε μια ψυχολογική πίεση και θα σκέφτεται «καλύτερα να φύγω από το Σώμα χωρίς να έχει αμαυρωθεί καθόλου η υπηρεσιακή μου σταδιοδρομία, να μπορέσω ενδεχομένως να ασκήσω τη δικηγορία και να έχω μία σύνταξη, από το να μείνω στο Σώμα, παρ' όλο που μπορώ, αλλά φοβούμαι, διότι ενδεχομένως κάποιοι ασκούν πιέσεις», δεν συμφωνούμε. Γιατί να μην κοροϊδευόμαστε, κάποιοι ασκούν πιέσεις.

Εγώ πιστεύω στην ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, αλλά πιέσεις στη δικαιοσύνη ασκούνται. Και δεν ασκούνται αναγκαστικά μόνο από την Κυβέρνηση. Ασκούνται και από ενδοδικαστικούς κύκλους. Τα γνωρίζουμε αυτά. Ασκούνται, αν θέλετε και από ενώσεις και πτέρυγες της ένωσης, όχι αναγκαστικά με κομματικά κριτήρια. Επικρατούν και συνεπώς ένας δικαστής που ζέρει ότι ενδεχομένως είναι δακτυλοδεικούμενος, έχει μπει στο στόχαστρο κάποιων συμφερόντων, θα κινδυνεύει να τεθεί εκτός του Σώματος.

Θεωρούμε, λοιπόν, τη ρύθμιση του άρθρου 3 εξαιρετικά επικίνδυνη και σε καμμία περίπτωση, δεν μπορεί να έρθει σε συνδυασμό με τη διαδικασία της εθελουσίας εξόδου. Θα μου πείτε -και το είπατε και μέσα στην επιτροπή- ότι εάν κάποιος δικαστής κάνει καλά τη δουλειά του, δεν έχει να φοβηθεί τίποτα. Ξέρετε ότι πολλές φορές το «νόμιμον», έχει το χαρακτηριστικό να είναι λέξη, που και ανάποδα να την διαβάσεις, «νόμιμον» διαβάζεται. Ενδεχομένως και σε περιπτώσεις επικαιρότητας, πολλοί θα πίστευαν ότι κάποιος είναι αδύνατον να προφυλακιστεί, αλλά προφυλακίστηκε.

Συνεπώς μπορούμε να φανταστούμε ότι αυτοί οι άνθρωποι που ζέρουν τι γίνεται στη δικαιοσύνη, που ζέρουν τη διαδικασία του παραδικαστικού και οτιδήποτε άλλο έγινε στα θέματα της δικαιοσύνης, που ζέρουν ότι υπάρχει μία περιρρέουσα ατμόσφαιρα, που τέλος πάντων δίνει την εντύπωση ότι η δικαιοσύνη κάνει σωστή τη δουλειά της, αλλά δέχεται εντονότατες πιέσεις, σίγουρα, σε καμμία περίπτωση, όταν θα βρίσκονται σε θέση να αποφασίσουν εθελουσία εξόδο ή τη διαδικασία της πειθαρχικής διώξεως, θα προτιμήσουν την εθελουσία εξόδο.

Μάλιστα, χαρακτηριστικά θυμάμαι ότι ο εισηγητής του Π.Α.Σ.Ο.Κ. είχε κάνει μια ορθή τοποθέτηση μέσα στην επιτροπή, λέγοντας ότι αν κάποιος πραγματικά δεν αξίζει να είναι δικαστής για τη χαμηλή ποιοτική και ποσοτική υπηρεσιακή του απόδοση, δεν μπορούμε να τον επιβραβεύσουμε και να του πουύμε «φύγε με την εθελουσία εξόδο».

Ως προς τον αριθμό των δικαστών, μας είπατε στην επιτροπή ότι είναι συγκεκριμένος, ότι δεν μπορούσε να είναι περισσότερος, διότι αυτόν τον αριθμό έχετε πάρει σε συνεννόηση με το Υπουργείο Οικονομικών. Από την άλλη πλευρά, θα πω ότι ενδεχομένως θα ήταν σωστό να υπήρχε και ένας αριθμός, ώστε να μη γίνει σε καμμία περίπτωση κατάχρηση αυτού του μέτρου και να οδηγηθούμε πραγματικά σε διώξεις ανθρώπων ή σε εκμετάλλευση για λόγους υγείας από κάποιους ανθρώπους, προκειμένου τελικά το Σώμα, να βρεθεί σε δύσκολη θέση και να μη μπορεί να αναπληρωθεί από δικαστές.

Πιστεύουμε, κύριε Υπουργέ, ότι αντιλαμβάνεστε ότι το άρθρο 3 έχει κάποιες δυσλειτουργίες. Θα περίμενα, τουλάχιστον, στην Ολομέλεια να προσπαθούσατε, όπως σας είχαμε πει και στην επιτροπή, αυτήν την αυθαίρετη έννοια της προσήκουσας συμπεριφοράς, να την προσδιορίσετε. Μπορείτε να βάλετε ένα «δίω» και να αναφέρεται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Τι είναι προσήκουσα συμπεριφορά; Είναι αν κάποιος δεν πηγαίνει με γραφάτα στο δικαστήριο; Τι ακριβώς είναι προσήκουσα συμπεριφορά; Θα το αφήσουμε αυτό να το κρίνει αυθαιρέτως ένα πειθαρχικό όργανο;

Εγώ πιστεύω ότι θα μπορούσε να υπάρχει μια περιπτωσιολογική κλίμακα, όχι αναγκαστικά δεσμευτική, αλλά θα βλέπαμε οπωσδήποτε το πνεύμα σας, τι ακριβώς εννοείτε, όταν λέτε «μη προσήκουσα συμπεριφορά». Διαφορετικά σε συνδυασμό με το άρθρο 1 και τη χρονική συσχέτιση, εύλογα θα αναρωτηθεί κάποιος, αν τελικώς γίνει εκμετάλλευση αυτής της ρυθμίσεως.

Κύριε Υπουργέ, γενικότερα η δικαιοσύνη αντιμετωπίζει σοβαρότατα προβλήματα. Μας είπατε ότι έχετε πρόθεση να φέρετε μια σειρά από νομοσχέδια, προκειμένου να αρθούν όλες αυτές οι δυσκολίες. Υπάρχει μια τραγική κατάσταση στη δικαιοσύνη. Εάν αυτήν τη στιγμή πάμε στα πινάκια των δικαστηρίων, θα δούμε ότι υπάρχουν υποθέσεις, που με βεβαιότητα δεν πρόκειται να εκδικαστούν και βρίσκονται στο πινάκιο. Δεν θα φθάσει ποτέ η σειρά τους. Αυτήν τη στιγμή, υπάρχουν διοικητικές υποθέσεις που θα εκδικαστούν μετά από τέσσερα ή πέντε χρόνια. Δηλαδή όσοι είμαστε εδώ δικηγόροι, δεν ανησυχούμε με το ασυμβίβαστο, διότι λέμε ότι μέχρι τότε ενδεχομένως να μην έχουμε και τη βουλευτική ιδιότητα και να προλάβουμε να τις δικάσουμε.

Υπάρχουν πάρα πολλά σοβαρά προβλήματα στη δικαιοσύνη. Πιστεύαμε ότι θα έπρεπε να ξεκινήσετε από μία άλλη ρύθμιση, που πραγματικά θα οδηγούσε σε επιτάχυνση της δικαιοσύνης. Διότι όποιος άσκησε τη δικηγορία, είδε ότι στην πράξη ο νόμος του 2005, ήταν από τους πολύ άσχημους νόμους και τελικά αυτός ευθύνεται, που σήμερα υπάρχουν εκατό και εκατόν είκοσι υποθέσεις σε πινάκια πολυμελών πρωτοδικείων. Είναι αστείο και να το συζητάμε. Θα έπρεπε να υπήρχε ένα νομοσχέδιο από το Υπουργείο σας, που θα ξεκινούσε με μια πραγματικά ειλικρινή πρόθεση, την οποία πιστεύω ότι έχετε, για την επιτάχυνση της δικαιοσύνης, για την επίλυση των προβλημάτων της δικαιοσύνης και μετά θα υπήρχε ανοιχτό και αυτό το θέμα της εθελουσίας εξόδου.

Εγώ πιστεύω ότι όλες οι πτέρυγες, αν βλέπαμε ότι η προσπάθεια ξεκινούσε από τη σωστή κατεύθυνση και αν -όσοι τέλος πάντων έχουμε σχέση με το χώρο της δικαιοσύνης- βλέπαμε ότι υπήρχε κάποιο αποτέλεσμα και μπορούσαμε να επιβραβεύσουμε τις προσπάθειες του Υπουργείου σας προς αυτήν την κατεύθυνση, πιστέψτε με ότι δεν θα βλέπαμε με σκεπτικισμό τη ρύθμιση σας στο άρθρο 1 και στο άρθρο 3.

Στην επιτροπή εμείς, είχαμε ταχθεί υπέρ της αρχής του νομοσχεδίου, με την έννοια ότι πιστεύουμε ότι πρέπει να υπάρχουν κατά καιρούς κάποια νομοσχέδια, που να ευνοούν την εθελουσία έξοδο, με αντικειμενικά όμως κριτήρια ή, εάν θέλετε, και με υποκειμενικά, δηλαδή την ειλικρινή και αμιγή επιθυμία των δικαστών να αποχωρήσουν.

Όμως βλέποντας με ιδιαίτερη προσοχή τους κινδύνους που εγκυμονεί το άρθρο 3, πιστεύουμε ότι εάν δεν το τροποποιήσετε, τουλάχιστον, περιπτωσιολογικά για να δούμε το πνεύμα του άρθρου σας, θα αναγκαστούμε να καταψηφίσουμε στην Ολομέλεια το νομοσχέδιο, διότι παρ' όλη την ειλικρινή σας διάθεση να λύσετε κάποια θέματα, οι κίνδυνοι τους οποίους εγκυμονεί,

είναι αναλογικά υπέρτεροι. Γι' αυτόν το λόγο, εάν μείνει το άρθρο 3, καταψηφίζουμε το νομοσχέδιο και επί της αρχής του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Πλεύρη.

Εισερχόμαστε στον κατάλογο των ομιλητών Βουλευτών. Το λόγο έχει ο κ. Μπούγας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αποτελεσματική όσο και ταχεία απονομή της δικαιοσύνης, αποτελεί ουσιώδες στοιχείο για κάθε ευνοούμενη πολιτεία, για κάθε κράτος δικαίου. Οι καθυστερήσεις κατά τον προσδιορισμό της δικασίου, οι καθυστερήσεις για τη συζήτηση και την έκδοση των αποφάσεων, είναι ενίστε στην ελληνική δικαστική πραγματικότητα τόσο μακρές, που άγουν καμμία φορά σε ουσιαστική αρνησιδικία, προκαλούν την κοινή γνώμη και δημιουργούν εύλογα την εντύπωση ότι οι παραβατικές συμπεριφορές μένουν απιώρητες και υπονομεύουν εν τέλει το κύρος της δικαιοσύνης.

Άλλωστε, δεν είναι τυχαίο ότι οι περισσότερες καταδικαστικές σε βάρος της χώρας μας αποφάσιες από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αφορούν στην προσβολή του δικαιώματος για ταχεία απονομή της δικαιοσύνης, δηλαδή για παράβαση του άρθρου 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Η καθυστέρηση της απονομής της δικαιοσύνης, αν κάποιος προσπαθήσει να βρει τα γενεσιούργα αίτια, οφείλεται σε πολλούς παράγοντες. Παλαιές παθογένειες της οργάνωσης των δικαστηρίων, καθώς επίσης και του δικονομικού μας συστήματος, ανεπάρκεια των επιθεωρήσεων των δικαστικών λειτουργών, πολυνομία και ποινική αξιολόγηση συμπεριφορών, αντί της απλής διοικητικής κύρωσης, είναι ορισμένοι από αυτούς τους παράγοντες.

Επίσης, επισημανθείσες και στην Αίθουσα αυτή αντιφάσεις της νομοθεσίας και ελλείψεις της διοίκησης, έχουν ως αποτέλεσμα οι πολίτες να αναζητούν, δυστυχώς, στα δικαστήρια ή από τα δικαστήρια λύσεις, τις οποίες θα έπρεπε να παρέχει η διοίκηση σ' ένα σύγχρονο κράτος δικαίου. Για παράδειγμα, πολλές φορές η ταλαιπωρία των πολιτών, οφείλεται στην έλλειψη των κτηματολογικών και δασικών χαρτών. Αυτή είναι μια χαρακτηριστική περίπτωση, όπου ο Έλληνας δικαστής καλείται να λύσει το «γόρδιο δεσμό», δηλαδή καλείται να κάνει τη δουλειά, την οποία όφειλε να είχε κάνει το κράτος και την οποία άλλα κράτη, έχουν κάνει εδώ και πολλές δεκαετίες.

Η παρούσα Κυβέρνηση είχε και έχει εξαρχής θέσει, τη διαφάνεια και την επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης ως προγραμματικές της προτεραιότητες. Ήδη έχουν ψηφιστεί σημαντικοί νόμοι για την ενίσχυση του εσωτερικού ελέγχου της δικαιοσύνης, την αναδιοργάνωση της επιθεώρησης των δικαστηρίων και των δικαστικών λειτουργών, την επιτάχυνση της διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων.

Ακόμη έχουν ικανοποιηθεί μιαθολογικά αιτήματα των δικαστικών λειτουργών, οι οποίοι πρέπει –και σύμφωνα με την οικεία συνταγματική διάταξη– να αμείβονται ανάλογα με τη δυσκολία, αλλά και τη σημασία των καθηκόντων που καλούνται να επιτελέσουν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσο σημαντική είναι όμως η επιβράβευση των ικανών δικαστικών λειτουργών, οι οποίοι ανταποκρίνονται με ακεραιότητα, με υπευθυνότητα και με ίθος στα καθήκοντά τους, τόσο αναγκαία, για την ευρυθμία της δικαστικής λειτουργίας και την ποιότητα της απονομής της δικαιοσύνης, είναι και η απομάκρυνση των ανεπαρκών δικαστών.

Και επιτρέψτε μου μια προσωπική παρατήρηση. Το πρόβλημα στην ταχύτητα της απονομής της δικαιοσύνης δεν οφείλεται, όπως ελέχθη από το συνάδελφο εισηγητή της Μειοψηφίας, στην ανεπάρκεια δικαστών. Έχουμε πολλούς δικαστές, ίσως τους περισσότερους από κάθε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε σχέση με τον αριθμό των υποθέσεων που καλούνται να δικάσουν. Άλλες είναι οι παθογένειες, οι οποίες δημιουργούν το σοβαρό αυτό πρόβλημα.

Απ' αυτήν την άποψη, λοιπόν, δηλαδή του ελέγχου των δικαστών που δεν μπορούν να ανταποκρίθουν στα καθήκοντά τους, το παρόν σχέδιο νόμου ανταποκρίνεται σε μία αδήριτη ανα-

γκαιότητα, η οποία έχει διαπιστωθεί τόσο από τις ενώσεις των δικαστικών λειτουργών όσο και από τους δικηγορικούς συλλόγους.

Είναι γνωστό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι ορισμένοι δικαστές επιδεικνύουν και από της έδρας, αλλά και εκτός της έδρας των δικαστηρίων συμπεριφορά που απάδει του κύρους του θεσμού που υπηρετούν ή καθυστερούν κατά τρόπο αδικαιολόγητο και επιζήμιο για τα συμφέροντα των διαδίκων την έκδοση των αποφάσεων.

Το σχέδιο νόμου, λοιπόν, το οποίο συζητούμε σήμερα, δίδει τη δυνατότητα στους δικαστικούς λειτουργούς, που οι ίδιοι αντιλαμβάνονται την ανεπάρκειά τους, να εξέλθουν από το Σώμα με τα ευεργετήματα τόσο του παρόντος όσο και του συνταξιοδοτικού σχεδίου νόμου, το οποίο θα έρθει σύντομα προς συζήτηση.

Από την άλλη, ακόμα κι αν οι ίδιοι δεν υποβάλλουν αίτηση εξόδου, προσδιορίζεται μία ταχεία διαδικασία επιθεώρησης και αξιολόγησης, με στόχο την οριστική παύση όσων δικαστών έχουν επί αρκετό χρόνο εμφανώς μειωμένη υπηρεσιακή απόδοση ή διακρίνονται από μη προσήκουσα υπηρεσιακή και κοινωνική συμπεριφορά.

Και εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παίρνοντας αιφορμή από μία παραπήρηση που έγινε από τον ειδικό αγορητή του Λ.Α.Ο.Σ., πρέπει να πω το εξής: Ορθώς δεν τίθενται στο σχέδιο νόμου κριτήρια για το ποια είναι η αποδεκτώς ή μη κοινωνική ή υπηρεσιακή συμπεριφορά. Δεν μπορεί το σχέδιο νόμου να πάρει μια μεζούρα και να μετράει ποια συμπεριφορά απάδει του κύρους του θεσμού που υπηρετούν οι δικαστές. Αυτά πρέπει να τα αφήσουμε –και ορθώς αφήνονται από το σχέδιο νόμου– να τα κρίνουν, βάση της εμπειρίας τους τα δικαστικά συμβούλια, τα οποία θα κληθούν, εν τέλει, να αποφασίσουν.

Εξάλου, η απόφαση για την οριστική παύση των δικαστικών λειτουργών, οι οποίοι έτυχαν αρνητικής αξιολόγησης κατά την επιθεώρηση, σύμφωνα με το άρθρο 3 του συζητούμενου σχεδίου νόμου, δεν επαφίεται στην πολιτική ηγεσία, αλλά στην ολομέλεια του οικείου ανώτατου δικαστηρίου, η οποία παρέχει ασφαλώς τα εχέγγυα της αντικειμενικής, προσεκτικής και απροσωπόληπτης κρίσης.

Με την αποχώρηση από την ενεργό υπηρεσία των ανεπαρκών δικαστικών λειτουργών, οι οποίοι είναι λίγο-πολύ γνωστοί τόσο μεταξύ των συναδέλφων τους όσο και μεταξύ των δικηγόρων, καθώς επίσης και με την είσοδο νέων –λόγω των προσλήψεων που θα γίνουν– ελπίζεται ότι θα πραγματοποιηθεί μία σημαντική ανανέωση του Δικαστικού Σώματος, η οποία είναι απολύτως απαραίτητη, είναι αναγκαία για την αποτελεσματική λειτουργία της δικαιοσύνης προς όφελος των Ελλήνων πολιτών.

Με την ευκαιρία της συζήτησης του παρόντος σχεδίου νόμου, θα πρέπει να επισημανθεί, κύριε Υπουργέ, και η ανάγκη της αποτελεσματικής επιθεώρησης και όχι της «εθιμικής» επιθεώρησης των δικαστηρίων και των δικαστικών λειτουργών, σε συνεργασία και με τους δικηγορικούς συλλόγους και στο πλαίσιο που διαγράφει ο ν. 3514/2006, έτσι ώστε να μη φτάνουμε στο σημείο να υφίσταται η ανάγκη τέτοιων εκτάκτων επιλογών, όπως είναι το συζητούμενο σχέδιο νόμου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η παρουσία ικανών και ακέραιων δικαστικών λειτουργών είναι, όπως είναι, θεμελιώδης προϋπόθεση για τη βελτίωση της απονομής της δικαιοσύνης στη χώρα μας. Όμως, δεν είναι η μόνη. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης έχει αναγγείλει αφ' ενός την αναθεώρηση βασικών νομοθετημάτων, με στόχο την ταχύτερη απονομή της πολιτικής, ποινικής και διοικητικής δικαιοσύνης και αφ' ετέρου –και αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό– την ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφων.

Ο εκσυγχρονισμός των δικαιονομικών κυρίων καδίκων προς την κατεύθυνση της απλούστευσης και της επιτάχυνσης της διαδικασίας και η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, όχι μόνο για την κατάθεση των εισαγωγικών δικογράφων, αλλά και για την παρακολούθηση της πορείας της υπόθεσης, όπως επίσης και για τη λήψη των απαραίτητων πιστοποιητικών, αντιγράφων, αποφάσεων κ.ο.κ., είναι επιλογές που πραγματικά μπορούν να δώσουν μία νέα πνοή στο σύστημα απονομής της δικαιοσύνης, έτσι ώστε να εκσυγχρονιστεί προς όφελος των Ελλήνων πολι-

τών και να έχουμε μία ταχύτερη και αποτελεσματικότερη απονομή της.

Σας ευχαριστώ θερμά, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Μπούγα.

Το λόγο έχει ο πρώην Πρόεδρος της Βουλής κ. Κακλαμάνης.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι στα προβλήματα που αντιμετωπίζει η τρίτη συνταγματική λειτουργία -η δικαιοσύνη- ανήκει και η ανεπάρκεια ελαχιστών, κατά τη γνώμη μου, λειτουργών, η οποία θα πρέπει πάντοτε να διερευνάται και σε σχέση με τις αντικειμενικές συνθήκες, μέσα στις οποίες εργάζονται οι Έλληνες δικαστές και εισαγγελείς.

Πριν από δύο-τρεις εβδομάδες, δηλαδή πριν από τις διακοπές, βρέθηκα στην Ευελπίδων, σε μια αίθουσα του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου, ως μάρτυς στην προσπάθεια μου να συμφιλιώσω δύο διεστώσες ομάδες, που είχαν φθάσει μέχρις εκεί αλληλομηνούμενες, κάτι που τελικώς επετεύχθη.

Όμως, σας λέγω ειλικρινώς πως όλοι όσοι έιμεθα στην Αίθουσα εκείνη - πρώτοι οι δικαστές της έδρας και ο εισαγγελέας - είχαμε κυριολεκτικά ξεπαγιάσει. Η ατμόσφαιρα, ο χώρος, οι διάδρομοι, από πλευράς κινήσεως ανθρώπων και σχετικής, εν πάσῃ περιπτώσει, δυνατότητας να ασκήσουν αυτοί οι δικαστές κατά τρόπο υπεύθυνο το καθήκον τους, ήταν, δυστυχώς, από κάθε άποψη αρνητικοί παράγοντες.

Άλλοι λόγοι, όπως η τάση των Ελλήνων να προσφεύγουν και για ασήμαντα ακόμη προσωπικά ή περιουσιακά ζητήματα στη δικαιοσύνη, οδηγούν σε φόρτο υποθέσεων, χωρίς παράλληλα να υπάρχουν εκείνες οι δυνατότητες και από πλευράς υποδομής, ώστε ταχύτερα και να συζητούνται και να εκδίδονται οι αποφάσεις.

Χιλιάδες είναι οι υποθέσεις που εκκρεμούν στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Μπορούμε να βρούμε ένα-δύο μέλη του Συμβούλου της Επικρατείας και να πούμε ότι αυτοί καθυστερούν να εισηγηθούν ή να καθαρογράφουν τις αποφάσεις;

Ήδη, κύριε Υπουργέ, γνωρίζετε ότι η περίφημη απόφαση του Εφετείου Κακουργημάτων για την υπόθεση της Τρομοκρατίας της 17ης Νοέμβρη -δεν έχει καθαρογραφεί. Δηλαδή, δεν είναι σε θέση κανείς -ούτε αυτοί που είναι έγκλειστοι στις φυλακές ούτε οι συνήγοροί τους- να γνωρίζει ακριβώς και να μπορέσει να ασκήσει όποια δικαιώματα μπορεί να έχουν. Δεν έχει καθαρογραφεί αυτή η απόφαση. Το διαβάζω τώρα τελευταία κάθε μέρα, εντός πλαισίου, στην «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ».

Ερχόμαστε, λοιπόν, εδώ και λέμε ότι, προφανώς, σε σημαντικό βαθμό -αν όχι απολύτως- αυτά θα διορθωθούν με τη διαδικασία αυτού του νόμου που εισηγείστε, κύριε Υπουργέ. Θα διορθωθεί η κατάσταση, διότι θα φύγουν όσοι είναι ανεπαρκείς και όσοι δεν ασκούν ευόρκωση τα καθήκοντά τους, για τους οποίους η περιφρέσουσα ατμόσφαιρα είναι γνωστή. Είμαι βέβαιος πως ο συνάδελφος που μόλις κατήλθε από το Βήμα, σ' αυτήν την αναφερόταν και όχι σε συγκεκριμένα πρόσωπα, όταν είπε ότι είναι γνωστοί οι δικαστές των οποίων η συμπεριφορά είναι απαράδεκτη. Κάτι τέτοιο νομίζω πως είπε. Προφανώς, αναφέροταν ακριβώς σ' αυτό και όχι σε ιδίαν γνώση, διότι θα τον αδικούσα, αν έλεγα κάτι τέτοιο.

Αλλά πρέπει να σκεφτείτε, κύριε Υπουργέ, εάν την περιφρέσουσα ατμόσφαιρα τη μεταφέρουν πιστώς ή όχι αυτοί, οι οποίοι, όπως λέτε στο άρθρο 3, επιθεωρητές και λοιποί, θα συλλέξουν τα σχετικά στοιχεία, τα οποία μάλιστα λέτε -και πολύ σωστά το σημείωσαν ο κ. Κουβέλης, αλλά και άλλοι συνάδελφοι- ότι θα είναι συνοπτικά. Συνοπτικώς λέτε ότι θα καταγραφούν αυτές οι πληροφορίες, που θα συγκεντρωθούν από αυτόν τον ευρύτατο κύκλο πηγών. Προς Θεού!

Εγώ τα ξέρω αυτά, επειδή επί της υπουργίας μου, πριν από είκοσι χρόνια, ολοκληρώθηκε και δημοσιεύτηκε και ο Κώδικας Καταστάσεως Δικαστικών Λειτουργών, ο οποίος βέβαια έκτοτε τροποποιήθηκε κιόλας, αλλά ξέρω και ότι υπάρχουν συγκεκριμένες ρυθμίσεις στον Κώδικα και κινείται η διαδικασία και την παρακολουθούν. Είναι μία διαδικασία που ξεκίνησε -αυτό πρέ-

πει να το λέμε σ' αυτήν την Αίθουσα- όχι επί ημερών είτε του κ. Κεδίκογλου είτε του κ. Σανιδά, αλλά επί ημερών του κ. Κάππου και του κ. Λιγνού, οι οποίοι είχαν επιλεγεί για τις θέσεις αυτές από το Υπουργικό Συμβούλιο με Πρωθυπουργό τότε τον Κώστα Σημίτη.

Και, δυστυχώς, αυτή η πολύ σωστή πρωτοβουλία έτυχε μιας τέτοιας μεταχείρισης και αξιοποίησης, θα έλεγα -εντός εισαγωγικών ή εκτός, όπως θέλετε- όταν βλέπαμε Υπουργό Δικαιοσύνης να επισκέπτεται τον Άρειο Πάγο και να ανακοινώνει αριθμό διώξεων που θα ακολουθήσουν; Διαβάζαμε και παρακολουθούσαμε πώς οι πληροφορίες έφθαναν από την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου σε εκπομπές, σε δημοσιεύματα κ.λπ. και άλλα πολλά, τα οποία, αν θέλετε, αισθάνεται κανείς πολύ δύσκολα και να τα αναφέρει και μάλιστα σ' αυτόν το χώρο. Ουσιαστικά, υπονομεύτηκε και διαβλήθηκε αυτή η προσπάθεια που ξεκίνησε τότε από τη συγκεκριμένη ηγεσία της πολιτικής δικαιοσύνης.

Κύριε Υπουργέ, εάν θέλαμε να είμαστε σωστοί, θα εφαρμόζαμε τον Κώδικα. Να γίνονται οι επιθεωρήσεις, όποιοι είναι ανεπαρκείς, όποιοι γενικότερα δεν έχουν εκείνα τα στοιχεία που ο Κώδικας επιβάλλει για το δικαστικό λειτουργό, να οδηγούνται στα πειθαρχικά συμβούλια, στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο και να υφίστανται τις συνέπειες. Γιατί σε οποιονδήποτε άλλο τομέα αυτής της πολιτείας, τη Δημόσια Διοίκηση, οπουδήποτε στην κοινωνία, εφαρμόζονται κάποιοι συγκεκριμένοι κανόνες και εδώ εμείς, επιλέγουμε μία άλλη τακτική, να επιβραβεύσουμε ενδεχομένως αυτούς οι οποίοι είτε είναι ανεπαρκείς ή ακόμη χειρότερα, αυτούς που υποκειμενικά, διότι το θέλουν, διότι δεν είναι οι άνθρωποι που θα έπρεπε να γίνουν δικαστικοί λειτουργοί, το επιδιώκουν να είναι ανεπαρκείς.

Αλλά ας πούμε ότι εδώ θέλετε μια και έξα να κληθούν όσοι θέλουν και επιφυλάσσετε βέβαια και στον εαυτό σας το δικαίωμα να προσφύγετε κατά της αποφάσεως του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβούλου, που θα δεχθεί την αίτηση αποχώρησης ενός δικαστή, ο οποίος ενδεχομένως να ασφυκτιά σήμερα, κύριε Υπουργέ Δικαιοσύνης, μέσα στις συνθήκες που λειτουργεί σήμερα η δικαιοσύνη. Εξαιτίας των πρωτοβουλιών της Κυβερνήσεως και του κυβερνώντος κόμματος και εξαιτίας της ανταπόκρισης σ' αυτές τις πρωτοβουλίες ορισμένων, ελαχίστων δικαστών και εισαγγελέων, θα υπάρχουν και δικαστές οι οποίοι θα ασφυκτιούν.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΠΑΝΤΖΗΣ)

Εκεί βλέπω ότι επιφυλάσσεται το δικαίωμα σ' εσάς να διαφωνήσετε -όχι, όμως, να διαφωνήσετε για τις περιπτώσεις του άρθρου 3- και να αναπέμψετε και στην Ολομέλεια την περίπτωση απομάκρυνσης δικαστή, ο οποίος βέβαια δεν θα σπεύσει πανικόβλητος, είκοσι μέρες πριν λήξει η προθεσμία, να ζητήσει την αποχώρησή του.

Κύριε Υπουργέ, θα υπήρχε οποιαδήποτε δικαιολογία να επιμενίνετε στο άρθρο 1 και να υπάρξει και κάποια κατανόηση στην Αίθουσα, αλλά σε ό,τι αφορά το άρθρο 3 και σ' αυτά τα αόριστα και γενικής έστις διατύπωσης που αναφέρονται και είναι επικίνδυνα -και φοβούμαι ότι ίσως το άρθρο 1 να δώσει τη δυνατότητα να έχει εφαρμογή αυτός ο νόμος και να μη συμβεί αυτό που συνέβη το 1983, όπου ελάχιστοι, όπως έρουμε, αποχώρησαν- θα ήθελα να πω ότι υπάρχει κίνδυνος και για εσάς, ως πολιτικό προϊστάμενο και εισηγόμενο αυτό το νομοσχέδιο, να αποτελέσει ένα στίγμα και να ανοίξει μία μεγάλη πληγή για τη δικαιοσύνη, για την οποία, ίσως, υποχρεωθεί η επόμενη κυβέρνηση να λάβει μέτρα επούλωσής της. Μπορεί κάποιοι να σκέφτονται σήμερα ότι έχουν τη δυνατότητα να αποκεφαλίσουν οποιουσδήποτε ή να εκβιάσουν κάποιους συλλέγοντες πληροφορίες, αλλά αντιλαμβάνεστε πού οδηγούμαστε αν αυτή η εφαρμογή οδηγήσει εκεί που φοβούμαι. Είχαμε έως τώρα αποκαταστατικές διατάξεις για τη Δημόσια Διοίκηση. Σκεφτείτε αν αρχίσουν -και εσείς άρχεσθαι χειρών αδίκων- από την επόμενη κυβέρνηση να ζητούν έντιμοι και ακέραιοι δικαστές τη δικαιοσύνη τους, διότι αποφασίστηκε και εκτελέστηκε ο αποκεφαλισμός τους.

Εγώ σας λέω το εξής: Ας υποθέσουμε ότι ένας δικαστής θέλει να μείνει στο Σώμα, γιατί πιστεύει ότι είναι εντάξει. Όταν

του λέμε: «Ξέρεις, είκοσι μέρες πριν λήξει η προθεσμία, θα πάρεις ένα απόστασμα μιας εκθέσεως, που συνοπτικώς θα αναφέρει κάποια πράγματα σε βάρος σου, για τα οποία δεν έχεις κληθεί στο διάστημα του τριμήνου που μεσολαβεί να δώσεις εξηγήσεις, δεν σου έχει διθεί η δυνατότητα να ψάξεις, να ζητήσεις ανταποδείξεις για συκοφαντίες ενδεχομένων εναντίον σου» -και ξέρουμε ότι το πιο εύκολο σε πάρα πολλούς εκ των διαδίκων είναι να λένε διάφορα γ' αυτούς που έβγαλαν μία δυσάρεστη απόφαση, τους οποίους, πολλές φορές, διευκολύνουν σ' αυτήν τη λογική και ελάχιστοι δικηγόροι που τους λένε «Έχεις δίκιο, αλλά ξέρεις... ο δικαστής» τότε αυτός ο δικαστής που θα σταθεί όρθιος, πρέπει σε ελάχιστο χρόνο να βρει στοιχεία για να αποδείξει ότι δεν είναι ελέφας.

Εγώ καταψηφίζω αυτό το νομοσχέδιο, κύριε Πρόεδρε, για τους λόγους που εξέθεσα. Το θεωρώ επικίνδυνο για τη δικαιοσύνη και για την ομαλή λειτουργία της στο μέλλον.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκρότηματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστούμε τον κύριο Πρόεδρο.

Το λόγο έχει ο Βουλευτής Εύβοιας του Π.Α.Σ.Ο.Κ. κ. Γεώργιος Παπαγεωργίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Νομού Ευβοίας): Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, το συγκεκριμένο νομοσχέδιο εντάσσεται και αυτό σε μία πραγματική ανάγκη. Βέβαια, κανείς δεν αρνείται ότι κάποιοι δικαστικοί δεν μπορούν να λειτουργήσουν και αποδεδειγμένα όταν έχουν λόγους υγείας, οι οποίοι δεν τους καθιστούν ικανούς, ώστε πραγματικά να απονέμουν αυτό το ύψιστο αγαθό που είναι η δικαιοσύνη, αλλά από την άλλη πλευρά φανερώνει, εκδηλώνει και εκπέμπει προς κάθε κατεύθυνση -και ιδιαίτερα προς τους δικαστές- μία αφ' ενός επικοινωνιακή πολιτική της Κυβέρνησης, ότι και καλά αυτή είναι που εξυγίανει τη δικαιοσύνη και θέλει την εξέλιξή της επί το δικαιότερο, αλλά στέλνει και ένα μήνυμα στους δικαστές, ότι για μία ακόμα φορά πρέπει να είναι υπάκουοι, να μη δημιουργούν προβλήματα και, στην ουσία, ως ένα βαθμό με έμφεση μορφή συνιστά και αυτό παρέμβαση στη δικαιοσύνη.

Η δικαιοσύνη, είναι γεγονός ότι αποτελεί μία ύψιστη αξία, εξισορροπεί τις αντιθέσεις των ανθρώπων, προστατεύει τον πολίτη απέναντι στην αυθαιρεσία της διοίκησης, προστατεύει τα ατομικά δικαιώματα, το περιβάλλον, που είναι μία σύγχρονη ανάγκη και μία σειρά από αγαθά. Για να λειτουργήσει, λοιπόν, η δικαιοσύνη και να επιτύχει αυτόν το σκοπό της, πρέπει πραγματικά να διακατέχεται από ορισμένες παραμέτρους: Η μία είναι η ταχεία απονομή της, η άλλη είναι η ποιοτική της απονομή και, βεβαίως, αυτές οι δύο έννοιες συνδέονται. Διότι όταν θέλουμε ταχεία δικαιοσύνη, περίπου δεν αποκλείουμε ότι την ταυτίζουμε με τη διεκπεραίωση.

Και δυστυχώς, δέστε το, είναι μία πραγματικότητα σήμερα στα δικαστήρια -τους δικαστικούς και τους σεβόμαστε και τους εκτιμούμε και τους υποληπτόμαστε και λέμε όλοι τα ίδια λόγια εδώ, τα τετριμένα, ότι όλοι οι δικαστές είναι έντυμοι, ηθικοί κ.λπ.- το ότι υπάρχει μία λογική που συνεχώς διογκώνεται και δεν ξέρω πού μπορεί να σταματήσει, που αντιλαμβάνεται το έργο τους όχι ως έργο λειτουργού αλλά, εάν θέλετε, ως ένα έργο διεκπεραιωτή υπαλλήλου.

Για ψύλλου πήδημα, χωρίς καμία αφορμή -μόνο και μόνο γιατί τους πιέζετε να εκδίδουν αποφάσεις με τα μέτρα που πήρατε, τα επικοινωνιακά, επί υπουργίας του κ. Παπαληγούρα, δηλαδή σε τόσους μήνες να δικάζεται η αγωγή, σε τόσο χρόνο να βγαίνουν οι αποφάσεις -τα δικαστήρια έχουν κατακλυστεί από μία σειρά αποφάσεις που λέγονται «μη οριστικές» για τους νομικούς, μη προδικαστικού χαρακτήρα. Διατάσσεται αυτοψία, πραγματογνωμοσύνη, διατάσσεται επανάληψη και στην ουσία, δικαιοσύνη δεν απονέμεται, ιδιαίτερα πολλές φορές όταν αυτά τα συμπληρωματικά μέτρα αποδείξεων που ζητούνται, έχουν και ένα κόστος για τον πολίτη, το οποίο ο αδύναμος δεν μπορεί πραγματικά να αντέξει. Τα ακροατήρια στενάζουν, κόσμος πάει και έρχεται ιδιαίτερα στις επαρχίες, από μακρινές αποστάσεις, μία και δύο και τρεις φορές και από την άλλη πλευρά, λέμε ότι έχουμε μία γρήγορη και ουσιαστική δικαιοσύνη, μία δικαιοσύνη

που προστατεύει τον αδύναμο.

Όχι, κύριε Υπουργέ, δεν την έχουμε και το ξέρετε πολύ καλά! Και πρέπει επιτέλους, όπως σας είπαν και άλλοι συνάδελφοι, να πάρετε μέτρα ριζικά, να πάρετε μέτρα ουσιαστικά. Εγώ είμαι δίκαιος. Δεν λέω ότι όλα τα μέτρα της δικαιοσύνης σωρεύτηκαν επί των ημερών της παρούσας Κυβερνήσεως ούτε βέβαια -και πολύ περισσότερο- επί της παρούσας υπουργίας σας. Άλλα υπάρχει επιτέλους ανάγκη αφύπνισης, να ληφθούν επιπλέους ουσιαστικά μέτρα και όχι μέτρα -θα έλεγε κανείς- επικοινωνιακού και μόνο χαρακτήρα, σαν ένα απλό βοτσαλάκι που πέφει στη λίμνη και βέβαια απλώς ανακατεύει για λίγο τα νερά και πάλι οδηγούμαστε σ' ένα τέλμα και σε μία απραξία. Είναι πολύ υψηλό αγαθό η δικαιοσύνη και πραγματικά εγώ πιστεύω σήμερα ότι δεν απονέμεται, πολύ περισσότερο όταν η απόφαση που θα λύσει οριστικά μία διαφορά εκδίδεται μετά από πέντε, έξι, επτά, οκτώ χρόνια και βέβαια δεν έχει καμμία αντιστοιχία με τις συνθήκες που τη δημιουργήσαν.

Και πάνω από όλα, ύστερα από τις επισημάνσεις μου για το πώς αντιλαμβάνομα την ταχεία από τη μία και την ποιοτική από την άλλη δικαιοσύνη, εδώ θα κάνω και μία ακόμα παρατήρηση. Φοβούμαστε ότι σιγά-σιγά και στη ζωή μας ενδεχομένως -δεν το ξέρω, κρατώ μία επιφύλαξη γ' αυτό, αλλά σίγουρα στους δικαστικούς το έχω επισημάνει αυτό- η εισαγωγή του διαδικτύου, των πληροφοριών, των τραπεζών νομικής πληροφόρησης κ.ο.κ. τελικώς και η ανάγκη λόγω της πίεσης που ασκείται και στους δικαστές και ενδεχομένως σε ορισμένους και λόγω ραθυμίας, οδηγεί στο να αντιγράφουν, πατώντας τα κουμπιά, από το διαδίκτυο μία απόφαση, που νομίζουν ότι ταιριάζει, βάζουν και μερικά πραγματικά περιστατικά και έχουμε από κάτω έτοιμη την απόφαση. Δεν έχουμε όμως βάσανο σκέψης, δεν έχουμε πραγματικά μία πιο ουσιαστική τομή, μία μεγαλύτερη αγωνία πάνω στην υπόθεση του κάθε διαδίκου.

Τέλος, φτάνω στο πιο κεφαλαίωδες. Το νομοσχέδιο σας συνδέεται πραγματικά, όπως σωστά επεσήμαναν όλοι οι Βουλευτές της Αντιπολίτευσης και οι εισηγητές, με την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης. Το νομοσχέδιο σας συνδέεται ειδικότερα με το άρθρο 1 και πολύ περισσότερο με το άρθρο 3 αυτού του μικρού μεν νομοθετήματος σε άρθρα, του μεγάλου όμως νομοθετήματος από άποψη θεσμικής και αξιακής εναπένισης.

Λέω λοιπόν το εξής, ότι στην ανεξαρτητή δικαιοσύνη δεν νοούμε ότι οποιοιδήποτε παρεμβάνουν, όπως διάδικοι, παράγοντες ή μερικοί δικηγόροι που το εκμεταλλεύονται και λένε «Ξέρω το δικαστή». Αλίμονο, αν χάσουμε και αυτήν την εμπιστοσύνη.

Πιστεύουμε ότι η δικαιοσύνη σ' αυτά τα ζητήματα είναι ανεξάρτητη, κύριε Υπουργέ. Τη δικαιοσύνη, όμως, τη θέλουμε ανεξάρτητη, μια που είναι μία από τις τρεις θεσμικές αρχές και υποτίθεται ότι η κάθε μία από τις άλλες είναι ανεξάρτητη. Η δικαιοσύνη πρέπει να εναντιώνεται, να ορθώνει το ανάστημά της πάνω σε μεγάλα ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία της Κυβέρνησης. Επειδή τα έχουμε πει και ξαναπεί, τα λέω τηλεγραφικά: σκάνδαλο Πακιστανών, σκάνδαλο υποκλοπών, σκάνδαλο ομιλόγων και τώρα, το περιβότο, ζέον και τρέχον τελευταίο επεισόδιο στη Υπουργείο Πολιτισμού. Σ' αυτά τα ζητήματα, θέλουμε τη δικαιοσύνη να ορθώσει το ανάστημά της και να αποδείξει την ανεξαρτησία της. Δεν τη βλέπουμε. Πραγματικά δεν θέλω να χρησιμοποιήσω βαρύτερες εκφράσεις που έχουν ακουστεί, ότι η δικαιοσύνη αποτελεί «πλυντήριο» αυτών των σκανδάλων, αλλά οπωσδήποτε, για την ώρα, οδηγεί στην ακύρωσή τους, στη χαλάρωσή τους και εν τέλει στη λησμονία.

Δεν θα ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο, κύριε Υπουργέ, ιδιαίτερα για το άρθρο 1 και το άρθρο 3. Το άρθρο 3 ουσιαστικά έχει ήδη αναλυθεί από τους συνάδελφους. Δεν θέλω να αναφερθώ στην αριστία της αντικοινωνικής συμπεριφοράς και της συμπεριφοράς παράστασης κ.λπ.. Εδώ καλλιεργείτε -συγγνώμη για την έκφραση, αλλά δεν μου έρχεται άλλη καταλληλότερη ρουφιάνους, δηλαδή για κάποιον που δεν θέλει να δικαστεί, για κάποιον που δεν τον χωνεύουν, για κάποιον που έβγαλε μία στραβή απόφαση, θα συλλέγονται πληροφορίες και ο δικαστής δεν έχει δυνατότητα να προσφύγει. Πού προσφεύγει εν όψει και των συντόμων χρονικών σημείων; Ουσιαστικά δεχθείτε το,

γιατί νομίζω ότι έχει ακουστεί. Λέω, όπως απλά το αντιλαμβάνομαι, ότι περίπου ξέρετε ποιοι είναι οι δικαστές που θα φύγουν μ' αυτήν τη διάταξη που θα ισχύει άπαξ και όχι διαρκώς. Ουσιαστικά έχετε βάλει και μία «αποθήκη» παραπάνω, έναν αριθμό παραπάνω, ούτως ώστε αυτούς που θέλετε να διώξετε, να τους πιάσετε με το καλό και να τους πείτε «Κάντε χρήση των ευεργετικών διατάξεων, αλλιώς θα σας στείλουμε στο σπίτι σας». Αντιλαμβάνεστε ότι ένας δικαστής που θέλει να μείνει στο Δικαστικό Σώμα, προκειμένου να αντιμετωπίσει αυτό το όνειδος και το στύγμα και όποιες συνέπειες ενδεχομένως υπάρχουν μετά για την υπηρεσιακή, ατομική και συνταξιοδοτική του εξέλιξη, θα προτιμήσει να το κάνει. Αυτό είναι μία ωμή παρέμβαση στη δικαιοσύνη, καταργεί τις ελευθερίες και πραγματικά στέλνει μηνύματα πειθαρχίας και υπακοής στους δικαστές.

Μια που δεν έχω άλλο χρόνο, τελειώνω, λέγοντας ότι γι' αυτούς τους λόγους, καταψηφίζω αυτό το νομοσχέδιο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστούμε τον κύριο συνάδελφο.

Το λόγο έχει ο Βουλευτής του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Γεωργιάδης.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, θα ξεκινήσω μ' έναν στίχο που υπάρχει στην τραγωδία του Σοφοκλέους «Οιδίπους Τύραννος». Στο κλείσιμο ακριβώς του έργου, μπαίνει ο Κρέων και λέει: «Ω, τι ωραία που είναι όλα, όταν γίνονται στην ώρα τους». Αυτό στα νεοελληνικά λέγεται *timing*.

Ξέρετε, είναι εξαιρετικά επίφοβη η χρονική στιγμή που αποφασίζετε να καταθέσετε αυτό το νομοσχέδιο. Φαντάζομαι ότι τηλεόραση έχετε στην οικία σας, αν δεν έχετε θα έχετε στο γραφείο σας, αν δεν έχετε εσείς θα έχουν οι συνεργάτες σας και κάτι θα έχει πάρει το αυτί σας γι' αυτήν τη γενική και ολοένα και περισσότερο γενικευμένη αίσθηση ότι κάτι δεν πάει καλά με την ελληνική δικαιοσύνη.

Εγώ δεν υιοθετώ αυτές τις καταγγελίες, γιατί ως Βουλευτής πρέπει να είμαι πάρα πολύ προσεκτικός στην υιοθέτηση μιας τόσο σοβαρής καταγγελίας. Άλλα είναι τελείως βέβαιον ότι στην ελληνική κοινωνία η υπόθεση Ζαχοπούλου και η προφυλάκιση της κ. Τσέκου, παραδείγματος χάρη, έχει προκαλέσει μια γενικευμένη συζήτηση για το αν υπήρξε ή όχι κάποιου είδους υπόγεια κυβερνητική παρέμβαση γι' αυτήν την –σε κάθε περίπτωση αυτηρή απόφαση προφυλακίσεως της.

Σε αυτήν, λοιπόν, τη χρονική στιγμή που υπάρχει αυτός ο δημόσιος διάλογος, με την ίδια ότι ακούμε στη Βουλή από τα κόμματα της Αντιπολιτεύσεως ότι για το άρθρο 3 υπάρχει έστω μια σκιά, μια υπόνοια –εγώ θα έλεγα παντελώς άδικα προς την Κυβέρνηση, αλλά υπάρχει αυτή η συζήτηση και αυτή η υπόνοια αυτήν τη στιγμή επιλέγετε να περάσετε αυτήν τη διάταξη. Πρωτικά θα σας έλεγα ότι ο συγχρονισμός είναι άκαριος.

Τώρα, απ' ότι πληροφορήθηκα και από τον ειδικό αγορητή του Λ.Α.Ο.Σ. κ. Πλεύρη, στην αρμόδια επιτροπή επικαλεστήκατε το ότι παρομοία ακριβώς διάταξη είχε ψηφίσει η κυβέρνηση του Π.Α.Σ.Ο.Κ. το 1983. Και αν κατάλαβα καλά, περίπου τον χρονισμό ποίησατε ακριβώς και την ίδια διατύπωση. Άρα, γιατί αντιδρά το Π.Α.Σ.Ο.Κ.; Και πράγματι, είναι ένα δόκιμο ερώτημα προς το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα, γιατί αντιδρά σε κάτι το οποίο και το ίδιο έχει κάνει πριν από μερικά χρόνια;

Το κυβερνητικό παρελθόν του Π.Α.Σ.Ο.Κ. είναι προφανές ότι θα το κυνηγάει όχι για χρόνια, αλλά για αιώνες, με όλα αυτά τα αίσχη που έχει κάνει και τις καταστροφές. Άρα, λοιπόν, θα είναι πολύ δύσκολο, αντιλαμβάνομαι, για το Π.Α.Σ.Ο.Κ. να βρίσκει τρόπους να ξεπερνάει κάθε δυσκολία, διότι πάντα θα βρίσκεται –και είναι λογικό αυτό με τόσα που έκανε- να τους παρουσιάζεται ένα νομοσχέδιο που έφεραν εδώ και τα έκαναν –όπως είχε πει κάποιος ο κ. Πάγκαλος στην εποχή Σημίτη- χάρος κ.λπ..

Όμως, θα πρέπει να σας πω ότι ως Βουλευτής θα πρέπει να σας ελέγξω για τον εξής λόγο: Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, του κ. Κώστα Καραμανλή, εξελέγη μ' ένα κεντρικό σύνθημα. Αυτό το κεντρικό σύνθημα ήταν πάρα πολύ ωραίο. Θα έλεγα ότι τελικώς, όπως απεδείχθη στη συνέχεια, εδώ ισχύει

μια αγγλική παροιμία: «Ήταν πολύ ωραίο, για να είναι αληθινό». Το σύνθημα το θυμάστε, ήταν η επανίδρυση του κράτους.

Και ξέρετε, το Π.Α.Σ.Ο.Κ. δεν μπορεί να χρησιμοποιεί καμία κριτική προς την Κυβέρνηση για πράγματα που το ίδιο είχε κάνει ως κυβέρνηση, γιατί πολύ λογικά εσείς λέτε: «Μα, κι εσείς κάνατε τα ίδια» και σ' αυτήν την περίπτωση τους κολλάτε στον τοίχο και σας παραδέχομαι. Κατ' αναλογίαν, όμως, κάθε φορά που χρησιμοποιείτε αυτό το επιχείρημα, είστε κι εσείς στον ίδιο τοίχο.

Διότι η Κυβέρνησης της επανίδρυσης του κράτους αδιαφορεί για το τι έκανε το Π.Α.Σ.Ο.Κ.. Δεν μπορεί, δηλαδή, η επανίδρυση του κράτους να στηρίζεται στο τι έκανε το κράτος που θέλουμε να επανίδρυσουμε, γιατί τότε ποιά είναι η επανίδρυση, την οποία ευαγγελιστήκαμε και κοροϊδέψαμε τους πολίτες και τους πήραμε την ψήφο;

Άρα, λοιπόν, το επιχείρημα είναι σαθρό και είναι προφανές ότι το άρθρο 3 έχει πρόβλημα. Εγώ δεν αμφισβητώ τις αγαθές σας προθέσεις, αλλά είμαι βέβαιος ότι πρέπει να το σκεφτείτε λίγο πιο ψύχραιμα. Επειδή είχε τύχει να είμαι στη διακιασία του κοινοβουλευτικού ελέγχου σ' αυτήν την Αίθουσα, όταν εσείς ο ίδιος επικαλεστήκατε -και μάλιστα αρκετές φορές- το Μοντεσκιέ, ο οποίος είχε εισηγηθεί τη διάκριση των εξουσιών, οφείλω δε εδώ για λόγους ιστορικούς, δικαιοσύνης, να επαναλάβω ότι βεβαίως δεν είναι ο Μοντεσκιέ αυτός που εισηγήθηκε τη διάκριση των εξουσιών. Προς Θεού, μη χαρίζουμε πάντοτε εις τους ένους αυτά που είναι δικά μας και ιδιαίτερα στην Αίθουσα του Κοινοβουλίου. Είναι γνωστό, φαντάζομαι, σε όλους και πολύ περισσότερο σε σας, την παιδεία του οποίου δεν αμφισβητώ –φαντάζομαι ότι ήταν ένα ολίσθημα της στιγμής- ότι η διάκριση των εξουσιών είναι γραμμένη στα «Πολιτικά» του Αριστοτέλους, το «βουλευόμενον», το «περί τας αρχάς» και το «περί το δικάζον».

Έχει γίνει σ' αυτόν τον τόπο, στην αρχαία Αθήνα, πριν από δύο χιλιάδες τετρακόσια χρόνια. Δεν έχουμε φτάσει ακόμα σήμερα στο επίπεδο της δημοκρατίας που είχαμε πριν από δύο χιλιάδες τετρακόσια χρόνια. Και το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, πρέπει να σας πω ότι επιτείνει την αίσθηση ότι η έννοια της διακρίσεως των εξουσιών υφίσταται μια πολύ μεγάλη ταλαιπωρία επί των ημερών της επανίδρυσης του κράτους του κ. Κώστα Καραμανλή.

Όσον αφορά δε το άρθρο 1, εγώ ειλικρινά σέβομαι πάρα πολύ τους λόγους υγείας που μπορεί να έχει ένας άνθρωπος. Ο ίδιος στην οικογένειά μου έχω αντιληφθεί –έχοντας χάσει και τους δύο μου γονείς πρόωρα, σε πολύ μικρή ηλικία- ότι πρέπει να σας πω ότι επιτείνει την αίσθηση ότι η έννοια της διακρίσεως των εξουσιών ευφίσταται μια πολύ μεγάλη ταλαιπωρία επί των ημερών της επανίδρυσης του κράτους του κ. Κώστα Καραμανλή.

Οφείλω όμως, μια και είμαστε και στη διαδικασία επιλύσεως του ασφαλιστικού, έστω με τις ήπιες προσαρμογές με τις οποίες η Κυβέρνηση σας λέγει ότι θα επιτύχει να το λύσει, να σας πω ότι εμένα προσωπικά μου δημιουργεί απορία, ένσταση. Γιατί δεν έχω καταφέρει να πείσω τον εαυτό μου ότι σε μία Ελλάδα -όπου θα κληθούμε σε λίγο καιρό να συζητήσουμε το τι θα κάνουμε για το σύνολο των πολιτών και το πότε θα μπορούν να παίρνουν οι πολίτες σύνταξη τελικά ή όχι σ' αυτήν τη χώρα –κάποιοι, έστω εκατό, ενδεχομένως να μπορέσουν να πάρουν και σύνταξη μετά από δεκατρία χρόνια υπηρεσίας.

Ξέρετε, η αληθής δημοκρατία, όχι η *republica* των Ρωμαίων –αυτή είναι η μεγάλη διάκριση- που ιδρύθηκε σ' αυτήν εδώ την πόλη, την πόλη των Αθηνών, στηρίζεται στην πλήρη ισονομία. Και όταν κάποιοι, έστω εκατό, μπορούν να πάρουν σύνταξη μετά από δεκατρία χρόνια, είτε για πάρα πολύ χρόνια, είτε για πάρα πολύ λογικά σέβομαι, αυτή η αίσθηση της ισονομίας αρχίζει να τίθεται εν αμφιβόλω. Θα έλεγα να βρούμε και εκατό εργάτες που θα μπορούν να πάρουν μία προνομιακή σύνταξη στα δεκατρία χρόνια, να βρούμε και εκατό οδηγούς ταξί που θα μπορούν να πάρουν σύνταξη στα δεκατρία χρόνια κ.ο.κ., διότι διαφορετικά δημιουργείται η αίσθηση ότι νομοθετούμε για άλλη μια φορά για τους πατρικίους και αφήνουμε τους πληβείους στη μοίρα τους.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λ.Α.Ο.Σ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Μια που ο λόγος περί πατρικίων, καλώ την κ. Πατριανάκου Φεβρωνία.

ΦΕΒΡΩΝΙΑ ΠΑΤΡΙΑΝΑΚΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, το τελευταίο διάστημα γινόμαστε μάρτυρες σφοδρής και διαρκούς επίθεσης της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης κατά του κύρους και της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης, με αποκορύφωμα τη χθεσινή ομιλία του Προέδρου του ΠΑ.ΣΟ.Κ., του κ. Παπανδρέου. Σήμερα, βεβαίως, σχολιάζεται από την πλειοψηφία του Τύπου ότι πρόκειται για εξαγωγή κρίσης, η οποία, σε συνδυασμό με τις διπλές γραμμές που ακολούθησε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και στο νομοσχέδιο για το Εθνικό Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής, αλλά και στη συζήτηση για τον εκλογικό νόμο, δείχνει ότι η εξαγωγή κρίσης χρειάζεται και πολιτική αντιπαράθεση. Μόνο που ο χώρος της δικαιοσύνης δεν προσφέρεται για αντιπαράθεση τέτοιου είδους.

Η δικαιοσύνη, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι πυλώνας της δημοκρατίας. Δεν μπορεί να αποτελεί πεδίο αντιπαράθεσης και ειδικά γι' αυτούς που τα τελευταία είκοσι χρόνια κυβέρνησαν τον τόπο και φέρουν ευθύνες για την παθογένεια της ελληνικής δικαιοσύνης. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Συντάγματος, κατοχύρωνται το θεμελιώδες δικαίωμα των Ελλήνων πολιτών, της ισονομίας. Η απονομή δικαιοσύνης αποτελεί πυλώνα της λειτουργίας της δημοκρατίας μας και το δικαίωμα της ισονομίας γίνεται πράξη, όχι μόνο όταν η δικαιοσύνη απονέμεται με ορθό τρόπο, αλλά και με γρήγορο.

Σε πρόσφατη έρευνα του Παγκόσμιου Βαρόμετρου για τη διαφθορά του 2007, η οποία δημοσιεύθηκε, πριν από ενάμιση περίπου μήνα, η Ελλάδα, για τα επίπεδα διαφθοράς στη δικαιοσύνη, κατατάσσεται δέκατη έβδομη στην Ευρώπη των είκοσι δύο, μπροστά από χώρες, όπως η Βουλγαρία, Ρουμανία, Πολωνία, Λιθουανία. Αυτή η κατάταξη είναι προφανές ότι δεν τιμά τη χώρα μας και οφείλεται κατ' αρχήν στην πρόσφατη κρίση της ελληνικής δικαιοσύνης. Και ανοίγω παρένθεση, παραδικαστικό κύλωμα, το οποίο ανεδειχθή και απεκαλύφθη επί των ημερών διακυβερνήσεως της Νέας Δημοκρατίας, αλλά όλος ο ελληνικός λαός γνωρίζει πότε γιγαντώθηκε. Δεύτερον, οφείλεται στη διαρκώς αυξανόμενη τα τελευταία είκοσι πέντε χρόνια επιβράδυνση των ελληνικών δικαστηρίων στην απονομή της δικαιοσύνης. Οι πολίτες αντιμετωπίζουν με δυσπιστία την ελληνική δικαιοσύνη και αυτό αποτυπώνεται -εκτός από τις αντίστοιχες έρευνες- και από το γεγονός ότι οι καταγγελίες κατά των δικαστικών τα τελευταία χρόνια έχουν αυξηθεί κατακόρυφα.

Το φαινόμενο της μακράς και επίπονης για τον πολίτη δικαστικής διαδικασίας, με καθυστερήσεις της τάξεως των πέντε ετών κατά μέσο όρο για μία πρωτόδικη απόφαση στα διοικητικά δικαστήρια και δέκα περίπου ετών στα ποινικά δικαστήρια, έχει δυσβάσταχτο κόστος τόσο για τον πολίτη όσο βεβαίως και για την ελληνική πολιτεία. Για την έκδοση δε αμετάκλητης δικαστικής απόφασης ανωτάτων δικαστηρίων, απαιτείται χρονικό διάστημα πέραν των δέκα ετών. Τις περισσότερες φορές φτάνει μέχρι τα δεκαπέντε. Έχουν καταγραφεί περιπτώσεις, όπου χρειάστηκε για τελεσδίκη δικαστική απόφαση τη πάροδος είκοσι πέντε ετών και μάλιστα αφορά περίπτωση Έλληνα, ο οποίος προσέφυγε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Σα σημειώσουμε ότι το ευρωπαϊκό κεκτημένο για πλημμεληματικές πράξεις, θεωρείται ότι δεν μπορεί να δικαιολογηθεί πέραν των πέντε ετών.

Αυτές οι καθυστερήσεις, όπως είπε και ο συνάδελφος Γιάννης Μπούγας, έχουν φέρει στο παρελθόν σε εξαιρετικά δυσάρεστη θέση τη χώρα μας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς καταδικάζεται συνεχώς η χώρα μας για τον υπερβολικά μεγάλο χρόνο που διαρκούν οι διαδικασίες στα εγχώρια δικαστήρια. Σε έρευνα ειδικά για τις ελληνικές υποθέσεις στο Στρασβούργο την περίοδο 1985-2003 που διενήργησε ο κ. Κτιστάκης, Γραμματεας της Ένωσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, προκύπτει ότι εκδόθηκαν συνολικά εκατόντα σαράντα δύο αποφάσεις. Στις ενενήντα εννέα από αυτές, διαπιστώθηκε παράβαση και οι σαράντα τέσσερις αφορούσαν τα δικαιώματα σε ταχεία δίκη. Κατά συνέπεια, το φαινόμενο έχει πάρει πολύ μεγάλες διαστάσεις.

Οι αιτίες του φαινομένου έχουν διαχρονικά εντοπιστεί και ειδικότερα από τη διακυβέρνηση του Υπουργείου Δικαιοσύνης

τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Είναι η συνεχής αύξηση του ρυθμού των εφέσεων, οι συχνές αναβολές, η διαρκής αύξηση του χρόνου εκδίκασης των αστικής φύσεως υποθέσεων, η καθυστέρηση στη λειτουργία των πολιτικών δικαστηρίων, όπου επιμηκύνεται ο χρόνος που χρειάζονται οι δικαστές για να βγάλουν απόφαση, όπως επίσης και για να καθαρογραφεί η απόφαση και βεβαίως οι ανεπαρκείς δικαστές.

Είναι προφανές ότι το φαινόμενο των ανεπαρκών δικαστών, το οποίο αναδεικνύεται επί των ημερών μας, αποτελεί το κοινό μυστικό, αλλά και δημοσιευμένο σε ολόκληρο τον Τύπο, στους δικηγορικούς συλλόγους, στους Έλληνες πολίτες, στα ίδια τα σώματα των δικαστικών και στα συνδικαλιστικά τους όργανα. Είναι δημόσιες οι δηλώσεις του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών ότι δεν έχουν τιμωρηθεί, αλλά συνεχίζουν να δικάζουν άνθρωποι που δεν μπορούν, επιβαρύνοντας και διασύροντας τη δικαιοσύνη. Καταδικάζουν έτσι τους πολλούς και τους άξιους. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών, επίσης, στηλιτεύει για τη χαλαρότητα με την οποία μερίδα δικαστικών λειτουργών επιτελεί το καθήκον της ως προς τους χρόνους και την ποιότητα των εκδιδομένων αποφάσεων. Στάση μερίδας αυτών των δικαστών, ειδικά στο Πρωτοδικείο Αθηνών, έχει υπερβεί τα εσκαμένα, σύμφωνα με τη δήλωση. Απομάκρυνση των ανεπαρκών δικαστών ζητά ο Δικηγορικός Σύλλογος Θεσσαλονίκης. Ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης δηλώνει ότι, επιτέλους, πρέπει να φύγουν τα βαρίδια από τη δικαιοσύνη. Βεβαίως -όπως είπαμε- και τα συνδικαλιστικά όργανα των ίδιων των εισαγγελέων επικαλούνται παρόμοια.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, δίνει λύσεις, προφυλάσσοντας το κύρος και την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, αλλά και απελευθερώνει τους πολίτες από μια ιδιότυπη δικαστική ομηρία, που προσβάλλει τα δικαιώματά τους και κοστίζει και σε χρόνο και σε χρήμα. Με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, η Κυβέρνηση προχωρά σ' ένα βήμα που δίνει στη δικαιοσύνη το δικαίωμα να αυτοκαθαρθεί με διαδικασίες που προασπίζουν την ανεξαρτησία της. Και εδώ θα ήθελα να τονίσω, για τους προλαλήσαντες, ότι το ίδιο το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο είναι εκείνο το οποίο κρίνει ποιοι και πώς θα αποχωρήσουν. Κατά συνέπεια, η αυτοκάθαρηση της δικαιοσύνης δεν έχει καμία σχέση με τη λειτουργία της Κυβέρνησης, δεν έχει καμία σχέση με τις παρεμβάσεις.

Προβλέπεται η εθελοντικά έξοδος δικαστικών λειτουργών, που είτε κατά την κρίση τους είτε με εκθέσεις των επιθεωρητών προϊσταμένων τους, αδυνατούν να προσφέρουν τα αναμενόμενα για την καλύτερη εξυπηρέτηση της δικαιοσύνης. Αποκόπτει την απονομή της δικαιοσύνης από τα δεσμά μιας μειοψηφίας ακατάλληλων να την υπηρετήσουν, παραδίδει στη δίχως αμφιβολία ικανότατη πλειοψηφία των εδώ και χρόνια άξιων, έντιμων και ικανότατων Ελλήνων δικαστών την ευκαιρία να την ανατάξουν στη θέση που της ανήκει. Τα βήματα που πρέπει η Κυβέρνηση να κάνει σε νομοθετικό επίπεδο, για να αποκαταστήσει το κύρος της δικαιοσύνης έναντι των Ελλήνων πολιτών μετά από τόσα χρόνια, είναι σίγουρα πολλά. Είναι, όμως, ενθαρρυντικό ότι η εκκίνηση έχει πραγματοποιηθεί, η κατεύθυνση που επιλέξαμε είναι η σωστή και, κύριε Υπουργέ, στον αγώνα της εξυγίανσης και της εύρυθμης λειτουργίας της δικαιοσύνης, είμαστε κοντά σας και θα είμαστε αρωγοί.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστούμε την κ. Πατριανάκου, η οποία, αν και δεν είναι νομικός, προσέγγισε το θέμα με δεξιότητα που θα τη ζήλευαν και οι νομικοί.

Το λόγο έχει ο Βουλευτής Επικρατείας του ΠΑ.ΣΟ.Κ., καθηγητής κ. Γεώργιος Παπαδημητρίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, επειδή πραγματοποιείτε τις πιο φιλικές συνεδριάσεις, επιτρέψτε μου πρώτα να σας ευχηθώ καλή χρονιά. Είναι ευκαιρία, μια και δεν τα έχουμε πει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ, αποδέχομαι και αντευχομαί.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, λίγοι είμαστε στην Αίθουσα. Ευκαιρία είναι να τα πούμε πιο άνετα.

Το νομοσχέδιο, το οποίο συζητούμε, περιέχει τρία κεφάλαια τα οποία θα έπρεπε να οργανωθούν κατά τρόπο διακριτό. Ρυθμίζει πρώτα την αποχώρηση δικαστικών λειτουργών υπό τους όρους που προβλέπονται, δεύτερον την απομάκρυνση. Τρίτον περιέχει τελικές διατάξεις.

Οι ρυθμίσεις του νομοσχέδιου δεν είναι καταστρωμένες με τη συνέπεια και τον ορθολογικό τρόπο που θα περίμενε κανείς. Είναι ίσως αργά, αλλά μπορείτε ίσως να επιφέρετε ορισμένες τροποποιήσεις. Με τη λογική αυτή θα έπρεπε το άρθρο 4 να το προτάξετε, γιατί αφορά αποκλειστικά την αποχώρηση.

Θα έπρεπε την τελική διάταξη να τη διαφοροποιήσετε, διότι ισχύει άμεσα, μόνο για την απομάκρυνση δικαστικών λειτουργών, ενώ η αποχώρηση συναρτάται με την ψήφιση του συνταξιοδοτικού νόμου. Αν θέλετε, μπορείτε να επιφέρετε τις αλλαγές αυτές. Είναι απλές, έλλογες και με μία προσεκτική επεξεργασία θα έπρεπε ήδη να είχαν ενσωματωθεί στο νομοσχέδιο.

Δεύτερο σημείο. Οργανώνετε μία διαδικασία για την αποχώρηση, η οποία είναι χαλαρή. Προβλέπετε προθεσμίες, τις οποίες δεν χαρακτηρίζετε αποκλειστικές. Οι προθεσμίες που προβλέπετε είναι άλλοτε εύλογες και άλλοτε μακρές. Δεν συμφωνείτε, κύριε Υπουργέ, ότι επιβάλλεται να κινηθεί η διαδικασία ταχύρυθμα και να οδηγηθούμε γρήγορα στα αποτελέσματά της; Γιατί να μετεωρίζεται επί μακρό χρόνο; Θα συμφωνήσετε, ότι η προθεσμία της παραγράφου 2 του άρθρου 1 θα έπρεπε να χαρακτηρισθεί αποκλειστική.

Δεν νομίζω ότι θα είχατε αντίρρηση, αν σας έλεγα ότι θα έπρεπε να προβλεφθεί η προθεσμία για την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου, ενός ή δύο μηνών. Μην αφήνετε αιωρούμενη την υπόθεση επί μακρόν, διότι και τα ανώτατα δικαστικά συμβούλια έχουν υποχρέωση να επιληφθούν και να αποφανθούν ταχύρυθμα. Άλλα και στην περίπτωση της παραγράφου 4 θα έπρεπε η προθεσμία να χαρακτηρισθεί αποκλειστική.

Με δύο λόγια, οργανώστε μία διαδικασία η οποία να έχει σαφή αρχή και σαφές τέλος. Μην αφήσετε να μετεωρίζεται και να σύρεται επί μακρόν, γιατί αυτή η διαδικασία, αφ' ης κινηθεί, πρέπει εντός τριών μηνών να έχει αποπερατωθεί. Διαφορετικά διατηρούμε μία εκκρεμότητα χωρίς λόγο, η οποία ταλαιπωρεί τη δικαιοσύνη.

Τρίτη επισήμανση. Αναφέρετε στο άρθρο 4 συγκεκριμένο αριθμό οροφής αποχωρούντων δικαστικών λειτουργών. Γιατί, κύριε Υπουργέ; Δεν είναι κομψό να αναφέρεται σε νόμο ότι επιτρέπεται π.χ. η αποχώρηση δύο μελών του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ποσοτικοποιήστε τον αριθμό των αποχωρούντων. Τι έχετε προ οφθαλμών; Ότι θα πρέπει να διαμορφωθεί συνολικά μία οροφή αποχωρούντων και θα πρέπει αυτή να κατανεμηθεί στους διάφορους χώρους της δικαιοσύνης.

Οργανώστε, λοιπόν, αυτήν τη ρύθμιση όχι με απόλυτους αριθμούς, αλλά ποσοστιαία. Είναι πιο κομψό. Απευθύνεστε σε δικαστικούς λειτουργούς που απολαύουν ισοβιότητας. Μη τους φωτογραφίζετε αριθμητικά. Δεν είναι ωραίο πράγμα.

Τέταρτο σημείο. Η συνάρτηση της ισχύος των διατάξεων για την αποχώρηση εντάσσεται παρεμπιπόντως στην παράγραφο 1 του άρθρου 1. Κύριε Υπουργέ, είναι αυτοτελής διάταξη. Αποσπάστε την από το άρθρο 1 και αυτονομήστε την!

Διότι η εφαρμογή όλων των διατάξεων για την αποχώρηση συναρτάται, όπως επιβάλλει το Σύνταγμα, από θέσπιση ειδικού συνταξιοδοτικού νομοθετήματος. Θα σας παρακαλούσα -και νομίζω ότι είναι εύλογη η επιθυμία μας- να δηλώσετε πότε πρόκειται να ολοκληρωθεί η διαδικασία θέσπισης του συνοδευτικού συνταξιοδοτικού νόμου. Διότι αν δεν επισυμβεί αμέσως, η ρύθμιση θα παραμένει επί μακρόν και πάλι εκκρεμής.

Το σημαντικότερο όμως, κύριε Υπουργέ και κύριοι συνάδελφοι, είναι η ρύθμιση για την απομάκρυνση. Η ρύθμιση για την εθελουσία αποχώρηση ασφαλώς δεν είναι μια ευχάριστη πρωτοβουλία του νομοθέτη. Εξηγείται, όμως, διότι φάίνεται ότι με το χρόνο σωρεύονται πολλές περιπτώσεις και καθίσταται αναγκαία η αναζήτηση μιας διεξόδου στο πρόβλημα. Το πρόβλημα όμως έχει μόνιμο χαρακτήρα και δεν είναι ορθό να αντιμετωπίζεται περιστασιακά, όπως συνέβη το 1983 ή όπως συμβαίνει με το παρόν νομοσχέδιο.

Τι θα έπρεπε να σκεφθείτε, αν και τώρα βέβαια είναι αργά;

Να θεσπίσετε πάγιες διατάξεις, οι οποίες να εφαρμόζονται σε κάθε περίπτωση που ανακύπτει πρόβλημα αδυναμίας για λόγους υγείας ενός δικαστικού λειτουργού να ασκεί τα καθήκοντά του. Θα παραπέμπεται η υπόθεσή του στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, αυτό θα αποφαίνεται και θα απομακρύνεται, αξιοποιώντας τις πάγιες διατάξεις για τη συνταξιοδότησή του και αν θέλετε -και είναι εύλογο- και για την προαγωγή του, εφόσον αποχωρώντας έχει τη δυνατότητα να προαχθεί στον επόμενο βαθμό. Σημειώστε το αυτό. Οι διατάξεις για την αποχώρηση δικαστικών λειτουργών θα πρέπει κάποτε να προσλάβουν πάγιο χαρακτήρα και να συνοδεύονται με διατάξεις συνταξιοδοτικές. Έτσι θα γνωρίζουμε από την αρχή κι εμείς και οι ενδιαφερόμενοι με ποιες προϋποθέσεις μπορεί να αποχωρήσει κανείς και να αποφύγουμε τη σύρευση πολλών δικαστικών λειτουργών, οι οποίοι δεν μπορούν να ανταποκριθούν στα καθήκοντά τους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, είναι μία η συζήτηση, επί της αρχής και των άρθρων. Ζητώ να δείξετε λίγη επιείκεια. Δεν θα αργήσω.

Η απομάκρυνση είναι μείζον πρόβλημα, κύριε Υπουργέ. Εάν είναι αναγκαία, οφείλεται σ' ένα και μόνο λόγο και θα πρέπει κάποτε να μεταφέρουμε ένα ισχυρό μήνυμα στους δικαστικούς λειτουργούς. Οφείλεται στην πλημμελή λειτουργία των επιθεωρήσεων. Πείτε μου: Είναι δυνατόν να υπάρχει δικαστικός λειτουργός που να ανταποκρίνεται πλημμελώς στα καθήκοντά του και να μην έχει εντοπιστεί από τον επιθεωρητή του; Σκεφτείτε ότι όλα τα Δικαστικά Σώματα κι οι σχηματισμοί είναι ολιγομελείς. Όλοι γνωρίζουμε τι είναι οι συνάδελφοί μας και όλοι ανεχόμαστε -εννοού όλοι οι δικαστικοί λειτουργοί και με συγχωρείτε για την ταύτιση- την επί μακρόν παραμονή τους στο Σώμα, με αρνητικές συνέπειες και για τους ίδιους και για το Σώμα. Τι χρειαζόμαστε τη ρύθμιση αυτή; Γιατί ο νομοθέτης θα πρέπει να επωμιστεί μια ευθύνη, η οποία ανήκει αποκλειστικά κατά το Σύνταγμα στην ανεξάρτητη δικαιοσύνη και τα όργανά της; Οδηγείτε τη δικαιοσύνη σε μια περιπέτεια. Προβλέπετε έναν ειδικό μηχανισμό επιθεωρήσεων, ο οποίος υπό ορισμένες προϋποθέσεις μπορεί να οδηγήσει στη δίωξη και την παύση δικαστικών λειτουργών. Μα, η δίωξη μπορεί ανά πάσα στιγμή να ζητηθεί σε όσες περιπτώσεις κρίνεται ότι ο δικαστικός λειτουργός δεν είναι σε θέση να ανταποκριθεί στα καθήκοντά του. Τι έλειπε ας ως τώρα για να κινηθεί; Γιατί δεν κινηθκαν οι σχηματικές διαδικασίες. Και γιατί τώρα με ειδική διαδικασία θα επιτραπεί η κίνησή τους; Τι άλλαξ; Δεν γίνονταν επιθεωρήσεις ως τώρα; Δεν είχε την ευθύνη των επιθεωρήσεων η ανεξάρτητη δικαιοσύνη; Δεν είχαν εντοπιστεί τα φαινόμενα; Δεν είχαν εξαπομικευθεί οι ευθύνες; Ασφαλώς ναι. Όσοι, κύριε Υπουργέ - και είναι λιγοστοί ευτυχώς- δεν είναι σε θέση να ανταποκριθούν στα υψηλά καθήκοντά τους είναι γνωστοί στη δικαιοσύνη.

Είναι γνωστοί και στο πανεπιστήμιο όσοι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι δεν επιτελούν το έργο τους. Οι χώροι είναι πολύ μικροί. Γνωρίζόμαστε πάρα πολύ καλά. Ξέρουμε ο καθένας τα πλεονεκτήματα του άλλου.

Σας καλούμε, κύριε Υπουργέ -δεν θα το κάνετε όμως, το ξέρουμε- να αποσύρετε τη διάταξη αυτή. Η διάταξη αυτή είναι προσβολή για το Νομοθετικό Σώμα, διότι καλείται να επωμισθεί μία ευθύνη που έχουν οι δικαστικοί λειτουργοί και την οποία παραλείπουν να ασκούν, με μίαν παρεξηγημένη αίσθηση επιείκειας η οποία κυριαρχεί συχνά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Το λόγο έχει ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Κουτσούμπας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα απευθυνθώ αρχικά προς τον κύριο Υπουργό της Δικαιοσύνης και θα πρέπει να πω και να δεχθούμε όλοι ότι με το προς ψήφιση νομοσχέδιο εκπληρώνεται ένα πάγιο αν θέλετε αίτημα, επιλύεται ένα υπαρκτό πρόβλημα, όχι μόνο κάποιων δικαστών αλλά συγχρόνως ένα αίτημα του νομικού κόσμου. Είμαι βέβαιος ότι ο κύριος Υπουργός φέρνοντας προς ψήφιση το παρόν νομοσχέδιο άκουσε όλες τις πλευρές, όλους τους

φορείς που εμπλέκονται με τη δικαιοσύνη, άκουσε όλο το νομικό κόσμο και ασφαλώς με τις διατάξεις που έρχεται αυτό το νομοσχέδιο –και δεν πρέπει να το αρνηθεί κανείς σ' αυτή την Αίθουσα– ότι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση.

Είναι γεγονός ότι σ' αυτή την Αίθουσα ακούγονται αντιρρήσεις, αλλά αρκετοί από εμάς έχουμε κάνει μαχόμενοι δικηγόροι και μου προκαλεί εντύπωση επειδή τελευταία εισήλθα στη Βουλή σαν νέος Βουλευτής –ήμουν μαχόμενος δικηγόρος– πως οι συνάδελφοι δεν εντόπισαν ή δεν είχαν ακούσει γι' αυτό το πρόβλημα δικαστών οι οποίοι για διαφόρους λόγους δεν μπορούσαν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους όπως επιβάλλονταν να τις προσφέρουν.

Το προς ψήφιση νομοσχέδιο επιλύει αυτό το χρόνιο πρόβλημα, ένα πρόβλημα που δημιουργήθηκε τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια και δίνει τη δυνατότητα στο δικαστή να φύγει με αξιοπρέπεια ενώ παράλληλα επιβραβεύει αυτούς που μένουν και συγχρόνως αναβαθμίζει το Δικαστικό Σώμα, τόσο με την είσοδο νέων δικαστών όσο και με την επιβράβευση εκείνων των δικαστών που παράγουν και εργάζονται σκληρά για τη δικαιοσύνη.

Ακούστηκαν διάφορες αντιρρήσεις. Φυσικό είναι να ακούγονται από την πλευρά της Αντιπολίτευσης αντιρρήσεις αλλά δεν πρέπει να έλλειψη πολιτικών και νομικών επιχειρημάτων να μας οδηγεί σε πλήρη άρνηση. Δηλαδή, με την άρνησή τους οι συνάδελφοι λένε όχι στην επίλυση αυτού του υπαρκτού προβλήματος που οι ίδιοι έχουν εντοπίσει; Ακούστηκε από την πλευρά της Αριστεράς, ότι, ναι έχουμε εντοπίσει και ξέρουμε ποιοι είναι αυτοί οι δικαστές. Άρα, γνωρίζουν το πρόβλημα και θέλουν την επίλυσή του. Πού διαφωνούν λοιπόν; Αναφέρθηκαν δυστυχώς σε τμήματα των διατάξεων των άρθρων του παρόντος νομοσχέδιου αφού το ίδιο το νομοσχέδιο με τα λίγα αυτά άρθρα που έχει παρέχει εκείνες τις ασφαλιστικές δικλίδες ούτως ώστε και οι κρίνοντες και οι κρινόμενοι να μη φθάνουν στην κατάχρηση εξουσίας. Στη χρήση οι μεν, στην κατάχρηση οι άλλοι. Παρέχεται, δηλαδή, η δυνατότητα από τις διατάξεις που υπάρχουν –ο νομοθέτης έτσι το έχει δημιουργήσει– ούτως ώστε να υπάρχει η εγγύηση καλής χρήσης αυτού του νομοσχεδίου.

Μένω σε δύο παρατηρήσεις. Έγινε πολύς λόγος στο άρθρο 1 για τη φράση «οιονδήποτε άλλων λόγων». Αν δεν υπήρχε αυτή η φράση –συμφωνώ, κύριε Υπουργέ– η διάταξη θα ήταν περιοριστική. Δίνετε, λοιπόν, την ευκαιρία, τη δυνατότητα, αν κάτι αλλού προκύψει στο μεσοδιάστημα αυτό να μπορεί και κάποιος άλλος δικαστής να κάνει χρήση αυτής της διατάξεως.

Πάμε στη διάταξη του άρθρου 3. Έγινε μία κρίση για την φράση «συλλογή πληροφοριών». Θεωρώ ότι εδώ ο νομοθέτης θέλει –και πιθανά αυτό είναι– να πει έγγραφο πληροφοριών ή αναφορών. Θα μπορούσε αν θέλετε κατά την δική μου άποψη επειδή το «πληροφοριών» κτυπάει άσχημα να αντικατασταθεί με τη λεκτική διατύπωση «συλλογή αναφορών».

Κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο έχει, λοιπόν, αυτή τη φιλοσοφία, θέτει τις ουσιαστικές και τυπικές προϋποθέσεις, έχει εκείνες τις ασφαλιστικές δικλίδες και θεωρούμε ότι δεν υπάρχει φόβος να γίνει κατάχρηση από κανέναν από τις διατάξεις αυτές.

Το πρόβλημα είναι υπαρκτό. Σας καλούμε από την πλευρά μας όλοι εσείς, που έχετε κάνει μαχόμενοι δικηγόροι και γνωρίζετε το πρόβλημα, να δώσετε θετική ψήφο σ' αυτό το νομοσχέδιο. Με την άρνησή σας προσφέρετε κακές υπηρεσίες στο θεσμό της δικαιοσύνης, προσφέρετε κακές υπηρεσίες στην κοινωνία που έχει ανάγκη –αν θέλετε– να αναβαθμίσει τη δικαιοσύνη.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Εκτιμώ ιδιαίτερα το ότι τελειώσατε τόσο σύντομα και είπατε τόσο ουσιαστικά πράγματα.

Το λόγο έχει ζητήσει ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Χατζηγάκης. Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα αρχίσω την ομιλία μου από ορισμένες γενικές παρατηρήσεις, οι οποίες ταυτόχρονα αποτελούν απαντήσεις σε διάφορες αιτιάσεις, κριτικές, παρατηρήσεις, τις

οποίες κάνατε στην Αίθουσα αυτή, οι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης ιδίως.

Πρώτα-πρώτα και στην επιτροπή αλλά και σήμερα θέλω να επαναλάβω ότι το νομοσχέδιο αυτό ποτέ δεν είπαμε ότι είναι πανάκεια και θα λύσει όλα τα προβλήματα. Λέμε ότι είναι ένα νομοσχέδιο που κινείται στη σωστή κατεύθυνση, ένα νομοσχέδιο που θα βοηθήσει την ανάνεωση του Δικαστικού Σώματος, ένα νομοσχέδιο, το οποίο οπωσδήποτε θα φέρει επιτάχυνση της δίκης.

Νομίζω ότι σ' αυτό το σημείο ορθές ήταν οι παρατηρήσεις που έκανε ο εκλεκτός συνάδελφος κ. Μιτούγας, τονίζοντας και υπενθυμίζοντας στο Σώμα αυτά τα οποία είπα και στην επιτροπή, ότι θα ακολουθήσουν και άλλα νομοσχέδια που θα έχουν σαν στόχο αυτές τις μεγάλες προκλήσεις και τις δυσκολίες που συναντά σήμερα η δικαιοσύνη.

Δεύτερη γενική παρατήρηση. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, άκουσα με πολλή προσοχή όλες τις κριτικές αναφορές που έγιναν για το νομοσχέδιο και προσπάθησα να τις ταξινομήσω και να τις ομαδοποιήσω. Θεωρώ ότι από την πλευρά σας είστε σύμφωνοι με την πάγια αρχή, την οποία ακολουθείτε μέχρι σήμερα, της άγονης αντιπολίτευσης με στόχο τη δικαιοσύνη.

Εσέίς, όπως πολύ σωστά και η κ. Πατριανάκου το υπαινίχθηκε, ακολουθείτε μια τακτική, η οποία δυσπιστεί γενικώς για τη δικαιοσύνη, μια πολιτική και μια τακτική αδιέξοδη, μια πολιτική, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ., η οποία είναι αποτέλεσμα της δικής σας πολιτικής, που πάντοτε θέλετε να ανακαλύπτετε σκάνδαλα, δεν μπορείτε να τα αποδείξετε, δεν μπορείτε να τα βρείτε, δεν μπορείτε να καταλήξετε, οπότε ανασύρετε από το ντουλαπάκι τον από μηχανής θεό, τον αποδιοπιμαίο τράγο –για να θυμηθούμε τους αρχαίους Έλληνες– και λέτε ότι φταίει η δικαιοσύνη.

Αυτή είναι η τακτική, την οποία παγίως ακολουθείτε τους τελευταίους μήνες. Θέλετε να την ακολουθήσετε; Ακολουθήστε την. Άλλα να ξέρετε ότι και αδιέξοδη είναι και απλά σας εκθέτει. Εκτίθεστε εσείς οι ίδιοι. Γ' αυτό, λοιπόν, ήταν τέτοια και η όλη προσέγγιση στο νομοσχέδιο αυτό, δύοτι ξεκινήσατε απ' αυτή την αφετηρία.

Αντίθετα, εμείς έχουμε μια τελείως διαφορετική προσέγγιση. Ξεκινάμε από μια διαφορετική αφετηρία. Εμείς εμπιστεύομαστε τη δικαιοσύνη, εμπιστεύομαστε τη διαδικασία, η οποία γίνεται και εξακολουθεί να γίνεται όλα τα χρόνια. Προσπαθούμε να βάλουμε ένα λιθαράκια παραπάνω. Την κάναμε πιο σύγχρονη, πιο εκμοντερισμένη, πιο όμορφη, έτσι ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις σύγχρονες απαιτήσεις.

Υπήρχε μια ανάλογη ρύθμιση, όπως ανέφεραν πολλοί συνάδελφοι που είχε γίνει επί ΠΑ.ΣΟ.Κ. το 1983. Δεν την αφορίσαμε. Δεν την καταργήσαμε. Δεν είπαμε ότι είναι κακή, δεν ασκήσαμε κριτική πηγαίνοντας στο παρελθόν. Όμως τι κάναμε; Με βάση αυτή τη ρύθμιση, βάλαμε ένα-δυο λιθαράκια παραπάνω. Την κάναμε πιο σύγχρονη, πιο εκμοντερισμένη, πιο όμορφη, έτσι ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις σύγχρονες απαιτήσεις.

Αυτή είναι η διαφορά μας. Εμείς εμπιστεύομαστε τη δικαιοσύνη. Εμείς εμπιστεύομαστε τη διαδικασία. Εμείς στηρίζουμε αυτόν το θεσμό. Εσείς δεν το κάνετε. Και γι' αυτό ήταν εύλογο που κάνετε αυτές τις παρατηρήσεις που κάνατε.

Και μια τρίτη γενική παρατήρηση καθαρά θεωρητικού επιπέδου, η οποία έγινε από τον κ. Γεωργιάδη, στον οποίο θα ήθελα να του ανταποδώσω τα καλά λόγια διότι βλέπω ότι και εκείνος παρακολουθεί τα πνευματικά δρώμενα όσον αφορά τη διάκριση των εξουσιών. Αναφέρθηκα στη διάκριση των εξουσιών και εκείνος αναφέρθηκε στο Μοντεσκί. Αναφέρθηκα επίσης στο σύγχρονο κράτος. Και βέβαια ο Αριστοτέλης είναι εκείνος ο οποίος θεμελίωσε αυτή την ιδέα. Όμως, η ιδέα της διακρίσεως εξουσιών, σε σχέση με το σύγχρονο φιλελεύθερο αστικό κράτος, όπως το δέρουμε σήμερα, που θεμελιώθηκε τους τελευταίους τρεις αιώνες, είναι δημιούργημα της θεωρίας της διακρίσεως των εξουσιών, όπως την διατύπωσε ο Μοντεσκί, όπως υπάρχει στο Σύνταγμά μας και όπως εμείς την στηρίζουμε και την υποστηρίζουμε.

Τώρα, θα αρχίσω κάπως ανορθόδοξα. Θα αρχίσω ανορθόδοξα, δύοτι θέλω πριν από όλα να σεβαστώ εσάς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι οποίοι κάνατε διάφορες παρατηρήσεις στο νομοσχέδιο και θέλω ad hoc να σας απαντήσω πριν πω τις δικές

μου σκέψεις.

Πρώτα-πρώτα, είδα ότι υπήρχε μια επίθεση όσον αφορά τη συλλογή των πληροφοριών. Είναι γνωστό ότι μέσα στο νομοσχέδιο αναφέρεται πως ο επιθεωρητής κρίνει την ανεπάρκεια του δικαστή με βάση ορισμένα στοιχεία. Αναφέρονται τα στοιχεία. Ποια είναι αυτά τα στοιχεία; Πρώτον, είναι τα στοιχεία του απομικού φακέλου του δικαστή με τις ήδη υπάρχουσες εκθεσιες επιθεωρήσεως.

Δεύτερον, συγκεντρώνονται πληροφορίες από τον διευθύνοντα το δικαστήριο και τον πρόεδρο του τμήματος τον οποίο υπηρετεί. Δεν αντλεί πληροφορίες από οποιονδήποτε, όπως έτσι αφέθηκε να εννοηθεί, αλλά από τους προϊστάμενους δικαστές, όπως γίνεται μέχρι σήμερα παγίως.

Τρίτον, είναι τυχόν υπάρχουσες αναφορές για το δικαστή από τους προέδρους των δικηγορικών συλλόγων. Διότι και οι πρόεδροι των δικηγορικών συλλόγων -και νομίζω ότι δεν πρέπει κανείς να διαφωνεί σ' αυτό- θα πρέπει και αυτοί να έχουν λόγο σ' αυτό το θέμα.

Στη συνέχεια, με έγγραφη και αιτιολογημένη έκθεση -το τονίζω αυτό- στην οποία πρέπει να αναφέρονται οι λόγοι για τους οποίους κατέληξε στην κρίση της ανεπάρκειας και συνεπώς και οι πληροφορίες που του παράσχουν οι προϊστάμενοι δικαστές του κρινομένου, αυτοί οι λόγοι περιλαμβάνονται εις το έγγραφο και εις την αιτιολογημένη έκθεση.

Συνελόντι επεινί, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 84 του νόμου περί καταστάσεως δικαστικών λειτουργών. Σύμφωνα με αυτό, ορίζεται ότι οι επιθεωρητές διεξάγουν κάθε χρήσιμη έρευνα, συμβουλευόμενοι το δικαστήριο, την εισαγγελία και τον πρόεδρο του τμήματός τους. Γιατί, λοιπόν, αυτή η δυοπιστία; Και τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει πως η συλλογή των πληροφοριών και των στοιχείων γίνεται μόνο από τον διευθύνοντα το δικαστήριο δικαστή και από τον πρόεδρο του τμήματος στον οποίο υπηρετεί ο δικαστής.

Συνεπώς αυτά τα οποία είπε ο πρώην Πρόεδρος της Βουλής, ο κ. Κακλαμάνης -δεν είναι εδώ, αλλά δεν φταίνε εγώ- είναι ανακριβή ή δεν είναι εις γνώση. Συνεπώς δεν τίθεται θέμα συκοφαντήσεως του δικαστή από τους διαδίκους ή τους δικηγόρους, αλλά αντίθετα, δημιουργείται ένας φάκελος μιας ολοκληρωμένης εικόνας γι' αυτό κι αυτή την έκθεση την κάνει ο επιθεωρητής, ο οποίος εκλέγεται σε τελική ανάλυση.

Ελέχθησαν και άλλες αιτιάσεις, όπως ότι υπάρχει αοριστία, αόριστοι ή άλλοι λόγοι, τις οποίες υπανίχθη ο εκλεκτός -τράγματι- συνάδελφος ο κ. Κουβέλης. Πρέπει να θυμίσω στο Σώμα ότι το άρθρο 91 του ισχύοντος νόμου περί καταστάσεως δικαστικών λειτουργών, ορίζει ως πειθαρχικό παράπτωμα κάθε υπάτια και καταλογιστή πράξη ή συμπεριφορά εν γένει του δικαστικού λειτουργού, εντός ή εκτός της υπηρεσίας, εφόσον είναι ασυμβίβαστη προς το αξιώμα του και θίγει το κύρος του ή το κύρος της δικαιοσύνης.

Επίσης το άρθρο 85 του ίδιου νόμου για τις εκθέσεις επιθεώρησης, αναφέρει ως ένα από τα στοιχεία αξιολόγησης του δικαστικού λειτουργού την κοινωνική του παράσταση.

Βέβαια, υπάρχουν και άλλοι λόγοι συγκεκριμένοι: Σοβαρά προβλήματα υγείας, όπως λέγεται, επαγγελματικά ή οποιαδήποτε άλλα, τα οποία υπάρχουν στο άμεσο οικογενειακό περιβάλλον του δικαστή και τα οποία τον εμποδίζουν σημαντικά στην εκτέλεση του λειτουργήματος, του να είναι ήρεμος, ανεπηρέαστος και απερίσκεπτος όπως επιβάλει η διασφάλιση της ορθής κρίσης.

Τα λέω αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, διότι θα μπορούσε κανείς να ερμηνεύσει ορισμένες ρήτρες που πρέπει οπωσδήποτε να έχουν κάποια γενικότητα, για να μπορεί να υπάρχει ευλυγίσια στο δικαστή. Θα μπορούσε να τις ερμηνεύσει είτε από τη μία πλευρά κακόπιστα είτε από την άλλη πλευρά καλόπιστα.

Εγώ θέλω να σας διαβεβαιώσω και θέλω να σας πείσω ότι όπως και μέχρι σήμερα συνέβη, όλες αυτές οι προσεγγίσεις έγιναν καλόπιστα, έγιναν σωστά, σύμφωνα με το γράμμα του νόμου. Και ο σημερινός νόμος δεν είναι τίποτα άλλο, παρά μια επανάληψη αυτών των γεγονότων.

Πριν καταθέσω τις γενικότερες σκέψεις μου, θα αναφερθώ επί τροχάδην στις δύο τροπολογίες.

Πρώτον, η τροπολογία του Κ.Κ.Ε. είναι μια τροπολογία η οποία έχει ένα θέμα για μένα αρκετά συμπαθές.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Αφού είναι συμπαθής, ψηφίστε την.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Αυτή τη στιγμή όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι του Κ.Κ.Ε., δεν μπορώ να την περιλάβω στο νομοσχέδιο αυτό, διότι το λιγότερο που μπορώ να πω είναι ότι δεν έχει συνάφεια. Ωστόσο, εκείνο το οποίο μπορώ να κάνω είναι να τη μελετήσω, όπως θα μελετήσω και την τροπολογία του κ. Βορίδη που εκ πρώτης αναγνώσεως έχει ενδιαφέροντα στοιχεία, ώστε αν μπορώ κάποια στιγμή να τις αξιοποιήσω σε άλλο νομοσχέδιο.

Όσον αφορά πάντως τη δική σας τροπολογία, κύριε Κανταρτζή, θέλω να σας πω ότι εκείνο το οποίο αυτή τη στιγμή μπορώ να κάνω είναι να διατυπώσω μια ευχή και στα δικαστήρια, ώστε οι πολιτικοί αγώνες, οι οποίοι πολλές φορές ενέχουν κάποια υπερβολή, να αντιμετωπίζονται με κάποιο κλίμα και μ' ένα πνεύμα επιεικειάς.

Αγαπητές κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα με δυο κουβέντες να σας πω, ποιος είναι ο βασικός στόχος του νομοσχεδίου. Είναι πρώτα-πρώτα η ανανέωση του Δικαστικού Σώματος. Εδώ γίνεται μια βελούδηνη επανάσταση, θα έλεγα, μέσα στο Δικαστικό Σώμα. Μια αναίμακτη, μια σημαντική αλλαγή και μεταρρύθμιση χωρίς να ανοίγει ρουθούνι, χωρίς να ανοίγει μύτη. Και μάλιστα αντίθετα, με τη συμφωνία όλων των συλλόγων, των δικαστικών συλλόγων, των δικηγορικών συλλόγων, των πάντων, διότι πράγματι όλα αυτά τα οποία εμείς τα βλέπουμε, τα ξέρουμε, αλλά εδώ μέσα κάνουμε ότι δεν τα ξέρουμε και δεν τα βλέπουμε, είναι λίγο βαρετά, όμως, είναι υπαρκτά και θα πρέπει να τα ρυθμίσουμε.

Αυτό, λοιπόν, το γεγονός αυτής της αλλαγής και η ανάγκη αυτής της αλλαγής είχε επισημανθεί επανειλημμένα με δημοσιεύματα, με ανακοινώσεις των δικηγορικών συλλόγων, των συλλόγων των δικαστών, με όλα αυτά και επομένως εμείς δεν κάνουμε τίποτε άλλο, παρά να κεφαλαιοποιούμε όλες αυτές τις υποδείξεις, τις ενστάσεις, τις παρατηρήσεις και μ' αυτό το σχέδιο νόμου να τις κάνουμε νόμο του κράτους, ώστε να προχωρήσουμε και να προετιφέρουμε αυτή την αλλαγή.

Συγχρόνως, όμως, αυτή την αλλαγή και τη μεταρρύθμιση την προσεγγίζουμε με πολλή προσοχή και με πολύ σεβασμό, διότι όπως είπε και πάλι, εμείς σεβάστησε και τις τρεις λειτουργίες και κυρίως αυτή για την οποία μιλάμε τώρα, τη δικαιοσύνη.

Το νομοσχέδιο, λοιπόν, αυτό επιδιώκει αυτή την ανανέωση που υπανίχθηκα και βεβαίως επιδιώκει και στοχεύει στην επιτάχυνση των ρυθμών της απονομής της δικαιοσύνης. Συγχρόνως βοηθούμε στη στελέχωση των δικαστηρίων με δικαστικούς λειτουργούς, που θα μπορέσουν με επιτυχία να αντιμετωπίσουν το δύσκολο έργο και τα απαιτητικά δικαστικά τους καθήκοντα. Στελεχώνουμε, δηλαδή, τη δικαιοσύνη με λειτουργούς, που θα μπορούν να συνεισφέρουν άμεσα στη βελτίωση της απόδοσής του ύρου τους.

Διότι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλοι μιλάμε για δυσλειτουργίες. Όταν, όμως, πρόκειται να πάρουμε ορισμένα μέτρα για να λύσουμε αυτές τις δυσλειτουργίες, πάντοτε βρίσκουμε ορισμένα «αλλά». Εμείς, λοιπόν, το ξεκαθαρίζουμε. Τολμούμε, προχωρούμε, ανανεώνουμε, εκσυγχρονίζουμε και δημιουργούμε και οικοδομούμε ένα Δικαστικό Σώμα αντάξιο της ιστορίας του και αντάξιο του έργου το οποίο επιτελεί μέχρι σήμερα.

Η ανανέωση και η βελτίωση που επιτυγχάνεται με το νομοσχέδιο γίνεται με δύο τρόπους. Ο πρώτος τρόπος είναι ότι ο ίδιος ο δικαστής επιλέγει εθελούσια να αποχωρήσει.

Ο δεύτερος τρόπος είναι η έξοδος των δικαστών από το ίδιο το Σώμα, όταν δηλαδή, κινείται από τους ίδιους τους φορείς της δικαστικής εξουσίας.

Και ποιοι είναι αυτοί; Αρχικά είναι ο επιθεωρητής. Υπάρχει τίποτα μεμπτό σ' αυτό; Στη συνέχεια έρχεται η ολομέλεια του οικείου δικαιοδοτικού κλάδου. Τι το πιο καθαρό; Τι το πιο διαγένες; Τι το πιο αμερόληπτο; Γιατί αν αρχίσουμε να αμφισβητούμε ορισμένες τέτοιες διαδικασίες, σας λέω εκ των προτέρων ότι

δεν μπορεί να σταθεί το κράτος.

Η πολιτεία μας δεν μπορεί να σταθεί. Η κοινωνία μας δεν θα εμπιστεύεται κανέναν. Αυτό θέλουμε; Αυτό επιδιώκουμε;

Λέω, λοιπόν, ότι υπάρχει μία διαδικασία η οποία υπάρχει όλα αυτά τα χρόνια. Είναι μία διαδικασία σεβαστή, μία σωστή διαδικασία που θα πρέπει και εμείς να τη θωρακίσουμε και να τη διατηρήσουμε. Εάν είχατε οποιαδήποτε αντίρρηση, θα ήμουν σύμφωνος να βάζαμε ορισμένους περιορισμούς. Μιλάμε, όμως, για περιορισμούς που να μην καθιστούν ανέφικτη τη λειτουργία της διάταξης και του νόμου, αλλά που θα μπορούσαν να βοηθήσουν στο στόχο τον οποίο σας εξέθεσα.

Με το πρώτο άρθρο του νομοσχεδίου ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία στη λεγόμενη «εθελούσια έξοδο των δικαστών». Πρώτη προϋπόθεση είναι να υπάρχει προϋπηρεσία δώδεκα ετών. Δεύτερη προϋπόθεση είναι ότι θα πρέπει ο δικαστής να είναι μέχρι πρόδερμος εφετών. Δεν προβλέπουμε, δηλαδή, την αποχώρηση στους αρεοπαγίτες και στους αντίστοιχους βαθμούς. Και δεν το κάνουμε αυτό διότι ο αρεοπαγίτης έχει ήδη περάσει διά πυρός και ήδη έχει υποστεί όλες τις κρίσεις ώστε να μη χρειάζεται μία επιπλέον. Αυτή είναι μία ουσιώδης διαφορά του δικού μας νομοθετήματος με το νομοθέτημα του 1983 του Π.Α.Σ.Ο.Κ..

Τρίτη ουσιαστική προϋπόθεση για την εκούσια αποχώρηση είναι η αδυναμία ανταποκρίσεως στην άσκηση των δικαστικών καθηκόντων. Εδώ, τίθεται ένα ερώτημα το οποίο το θέσατε και εσείς. Αλήθεια, πώς θα διαπιστωθεί και θα βεβαιωθεί κάτι τέτοιο; Η δική μας απάντηση είναι ξεκάθαρη. Το νομοσχέδιο περιλαμβάνει όλες εκείνες τις δικλίδες, όλες εκείνες τις διασφαλίσεις που θεωρώ ότι είναι και αρκετές και αξιόπιστες. Και εμείς δεν θεωρούμε ότι μπορεί να υπάρξει και η παραμικρή σκιά υποψίας για διώξεις ή για εξαναγκασμό σε αποχώρηση ικανών και άξιων δικαστών.

Πρακτικά τώρα, η διαδικασία αποχώρησης ακολουθεί την εξής πορεία. Στο πρώτο στάδιο, αυτή η αδυναμία διαπιστώνεται κατόπιν σχετικής αιτήσεως του ίδιου του δικαστή από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο. Το Δικαστικό Συμβούλιο εκτιμώντας και κρίνοντας συγκεκριμένα στοιχεία, ότι δηλαδή ο αιτών δικαστής πράγματι αδυνατεί να ανταποκριθεί, αποφασίζει την έξοδο από το Σώμα των δικαστών.

Συγχρόνως κρίνει ότι αυτό το δικαίωμα της εθελούσιας εξόδου δεν αποτελεί γι' αυτόν μία ευκαιρία για να λάβει κάποια συνταξιοδοτικά μπόνους και έτσι να αποχωρήσει από την υπηρεσία του. Εμείς κάτι τέτοιο το αποτέλουμε και δεν εμπίπτει σε καμία περίπτωση στους σκοπούς και τους στόχους που περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο μας.

Το δεύτερο άρθρο του νομοσχεδίου βρίσκεται σε απόλυτη αντιστοιχία προς τον προηγούμενο νόμο, δηλαδή το άρθρο 2 του ν. 1390/1983. Μ' αυτό το άρθρο παρέχεται η δυνατότητα απονομής του επόμενου βαθμού στους λίγους δικαστές που αναγκάζονται οι ίδιοι και με δική τους πρωτοβουλία να υποβάλουν αίτηση εθελούσιας εξόδου για λόγους υγείας ή για άλλον ανυπαίτιο λόγο, ενώ είχαν μέχρι τότε όλα τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα για την προαγωγή και περαιτέρω εξέλιξη τους.

Έτσι, διαπιστώνεται πώς υπάρχουν όλες οι ασφαλιστικές δικλίδες για αμερόληπτη και ευαίσθητη κρίση ως προς την αποχώρηση των δικαστικών λειτουργών από την υπηρεσία.

Έρχομαι τώρα στο επίμαχο άρθρο –και το αποκαλώ «επίμαχο», διότι εδώ ηγέρθησαν οι περισσότερες ενστάσεις– που είναι το άρθρο 3. Αυτό καθιερώνει μία ειδική διαδικασία για την έξοδο από το Δικαστικό Σώμα εκείνων των δικαστών οι οποίοι δεν υπέβαλαν αίτηση εξόδου, παρ' όλο όμως που αποδεδειγμένα αδυνατούν να ανταποκριθούν στα δικαστικά τους καθήκοντα.

Αυτή η διάταξη αφορά σε εκείνους τους δικαστές που είναι ανεπαρκείς στην άσκηση των καθηκόντων τους, σε εκείνους τους δικαστές που δεν παρουσίασαν την αναμενόμενη επιστημονική εξέλιξη και επαγγελματική βελτίωση και σε εκείνους που δεν δημιουργούν βάσιμες προσδοκίες ότι μπορούν να πετύχουν στο έργο τους για το οποιοδήποτε μέλλον.

Γι' αυτούς τους δικαστικούς λειτουργούς οι οποίοι παρουσιάζουν επί μακρόν χρόνο εμφανώς και αποδεδειγμένα μειωμέ-

νη υπηρεσιακή απόδοση, έρχεται το άρθρο 3 για να ρυθμίσει τον τρόπο εξόδου τους.

Και κάποια στιγμή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή πολλές φορές ακούγεται ότι χρησιμοποιούνται αντικειμενικά κρίνονται ή ότι εδώ κρίνονται με υποκειμενισμό και ότι πιθανόν να γίνουν διάφορα πράγματα κλπ., θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε το ποια κρίτηρια, σε τελική ανάλυση, θα πρέπει να ακολουθούν.

Εάν καταδείξουμε ότι τα κρίτηρια εκείνα τα οποία πρέπει να πριτανεύουν σε κρίσεις είναι η αξιοκρατία, αναπόδραστα θα πρέπει να οδηγηθούμε στη σκέψη ότι πολλές φορές θα ανατεθεί αυτή η κρίση της αξιοκρατίας σε ανθρώπους οι οποίοι θα κρίνουν με συγκεκριμένα κριτήρια. Εδώ, λοιπόν, εμείς και τους κατάλληλους ανθρώπους έχουμε, αλλά και όλο το νομοθετικό πλαίσιο που θα μας εγγυάται αυτή την αξιοκρατία την οποία σας υπανίχθηκα προηγουμένων.

Τώρα, μ' αυτό το σχέδιο νόμου, αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, γίνεται και ένα άνοιγμα στην κοινωνία που έχει σχέση με τη δικαστική λειτουργία. Διότι αντιμετωπίζουμε με θάρρος, με παρρησία, αλλά και με υπευθυνότητα την ανανέωση του χώρου της δικαιοσύνης και προχωρούμε να τόλμη, με σύνεση και με αποφασιστικότητα σ' ένα πραγματικό φρεσκάρισμα, σε μια πραγματική βελτίωση της ποιότητας της δικαιοσύνης.

Τέλος, θα πρέπει να σημειώσω πως στην περίπτωση κατά την οποία στην έκθεση, όπως γίνεται, αποδεικνύεται ανικανότητα ή αδυναμία εκτέλεσης των υπηρεσιακών καθηκόντων, εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα Δικαστικών Λειτουργών, δηλαδή, το άρθρο 60 του ν. 1756/1978. Έτσι, ο δικαστικός λειτουργός που είναι υπό ελέγχο παραπέμπεται στην οικεία οιλομέλεια με το ερώτημα της οριστικής παύσης.

Μάλιστα, για τους δικαστές που αποχωρούν από το Δικαστικό Σώμα με την τελευταία αυτή διαδικασία και εφόσον έχουν συμπληρώσει είκοσι πέντε χρόνια υπηρεσίας, προβλέπεται ο διορισμός τους σε κοινή θέση δημόσιας υπηρεσίας με μία όμως προϋπόθεση. Να κριθεί, με απόφαση της οικείας οιλομέλειας, ότι μπορούν να ανταποκριθούν σ' αυτό το έργο.

Κατά τη συζήτηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, του σχεδίου νόμου στην ειδική επιτροπή της Βουλής, ορισμένοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης υποστήριξαν ότι με το άρθρο 3 επιδιώκεται μεταξύ άλλων η διώξη ή η προγραφή ανεπιθύμητων δικαστικών λειτουργών.

Κατ' αρχάς, θέλω να τονίσω και να ζεκαθαρίσω ότι στο Υπουργείο Δικαιοσύνης δεν υπάρχουν ανεπιθύμητοι δικαστές. Εμείς θεωρούμε όλους τους δικαστές επιθυμητούς και δεν κάνουμε τέτοιες διακρίσεις. Και θεωρούμε παραλογισμό και πρόκληση της νομιμούς μας, όταν μερικοί συνάδελφοι από το Π.Α.Σ.Ο.Κ. πρωτοστατούν σε άδικες και συστηματικές επιθέσεις εναντίον δικαστικών λειτουργών και να απειλούν ούτε λίγο ούτε πολύ σε πογκρόμ δικαστών.

Εμείς απαντάμε ευθέως, κοιτώντας στα μάτια τον ελληνικό λαό, αλλά και όλους εμάς που είμαστε σ' αυτή την Αίθουσα, ότι κανενός δικαστή το φρόνημα δεν κάμπτεται και κυρίως δεν κάμπτεται από τις άδικες και ανυπόστατες κατηγορίες, από τις άδικες και ανυπόστατες επιθέσεις. Κανένας δικαστής δεν φοβάται τις συκοφαντίες και μάλιστα, τέτοιες χοντροκομμένες συκοφαντίες, συκοφαντίες οι οποίες δεν μπορούν να στηριχθούν πουθενά. Και πρέπει να σας πω συμβουλεύοντάς σας, αν θέλετε, πως οι άδικες και χωρίς στοιχεία κομματικές επιθέσεις ποτέ, μα ποτέ δεν ευνόησαν και δεν ωφέλησαν κανέναν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φαίνεται ότι είτε δεν μελετήσατε καλά το σχέδιο νόμου είτε διακατέχεστε από το άγχος εκείνο τού να κάνετε αντιπολίτευση. Μία αντιπολίτευση όμως η οποία, επιτρέψετε μου να σας πω, είναι μία αντιπολίτευση κακής ποιότητας.

Τελειώνοντας, θέλω να επαναλάβω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι μ' αυτό το σχέδιο νόμου επιδιώκεται η ανανέωση του Δικαστικού Σώματος, η επιτάχυνση των ρυθμών απονομής της δικαιοσύνης και η στελέχωση των δικαστηρίων με δικαστικούς λειτουργούς που θα μποριάσουν το Δικαστικό Σώμα με νέες ιδέες, με όρεξη και με καλύτερες προσποτικές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι του Π.Α.Σ.Ο.Κ., εσείς με όσα πρότεινα διαφωνείτε. Και διαφωνείτε, διότι, όπως και ο Αρχη-

γός σας έθεσε χθες, θέλετε μια δικαιοσύνη υποταγμένη. Χθες ο Αρχηγός σας έφθασε να μιλάει για εγκάθετους δικαστικούς λειτουργούς. Το θεωρώ μεγάλο ολίσθημα. Το θεωρώ μεγάλο σφάλμα. Θα έλεγα ότι το θεωρώ ντροπή!

Προφανώς θα σας έλεγα να μην ακολουθήσετε μια τέτοια τακτική, διότι η ελληνική δικαιοσύνη δεν υποτάσσεται σε κραυγές. Η ελληνική δικαιοσύνη είναι αδέσμευτη και ανεξάρτητη και δεν υποκύπτει σε κομματικές απειλές του οποιουδήποτε, είτε του Αρχηγού σας, είτε του κ. Παπανδρέου, είτε ορισμένων στελεχών.

Φοβάμαι ότι αυτές τις επιθέσεις τις κάνετε, ξεκινώντας από τις εξής αφετηρίες:

Πρώτα-πρώτα, για να περισωθείτε από τη φτώχεια του πολιτικού λόγου.

Δεύτερον, επειδή απονενοημένα προσπαθείτε να αποκρύψετε τα εσωτερικά κομματικά σας προβλήματα. Εγώ αντιλαμβάνομαι τα κομματικά σας αδιέξοδα και με το χέρι στην καρδιά ελπίζω και εύχομαι να τα ξεπεράσετε. Να ξεπράσετε, επίσης, και τη φτώχεια του λόγου που έχετε, ώστε η αντιπολίτευση που θα ασκήσετε να μην είναι μονοθεματική αντιπολίτευση, να μην είναι ροζ αντιπολίτευση, αλλά να είναι ουσιαστική αντιπολίτευση, η οποία θα προσφέρει σε όλο το σύστημα.

Αντίθετα, εσείς απειλείτε. Αλήθεια, με ποιο αίσθημα ευθύνης απειλείτε τα Σώμα των δικαστών; Δηλαδή αν ποτέ –που δεν θα έρθετε, γιατί δεν φαίνεται στο ορατό μέλλον- έρθετε στην εξουσία, τι θα κάνετε; Θα φακελώνετε τους δικαστές; Θα κάνετε πογκρόμ;

Λυπάμαι ιδιαίτερα γι' αυτές τις απειλές και λυπάμαι ιδιαίτερα, γιατί πολλά σοβαρά ζητήματα της δικαιοσύνης τα έχετε φθάσει σε επίπεδο κουτσομπολιού γειτονιάς. Επιδεικνύετε μια σκανδαλολογία, η οποία είναι πέραν πάσης λογικής, χωρίς να αποδείξετε κανένα, μα κανένα, ουσιαστικό ζήτημα και στηρίζοντας μια μονοθεματική άποψη, στηριζόμενοι κάθε φορά σε ένα θέμα, που θεωρείτε ότι είναι επίκαιρο.

Εγώ θα σας συμβούλευα να λάβετε σοβαρά υπ' όψιν την πρόσφατη ανακοίνωση διαμαρτυρίας της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων. Να τη λάβετε υπ' όψιν, για να δείτε ότι η μέθοδος και η συμπεριφορά σας απέναντι στη δικαιοσύνη και στους λειτουργούς της δεν είναι η καλύτερη. Θα σας έλεγα να αλλάξετε αυτήν την τακτική, γιατί φοβάμαι πως έχετε σύγχυση των πράξεών σας, των ρόλων και των εξουσιών όλο αυτό το διάστημα.

Χθες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι του Π.Α.Σ.Ο.Κ., ο Αρχηγός σας έκανε μια απαράδεκτη επίθεση κατά της δικαιοσύνης και της λειτουργίας της. Και πάλι θέλω να εκφράσω τη λύπη μου και θέλω σε τελική ανάλυση να διερωτήθω, αλήθεια, πού το πάτε. Τι παιχνίδια παίζετε; Παίζετε εν ου παικτοίσ! Δηλαδή να τα γκρεμίσουμε όλα; Ό,τι υπάρχει να το γκρεμίσουμε; Τους νόμους, τις αρχές, τους θεσμούς, τη δικαιοσύνη, τα πάντα; Αυτός είναι ο στόχος, για να κερδίσουμε ορισμένα μικροκομματικά ψώχουλα; Αυτός είναι ο λόγος, για να δώσουμε επιχειρήματα σε εκείνους που δεν θέλουν και μισούν τη δημοκρατία;

Και επειδή δεν μου αρέσει να μιλάω απεκμηρίωτα, θέλω να σας πω αυτά τα οποία και οι συνάδελφοι υπαινίθησαν και είπαν κατά καιρούς, για να καταλάβει ο κάθε Έλληνας πού το πάτε. Σας θυμίζω τι λέγατε, όταν έγινε το απυχές περιστατικό του Βαρθολομαίου. Μιλούσατε για «μαύρα» ταμεία της Ρηγιύλλης, για σκάνδαλα στο Ι.Κ.Α., για ελλείμματα και παρανομίες στις συμβάσεις. Υποστηρίζατε αυτά κατά τρόπο ανήθικο και δεν αποδείξατε τίποτα. Το ίδιο κάνατε και με την υπόθεση των υποκλοπών. Πρώτο θύμα ήταν ο Πρωθυπουργός. Το ίδιο κάνατε και με τα ομόλογα. Και μιλάτε σήμερα για κουκουλώματα και για όλα αυτά;

Λασπολογούσατε τότε εις βάρος και δύο αντεισαγγελέων-εφετών, του κ. Ρωμαίου και του κ. Πετόνη. Λασπολογούσατε εις βάρος της δικαιοσύνης, όταν αυτή δεν διαπίστωνε ευθύνες πολιτικών προσώπων. Απειλούσατε ότι θα έρθει ο Ζορμπάς και θα τα πει όλα. Ήρθε ο Ζορμπάς και είπε ότι δεν φταίει κανένας. Εκεί τι έπρεπε να κάνετε; Ένα συγγνώμη απέναντι σ' αυτήν τη στάση σας δεν έπρεπε να υπάρξει; Δεν έπρεπε να τοποθετήθετε με ένα «λυπούμαστε» για όλη αυτή τη συμπεριφορά;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εγώ πιστεύω ότι σε όλες αυτές

τις τακτικές που ακολουθήσατε και με τους Πακιστανούς και τώρα με το Ζαχόπουλο και με όλα αυτά, τα οποία κατά καιρούς εκτοξεύετε, είστε σε λάθος δρόμο. Και σας τα παρουσίασα σήμερα για να δείτε την άλλη πλευρά, την αντίθετη πλευρά της προσέγγισης των θεμάτων, όπως κάναμε στο δικό μας νομοσχέδιο και να μπορεί ο κάθε Έλληνας και η κάθε Ελληνίδα να συγκρίνει πώς προσεγγίζει το κάθε κόμμα, η κάθε παράταξη, ο κάθε άνθρωπος, το κάθε ζήτημα. Ε, λοιπόν, εσείς το προσεγγίζετε μ' αυτό τον ανεύθυνο και επικίνδυνο τρόπο. Εμείς το προσεγγίζουμε με τον υπεύθυνο τρόπο, τον οποίο σας εξέθεσα. Πιστεύω ότι κάποια στιγμή θα δείτε πως κάνετε λάθος. Εκείνη τη στιγμή θα πρέπει να αναθεωρήσετε και να ακολουθήσετε έναν άλλο δρόμο.

Εγώ, μαζί με τις ευχαριστίες μου, για όλους τους παραπάνω λόγους και επειδή αυτές τις στιγμές που σας μιλήσα έθεσα τη νέα στάση, λογική, αντίληψη, προσέγγιση απέναντι στη δικαιοσύνη και στους θεσμούς, θέλω να σας καλέσω κι εσάς να κάνετε το ίδιο. Και καλώντας σας να κάνετε το ίδιο, σας καλώ να ψηφίσετε το νομοσχέδιο το οποίο είναι υπό ψήφιση.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Το λόγο έχει ζητήσει ο Κοινοβούλευτικός Εκπρόσωπος του Λ.Α.Ο.Σ. ο κ. Βορίδης, όπως δικαιούται. Αντιλαμβάνομαι τη δυσφορία των συναδέλφων που μένουν για να μιλήσουν, αλλά το Προεδρείο δεν μπορεί να αποτρέψει την ενάσκηση νομίμου δικαιώματος. Δικαιούται ο κ. Βορίδης να μιλήσει, όπως εδικαιούτο και ο κ. Υπουργός.

Ορίστε, κύριε Βορίδη έχετε το λόγο.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό το σχέδιο νόμου, έτσι όπως το υπερασπίστηκε και ο κύριος Υπουργός, αλλά και οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, υποτίθεται ότι έρχεται με τις εξής προθέσεις. Αφ' ενός να συμβάλει στην επιτάχυνση της δικαιοσύνης. Επειδή εγώ ύχω υπάρξει μέχρι πρότινος μαχόμενος δικηγόρος, όπως και άλλοι συνάδελφοι, και επειδή έρουμε ποια είναι η κατάσταση της δικαιοσύνης, ελπίζω κανείς να μην ισχυρίζεται σοβαρά -μιλώντας για τον κλάδο της ποινικής και της πολιτικής δικαιοσύνης, αν συμπληρωθεί όλος ο αριθμός και εάν όλοι αυτοί είναι ακατάλληλοι και αν δεν έκαναν και καμία παραγάγρη έργου, αν υποθέσουμε ότι είναι μηδενική, γιατί και οι πλέον ακατάλληλοι κάτι κάνουν - ότι αυτή η εγκατάσταση των εβδομήντα θα λύσει το πρόβλημα της επιταχύνσεως της δικαιοσύνης. Νομίζω, κύριε Υπουργέ, ότι ούτε εσείς ισχυρίζεστε πως αρκεί και απλώς, ίσως στην καλύτερη περίπτωση, να υπήρχε μία όλως ελαφρά βελτίωση της κυριολεκτικά απαράδεκτης κατάστασης που επικρατεί αυτή τη στιγμή, ειδικά στο θέμα του προσδιορισμού των αστικών δικών, οι οποίες μάλιστα έχουν φθάσει να αναβάλλονται και να ξαναβάλλονται, ώστε να έχουμε αναβολές ωραρίου στα πινάκια των αστικών δικών.

Το δεύτερο λόγο εγώ τον θεωρώ πιο απλό, πιο εύογχο και υπό μία έννοια πιο κατανοητό. Πράγματι, ενδέχεται σε ότι, αφορά στο άρθρο 1 να υπάρχουν κάποιοι δικαστικοί λειτουργοί, οι οποίοι πρωτίστως για λόγους υγείας ή και για άλλους λόγους δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν και πρέπει να βρεθεί ένας τρόπος να αντικατασταθούν.

Ίσως τούτος εδώ είναι ένας δρόμος. Όπως ανέπτυξε και ο εισηγητής μας, με αυτή την έννοια το άρθρο 1 θα έλεγα ότι είναι μία επιλογή. Θα καταθέσω μία προσωπική μου αντίρρηση, που είναι μία αντίρρηση αρχής. Αν εδώ τίθενται ζητήματα ανεπάρκειας, τότε δεν κατάλαβα για ποιο λόγο ερχόμαστε να τους επιβραβεύσουμε στο άρθρο 2 με χαριστικούς βαθμούς προκειμένου να εξέλθουν.

Γιατί, σε τελευταία ανάλυση, ερχόμαστε και όχι μόνο κατοχυρώνουμε συνταξιοδοτικό δικαίωμα στους ανεπαρκείς, αλλά τους επιβραβεύουμε και με πρόσθετο βαθμό; Η μία απάντηση είναι ότι αυτό είναι ένα κίνητρο, προκειμένου να εξέλθουν, γιατί αλλώς δεν θα εξέρχονταν. Θα σας πω, όμως, ότι εγώ προσωπικά, επειδή δεν φημίζομαι για τη συμπάθειά μου στην ανεπάρκεια και για την επιείκειά μου, εν πάσῃ περιπτώσει, σε αυτά τα

ζητήματα, δεν βρίσκω μεγάλη κατανόηση στο συγκεκριμένο επιχείρημα, δεν το ακούω με μεγάλη κατανόηση.

Εκεί που τα θέματα αρχίζουν -θα μου επιτρέψετε να πω- να γίνονται περίεργα, είναι στο άρθρο 3. Εδώ απορώ -διότι θεωρώ ότι είστε καλόπιστος ακροατής- γιατί δεν δέχεστε κομματία της κριτικής της Αντιπολίτευσης. Και μην χρησιμοποιείτε σε αυτή την Αίθουσα το επιχείρημα της ουδετερότητας της δικαιοσύνης. Διότι ακόμη κι αν σ' ένα τυπικό επίπεδο υπάρχει, θα σας πω πάντως σαφέστατα ότι οι περισσότερες σχολές σκέψης, οι περισσότερες σχολές της φιλοσοφίας του δικαίου -που έρω ότι αγαπάτε και διαβάζετε- η σχολή του αμερικανικού ρεαλισμού, όλες, αν θέλετε, οι μαρξιστικές σχολές, αλλά και όλες οι ερμηνευτικές σχολές θα σας πουν ότι σ' ένα αμιγώς θεωρητικό επίπεδο η ουδετερότητα δεν υφίσταται, αλλά και σε ένα επίπεδο, αν θέλετε, πραγματικό, ρεαλιστικό, σ' αυτό το οποίο ζούμε καθημερινά, προφανώς δεν υπάρχει τέτοια έννοια. Και δεν υπάρχει τέτοια έννοια σε δύο επίπεδα. Οι δικαστές είναι άνθρωποι. Και πολιτικές πεποιθήσεις έχουν και φιλές έχουν και κοινωνικές σχέσεις έχουν και γνωριμίες έχουν και ο βαθμός επιτρεασμού τους απ' αυτές μένει να διακριθεί από την ποιότητα των αποφάσεών τους, σε τελευταία ανάλυση. Το ότι υπάρχουν μέσα στο δικαιικό μας σύστημα θεσμοί που προσπαθούν να τους θωρακίσουν και να τους κατοχυρώσουν από πέσεις, ώστε πράγματι να είναι τέτοια η λειτουργία τους, αυτό είναι γεγονός. Άλλα τώρα να λέμε ότι δεν υφίσταται καμία τέτοια διαδρομή, θα μου επιτρέψετε να πω ότι βεβαίως υφίσταται και κατά την άποψή μου θα υφίσταται στο μέλλον.

Εκείνο που λέει η Αντιπολίτευση είναι ότι αυτές οι διαδρομές είναι πρωτίστως κομματικές. Εγώ αυτό δεν το δέχομαι. Αυτές οι διαδρομές είναι πρωτίστως κοινωνικές και προσωπικές, έχουν μία διάχυση των κομματικών τους ταυτοτήτων. Δεν είναι, λοιπόν, εκεί το ζήτημα. Το ζήτημα, όμως, το οποίο ανακύπτει από το άρθρο 3, είναι ότι πάντως μία διατύπωση όπως αυτή -νομίζω ότι θα συμφωνήσετε- είναι εντελώς ανοιχτή. Για ποιούς μιλάμε στο άρθρο 3; Για τους δικαστικούς λειτουργούς που έχουν επί ικανό χρόνο εμφανώς μειωμένη υπηρεσιακή απόδοση, ποιοτική και ποσοτική.

«Ποσοτική απόδοση»: Τι σημαίνει; Σημαίνει ότι δεν έφεραν τις αποφάσεις που χρεώθηκαν εντός του ενδεικτικού τετραμήνου; Κι αν είναι εξαιρετικές αποφάσεις αυτές που ήλθαν στο οκτάμηνο; Διότι υπάρχουν τέτοιοι δικαστές που φέρουν εξαιρετικές αποφάσεις, αλλά η παράδοσή τους κρατάει οκτώ και εννέα μήνες. Είναι μειωμένη, άραγε, η ποσοτική απόδοσή τους; Εγώ θα σας πω ότι είναι. Έχει καμία σημασία αυτό για την ποιότητα της δικαιοσύνης; Θα σας πω, πάντως, πολύ μικρή.

«Ποιοτική απόδοση»: Αν, παραδείγματος χάρη, το ποιοτικό ζήτημα έχει όρια, δεν μιλώ για προφανή σφάλματα, δεν μιλώ για εξόφθαλμες, αν θέλετε, καταστάσεις. Άλλα -κακά τα ψέματα- ξέρετε, είναι οριακές οι περιπτώσεις που έχουμε τέτοια, προφανή λάθη μέσα στη δικαιοσύνη διαδικασία.

Δεύτερον -και ακόμη χειρότερο- δεν είναι ανοιχτή η διατύπωση «η υπηρεσιακή και κοινωνική συμπεριφορά και εν γένει παράσταση δεν είναι η προσήκουσα»; Ποια είναι η «προσήκουσα»; Το αν φορούν κουστούμι ή γραβάτα; Το αν έχουν μακριά μαλλιά; Το αν το βράδυ βγαίνουν αργά; Το αν διατρέπουν μία εξωσυζυγική σχέση; Θα ελεγχθούν αυτά; Είναι προσήκουσες συμπεριφορές, αφού μιλάμε μάλιστα για την «εν γένει παράσταση»; Εδώ, δηλαδή, φεύγουμε και από το αμιγώς επιστημονικό-επαγγελματικό κριτήριο και μιλάμε για ένα πρόσθετο κριτήριο που έχει να κάνει με την εν γένει παράσταση. Και αυτά, όμως, είναι τα κριτήρια που θα χρησιμοποιήσετε, προκειμένου να ενεργοποιήσετε τη διαδικασία του άρθρου 3.

Έρχομαι και λέω κάτι ακόμα. Ποια η χρεία; Δεν καλύπτει την Κυβέρνηση το άρθρο 60 του Οργανισμού Δικαστηρίων; Αυτά δεν τα λέει λίγο-πολύ το άρθρο 60; Το άρθρο 60 προβλέπει τις διαδικασίες και τις περιπτώσεις υπό τις οποίες μπορεί να υπάρξει προσωρινή παύση. Εδώ, λοιπόν, γεννιέται ένα ερώτημα: Αυτή η διαδικασία τι έρχεται να προσθέσει; Και επειδή η απάντηση δεν είναι προφανής, επειδή απάντηση μέχρι σήμερα δεν έχετε δώσει, τι χρειάζεστε αυτό το συγκεκριμένο;

Αρχίζει μία συνέργεια. Και θα σας πω ποια είναι. Η συνέργεια

είναι: κινώ τη διαδικασία του άρθρου 3, προκειμένου να πιέσω το δικαστή να υπαχθεί στη διαδικασία του άρθρου 1.

Όμως τούτο εδώ καταλήγει να γεννά ένα τεράστιο θέμα, εάν είναι να λειτουργεί έτσι. Είπατε, «εμάς δεν έχουν χρώμα οι δικαστές». Κοιτάξτε, εγώ δεν είπα ότι υποχρεωτικά ξανά θα πάρει τη μορφή μίας εκκαθάρισης που θα κάνει η Νέα Δημοκρατία εναντίον δικαστών προσκείμενων στο Π.Α.Σ.Ο.Κ. κ.λπ.. Δεν ισχυρίζομαι τέτοια πράγματα. Φοβούμαι ότι είναι κάτι πολύ λιγότερο και επίσης φοβούμαι ότι αυτό το σχέδιο νόμου δεν είναι αμιγώς πολιτικής εμπνεύσεως -ας το πω έτσι- αλλά είναι μάλλον δικαστικής εμπνεύσεως. Και όταν λέω ότι είναι δικαστικής εμπνεύσεως, εννοώ ότι είναι ένα δημιούργημα που προέρχεται από το χώρο των δικαστών, που έχουν να ξεκαθαρίσουν ζητήματα εσωτερικά και δικά τους. Αυτό, όμως, θα μου επιτρέψετε να σας πω, ότι είναι κάτι στο οποίο εμείς ελπίζω να μην θέλετε να συμπράξουμε, διότι εμείς εκείνο το οποίο θέλουμε να γίνεται, είναι να λειτουργούν οι θεσμοί της δικαιοσύνης.

Το μέγιστο ερώτημα που προκύπτει και για τις δύο περιπτώσεις εγώ θα σας πω, είναι ότι εάν μεν έχουμε προφανώς ανεπαρκείς δικαστές, έχουμε χρέια του άρθρου 1; Δηλαδή δεν υπάρχει έλεγχος, δεν υπάρχει επιθεώρηση, δεν υπάρχει κάποιος να πει, εάν ένας δικαστής είναι ασθενής και δεν μπορεί να χρεωθεί πια δικογραφίες, ότι δεν μπορεί να τις χρεώνεται αυτός ο άνθρωπος; Εάν υπάρχει ένας δικαστής ο οποίος δεν μπορεί να ανταπεξέλθει, για οποιονδήποτε λόγο στα καθήκοντά του, ότι δεν μπορεί να τις χρεώνεται ο άνθρωπος αυτός;

Εάν έχουμε έναν δικαστή που ανησυχούμε για την θητική του ποιότητα, που έχουμε πληροφορίες, εγώ σας λέω -και μπαίνει ένα ζήτημα για το οποίο είναι αυτές οι πληροφορίες- ή εν πάσῃ περιπτώσει έχει γνώση το Δικαστικό Σώμα ότι λειτουργεί με παράνομο τρόπο, ότι έχει φτιάξει παραδικαστικά κυκλώματα και συμμετέχει σε αυτά, δεν υπάρχει τρόπος αυτό να θωρακιστεί, παρά μόνο με μία έκτακτη διαδικασία; Εγώ, λοιπόν, δεν καταλαβαίνω καθόλου ποιο είναι το νόημα της διατάξεως του άρθρου 3 και ομολογώ και το λέω ευθέως ότι γεννιούνται άσχημες σκέψεις για τι προσπαθεί να επιτύχει αυτό το άρθρο.

Θα σας πω δεύτερη παραδείγματα, τα οποία έχουν σχέση και με την τροπολογία την οποία κατέθεσα. Υποτεθείσθω ότι η σκήνη ποινική διώξη εναντίον δικαστού. Η διώξη αυτή προχωρά, πλην όμως δεν έχει εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση, επομένων δεν έχει κριθεί τελικώς από την ποινική δικαιοσύνη αυτός ο δικαστής.

Υποτεθείσθω ότι στα πλαίσια της διδασκαλίας έχει ήδη συνέλθει η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου και έχει κρίνει γι' αυτόν τον δικαστή στα πλαίσια πειθαρχικής διώξεως και στα πλαίσια ακριβώς της διαδικασίας που προβλέπει το άρθρο 60. Τώρα ανοίγει εκ νέου παράθυρο γι' αυτόν εδώ;

Δηλαδή μπορεί, παρ' ότι εκρίθη έτσι όπως εκρίθη -και να το πω ευθέως, γιατί μπορεί να υπάρχει πια ένας διαφορετικός συσχετισμός δυνάμεων στο Ανώτατο Δικαστήριο, να έχουν διαμορφωθεί άλλου τύπου απόψεις στο Ανώτατο Δικαστήριο- να επανακριθεί για το ίδιο ζήτημα που εκρίθη; Μπορεί να ξανανοίξουμε την υπόθεση;

Και περαίτερων που σας πω: Μπορεί, ενώ έχει υπάρξει άσκηση ποινικής διώξεως και δεν έχει αυτή περατωθεί, να υπάρξει απόφαση εδώ με βάση το άρθρο 3, που θα τον αποπέμπει από το Δικαστικό Σώμα και εν συνεχείᾳ αυτός να δικαιωθεί στα ποινικά δικαστήρια και να κρίνουν τα ποινικά δικαστήρια ότι δεν υπήρξε ζήτημα και να τρέχει να ξανά αναβιώσει αυτήν τη διαδικασία;

Οι έκτακτες διαδικασίες έχουν σχεδόν πάντοτε πρόβλημα. Γιατί; Γιατί δεν είναι δοκιμασμένες, γιατί δεν είναι διαδικασίες που βγήκαν μέσα από τη ζύμωση του χρόνου, ώστε να δοκιμαστούν τα λάθη τους, η ανεπάρκεια στις λειτουργίες τους και να παρεμβάσεις νομιθετικές. Και τούτο εδώ που θεσπίζετε είναι μία έκτακτη διαδικασία.

Ειλικρινώς, εγώ σκεπτόμενος πάντα καλόπιστα, δεν μπορώ να καταλάβω ποιο είναι το σημείο εκείνο που προσπαθείτε να λύσετε με το άρθρο 3 και ξανά είπα, παρ' ότι καταλαβαίνω τι είναι αυτό το οποίο προσπαθεί να λυθεί με το άρθρο 1, ότι διατηρώ την επιφύλαξη μου. Η θέση μας εδώ είναι ότι θα στηρί-

ξουμε το άρθρο 1 και το άρθρο 2, αλλά βεβαίως δεν μπορούμε σε καμία περίπτωση να στηρίξουμε το άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ τον κ. Βορίδη και για την εξοικονόμηση χρόνου.

Επανερχόμαστε στον κατάλογο των ομιλητών.

Το λόγο έχει ο κ. Τζαβάρας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Παρ' όλο που μετά την άνοδο στο Βήμα του κυρίου Υπουργού η καλλιέπειά του και η πληρότητα των επιχειρημάτων που διατύπωσε δυσχεράινουν το έργο εμού, ως υπερασπιστού του συγκεκριμένου νομοσχέδιου, θα ήθελα να εκφράσω κάποιες σκέψεις οι οποίες δεν έχουν διατυπωθεί μέχρι τώρα ή αποτελούν τον αντίλογο σ' αυτά τα επιχειρήματα, που αδικούν το συγκεκριμένο νομοσχέδιο και διατυπώθηκαν κατά τρόπο που δεν θα έλεγα ότι άξιζε από την Αντιπολίτευση, εναντίον αυτής της πολύ μεγάλης και πολύ σημαντικής μεταρρύθμισης, η οποία, στο δικαστικό τουλάχιστον χώρο, αποτελούσε πάγιο αίτημα όλων των επαγγελματικών οργανώσεων, τόσο της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων, όσο και της Ολομέλειας των Προέδρων των δικηγορικών συλλόγων.

Το πρώτο που θα ήθελα να επισημάνω είναι ότι μας διαφεύγει της πως, όσον αφορά στην ουδετερότητα της δικαιοσύνης, αυτή πλέον δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως πρόβλημα, από τη στιγμή που τουλάχιστον στη σύγχρονη κοινωνιολογία των θεσμών -και ειδικότερα αναφέρομαι στον Πιερ Μπουρντιέ- το δικαστικό πεδίο πλέον δεν είναι τίποτε άλλο παρά εκείνος ο κοινωνικός χώρος όπου αναπτύσσονται επαγγελματικοί και κοινωνικοί αγώνες που έχουν ως διακύβευμα τη διεκδίκηση του μονοπατίου της ορθής εκφοράς, της ερμηνείας και της εφαρμογής του νόμου.

Επομένως, στα πλαίσια αυτού ακριβώς του πεδίου θα πρέπει να αντιμετωπιστεί οποιαδήποτε εποικοδομητική προσέγγιση του συγκεκριμένου νομοσχέδιου, αφού ως στόχο δεν έχει τίποτε άλλο από το να καταστήσει πιο λειτουργική την απονομή της δικαιοσύνης στην Ελλάδα. Αυτό το επισημαίνω ιδιαίτερως, όχι από την άποψη της επιτάχυνσης που άκουσα ότι κατά κόρον έχει «θεοποιηθεί» όσον αφορά την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του συστήματος της απονομής της δικαιοσύνης, αλλά όσον αφορά στις προϋποθέσεις του συστήματος της απονομής της ελληνικής δικαιοσύνης. Πρέπει να είναι επαρκές στην απονομή και στην έκφραση της δικαίας αποτελεσματικότητας, στα θέματα που έχουν σχέση με την επεξεργασία των υποθέσεων που φτάνουν στις βαθμίδες είτε των ανωτέρων είτε των κατωτέρων δικαστηρίων.

Αυτό είναι προφανές, γιατί αυτό που πράγματι κάνει το νομοσχέδιο είναι να αποκαθάρει το δικαστικό πεδίο από τα αρνητικά φαινόμενα, που θα έλεγα ότι αποτελούν και εμπόδια της παραγωγής του δικαίου έργου του δικαστή. Είναι αυτό δηλαδή που αποτελεί εμπόδιο στο να έχουμε μία πλήρη και μία πολύ ευρείας εκτάσεως δικαιούχη απονομή δικαιωμάτων και υποχρεώσεων τόσο στο διοικητικό όσο και στο πολιτικό πεδίο της νομοθεσίας.

Ειδικότερα όσον αφορά στην κριτική που έγινε στη διάταξη του άρθρου 1, αξίζει να σημειωθεί -κι εδώ θα διαφωνήσω με τον εκλεκτό συνάδελφο κ. Κουβέλη- ότι πολύ ορθά αφήνεται η διατύπωση έτσι όπως έχει στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο, γιατί προφανώς η αδυναμία ή η καταλληλότητα των δικαστικών λειτουργών που πρέπει ή θέλουν να αποχωρήσουν από το χώρο της δικαιοσύνης οφείλεται είτε σε λόγους υγείας είτε σε άλλους λόγους, οι οποίοι δεν μπορεί παρά να είναι λόγοι που εμποδίζουν την ικανότητά τους και την καταληλότητά τους να είναι επαρκείς στην αντιμετώπιση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων. Βέβαια, αυτούς τους λόγους τους επικαλούνται -αυτό λέει παρακάτω το συγκεκριμένο νομοσχέδιο- οι ίδιοι. Άρα, λοιπόν, αφήνεται μία πολύ ευρεία επιλογή σ' αυτόν που θέλει να αποχωρίσει, να επικαλεσθεί οποιονδήποτε λόγο οδηγεί στο να είναι ακατάληλος στο να ανταποκριθεί ή στο να συνεχίσει να ανταποκρίνεται στα δικαστικά του καθήκοντα.

Και βέβαια, όσον αφορά στο άλλο πολύ μεγάλο ζήτημα -το οποίο πιστεύω ότι κατά τρόπο καταχρηστικό αποτέλεσε αντικείμενο άστοχης κριτικής, θα έλεγα εν πολλοίς και αγοραίας- το θέμα της απομάκρυνσης που προβλέπει το άρθρο 3, πράγματι

αυτό το συγκεκριμένο άρθρο, το οποίο κατά τις απόψεις τις Αντιπολιτεύσεως αποτελεί μελανό σημείο του νομοσχέδιου, κατά την προσωπική μου άποψη αποτελεί αυτό το πολύ δυνατό σημείο της μεταρρυθμιστικής πνοής που έχει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Γιατί, πραγματικά, πρώτον -και αυτή είναι η πολύ μεγάλη διαφορά που έχει από το εγχείριμα που είχε γίνει το 1983 με τον v. 1390- αναγνωρίζει ρόλο στο δικηγορικό κόσμο, στη συγκεκριμένη διαδικασία της απομάκρυνσης. Και αυτό είναι ένα πολύ δυνατό σημάδι μιας πολύ ανοιχτής αντιμετώπισης του ρόλου που παίζει ο δικηγόρος μέσα στη δίκη.

Γιατί δεν πρέπει να ξεχνάμε, κύριοι συνάδελφοι -και αυτό το λέω με υπερηφάνεια, γιατί επί είκοσι επτά χρόνια υπήρξα μαχόμενος δικηγόρος - ότι η λειτουργία του δικηγόρου μέσα στη δίκη προσδίδει σε αυτή τη διαδικασία το αγωνιστικό της περιεχόμενο. Γιατί δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η δίκη πήρε τη μορφή του αγώνα, από τη στιγμή που μπήκαν συνήγοροι στη συγκεκριμένη διαδικασία είτε από εκείνη την παλιά εποχή στη Μεγάλη Ελλάδα με τον Κόρακα και τον Τεισία είτε και ακόμα σήμερα, όπου οι υπερασπιστές της πολιτικής αγωγής ή οι συνήγοροι της υπεράσπισης δεν κάνουν τίποτε άλλο από το να αγωνίζονται σ' έναν αγώνα, ο οποίος έχει ως κατάληξη το να υπάρξει η τομή της υπόθεσης, που κάθε φορά φέρεται ενώπιον της δικαιοσύνης.

Και ένα δεύτερο σημείο, το οποίο πραγματικά είναι πολύ δυνατό στο νομοσχέδιο αυτό, είναι αυτό που σύμπασα η Αντιπολίτευση εθεώρησε ως σημείο καχυποψίας, ως σημείο που μπορεί να ανοίξει μεγάλες πόρτες σε αυθαιρεσίες. Αυτό είναι ακριβώς το ότι, επειδή η δικαστική εξουσία έχει το αρνητικό προνόμιο να μην έχει πλήρη δημοκρατική νομιμοποίηση, αφού δεν πηγάζει από το λαό, γι' αυτό θα πρέπει όλοι να κηδόμεθα του κύρους και της αξιοπρέπειας του δικαστικού λειτουργού, ώστε να έχει και παράσταση, ώστε να έχει και ήθος, ώστε να έχει και κατάρτιση, ώστε να είναι και αποδοτικός.

Γ' αυτό, ακριβώς και αυτό που πρέπει να εννοήσουμε ως παράσταση δεν είναι τίποτε άλλο παρά -γιατί εκεί παραπέμπειν έννοια της ρωμαϊκής dignitas, αυτής της πολύ σημαντικής λέξης, που δυστυχώς η αρχαία ελληνική φιλολογία δεν έχει αντίστοιχη της και δεν είναι τίποτε άλλο από τον αγώνα που πρέπει να κάνει καθημερινά ο δικαστής, ώστε να είναι αντάξιος της αποστολής και του καθήκοντος, το οποίο μέσα στην κοινωνία καλείται να επιτελέσει.

Με αυτές τις σκέψεις, σας καλώ να ψηφίσετε αυτό το νομοσχέδιο, γιατί πράγματι είναι μεταρρυθμιστικό και πράγματι δίνει λύσεις σε πολλά προβλήματα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Παρά το ότι κάνατε μεταπτυχιακό στη Γαλλία, έχετε εγγλέζικη συνέπεια.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Να στε καλά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Η Βουλευτής Ηρακλείου κ. Μαρία Σκραφνάκη έχει το λόγο.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Δηλαδή οι γαλλόφωνοι είμαστε ασυνεπείς, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Όχι, αλλά στερείσθε τέτοιας φήμης.

Ορίστε, κυρία συνάδελφε.

ΜΑΡΙΑ ΣΚΡΑΦΝΑΚΗ: Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι το παρόν νομοσχέδιο δεν λύνει τα προβλήματα της δικαιοσύνης, που είναι δυστυχώς πάρα πολλά.

Θα σας μεταφέρω την εμπειρία μου από το Ηράκλειο, που άσκησα το επάγγελμα της δικηγόρου. Στο Ηράκλειο αυτή τη στιγμή υπηρετούν λίγοι δικαστές και λίγοι δικαστικοί υπάλληλοι, υπάρχουν πάρα πολλές υποθέσεις και οι υποδομές είναι αθλιες.

Τα προβλήματα αυτά έχουν τεθεί υπόψιν του Υπουργού Δικαιοσύνης, τόσο με αναφορές του Δικηγορικού Συλλόγου, αλλά και με ερωτήσεις που έχουμε καταθέσει Βουλευτές του Νομού για τη δημιουργία νέου εφετείου στο Ηράκλειο, ώστε να ξυπηρετούνται οι πολίτες της ανατολικής Κρήτης, για την ανέγερση νέου δικαστικού μεγάρου, γιατί το σημερινό στεγάζεται

σε ακατάλληλες εγκαταστάσεις, για την ανέγερση νέου σωφρονιστικού καταστήματος και τη στελέχωση και μετεγκατάσταση του υποθηκοφυλακείου, που στεγάζεται και αυτό σε εντελώς ακατάλληλους και ανεπαρκείς χώρους.

Ζητούμε από το Υπουργείο να επιλύσει άμεσα αυτά τα προβλήματα, γιατί είναι επείγοντα και χρόνια προβλήματα, που δεν τιμούν κανένα να διαιωνίζονται, σε έναν νομό, με τόσο μεγάλη προσφορά στη χώρα και στην εθνική οικονομία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτή τη στιγμή έχουμε μια μεγάλη επιβράδυνση απονομής της δικαιοσύνης. Προσπαθεί κανείς να βρει το δίκιο του και χρειάζεται τουλάχιστον έξι έως επτά χρόνια, μέχρι να τελειώσει η υπόθεσή του. Έχει πληγεί ανεπανόρθωτα το κύρος της δικαιοσύνης και θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης του κόσμου στο θεσμό της δικαιοσύνης. Θα πρέπει, προκειμένου να γίνεται σύντομη η απονομή της δικαιοσύνης, να ελαφρυνθούν τα πινάκια με την αποποινικοποίηση πολλών υποθέσεων. Για παράδειγμα, παραβάσεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, όπως το δίπλωμα κυκλοφορίας, καταλήγουν στο ποινικό δικαστήριο, ενώ θα μπορούσαν να επιβάλονται μόνο διοικητικά πρόστιμα.

Ένα άλλο θέμα πολύ σημαντικό, αφορά στην ανεπαρκή στέλέχωση των δικαστηρίων και την υστέρηση σε υποδομές. Πιστεύω, ότι επειδή υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις σε προσωπικό, θα πρέπει να γίνονται συχνότερα διαγωνισμοί για δικαστές και δικαιοστικούς υπαλλήλους και να προκηρύσσονται περισσότερες θέσεις. Οι διαγωνισμοί γίνονται μία φορά το χρόνο και φέτος είδαμε να προσλαμβάνονται πολύ λιγότεροι δικαστές, από ότι τις προηγούμενες χρονιές.

Επίσης, είναι χρέος της πολιτείας να διασφαλίζει άριστες συνθήκες στους πολίτες και στους δικαιοστικούς λειτουργούς, ώστε και αυτοί να παρέχουν το καλύτερο προς τον πολίτη αποτέλεσμα. Το Υπουργείο πρέπει άμεσα –κατά την άποψή μου– να ξεκινήσει την κατασκευή δικαστικών μεγάρων, όπου αυτά απαιτούνται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν σχέδιο νόμου που ρυθμίζει την αποχώρηση των δικαστικών λειτουργών, ισχυρίζεται η Κυβέρνηση ότι θα επιφέρει εξυγίανση στη δικαιοσύνη και θα εξαλείψει τις κακοδαιμονίες, επιφέροντας απρόσκοπτη, ταχεία και ορθή απονομή της δικαιοσύνης. Κατά την άποψή μου, ελλοχεύουν κίνδυνοι στη ρύθμιση του προτεινόμενου νομοσχεδίου, για την απομάκρυνση των δικαστικών λειτουργών. Η οικειοθελής αποχώρηση για σοβαρούς λόγους υγείας, θα πρέπει να είναι ο μοναδικός λόγος αποχώρησης των δικαστών και μάλιστα, χωρίς χρονικούς περιορισμούς.

Εντάσσεται για παράδειγμα σήμερα κάποιος στο Δικαστικό Σώμα και μέσα σε τρία χρόνια αρρωστάνει βαριά, σε βαθμό που δεν μπορεί να ασκήσει τα καθήκοντά του, ως δικαστής. Πρέπει να μείνει άλλα δέκα χρόνια για να φτάσει στα δεκατρία χρόνια υπηρεσίας, προκειμένου να πάρει σύνταξη; Ή μήπως θα έπρεπε να του παρασχεθεί η δυνατότητα μετακίνησής του, σε κάποια άλλη υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, μέχρι να θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης;

Οι υπόλοιπες περιπτώσεις που αναφέρονται, οι περιπτώσεις δηλαδή ανεπάρκειας των δικαστικών λειτουργών, θα πρέπει, κατά την άποψή μου, να αντιμετωπίζονται, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπει το Σύνταγμα και η οποία οριζεί τη δικαιοσύνη. Δηλαδή μέσα από μία ουσιαστική επιθεώρηση -που δυστυχώς δεν γίνεται ουσιαστική επιθεώρηση- και με την επιβολή πειθαρχικών μέτρων που έτσι και αλλιώς προβλέπονται από το ισχύον νομικό καθεστώς.

Η διάταξη του άρθρου 3, όπου αναφέρεται ότι συντάσσεται ειδική έκθεση για τους δικαιοστικούς λειτουργούς, που παρουσιάζουν, επί ικανό χρόνο, μειωμένη υπηρεσιακή απόδοση, ποιοτική και ποσοτική ή των οποίων η υπηρεσιακή και κοινωνική συμπεριφορά και η εν γένει η παράσταση δεν είναι η προστούσα, θεωρώ ότι είναι ασαφής και αόριστη. Θα πρέπει το περιεχόμενο της λέξης «προστήκουσα» να προσδιοριστεί. Διαφορετικά, μια τόσο ασαφής και γενική διατύπωση, μπορεί να αποτελέσει πηγή αυθαιρεστών. Δεν είναι δυνατόν να μην προστατεύσουμε την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και να αφήνου-

με περιθώρια, με βάση τέτοιες ασαφείς και έκτακτες διατάξεις, να ταλαιπωρηθούν άξιοι καθόλα δικαστικοί λειτουργοί, των οποίων το ανεξάρτητο φρόνιμα, ίσως να ενοχλεί την Κυβέρνηση. Και εάν συμβεί αυτό, θα κλονιστεί ακόμη περισσότερο η αξιοπιστία και ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, την οποία οφείλουμε να διαφυλάξουμε. Αυτός είναι και ο βασικός λόγος για τον οποίο καταψήφιζω το σχέδιο νόμου, εκτός από τη διάταξη που αφορά την αποχώρηση από το Δικαστικό Σώμα για λόγους υγείας, την οποία κρίνω θετική.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστούμε κι εμείς για την ενδιαφέρουσα αγόρευσή σας και για το ότι εξοικονομήσαμε χρόνο.

Κύριε Υπουργέ, τώρα η διαχείριση του νομοσχεδίου θα περιέλθει σε κρητικά χέρια, διότι την κ. Σκραφνάκη θα διαδεχθεί ο κ. Μαρκογιαννάκης. Οφείλω να πω ότι αδικούνται οι συνάδελφοι αυτή την ώρα...

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Το «κρητικά» με ήτα, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ναι, βέβαια, πάντοτε!

Ιδιαίτερα, τον κ. Μαρκογιαννάκη τον αδικεί η ώρα, γιατί ο κ. Μαρκογιαννάκης και νομικά έχει συγκρότηση γνωστή, αλλά και έχει διατελέσει εισαγγελέας επί πολλά χρόνια.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Μου παραχώρησε το χρόνο της η κ. Σκραφνάκη!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Α, έτσι;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Βεβαίως!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ναι, αλλά οι απαιτήσεις δεν είναι ομοειδείς! Δεν μπορούν να συμψηφιστούν αυτά ούτε να συνυπολογιστούν!

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Αγαπητοί συνάδελφοι, είμαι πολλά χρόνια Βουλευτής και κατά τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια έχει έρθει πλειάς νομοσχεδίων που έγιναν νόμοι του κράτους, που επωδό στην αιτιολογική έκθεση είχαν όλα την ορθή και ταχεία απονομή της δικαιοσύνης. Παρ' ότι, λοιπόν, ήρθαν τόσα νομοσχέδια, έγιναν τόσοι νόμοι, βλέπουμε ότι έχουμε οδηγηθεί και έχουμε φθάσει σ' ένα σημείο, που ταχεία απονομή της δικαιοσύνης δεν έχουμε και όσον αφορά την ορθότητά της δεν ισχύει αυτό το οποίο ακούγεται για «τη γυναίκα του Καίσαρα», ότι «πρέπει και να είναι τιμία και να φαίνεται τιμία», διότι υπάρχει δυστυχώς μία μερίδα της κοινωνίας μας, η οποία δεν το πιστεύει αυτό. Αυτό είναι γεγονός.

Πού οφείλεται αυτό; Πώς οδηγηθήκαμε εδώ που οδηγηθήκαμε; Διότι δυστυχώς δεν κάναμε τα απλά, αυτά τα οποία έπρεπε να γίνουν, και έγιναν πράγματα που δεν έπρεπε να γίνουν. Αγαπητοί συνάδελφοι, κακά τα ψέματα, υπήρχε επιθεώρηση μέχρι πρότιος; Γίνονταν επιθεωρήσεις;

Δεύτερον, ο διευθύνων το δικαστήριο, ο προϊστάμενος του δικαστηρίου, που θα έπρεπε να έχει τον πρώτο λόγο όσον αφορά την αξιολόγηση του δικαστή, είχε αυτόν τον πρώτο λόγο, εάν μάλιστα αναλογιστούμε πώς επιλέγονται και πώς εκλέγονται οι διευθύνοντες στα μεγάλα δικαστήρια της χώρας, με τις εκλογές που γίνονται; Και όταν έχουμε δικαστήρια που απαριθμούν εκατοντάδες δικαστών, που ο προϊστάμενος δεν έχει τη δυνατότητα ούτε καν κατ' ώψη να τους γνωρίσει; Όταν, αγαπητοί συνάδελφοι, γίνονταν διαγωνισμοί στο παρελθόν και είχαμε εκατοντάδες επιτυχόντες, που ασφαλώς δεν υπήρχε δυνατότητα της επιλογής των καλυτέρων.

Όλα αυτά δεν τα είδαμε, δεν τα αξιολογήσαμε και φθάσαμε εκεί που φθάσαμε σήμερα, διότι από τη μία μεριά, επαναλαμβάνω, δεν έχουμε ταχεία απονομή της δικαιοσύνης, με αποτέλεσμα να μην ικανοποιείται ο εν δικαίω ευρισκόμενος, αλλά και στα ποινικά δικαστήρια ιδιαίτερα να μην επιτελεί το σκοπό για τον οποίο επιβάλλεται η ποινή μετά από κάποια χρόνια, αλλά υπάρχει και αυτή η αμφισβήτηση και η αμφιβολία, η οποία καλλιεργείται, αν θέλετε, από πολλούς παράγοντες, μεταξύ των οποίων και εμείς εδώ μέσα, όταν ακούγονται αυτά τα οποία

ακούστηκαν χθες από τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, αυτές οι υβριστικές -δεν είναι απλά επικριτικές- φράσεις για τη δικαιοσύνη.

Το νομοσχέδιο, λοιπόν, κάνει μία αρχή. Το θεωρώ πολύ σωστό και απορώ πώς σήμερα η Αντιπολίτευση δεν το ψηφίζει, όταν, αγαπητοί συνάδελφοι, όπως ακούστηκε και προηγουμένως, όλες οι δικαιοστικές ενώσεις το επικροτούν. Το ζητούσαν και το επικροτούν, όπως διατυπώθηκε. Από την άλλη μεριά, έχουμε παρόμοια ρύθμιση στο παρελθόν και τη ρύθμιση την έκαναν εκείνοι οι οποίοι σήμερα επικρίνουν το νομοσχέδιο κατά παρόμοιο τρόπο και, αν θέλετε, με λιγότερες εγγυήσεις, γιατί θα έρθω στη συνέχεια στο περίφημο άρθρο 3.

Αλλά από εδώ και πέρα το τι θα γίνει, αυτοί οι οποίοι θα κρίνουν είτε την εφαρμογή της εθελούσιας εξόδου είτε το άρθρο 3 είναι δικαιούτες, είναι τα όργανα της δικαιοσύνης, το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο και η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου. Εάν δεν τους εμπιστεύμεθα και εκφράζουμε εδώ την αφιερωτήτη μας και μιλάμε για πογκρόμ, για διώξεις ή οτιδήποτε άλλο και ακούω τον πρώην Πρόεδρο της Βουλής να λέει ότι δημιουργούνται συνθήκες για να έρθουμε να αποκαταστήσουμε στο μέλλον ως εάν αυτήν τη στιγμή δίνουμε ένα μήνυμα, λυπάμαι πάρα πολύ, αλλά τότε δεν είμαστε αντικειμενικοί, δεν είμαστε σωστοί.

Το άρθρο 1, αυτό το οποίο προβλέπει την εθελούσια έξοδο, για μένα είναι απόλυτα σωστό, αλλά και το άρθρο 3. Γιατί, αγαπητοί συνάδελφοι; Διότι τόσα χρόνια, από την πλαδαρότητα η οποία υπήρχε, από την άμβλυνση λειτουργίας της επιθεώρησης, αν θέλετε υπεισερχομένους και του ανθρώπινου παράγοντα, δεν είχαν λειτουργήσει οι θεσμοί, να έχουν φύγει πράγματι κάποιοι δικαστές οι οποίοι δεν έχουν θέση στο Δικαστικό Σώμα. Είμαστε νομικοί οι περισσότεροι εδώ μέσα. Ε, δεν έρουμε ότι τινές των δικαστών έχουν γίνει περιγέλος μεταξύ των συναδέλφων τους λόγω της νομικής αδυναμίας την οποία έχουν, αλλά και κοινωνικά είναι πλήρως απαξιωμένοι από τη συμπεριφορά τους; Δεν το ξέρουμε αυτό το πράγμα;

Νομίζετε ότι όλοι αυτοί θα έρθουν σήμερα να κάνουν αίτηση για εθελούσια έξοδο; Όχι, ασφαλώς. Δεν θα το κάνουν οι περισσότεροι.

Στο άρθρο 3 προβλέπεται μία διαδικασία η οποία είναι πολύ καλύτερη από εκείνη την οποία προέβλεψε το αντίστοιχο άρθρο του ν. 3890/1983 με Υπουργού τον κ. Μαγκάκη. Δρομολογείται μία διαδικασία να δοθεί διέξοδος σε κάποιον ο οποίος έχει μία έκθεση, που δεν είναι κολακευτική και αυτό είναι ενδεχόμενο να τον οδηγήσει στην έξοδο από το Δικαστικό Σώμα.

Είναι προτιμότερο, κύριοι συνάδελφοι, να φύγει μόνος του, από το να αποπεμφθεί στη συνέχεια, απαξιωμένος και κοινωνικά και επαγγελματικά. Γιατί δεν το βλέπουμε έτοι; Γιατί «βλέπουμε το ποτήρι μισοάδειο» και δεν «το βλέπουμε μισογεμάτο»; Δεν μπορώ να το καταλάβω. Εν πάσῃ περιπτώσει, επαναλαμβάνω ότι υπάρχουν όλες οι εγγυήσεις που προβλέπονται από το Σύνταγμα και τους νόμους γύρω από τη λειτουργία της δικαιοσύνης, Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο και Ολομέλεια του Αρείου Πάγου.

Μάλιστα, στο νόμο που ψηφίστηκε το 1983 είχε το δικαίωμα ο Υπουργός να κάνει αυτή τη διαδικασία, ενώ δεν την έχει εδώ η εκτελεστική εξουσία, την έχει μόνο ο επιθεωρητής και τα όργανα της επιθεώρησης γενικότερα. Βλέπουμε, λοιπόν, μια περισσότερο αντικειμενική διαδικασία, την οποία δεν ερχόμαστε να ψηφίσουμε, αλλά τη λοιδορούμε και λέμε ότι υπάρχουν άλλοι σκοποί.

Κύριε Υπουργέ, σε γάντια που ψηφίστηκε το 1983 είχε το δικαίωμα αυτό το νομοσχέδιο, σε συνδυασμό με άλλα νομοσχέδια που φέρατε και ψηφίστηκαν, είναι μία καλή αρχή για να πάμε επιτέλους σε μία δικαιοσύνη την οποία θα εμπιστεύεται απόλυτα ο λαός και θα επιτελεί το καθήκον της.

Βέβαια, πρέπει να γίνουν και άλλα πολλά. Παραδείγματα είπα προηγουμένως. Δεν είναι δυνατόν να έχουμε δικαστήρια με εκατοντάδες δικαστών. Πρωτοδικείο Αθηνών, Εφετείο Αθηνών, αυτά πρέπει να «σπάσουν» σε περισσότερα. Γιατί; Για να έχουμε έναν προϊστάμενο, η δουλειά του οποίου θα είναι να ελέγχει, να νουθετεί, να κατευθύνει, να μπορεί να έχει μια επαφή με

τους υφισταμένους του.

Επίσης, υπάρχει το θέμα του τρόπου επιλογής της ηγεσίας σ' αυτά τα δικαστήρια. Για όνομα του Θεού, μετά από τόσα χρόνια, πλέον έχουμε καταλήξει στο ότι δεν είναι σωστός. Χαίρομαι, διότι άκουσα τον κ. Κακλαμάνη, στη διάρκεια των εργασιών της Επιτροπής να λέει αυτό το πράγμα. Και ο ίδιος ο κ. Κακλαμάνης είπε ότι πρέπει να το ξαναδούμε.

Μη σας διαφεύγει της προσδοκής ότι σε τέτοια δικαστήρια, με εκατοντάδες δικαστών και εκλεγμένους προϊσταμένους, εμφανίστηκαν τα φαινόμενα της «διαφθοράς», τα οποία σήμερα πληρώνει η δικαιοσύνη και ο ελληνικός λαός. Απ' αυτά τα δικαστήρια εκπορεύτηκαν.

Από εκεί και πέρα, κύριε Υπουργέ, θα πρέπει να δούμε το ωράριο. Δεν μπορεί να σταματάνε τα δικαστήρια στις τρεις το μεσημέρι και μετά από διασκέψεις πολλών ωρών να δικάζονται δύο έως τρεις υπόθεσεις. Πρέπει να δούμε κι άλλα πράγματα, την πολυνομία, την αποποιητικότητη και τόσα άλλα, που εγώ πιστεύω ότι είναι στης προθέσεις σας.

Όμως, έχετε εξαγγείλει ένα μέτρο το οποίο, κατά την εκτίμησή μου, ελάχιστα συνεισφέρει στην ορθή απονομή της δικαιοσύνης και γίνονται σκέψεις για άλλες σκοπιμότητες. Κύριε Υπουργέ, εξαγγείλατε νέα εφετεία, έξι μάλιστα στον αριθμό. Έγινε καμία μελέτη, έγινε καμία πρόταση από τον Άρειο Πάγο, όπου εν πάσῃ περιπτώσει ξέρουν καλύτερα τα πράγματα; Κι έρχεστε τώρα ...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό μόνο, κύριε Πρόεδρε.

Έρχεστε και εξαγγέλλετε δεύτερο Εφετείο στη Κρήτη. Για όνομα του Θεού! Είδατε τι συμβαίνει στο υπάρχον Εφετείο, ένα ιστορικό Εφετείο το οποίο επιτέλεσε για πάνω από εκατό χρόνια την αποστολή του λαμπρά; Πράγματι, αυτή τη στιγμή έχει απαξιωθεί. Γιατί; Διότι φοβάμαι ότι μεθοδευμένα έχουν τοποθετηθεί δικαστές, οι οποίοι, πράγματι, δεν επιτελούν σωστά το καθήκον τους, όταν επιστρέφουν εκατοντάδες δικογραφίες χωρίς να εκδώσουν αποφάσεις και αποχωρούν.

Πράγματι, υπάρχει πρόβλημα. Αντί να έρθετε, λοιπόν, να διορθώσετε τα κακώς κείμενα, να στελεχώσετε τη γραμματεία, να στελεχώσετε το δικαστήριο με σωστούς δικαστές, κάνετε δύο εφετεία για να λύσουμε το πρόβλημα. Ε, δεν λύνεται έτσι το πρόβλημα, κύριε Υπουργέ.

Το πρόβλημα λύνεται με σωστούς δικαστές, με σωστά στελεχωμένη γραμματεία, με μηχανογράφηση και με όλες τις σύγχρονες μεθόδους οι οποίες συμβάλλουν στην ταχύτητα και όχι με το να εθελοτυφλούμε μπροστά στο πρόβλημα, να δημιουργούμε άλλο ένα δικαστήριο εκατό μέτρα πιο πέρα για να λυθεί το πρόβλημα.

Δεν λύνεται έτσι, εκτός του ότι δημιουργούνται κοινωνικές αναταράξεις, οι οποίες θα έχουν σοβαρές επιπτώσεις. Επιπλέον, δεν βλέπετε και το οικονομικό; Ως χώρα διανύουμε μία εποχή δύσκολη οικονομικά.

Δημιουργούμε νέες υπηρεσίες, νέα δικαστήρια, νέα δικαστικά τέταρα. Όταν έχουμε το θεσμό, έχουμε το δικαστήριο, δεν φροντίζουμε να το κάνουμε καλύτερο, αλλά πάμε να το διασπάσουμε. Δεν ισχύει μόνο για το Εφετείο της Κρήτης, αλλά και για τα άλλα δικαστήρια, τα οποία εξαγγείλατε και για τα οποία νομίζω ότι θα έρθει η ώρα να μιλήσουμε.

Εντούποις εγώ υπερψηφίζω το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Κύριε Μαρκογιανάκη, δεν έχετε παράπονο. Πήρατε και δυόμισι λεπτά, έστω και από το υπόλοιπο της κ. Σκραφνάκη. Να ενώσω κι εγώ, κύριε Υπουργέ, τη δική μου επισήμανση για την εκλογή των δικαστών. Ήμουν από τους ελαχίστους, μαζί με τον κ. Μαρκογιανάκη και οίτινες άλλους, που είχαμε αντίρρηση τότε, όταν ερχόταν η διάταξη. Η πρακτική δικαίωσε την αντίρρηση, δυστυχώς.

Ο τελευταίος εκ των εγγεγραμμένων ομιλητών είναι ο κ. Γεώργιος Νικητιάδης, ο οποίος έχει και το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚΗΤΙΑΔΗΣ: Ο τελευταίος, αλλά όχι έσχατος!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Όχι. Προσέχω τα

λόγια μου!

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚΗΤΙΑΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν ζητήθηκε αναβολή της σημερινής συζήτησης, ο κύριος Υπουργός επιχειρηματολογώντας για να μην αναβληθεί η συζήτηση είπε ότι είναι μόνο τέσσερα τα άρθρα και δεν θα χρειαστεί πολύ χρόνος. Παρά ταύτα, ο ίδιος μίλησε ακριβώς τριάντα δύο λεπτά, εφτά λεπτά πέρα από τα είκοσι πέντε λεπτά. Κατά συνέπεια χρειαζόταν η συζήτηση ή ο κύριος Υπουργός χρειαζόταν κάποιο χρόνο για να μας πει τι; Να μας πει ότι ο λόγος της Αντιπολίτευσης είναι ένας φτωχός πολιτικός λόγος. Και επιχειρηματολόγησε γι' αυτό το πράγμα.

Ακούστε την επιχειρηματολογία του «πλούσιου» πολιτικού λόγου του: Δεν διαβάσαμε καλά το νομοσχέδιο, γι' αυτό εμείς τοποθετηθήκαμε όπως τοποθετηθήκαμε. Διακατεχόμαστε από άγχος για αντιπολίτευση, γι' αυτό εμείς είπαμε όσα είπαμε. Θέλουμε μια δικαιοσύνη υποταγμένη, αυτή ήταν η δική μας πρόθεση όταν τοποθετηθήκαμε και στην επιτροπή και εδώ για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Και ο κύριος Υπουργός προχώρησε ακόμη περισσότερο. Χαρακτήρισε, όχι απλώς ολίσθημα, αλλά και ντροπή για τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, τον κ. Παπανδρέου, τα όσα είπε χθες εδώ σε σχέση με τη δικαιοσύνη.

Και τι είπε ο κ. Παπανδρέου; Γιατί προφανώς δεν τον άκουσε ο κύριος Υπουργός. Είπε ότι οι προβληματικοί δικαστές, οι επίορκοι δικαστές μετριούνται στα δάχτυλα του ενός χεριού. Κακώς! Πολύ ταπεινά τοποθετήθηκε ο Πρόεδρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ., διότι αν ακούσατε κι όσα είπε πριν από λίγο ο κ. Μαρκογιαννάκης για σωρεία περίγελων δικαστών αντιλαμβάνεστε ότι με πολλή σεμνότη τοποθετήθηκε ο Πρόεδρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ..

Ο κύριος Υπουργός αναφέρθηκε σε πογκρόμ και απειλές που θέλουμε εμείς για τη δικαιοσύνη. Εγώ, κύριε Υπουργέ, θα ρωτήσω το εξής. Την παρέμβασή σας όταν υποβλήθηκε αίτημα για γνωμοδότηση στον κ. Σανιδά για τις κάμερες και γνωμοδότησε ο κ. Σανιδάς –διότι αυτά είναι που κριτικάραμε και άσκησε κριτική κι ο Πρόεδρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ο κ. Παπανδρέου- αυτά πραγματικά τα θεωρείτε ντροπή όσον αφορά στην άσκηση της αντιπολίτευτικής τακτικής του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και ολίσθημα; Θεωρείτε ντροπή το ότι θέσαμε θέμα για τις υποκλοπές; Δηλαδή έχουμε μάθει μέχρι σήμερα, ο ελληνικός λαός έχει μάθει μέχρι σήμερα ποιος παρακολουθεύει τον Πρωθυπουργό, ποιος παρακολουθεύει τους Υπουργούς και ποιος παρακολουθεύει συνολικώς ολόκληρο το πολιτικό φάσμα της ζωής μας; Είναι ντροπή κι ολίσθημα το ότι θέσαμε το θέμα των ομολόγων και θέλαμε να μάθουμε την αλήθεια;

Είπατε εδώ ότι ο κ. Ζορμπάς είπε ότι δεν φταίει κανένας για την ιστορία των ομολόγων. Πότε το είπε αυτό ο κ. Ζορμπάς; Εμείς δεν έχουμε υπόψη μας να είπε ο κ. Ζορμπάς σε κάποιο πόρισμα ότι δεν φταίει κανείς για την ιστορία των ομολόγων. Ούτε οι Πακιστανοί είναι στη φαντασία μας.

Συγχωρήστε μου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την αναφορά όξω από τη συζήτηση του νομοσχέδιου για όλα αυτά τα ζητήματα, αλλά θεώρησα υποχρέωση μου να αποκαταστήσω, κατά τη δική μου εκτίμηση, την τάξη των πραγμάτων σε όσα ανέφερε ο κύριος Υπουργός για τη δική μας αντιπολίτευση. Και θα προσπαθήσω τώρα να εμπλουτίσω το λόγο μου, να μην είναι τόσο φτωχός, σε ότι αφορά την ουσία του νομοσχέδιου που συζητάμε σήμερα.

Κύριε Υπουργέ, εμείς ειλικρινώς θεωρούμε ότι διακατέχεστε από καλή πρόθεση. Το πινεύμα είναι πρόθυμο, η σαρδείνη είναι αδύναμος! Δεν θα σας πούμε εμείς ότι δεν θέλετε να βοηθήσετε στην ταχύτερη απονομή της δικαιοσύνης ούτε θα πούμε ότι τα μέτρα που αναφέρετε στο νομοσχέδιο, δηλαδή η επιτάχυνση, ο εκουγχρονισμός, η εξυγίανση που θα επιτευχθεί δεν είναι κάπι που το θέλουμε όλοι μας.

Όμως, μεγάλες κουβέντες, κύριε Υπουργέ. Δείτε τι επιτυχία είχε και έχει μέχρι σήμερα η υποχρεωτική απόπειρα συμβιβασμού, για να δούμε αν επιτυγχάνουμε την ταχυτέρα απονομή της δικαιοσύνης,

Εντοπίστε τα αίτια, δείτε τι κίνητρα πρέπει να δοθούν για να ασκήσουν επιτέλους και οι δικηγόροι τη διαδικασία αυτή που

πραγματικά θα επέφερε ταχύτερη απονομή της δικαιοσύνης! Δείτε την ενίσχυση του θεσμού της διαιτησίας. Δείτε τις αμοιβές των δικηγόρων και όλο το σύστημα. Δείτε την κάλυψη των κενών θέσεων δικαστών και δικαστικών λειτουργών.

Δείτε την Κω, κύριε Υπουργέ -σας έχω κάνει και μια ερώτηση- όλο το βόρειο συγκρότημα Δωδεκανήσου, Λέρος, Πάτμος. Ένα χρόνο -παγκόσιμο ρεκόρ!- κλειστά δικαστήρια, αρνησιδικία. Ένα χρόνο κλειστά δικαστήρια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι!

Αυτά πρέπει να δούμε για να μιλήσουμε πράγματι για ταχύτερη απονομή της δικαιοσύνης. Δείτε στη Ρόδο τι γίνεται. Πηγαίνετε σε αίθουσα τεσσάρων τετραγωνικών, όπου στοιβάζονται μέσα σε κουζίνα δικαστές, δικηγόροι, διάδικοι, μάρτυρες για να εκδικάσουν μια υπόθεση. Αυτά πρέπει να δούμε για να δούμε την ταχύτερη απονομή της δικαιοσύνης.

Είπατε, κύριε Υπουργέ, ότι το νομοσχέδιο είναι σημαντικότατο, όταν επιχειρηματολόγησαν οι συνάδελφοί μας της Αντιπολίτευσης για την αναβολή της συζήτησης. Ξέρετε πού βλέπω τη μεγάλη σημαντικότητα; Στο ότι τριάντα εφτά ετών, αν εφαρμοστεί στενά με το γράμμα του νόμου οποιαδήποτε περίπτωση, κάποιος θα πάρει σύνταξη! Αυτό είναι το σημαντικό που πρέπει να δούμε για να δούμε πώς θα το αποφύγουμε. Τριάντα εφτά ετών ένας δικαστής θα μπορεί να πάρει σύνταξη με το σχέδιο νόμου που συζητάμε σήμερα!

Μου φαίνεται ότι μας διακατέχει όλους εμάς στρουθοκαμπηλόμορς. Όσους και αν ρωτήσαμε για αυτό το σχέδιο νόμου μας είπαν, ξέρετε, είναι συγκεκριμένος αριθμός δικαστών αυτοί που πρέπει να φύγουν. Δεν τους λέμε με το όνομά τους, αλλά λίγο πολύ τους ξέρουμε όλοι.

Τι είναι αυτό; Να μην αναφερόμαστε στα πράγματα με το όνομά τους; Να μιλάμε για εκσυγχρονισμούς και επιταχύνσεις της απονομής της δικαιοσύνης, όταν έχουμε ένα συγκεκριμένο αριθμό και επειδή είναι το δικό μας σύστημα ανίκανο να τους αντιμετωπίσει, να κάνουμε σχέδιο νόμου για κάτι που δεν θα χρειαζόταν σε καμμία πολιτισμένη χώρα σχέδιο νόμου και νόμο για να μπορέσουμε να αποφύγουμε όλα αυτά τα προβλήματα;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η οροφή των εκατό είναι από μόνη της ένα πρόβλημα. Τι πάει να πει μέχρι εκατό; Δηλαδή, αν υποβληθούν διακόσιες αιτήσεις και γίνουν δεκτές οι εκατό, θα υπάρχουν εκατό ψυχικώς ασθενείς δικαστές που θα ξέρουμε ότι είναι εκεί και δικάζουν; Και θα το ξέρει ο ελληνικός λαός; Και εμείς δεν θα τους δώσουμε τη δυνατότητα να φύγουν και ο κόσμος θα ξέρει ότι δικάζουν;

Και κάτι άλλο. Εφευγαν κάποιοι δικαστές κριθέντες ως πάσχοντες. Μήπως θα έχει δικαίωμα αναψυλάφησης ο Έλληνας πολίτης που θα τον έχει δικάσει ένας τέτοιος δικαστής και που για πρώτη φορά θα αντιληφθεί ότι αυτός που τον δίκασε και έκρινε την υπόθεσή του έπασχε ψυχικά; Ερώτημα θέτω. Ερώτημα, αλλά πώς θα το αντιμετωπίσετε αυτό στο μέλλον.

Κλείνοντας, στο άρθρο 3 είπα και στην Επιτροπή, κύριε Υπουργέ -και αυτό θα πρέπει να το δούμε συνολικώς όλοι και είναι θέμα και της Δημόσιας Διοίκησης- ότι κάποτε πρέπει να λειτουργήσουμε με δεικτές απόδοσης; Τι πάει να πει ποιοτική και ποσοτική απόδοση;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μόνο ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Το ερώτησης και ο συνάδελφος πριν. Πόσες αποφάσεις, τι είδους αποφάσεις, πώς κρίνουμε την ποιοτική απόδοση ενός δικαστή και την ποσοτική απόδοσή του; Αν έχει ένας δικαστής μια δικογραφία τεσσάρων χιλιάδων σελίδων και κάνει πέντε χρόνια να εκδώσει απόφαση, πώς θα κριθεί;

Άρα, δεν έχουμε τρόπο να κρίνουμε. Αυτή είναι η ψυχρή αλήθεια που πρέπει να στηγάνησε στην απόδοση.

Κλείνω, κύριε Υπουργέ, λέγοντας ότι με το να καθιερώνετε τρόπο να μπορούν επιτροπές να διώχνουν δικαστές από το Σώμα, η επικεφαλίδα του νομοσχέδιου θα έπρεπε να είναι «Αποχώρησης και εκδίωξης δικαστών».

Είχατε ένα νομοσχέδιο που πραγματικά θα μπορούσαμε να το ψηφίσουμε, αν δεν είχε το άρθρο 3 και συζητάσαμε κάποιες άλλες διατάξεις. Το φέρατε και το κάνατε με έναν τέτοιο τρόπο που είναι αδύνατο να το ψηφίσουμε και γι' αυτό το κατα-

ψηφίζουμε!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Το λόγο έχει ζητήσει για πρωτολογία ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας και πρώην Υπουργός κ. Πάνος Παναγιωτόπουλος, Βουλευτής Β' Αθηνών.

Τα είπα όλα, κύριε Παναγιωτόπουλε.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ίσως ξεχάστηκε κάτι ακόμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Εν περιλήψει, εννοείται.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Θα είχε σημασία σε αυτήν την Αίθουσα, μια και είμαστε μόνο δικηγόροι, αν δεν κάνω λάθος.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το υπό συζήτηση νομοσχέδιο μπορεί να έχει λίγα άρθρα, αλλά επιτρέψτε μου να πω ότι η ουσιαστική πολιτική και κοινωνική σημασία ενός νομοθετήματος δεν υπαγορεύεται από το πλήθος των σελίδων και των άρθρων. Καταδεικνύεται από το περιεχόμενό τους.

Νομίζω, λοιπόν, ότι είναι ένα ιδιαίτερα σημαντικό νομοσχέδιο, γιατί αφορά τα θέματα της ορθότητας και της αποτελεσματικότητας στην απονομή δικαιοσύνης, που αποτελούν θέματα ουσίας για το δημοκρατικό μας πολίτευμα και κυρίως, για τον τρόπο με τον οποίο βιώνουν αυτές τις διαδικασίες του δημοκρατικού πολιτεύματος οι πολίτες στην καθημερινότητά τους.

Σε τελευταία ανάλυση, η δικαιοσύνη είναι το πιο κρίσιμο καταφύγιο για τον κάθε πολίτη, όταν αισθάνεται ότι αδικείται. Περισσότερο δε, η δικαιοσύνη και η διαδικασία απονομής της δικαιοσύνης είναι το τελευταίο καταφύγιο για τον πολίτη που αισθάνεται αδύνατος μέσα στις συμπληγάδες της καθημερινότητας και των αντιπαραθέσεων και αντιπαλοτήτων που δημιουργούνται εκεί.

Η Κυβέρνηση δεν ισχυρίζεται ότι στα τέσσερα χρόνια που κυβερνά η Νέα Δημοκρατία έχει λύσει όλα τα προβλήματα, τα οποία κληρονόμησε από την εποχή του Π.Α.Σ.Ο.Κ., προβλήματα πολλά που αφορούν τις υποδομές, τις διαδικασίες αλλά επιτρέψτε μου να πω ότι αφορούν και την ποιότητα των στελεχών της δικαιοσύνης.

Ως μία γενική διαπίστωση, η δημοσιογραφία υπήρξε το θορυβώδες κομμάτι της επαγγελματικής μου δραστηριότητας. Η δικηγορία και μάλιστα η ποινική, υπήρξε το αθόρυβο, αλλά, επιτρέψτε μου να πω, εξίσου ουσιαστικό. Επειδή είχα την τιμή, λοιπόν, να κάνω μαχόμενη δικηγορία, θα σας πω και νομίζω ότι θα συμφωνήσουμε ότι στην Ελλάδα, ο μέσος όρος των δικαστικών λειτουργών είναι υψηλός. Να το πούμε απλά, έχουμε καλούς δικαστές και ο Έλληνας πολίτης μπορεί να έχει εμπιστοσύνη ότι, προσφεύγοντας στις υπηρεσίες της ελληνικής δικαιοσύνης, θα βρει στο τέλος το δίκαιο του. Αυτός είναι ο κανόνας.

Υπάρχουν, όμως και εξαιρέσεις και νομίζω ότι ακριβώς στην αντιμετώπιση τέτοιου είδους εξαιρετικών, αλλά υπαρχουσών περιπτώσεων μέσα στο Δικαστικό Σώμα, εστιάζει την προσοχή του το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Είναι γνωστό και έχουμε καταγγελίες και διά του Τύπου ότι έχουμε συνεδριάσεις δικαστηρίων στις οποίες ορισμένα από τα μέλη του δικαστηρίου που κάθονται πίσω από την έδρα απολαμβάνουν περισσότερο τη συνάντησή τους με το Μορφέα -κατά το κοινώς λεγόμενον, τους παίρνει ο ύπνος- παρά ασχολούνται με την ακροαματική διαδικασία. Αυτή είναι η αλήθεια. Και δυστυχώς δεν είναι μία, είναι παραπάνω από τη μία περιπτώσεις.

Έχουμε άλλες περιπτώσεις, όπου εμφανίζονται δικαστές στην έδρα να δικάσουν και αρχίζουν και μοιράζουν χρόνια ποινής λες και είναι κουφέτα, χωρίς να έχουν διαβάσει δικογραφίες, χωρίς να έχουν ούτε καν διαβάσει -διορθώνων τα όσα είπαχωρίς να έχουν καν αντιληφθεί, έστω και με απλό φυλλομέτρημα, το περιεχόμενο της δικογραφίας. Το βλέπουμε αυτό.

Έχουμε άλλες περιπτώσεις -επιτρέψτε μου να πω- δικαστών οι οποίοι ασκούν εκείνη τη στιγμή -μάλλον, λειτουργούν με την ιδιότητα του ανακριτού- που θεωρούν ότι ο καλύτερος τρόπος για να κατοχυρωθούν έναντι της όποιας κοινωνικής κριτικής, είναι να αποφασίσουν προφυλακίσεις και να γεμίζουν τις φυλα-

κές, στερώντας έστω και προσωρινά την ελευθερία, αυτό το ύψιστο αγαθό, σύμφωνα με το Σύνταγμα, της ελληνικής δημοκρατικής πολιτείας, για να κατοχυρωθούν οι ίδιοι έναντι της όποιας κοινωνικής κριτικής ή της κριτικής των media. Λέει μέσα: «Άσε τον να πάει μέσα και βλέπουμε», αρνούμενοι να σκεφθούν εκείνη τη στιγμή τι σημαίνει αυτό, έστω η προσωρινή στέρηση της ελευθερίας του πολίτη, όταν δεν συντρέχουν απολύτως οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις τόσο από το νόμο, από την ελληνική συνταγματική τάξη, όσο και από τους ισχύοντες δικονομικούς κανόνες.

Λοιπόν, το να μη λειτουργεί σωστά η δικαιοσύνη αποτελεί μία μεγίστη θεσμική ανισορροπία, αλλά αποτελεί και μία βασική ανατροπή των αρχών της συνταγματικής τάξης της ελληνικής δημοκρατικής πολιτείας.

Η Κυβέρνηση πάριμε μέτρα και οφείλουμε να πούμε ότι σε αυτά τα τέσσερα χρόνια έχουν γίνει πολλά. Και πρέπει να πω ότι, παρ' ότι έχει θητεία ολίγων μηνών στην καρέκλα του Υπουργού Δικαιοσύνης ο τέως Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Σωτήρης Χατζηγάκη, έδειξε από την αρχή και σε επίπεδο βουλήσεως, αλλά και σε επίπεδο αποτελεσμάτων, ότι θέλει να είναι μια πολιτική γηγεσία παρεμβαίνουσα, μια πολιτική γηγεσία που δημιουργεί, μια πολιτική γηγεσία που εργάζεται και φέρνει αποτελέσματα σε αυτήν την προσπάθεια όλων μας για να έχουμε ουσιαστικότερη και δικαιότερη απονομή δικαιοσύνης.

Αυτό το οποίο δεν καταλαβαίνων είναι τη διάχυτη καχυποψία, η οποία παρακολουθεί πάνω ή κάτω από τις γραμμές τον πολιτικό λόγο κορυφαίων κοινοβουλευτικών στελεχών του Π.Α.Σ.Ο.Κ., όταν αναφέρονται σε ζητήματα δικαιοσύνης.

Αυτό το οποίο βεβαίως πρέπει να σας πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι μου προκάλεσε θλίψη, αλλά και κατάπληξη, ήταν η χθεσινή παρουσία σε αυτήν την Αίθουσα του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Προέδρου του Π.Α.Σ.Ο.Κ., του κ. Γιώργου Παπανδρέου. Είναι ένας πολιτικός τον οποίο τον σέβομαι ως πρόσωπο, τον σέβομαι ως δημόσιο αξίωμα. Άλλα θεωρώ ότι είτε ο ίδιος έσφαλε, είτε αυτοί που τον συμβούλευσαν έσφαλαν, με αποτέλεσμα να εμφανιστεί ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας και να δημιουργήσει με τη συμπεριφορά του εικόνα και συνθήκες μιας αντιδημοκρατικής εκτροπής. Διότι η επίθεση την οποία επιχείρησε χθες ο κ. Γιώργος Παπανδρέου εναντίον της δικαιοσύνης και εναντίον κορυφαίων ανωτάτων εισαγγελικών και δικαστικών λειτουργών της ελληνικής δικαιοσύνης ήταν αντιδημοκρατική, συκοφαντική, υβριστική, απαράδεκτη.

Δεν είναι δυνατόν να ακούμε στις αίθουσες του ελληνικού Κοινοβουλίου -είτε στις αρμόδιες επιτροπές, είτε στην Αίθουσα της Ολομέλειας- να είναι μόνιμος στόχος του Π.Α.Σ.Ο.Κ. ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου κ. Γιώργος Σανιδάς, ένας έγκριτος, διακεκριμένος, νομομαθής, επιστήμων εισαγγελικός λειτουργός, ο οποίος κατηγορείται, διότι πιστός στον όρκο του κάνει τη δουλειά του, όπως πρέπει.

Στο κάτω-κάτω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι οποίοι έχετε διακονήσει τη δικηγορία πριν εκλεγείτε σε αυτήν την Αίθουσα -και είναι σημαντικό ο πολιτικός να προέρχεται από τον επαγγελματικό στίβο της ζωής- γνωρίζετε πολύ καλά και το ξέρετε και το έχετε ζήσει και το έχετε βιώσει -αλλά γνωρίζετε να διαβάζετε και τις κείμενες διατάξεις- ότι όταν ο κ. Σανιδάς συνέταξε τη συγκεκριμένη εγκύκλιο για τις κάμερες, για την οποία σήμερα αποτελεί στόχο το Π.Α.Σ.Ο.Κ., ανταποκρίθηκε σε υποχρέωσή του που προκύπτει από τον Οργανισμό των δικαστών. Και επιπλέον, ανταποκρίθηκε σε αίτημα που του υπέβαλε το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας. Και δεν έκανε τίποτα περισσότερο και τίποτα λιγότερο, παρά να περιγράψει και να συμπεριλάβει σε αυτήν την εγκύκλιο του, όλα αυτά που προβλέπει η ελληνική έννομος τάξη για το συγκεκριμένο ερώτημα, το οποίο του ετέθη από το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας.

Μέσα από αυτήν τη διαδικασία προέκυψαν και τα συγκεκριμένα κενά, τα οποία ήλθε η Κυβέρνηση, με μια γενναία νομοθετική πρωτοβουλία, να συμπληρώσει. Δεν επιθυμούμε η χώρα να έχει κράτος δικαστών. Ισχύει η διάκριση των εξουσιών από την εποχή του Διαφωτισμού και του Μοντεσκιέ μέχρι σήμερα. Και η συνταγματική τάξη της ελληνικής πολιτείας σέβεται και εφαρ-

μόζει απολύτως αυτήν τη διάκριση των εξουσιών.

Αφήστε, όμως, τη δικαιοσύνη να κάνει τη δουλειά της. Εδώ εμφανίστηκαν κορυφαία κοινοβουλευτικά στελέχη του ΠΑ.ΣΟ.Κ. αυτές τις μέρες, για να υπαγορεύουν στους ανακριτές και τους εισαγγελείς, πώς έπρεπε να γίνει η προφυλάκιση και αν έπρεπε να γίνει η προφυλάκιση της κ. Τσέκου. Μα, είναι σοβαρά πράγματα αυτά; Θα υπαγορεύουμε από αυτήν την Αίθουσα τις διαδικασίες και τα κριτήρια με τα οποία θα πρέπει να προφυλακίζεται κάποιος;

Αντιλαμβανόμαστε ότι η εικόνα που έχει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. για τη δικαιοσύνη είναι τελείως διαφορετική. Και αυτό δεν το λέω εγώ. Εγώ σήμερα δεν θέλω να αμφισβητήσω τις καλές προθεσμίες των Βουλευτών, συναδέλφων της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, αλλά αυτό το οποίο έχει στη μνήμη του ο ελληνικός λαός είναι τα όσα έγιναν στο χώρο της δικαιοσύνης επί των κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ..

Τι επικρατούσε τότε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Επικρατούσε η αντίληψη της νηγετικής ομάδας του ΠΑ.ΣΟ.Κ., που απλά θα πω ότι ήθελε θεραπαινίδα τη δικαιοσύνη.

Και την ήθελε θεραπαινίδα και στις κατώτατες και στις μεσαίες και στις ανώτατες βαθμίδες. Δεν θέλω να αναφερθώ –δεν μου επιτρέπει ο χρόνος– σε συγκεκριμένες περιστάσεις, αλλά νωπές είναι ακόμα στη συλλογική μνήμη του ελληνικού λαού οι εικόνες επεισοδίων μέσα στις αίθουσες των δικαστηρίων με μεταφερομένους οπαδούς με πούλμαν, επεισοδίων μέσα στις αίθουσες των δικαστηρίων.

Δεν τα θυμόμαστε αυτά; Τα ξεχάσαμε αυτά; Θυμόμαστε τους προπτηλακισμούς; Θυμόμαστε εφημερίδες του ΠΑ.ΣΟ.Κ. που είχαν εξιδικεύει τότε σε προσωπικές, ανοίκειες, συκοφαντικές, υβριστικές επιβεβαίες εναντίον ανωτάτων λειτουργών της δικαιοσύνης και εισαγγελέων;

Αυτή είναι η αλήθεια. Προς τι λοιπόν αυτό το μίσος, αυτές οι επιθέσεις, αυτές οι ύβρεις, αυτές οι συκοφαντίες; Αφήστε τον κ. Σανιδά να κάνει τη δουλειά του όπως την κάνει, σεβόμενος κατά τον καλύτερο τρόπο τον όρκο του, τα καθήκοντά του και την αποστολή του, καθώς και όλους τους Έλληνες και τις Ελλήνιδες δικαστές, διότι όπως σας είπα, ο τόπος έχει ανάγκη από ανεξάρτητη δικαιοσύνη. Οι Έλληνες πολίτες έχουν το δικαίωμα σε μία δίκαιη δίκη από το φυσικό τους δικαστή.

Ας αφήσουμε, λοιπόν, τη δικαιοσύνη να κάνει τη δουλειά της και ας διαμορφώσουμε μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα θεσμικές διαδικασίες τέτοιες, ώστε να εγγυώνται αυτήν την ανεξαρτησία και αυτήν τη δίκαιη διαδικασία απονομής δικαιοσύνης.

Σε ό,τι αφορά το θέμα του κ. Ζορμπά, άκουσα τον εκλεκτό συνάδελφο, πολιτικό και δικηγόρο, τον κ. Νικητιάδη, να λέει «πότε είπε ο κ. Ζορμπάς»; Ο κ. Ζορμπάς, όταν προσήλθε για ακρόαση στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, ρωτήθηκε επιμόνως –μάλιστα, μπορείτε να ανατρέξετε στα Πρακτικά, είμαι μέλος της επιτροπής– από την τέως Πρόεδρο της Βουλής κ. Μπενάκη το εξής: «Εάν στο πόρισμά σας για το θέμα των ομολόγων είχατε διαπιστώσει ευθύνες πολιτικών, θα είχατε αποστείλει το πόρισμά στη Βουλή»; Είπε «βεβαίως, γνωρίζω πολύ καλά τι περιλαμβάνει η σχετική νομοθεσία και θα είχα αποστείλει το πόρισμά στη Βουλή».

Δεύτερη ερώτηση της κ. Μπενάκη επί το εμφαντικότερο ήταν η εξής: «Δηλαδή, το γεγονός ότι δεν στείλατε το πόρισμά σας στη Βουλή σημαίνει ότι δεν διαπιστώσατε ευθύνες πολιτικών προσώπων»; Απάντηση κ. Ζορμπά: «Ναι».

Μπορείτε να ανατρέξετε στα Πρακτικά για να δείτε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ., ποια είναι η αλήθεια, ποια είναι η υπερβολή και ποιο είναι το ψέμα.

Με ψέματα, λοιπόν, δεν μπορεί να γίνει πολιτική ούτε να γίνεται κριτική στην Κυβέρνηση ούτε να γίνεται πολιτική αντιπαράθεση. Η Κυβέρνηση δεν λέει ότι έλευσε όλα τα προβλήματα της δικαιοσύνης εν μία νυκτί. Η Κυβέρνηση προσπαθεί. Και σ' αυτό σας θέλουμε αρωγούς. Και ιδιαίτερα εστιάζω την προσοχή μου στους εκλεκτούς συναδέλφους εκείνους, άνδρες και γυναίκες –χωρίς να μειώνω τους άλλους– από το χώρο της Αξιωματικής, αλλά και της Ελάσσονος Αντιπολίτευσης που έχουν και την πείρα τη δικηγορική, τη δικαστική, που είχαν τη δυνατότητα να ασκήσουν επάγγελμα κατά τη διάρκεια του ιδιωτικού τους βίου

μέσα στις αίθουσες των δικαστηρίων.

Να βάλουμε, λοιπόν, τα πράγματα σε μία τάξη, να ρίξουμε όλοι τους τόνους. Καλό είναι –και θα ευχηθώ γι' αυτό– να μην επαναληφθεί η απαράδεκτη, αντιδημοκρατική εκτροπή την οποία στοιχειώθηκε στη χθεσινή επίθεση στην οποία προέβη ο Αρχηγός του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Γεώργιος Παπανδρέου εναντίον ανωτάτων δικαστικών λειτουργών, διότι –να ξεκαθαρίσουμε– η πολιτική ένδεια και η ανεπάρκεια ουσιαστικής αντιπολίτευσης δεν μπορούν πάντοτε να καλύπτονται με προπετασμα οξύτητας και έντασης, πόσο μάλλον όταν αυτή η οξύτητα και αυτή η ένταση δηλητηριάζουν το πολιτικό κλίμα και, κυρίως, δημιουργούν κακές εντυπώσεις στο σύνολο του δικαστικού κόσμου της χώρας, οπιδήποτε και αν ψηφίζουν οι δικαστές έξω από την αίθουσα των δικαστηρίων, δηλαδή μέσα σε αίθουσες στις οποίες καλούνται να φέρουν σε πέρας το καθήκον και τον όρκο τους.

Το νομοθέτημα της Κυβέρνησης αποτελεί ένα γενναίο άλμα προς τα εμπρός, ένα γενναίο άλμα για τον εκσυγχρονισμό και την ποιοτική αναβάθμιση του δικαστικού σώματος. Γι' αυτό το υπερψηφίζουμε.

Όμως θα παρακαλέσω τον Υπουργό Δικαιοσύνης να μη χάσει στο επόμενο χρονικό διάστημα της θητείας του –που εύχομαι και πιστεύω ότι θα είναι μακρύ– τη ζέση, τη βούληση και την αποφασιστικότητά του να προχωρεί σε όσο το δυνατόν πιο σωστή επίλυση προβλημάτων που εκκρεμούν στο χώρο, γιατί όντως τα προβλήματα είναι πολλά. Τα κληρονομήσαμε από τις κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και σιγά-σιγά, αλλά θα έλεγα και με οιοδήν πιο γρήγορο ρυθμό, πρέπει να προχωρούμε στην αντιμετώπιση τους.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστούμε τον κ. Παναγιωτόπουλο.

Κύριε Παναγιωτόπουλε, βλέπω ότι η χειμαρρώδης ροή του λόγου σας, δεν σας εμπόδισε να είστε συνεπής στην ώρα σας, κάπι που επισημαίνουμε με ευχαριστηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένων ξεναγήθηκαν στους χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων, σαράντα επτά μαθητές και μαθητρίες και τέσσερις συνοδοί καθηγητές από το 13ο Γυμνάσιο Πατρών.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Έχει ζητήσει να δευτερολογήσει και μάλιστα πολύ σύντομα –απ' ότι ο ίδιος με διαβεβαίωσε– ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αχιλλέας Κανταρτζής.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Σύντομος θα είμαι, κύριε Πρόεδρε.

Δεν θα επαναλάβω τους λόγους για τους οποίους καταψηφίζουμε το σχέδιο νόμου. Τους αναπτύξαμε προηγουμένων, τους είπαμε και στην Επιτροπή και οι λόγοι αυτοί παραμένουν.

Επίσης δεν θα ήθελα να ασχοληθώ με τα όσα ακούστηκαν προηγουμένων όσον αφορά την περίφημη τροπολογία για τις κάμερες και τα όσα μεσολάβησαν. Η Κυβέρνηση δεν μπορεί να καλύπτεται πίσω από τη δήθεν ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και φέρει ακέραια την ευθύνη για τα νέα αντιδημοκρατικά μέτρα τα οποία προστίθενται πλάι στα προϋπάρχοντα που έχουν ψηφιστεί από τα δύο μεγάλα κόμματα.

Θα ήθελα να σταθώ μόνο στην τροπολογία την οποία έχουμε καταθέσει, την οποία ο κύριος Υπουργός προσπέρασε με λόγια συμπάθειας και ταυτόχρονα με μια ευχή. Αναφέρομαι στην τροπολογία με την οποία θα μπορούσαν να πάρουν τέλος οι δώδεκες εν μέρες αγροτών, να πάρουν τέλος τα γνωστά «αγροτοδικεία» στα οποία εξακολουθούν να σέρνονται αγρότες για τη συμμετοχή τους στις αγροτικές κινητοποιήσεις.

Κύριε Υπουργέ, τα λόγια συμπάθειας δεν αρκούν. Είναι γνωστό ότι οι δικαστές δεν νομιθετούν με ευχές, αλλά νομιθετούν βάσει του νόμου. Εάν η Κυβέρνηση θέλει να δώσει ένα τέλος σ' αυτήν την απαράδεκτη κατάσταση, δεν έχει να κάνει τίποτα άλλο παρά να ψηφίσει αυτήν την τροπολογία. Όλα τα άλλα είναι

καθαρές υπεκφυγές και θυμίζουν τη γνωστή θεωρία «στρίβειν δια του αρραβώνος». Αυτήν την τακτική επαναλαμβάνει και σήμερα η Κυβέρνηση, αρνούμενη να αποδεχθεί αυτήν την τροπολογία.

Τίποτα άλλο, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Είναι ο περιβόητος Παναγής, κύριε Υπουργέ. Τον ξέρετε; Αυτός δεν έφτασε στα Τρίκαλα ποτέ. Ευτυχώς!

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ο αρραβώνας πάντως υπάρχει!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Έχει ζητήσει το λόγο για να δευτερολογήσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού ο κ. Βορίδης.

Ορίστε, κύριε Βορίδη, έχετε το λόγο.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου πάρα πολύ σύντομα να πω ότι στο τέλος αυτής της διαδικασίας υπάρχει, κατά τη γνώμη μου, κάτι εξαιρετικά δισαρέστο. Η Κυβέρνηση, αλλά και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας δεν έχουν απαντήσει καθόλου, μα καθόλου, στο βασικό πρόβλημα αυτού του σχεδίου νόμου.

Ο κ. Παναγιωτόπουλος μας είναι όλη την ατζέντα της Κυβερνήσεως επί διαφόρων θεμάτων, αλλά για την ταμπακιέρα τίποτα. Και η ταμπακιέρα είναι: Σας καλύπτει εσάς μια διατύπωση, με την οποία χάνουν τη δουλειά τους άνθρωποι, δικαστικοί λειτουργοί, οι οποίοι μπορούν να παυθούν και οι οποίοι είναι εντελώς ανοιχτή! Εντελώς ανοιχτή!

Λέμε απλώς ότι δεν έχουν προστίκουσα κοινωνική παράσταση; Αυτό δεν ενοχλεί κανέναν από τη Συμπολίτευση; Αυτό δεν απασχολεί κανέναν από την Κυβέρνηση, για να έθουν να απαντήσουν σ' αυτό; Εμένα δεν μ' ενδιαφέρουν τα υπόλοιπα. Δεν μ' ενδιαφέρει ο τσακωμός του Π.Α.Σ.Ο.Κ. και της Νέας Δημοκρατίας για το ποιος ελέγχει τη δικαιοσύνη ή αν ελέγχει, ή δεν την ελέγχει. Δεν μ' ενδιαφέρει το αν πρόκειται να τα αναθεωρήσει το Π.Α.Σ.Ο.Κ. ή όλες αυτές οι κουβέντες που λέγονται. Εμένα αυτά δεν με απασχολούν.

Εκείνο, όμως, που με απασχολεί σ' ένα νομοθέτημα είναι το εξής. Εδώ, μία από τις δουλειές μας είναι να θωρακίζουμε την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης. Δεν μπορεί από τη μια μεριά ρηματικώς να κοπτόμεθα όλοι για την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, να τσακωνώμαστε για την πατρότητα της έννοιας –αν την έχει ο Αριστοτέλης ή αν την έχει ο Μοντεσκιέ- αλλά να λέμε ότι σε τελευταία ανάλυση θα φεύγουν από το χώρο της δικαιοσύνης όποιοι δεν έχουν την υπηρεσιακή και κοινωνική συμπεριφορά και των οποίων η παράσταση δεν είναι η προστίκουσα και όποιοι δεν έχουν επί ικανώ χρόνω την απόδοση την οποία πρέπει να έχουν.

Και τι μας απαντά εδώ ο κύριος Υπουργός όσον αφορά τη διασφάλιση; Κύριε Υπουργέ, μας λέτε ότι σ' αυτό το σημείο πρέπει να εμπιστευθούμε την ολομέλεια του Αρείου Πάγου.

Σας απαντώ, λοιπόν, συγκεκριμένα τα εξής: Εγώ με ανοιχτές διατάπωσης οι οποίες περιγράφουν με όλως γενικό τρόπο τις συμπεριφορές που θα οδηγήσουν στην αποπομπή ενός δικαστικού λειτουργού, δεν θέλω να εμπιστευθώ κανέναν. Διότι τότε –και επιτρέψτε μου- μην κάνετε καμμία περιγραφή. Πείτε ότι μπορεί να αποπέμπει η ολομέλεια του Αρείου Πάγου όποιον θέλει.

Σε τελευταία ανάλυση, δεν είναι δυνατό να αρκεται εδώ το Σώμα σε μια τέτοια διατύπωση και να μην υπάρχει –το τονίζω στο κρίσιμο αυτό σημείο –για τα υπόλοιπα πείτε ότι θέλετε- μια επιχειρηματολογία.

Και όχι μόνο αυτό, κύριε Υπουργέ, αλλά να μας λέτε ότι αν προβάλουμε αυτήν την ένσταση, είμαστε καχύποποι και κινδυνολογούμε. Ε, με συγχωρείτε πολύ!

Και όταν σας ρωτάμε –έχετε το υπ' ώψιν σας- είναι επί τα χείρω. Υπάρχει πάλι μια ελαφρώς ανοικτή διατύπωση στο άρθρο 60 του Κώδικα Οργανισμού των Δικαστηρίων. Εδώ την κάνετε πολύ επί τα χείρω αυτήν τη διάταξη. Δηλαδή αφήνετε αυτήν τη δυνατότητα να μπούμε μια σειρά από περιπτώσεις, οι οποίες στην πραγματικότητα δεν έχουν κανένα τρόπο να περι-

χαρακωθούν. Και ο ίδιος ο δικαστικός λειτουργός ο οποίος θα κληθεί να απαντήσει δεν θα έχει τη δυνατότητα σε αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Βορίδη.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, δεν ήταν στις προθέσεις μου να μιλήσω και δεν θα δευτερολογήσω. Απλώς θέλω να δώσω μια-δυο διευκρινιστικές απαντήσεις.

Κύριε συνάδελφε, είστε νέος σε τούτη την Αίθουσα. Όμως, είθισται πολλές φορές οι Υπουργοί ή οι πιο μεγάλοι, εν πάσῃ περιπτώσει, σε κοινοβουλευτική θητεία εδώ να αντιλαμβάνονται ότι πολλοί από τους συναδέλφους είναι αναγκασμένοι πολλές φορές και να κάνουν ορισμένες παρατηρήσεις που να μην είναι ιδιαίτερα εύστοχες και επικαίρες και να μην έχουν πολλή σχέση με τα νομοσχέδια. Συνήθως οι Υπουργοί γενικότερα δεν απαντήσουν στο καθένα συνάδελφο, αλλά επειδή υπάρχει ένα γενικότερο κλίμα κατανόησης.

Επειδή είδα ότι επιμένετε και ότι επανήλθατε σ' ένα ερώτημα που δεν θα έπρεπε να κάνετε, να διάταξη που αναγράφεται στο νομοσχέδιο είναι απλή επανάληψη του άρθρου 85 εδάφιο στ' του Κώδικα Οργανισμού των Δικαστηρίων. Δεν είναι κάτι καινούργιο και πρωτόφαντο. Επομένως ισχύει στο νομοσχέδιο αντίστοιχα αυτή η παράγραφος που παγίως εφαρμόζεται από το 1980 περίπου.

Είπατε και κάτι άλλο, που νομίζω πως δεν θα έπρεπε να το πείτε. Είπατε ότι αυτό είναι δημητρόγημα των δικαστών. Όπως ξέρετε, για να γίνει ένα νομοθέτημα, περνάει από νομοπαρασκευαστικές επιπροπές. Στις νομοπαρασκευαστικές επιπροπές –τουλάχιστον στις δικές μας, του Υπουργείου Δικαιοσύνης– μετέχουν και δικαστές και δικηγόροι και φορείς και διάφορα άλλα πρόσωπα που έχουν σχέση με το αντικείμενο. Το νομοσχέδιο αυτό πέρασε μια τέτοια αρκετά μακρά διαδικασία. Αφού τέλειωσε όλη η διαδικασία, εστάλη στους αρμόδιους φορείς, για να γνωμοδοτήσουν. Πέρασε από δυο ηγεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης, από την προηγούμενη και απ' αυτή. Το εξετάσαμε και το επανεξετάσαμε. Είδαμε ότι όλες οι διατάξεις είναι προς τη σωστή κατεύθυνση και ότι βοηθούν στην καλύτερη απονομή δικαιοσύνης.

Σας είπα ότι δεν είναι ένα νομοσχέδιο-πανάκεια. Δεν το φέραμε ως τέτοιο. Γνωρίζουμε τα προβλήματα της δικαιοσύνης και σε υποδομές και σε παραλείψεις και σε όλα αυτά που γίνονται. Φέραμε τούτο το νομοθέτημα, το οποίο και ανανέωση δίνει και εξυγίανση κάνει και προχωράει τα πράγματα.

Τώρα γιατί δεν έγιναν όλα αυτά, ενώ θα μπορούσαν να γίνουν με τη συνήθη διαδικασία; Τι να σας απαντήσω; Καταλαβαίνομαστε. Δεν έγιναν. Δηλαδή, εφόσον δεν έγιναν, δεν πρέπει να γίνουν ποτέ; Είπε ο συνάδελφος του Π.Α.Σ.Ο.Κ. κ. Νικητιάδης τι θα γίνουν οι υποθέσεις που κρίθηκαν. Είναι δηλαδή αυτό επιχειρηματα; Δηλαδή επειδή κρίθηκαν ορισμένες υποθέσεις και πιθανόν ορισμένοι δικαστές να ήταν ανεπαρκείς, δεν πρέπει να προχωρήσουμε στη ρύθμιση;

Κύριοι συνάδελφοι, θέλω να καταλάβετε ότι και η διάθεση υπάρχει και το νομοσχέδιο κάνει τα σωστά βήματα και νομίζω ότι πρέπει να άρετε τις επιφυλάξεις που έχετε ως προς το άρθρο 3. Είναι μια εφάπαξ ρύθμιση που γίνεται προς τη σωστή κατεύθυνση. Θα βοηθήσει τα πράγματα. Σε τελική ανάλυση όλοι οι φορείς που έχουν σχέση με αυτήν τη ρύθμιση είναι σύμφωνοι. Οι δικηγορικοί σύλλογοι μας έκαναν κριτική γιατί το προχωρούμε. Μέχρι πρότινος μας έκαναν κριτική γιατί το είχαμε «ογδόντα». Το κάναμε «εκατό». Τώρα μας λέτε αν είναι «διακόσιο». Ε, δεν είναι κολοκυθά το νομοσχέδιο! Συγχρόνως κάνετε κριτική και γιατί είναι λίγοι και γιατί είναι πολλοί. Στο τέλος, αποφασίστε τι από τα δύο θέλετε!

Εν πάσῃ περιπτώσει, εγώ είμαι ικανοποιημένος από τη συζήτηση. Είμαι ικανοποιημένος που θα ψηφιστεί αυτό το νομοσχέδιο. Θέλω να σας διαβεβαιώσω -για να απαντήσω στην εξαίρετη ομιλία του κ. Παναγιωτόπουλου- ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης, κύριε συνάδελφε, κύριε εκπρόσωπε του μείζονος κόμματος στη Βουλή, θα συνεχίσει την πορεία.

Έχουμε μία σειρά νομοθετημάτων, τα οποία προετοιμάζουμε εμείς και όλοι οι συνεργάτες του Υπουργείου Δικαιοσύνης, νομοθετήματα τα οποία αφορούν και τον ευρύτερο κοινωνικό χώρο, τον οικογενειακό χώρο και τη διαφθορά που είναι πολύ επίκαιρη, αλλά και βεβαίως θα πάρουμε ορισμένα μέτρα τα οποία θα αλλάξουν ριζικά τις δομές αυτής ταύτης της δικαιοσύνης και γενικότερα του κλάδου εκείνου, του θεσμού εκείνου που έχει σχέση με όλα τα λειτουργήματα που ακουμπούν στη δικαιοσύνη. Και αυτά τα νομοθετήματα θα τα έχουμε σύντομα, θα είναι εξυγιαντικά και θα επιφέρουν μία πραγματική αλλαγή, μία, όπως λέμε, «βελούδινη επανάσταση», γιατί πιστεύουμε ότι –και όλοι πιστεύω σε αυτήν την αίθουσα– πρέπει να στηρίξουμε τη δικαιοσύνη κι εμείς αυτό θα το κάνουμε πράξη: Πράξη με τα νομοθετήματα μας, πράξη με την πράξη μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό Δικαιοσύνης.

Έχει ζητήσει να δευτερολογήσει, όπως άλλωστε έχει δικαίωμα, ο εισηγητής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης κ. Γεωργίος Πεταλωτής, Βουλευτής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στη Ροδόπη.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΤΑΛΩΤΗΣ: Για πολύ λίγο, κύριε Πρόεδρε.

Ο κύριος Υπουργός είναι μεν ικανοποιημένος, αλλά εμείς δεν είμαστε. Επί τρεις ώρες στην αρμόδια επιτροπή και τέσσερις ώρες στη σημερινή διαδικασία σύσσωμη η Αντιπολίτευση απήγινε έκκληση στον Υπουργό Δικαιοσύνης να αποσύρει το άρθρο 3. Δεν το κάνει, είναι δικαίωμα της Κυβέρνησης, η οποία, με την πλειοψηφία που διαθέτει, νομοθετεί. Είμαστε, όμως, υπέρ του να ψηφιστεί το συγκεκριμένο νομοσχέδιο υπέρ των άρθρων 1 και 2, γιατί ακριβώς και εμείς -και απευθύνομαι στον κ. Παναγιωτόπουλο, ο οποίος απήγινε επίσης έκκληση για όλους όσους έχουν ασκήσει δικηγορία και βέβαια συμφωνούμε σε αυτό- όσοι ασκήσαμε δικηγορία, συναντήσαμε δικαστές που λόγω σοβαρών προβλημάτων υγείας, δεν μπορούσαν να ανταπέξελθουν. Γι' αυτό ακριβώς ψηφίζουμε ως προ το όταν υπάρχει λόγος υγείας.

Από εκεί και πέρα, οφείλω να κάνω και μία παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε. Περιμέναμε από τον Υπουργό Δικαιοσύνης στο μισάρω που είχε στη διάθεσή του να συζητήσουμε για τη δικαιοσύνη, να μας εξηγήσει, να μας αναλύσει ακόμη και την πολιτική την οποία επικαλέστηκε εδώ πέρα ότι σχεδιάζει και βεβαίως θα είμαστε αρωγοί. Πάρ' όλα αυτά, ο λόγος του κυρίου Υπουργού επί τρίαντα λεπτά που μιλούσε, δυστυχώς, ήταν ένας λόγος εμπάθειας -και πραγματικά θα πειμέναμε ένα διαφορετικό λόγο- προς την Αξιωματική Αντιπολίτευση, προς τον Αρχηγό της. Τα ίδια είπε εν μέρει και ο κ. Παναγιωτόπουλος. Νομίζω ότι αυτός ήταν και ο λόγος που μίλησε σήμερα -και το έδειξε- ο κύριος Υπουργός. Δυστυχώς περιμέναμε άλλα πράγματα. Εμείς πιστεύουμε, κύριε Υπουργέ, στη δικαιοσύνη και το δείχνουμε και το πιστεύουμε. Πραγματικά είναι πολύ μεγάλο ολίσθημα μιας Κυβέρνησης να διακρύσει ως γραμμή άμυνας -γιατί αυτό κάνετε, αμύνεστε- ότι η υπόλοιπη Αντιπολίτευση, η οποία έχει αντιρρήσεις σε σχέση με την πολιτική σας, σε σχέση με την πολιτική της Κυβέρνησης απέναντι στη χειραγώγηση προς τη δικαιοσύνη, ότι δεν σέβεται τη δικαιοσύνη.

Το «εσείς και εμείς» το ακούσαμε πάρα πολλές φορές. Τέτοιοι διαχωρισμοί είναι απαράδεκτο να γίνονται. Και εσείς και εμείς εκ των προτέρων συμφωνούμε ότι δεχόμαστε τη σπουδαιότητα και την ύψιστη σημασία της δικαιοσύνης. Το αν υπάρχουν κάποια παρατράγουδα, ή αν κάποιοι πολιτικοί, για ορισμένους λόγους, χρησιμοποιούν και εργαλειοποιούν τη δικαιοσύνη, αυτό και το κρίνει ο ελληνικός λαός και το βλέπουμε. Αν πραγματικά σεβόμαστε τη δικαιοσύνη, κύριε Υπουργέ, και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός θα τη διευκόλυνε, δίνοντας εντολή στον Διευθυντή του Γραφείου Τύπου του να πάει να καταθέσει και όχι να φυγαδεύεται άρον-άρον στις Ινδίες για να μην καταθέσει. Βοούν οι εφημερίδες, βοά η κοινή γνώμη. Έτσι είναι, κύριε Υπουργέ. Σας απαντώ με τον ανάλογο τρόπο που μιλούσατε επί είκοσι πέντε λεπτά για θέματα χειρισμού δικαιοσύνης, για την Αξιωματική Αντιπολίτευση. Εύχομαι να μην εννοείτε αυτό το

νομοσχέδιο «βελούδινη επανάσταση». Υπάρχουν πάρα πολλά ζητήματα που πρέπει να δείτε ως Υπουργός. Ο κ. Μαρκογιανάκης μήλησε για δύο εφετεία. Έξι εφετεία προτείνετε. Κάθε χωριό και το εφετείο του σε λίγο. Έτσι θα κατανήσει: κάθε δύο πρωτοδικεία, ένα εφετείο και μάλιστα με γεωγραφικούς περιορισμούς, οι οποίοι είναι τουλάχιστον υποπτοί κατ' εμέ.

Οι φυλακές Κομοπόνης -για να σας δώσω ένα στίγμα για το τι γίνεται- αντί να «φιλοξενούν» ενενήντα πέντε άτομα, «φιλοξενούν» τριακόσια πενήντα. Και την προηγούμενη εβδομάδα, πριν τα Χριστούγεννα, που τις επισκέφθηκα, στο ίδιο κελί «φιλοξενούνταν» ισοβίτης, μαζί με κάποιον ο οποίος είχε καταδικαστεί σε είκοσι μέρες φυλάκιση για επατεία. Εκεί χρειάζεται η επανάσταση και δεν χρειάζεται να είναι «βελούδινη».

Μόνιμος στόχος μας –και στον κύριο Υπουργό αναφέρομαι και στον κ. Παναγιωτόπουλο- του ΠΑ.ΣΟ.Κ., δεν είναι ούτε η δικαιοσύνη, ούτε ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, είναι η πολιτική της Νέας Δημοκρατίας, όταν δεν είναι σωστή. Και όταν δεν είναι σωστή, έχουμε την υποχρέωση και να στιγματίζουμε και να καυτηριάζουμε.

Τις υποδείξεις που κάνατε, κύριε Υπουργέ, για την άσκηση της Αντιπολίτευσης -επί ένα δεκάλεπτο ήταν τουλάχιστον αυτές οι υποδείξεις στο εικοσιπεντάλεπτο που μιλούσατε για το ΠΑ.ΣΟ.Κ.- κρατείστε τις για τον εαυτό σας, κρατείστε τις για τη δική σας Κυβέρνηση, γιατί ίσως τις χρειαστείτε ως Αντιπολίτευση.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Κηρύζεσται περιαμένη η συζήτηση επί της αρχής και επί της ενότητας των άρθρων και των τροπολογιών του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Αποχώρηση από την υπηρεσία δικαστικών λειτουργών».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Αποχώρηση από την υπηρεσία δικαστικών λειτουργών» έγινε δεκτό επί της αρχής κατά πλειοψηφία.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση των άρθρων,

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 1, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Συνεπώς το άρθρο 1 έγινε δεκτό όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 2, ως έχει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Συνεπώς το άρθρο 2 έγινε δεκτό ως έχει ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 3, ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΤΑΛΩΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Συνεπώς το άρθρο 3 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 4, ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΤΑΛΩΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Συνεπώς το άρθρο 4 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση του ακροτελεύτιου άρθρου.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το ακροτελεύτιο άρθρο του νομοσχεδίου;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Συνεπώς το ακροτελεύτιο άρθρο έγινε δεκτό ομοφώνως.

Συνεπώς, το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Αποχώρηση από την υπηρεσία δικαστικών λειτουργών» έγινε δεκτό κατ' αρχήν και κατ' άρθρο.

Η ψήφισή του στο σύνολο αναβάλλεται για άλλη συνεδρίαση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 17.20', λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Παρασκευή 11 Ιανουαρίου 2008 και

ώρα 10.30', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος κοινοβουλευτικό έλεγχο: α) συζήτηση επίκαιων ερωτήσεων και β) συζήτηση, σύμφωνα με τα άρθρα 45, 51 παράγραφοι 4 και 137 του Κανονισμού της Βουλής, επί της Εκθέσεως της Διακομματικής Επιτροπής, της συσταθείσης με ομόφωνη απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής: «Για την παρακολούθηση της πολιτικής της μετανάστευσης», σύμφωνα με την ειδική ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ